

Ilanngussaq 1

Tusarniaanermut akissutit pillugit allakkiaq

Siunnersuut piffissami 23. april 2023 - 28. maj 2024-mi tusarniutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut piffissami tamatumani_siunnersuut www.naalakkersuisut.gl -imi tusarniaanermut nittartakkami tamanut saqqummiunneqarsimavoq.

Siunnersuut ukununga tusarniaassutigalugu nassiunneqarsimavoq:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Inuit Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi, Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit, Institut for Menneskerettigheder, MIO, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, MIBB (Bedre Børneliv), Aarhusimi Kalaallit Illutaat, Odensimi Kalaallit Illutaat, Aalborgimi Kalaallit Illutaat, Københavnimi Kalaallit Illutaat, Kalaallit Nunaanni Politiit, Innarluutillit pillugit Oqaaseqartartoq Tilioq, Inooqat (Kalaallit Nunaanni ineriartornikkut inortut angajoqqaavisa Peqatigiiffiat), NIIK (Kalaallit Nunaanni Innarluutillit Suleqatigiiffiat), ISI (Kalaallit Nunaanni tappiitsut isigiarsuttullu Peqatigiiffiat), KTK (Kalaallit Nunaanni tusilartut Peqatigiiffiat), Landsforeningen Autisme, kreds Grønland, Utoqqaat Nipaat / Ældreforeningen, Utoqqaat pillugit Oqaaseqartartoq, Angajoqqaatigiit (Meeqqanut ADHD-qartunut aamma/imaluunniit autismeqartunut angajoqqaat Peqatigiiffiat), Kalaallit Nunaanni kræftimut akiuniaqatigiiffik, KNIPK (Kalaallit Nunaanni innarluutillit Peqatigiiffiat), Sugisaaq ((Tarnimikkut eqqarsartaatsimikkullu nappaatillit ilaqutaasalu peqatigiiffiat)), Sulisitsisut, SIK, NIISIP (Kalaallit Nunaanni isumaginninnermi siunnersortit ilinniarsimasut Peqatigiiffiat), PPK Kalaallit Nunaanni Peqqissaasut Kattuffiat.

Tulliuttut tusarniaanermut akissutinik nassiussisimapput:

Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq, Avannaata Kommunia, Tilioq, MIO, Inuit Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi, Institut for Menneskerettigheder, NIIK, Inooqat, PPK, Utoqqaat pillugit Oqaaseqartartoq, Sulisitsisut, SIK, PPK, Ando Møller.

Ukulu oqaaseqaateqarsimangillat:

Tusarniaanermi akissutit:

1.. Kommune Qeqertalik

"Kommune Qeqertalik matumuuna Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsissaatut siunnersuummut oqaaseqaateqarluni akissuteqarpoq.

Tusarniaanermut killiliunneqartup iluani inatsisissatut siunnersuummut tusarniaanermut akissutissat ataatsimiititaliani kommunalbestyrimiluunniit suliarissallugit periarfissaqarsimangilaq, taamaammallu tullinnguuttuniittut allaffissornikkut akissutitut isigineqassapput.

Tamanut tunngasut:

Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsissaatut siunnersuutip akissuteqarfiginissaanut periarfissiisoqarmat Kommune Qeqertalik qujaniarpoq.

Kommune Qeqertalik Inuit innarluutillit pillugit inatsisip nutarterneqarnissaa pitsaasumik isigaa. Inatsisissatut siunnersuutip annertussusaa eqqarsaatigalugu kommunip tusarniaanermut piffissaliussaq sivikippallaartutut isigaa. Tusarniaanermut piffissaliussap sapaatip akunneranik sivitsorneqarnera, naammaginangilaq, aallaqqaataaniilli sivisunerusumik tusarniaanermut piffissaliisoqarsimasinnaagaluarmat.

Maluginiaqquneqarpoq, aalajangersakkat amerlasuut nutarterneqarnissaat pillugit siunnersuutit eqqaassanngikkaani maannakkut innarluutilinnut suliassaqarfimmi inatsisit atuuttut aamma nalunaarutit ataatsimut allanqarnissaanut siunnersuinerit tunngammata. Tamassumap inerneraa aalajangersakkat amerlassusaata Inatsisartut inatsisaanit marloriaammit amerlanerulernerinik. Tamanna pitsaaqutaasinnaavoq, taamaasillutik innuttaasut sullissisullu inatsisip amerlanerpaartaa sumiiffimmi ataatsimi nassaarisinnaassavaat, inatsisinik nalunaarutinillu amerlasuunik qupperaaqqaanngikkaluarlutik. Kisianni Naalackersuisut aalajangersakkanik taakkuninnga allanngortitsinnissamut periarfissaanut killilersuissaaq, maannakkut nalunaarummi allassimasut eqqarsaatigalugit. Taamaammat aalajangersakkanik nalunaarummi malittarisassiornikkut iluaqutigineqarsinnaasunik atuisoqarsinnaanera paarlattuanik eqqarsaatigineqarsinnaavoq, matumani inatsisinik allannguinnissamut taarsiullugu aalajangersakkanik aalajangersimasunik allannguinnissaq qanoq pisariaqartinneqartiginersaq eqqarsaatigalugu.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap oqaaseqaatai:

Tusarniaanermut akissutigineqartut tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut nalunaarutit pigineqartut Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussanngortinneqartut tamakkiisumik piviusunngortitsiffiginngikkai, taamaammallu aalajangersakkat tamakku siunnersuummiit peerneqartussaallutik.

"Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 1, nr. 1 inatsisissatut siunnersuummut uunga peqatigitillugu allanngortinneqassanersaq

eqqarsaatigineqarsinnaavoq, taamaaliornikkut innarluutilinnut inatsimmut eqqortumut innersuussisoqartarsinnaassammat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap oqaaseqaatai:

Imaalillugu ilanngissisoqassaaq § 16 Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanniittoq siunnersuummi uani atorunnaartussanngorlugu. Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu nalunaarummik nutaamik suliaqartoqassaaq, tassanilu § 16 atorunnaarsinneqassaaq.

"Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 2 pillugu

Kommune Qeqertalik oqaaseqaatit uku ersarissarneqarnissaat kissaatigaa ” Inuup kiffaanngissuseqarluni toqqaanerani kiisalu nammineerluni angerlarsimaffimmiiginnarnermini nammineerluni allalluunniit atugarissaarnerat ulorianartorsiortinneqassanngitsoq piumasarineqarpoq.” kiisalu inuup innarluutillip ernumanassutsimut uuttuutaasa pitsaanerusumik nassuianneqarnissaa Piffissaliusaaq sivikinnerulersitaq 3-nik aalajangersimasunik sakkortuumik sumiginnaasoqartillugu atorneqassaaq;

1) Paarinerlugaaneq: Paarinerlugaaneq ima paasineqassaaq tassa timikkut sumiginnaaneq, tassani inuk innarluutilik ajortumik kinguneqartumik pineqartoq imaluunniit amigartumik paarineqarnermigut paaqqutarineqarnermigullu timikkut sakkortuumik tujormitinneqartoq. Assersuutit tassaasinnaapput, inuk innarluutilik pitsaasunik iluamik nerineq ajortoq imaluunniit silap pissusaanut naleqquttunik atisaqanngitsoq. Paarinerlugaaneq aamma pisinnaavoq, inuk iliutsinik nikanarsaataasunik pineqarpat imaluunniit oqaatsikkut nikanarsagaappat. Assersuutit allattorneri tamakkiisuunngillat.

2) Persuttaaneq. Persuttagaaneq ima paasineqassaaq tassaasoq iliuuseq imaluunniit sioorasaarineq, qanorluunniit siunertaqaralaruni inuup innarligassaannginneranik ajoqusiinnaasoq imaluunniit inummik innarluutilimmik ersilersitsisoq, anniartitsisoq imaluunniit ajoqusiisoq. Persuttagaaneq inummut innarluutilimmut toqparlugu persuttaaneruppat imaluunniit inuk persuttaanermik takunnittuusimappat tamanna atuuppoq. Persuttagaaneq nammineq piaaraluni iliuusiusinnaavoq imaluunniit kamaammerujussuarnermi iliuusiusinnaalluni.

3) Kinguaassiuutitigut atorerluineq: Kinguaassiuutitigut atorerlugaaneq ima nassuiarneqassaaq, tassaasoq inuit akornanni nammineq piumassuseq aallaaviginagu aamma naligiissuseqannginneq tunngavigalugu kinguaassiuutikkut iliuuseq aamma inuup innarluutillip nammineq kinguaassiuutitigut pisariaqartitaanik isumaginniffiunngitsoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut imaasillugit iluarsineqarput persuttaanernut sakkortuunut 3-nut navianaateqarsinnaanera erseqqissumik takuneqarsinnaanngorlugu.

"§ 3 pillugu

Kommune Qeqertaliup siusinaarluni pensionisiaqalernissamut tunngatillugu suliaqarnermut tunngatillugu qalerinneri ersarissartikkusuppai, sulisinnaassutsip nalilersuivigineqarnera aamma qanoq tamakku nalilersorneqartarnersut ilanngullugit."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Erseqqissaaneq siusinaartumik pensionisialinnut naalackersuisoqarfik oqartussatut akisussaasoq suleqatigalugu Inatsisartut inatsisaata atortussanngortinniarnissaanut ilaasumik ilanngunneqarumaarpoq.

"§ 4, imm. 2-mut tunngatillugu

Kommune Qeqertaliup kissaatigaa inatsisini atuuttuni suleqatigiissitat innersuunneqassasut, taamaasilluni sulianik suliaqarnermi tamakku nassaariuminarnersammata."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq.

Meeqqanut atualersussanut ulluunerani neqeroorutit perorsaanikkut ineriartuutaasut pillugit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 5, imm. 1 naapertorlugu kommunalbestyrelse pisariaqartiisineq naapertorlugu ingerlatsiviit ataasiakkaat akimorlugit inuttalimmik suleqatigiissitamik pilersitsissaaq, taannalu meeqqap pineqartup sullinnissaani toqqaannartumik peqataasassaaq. Tamanna Inatsisartut inatsissaattut siunnersuutaanni uani § 4, imm. 2-mut oqaaseqaatinut ilanngunneqarpoq.

"§ 6, imm. 2-mut

Kommune Qeqertaliup kissaatigaa Qitiusumik Inissiinissamut innersuussisarfiup sinaakkutissai aalajangiiffigineqassasut, taamaasilluni ikittuinnarnik inissiisarnermik misilittakkat, aserfallatsaaliinissamut pilersaarusiornissaaq ajortoq kiisalu pisortat aningaasaatai naapertuutinningsumik atorineqarnissaat kommuniniit akilerneqartussanngorlugit pisussaaffiliissutaassanngillat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut Inatsisartut inatsisaata piviusunngortinniarnernanut kiisalu nalunaarutit atortussanngortinnissaanut tunngavissatut aalajangersakkamut atatillugu eqqarsaatersuutinut ilanngunneqarumaarput.

"§ 7-mut

Taanna § 12, imm. 2-mut aamma § 20-mut akerliuvoq. Akisussaaffik pingaarnerutinneqartariaqarpoq taamaasilluni § 7-mi Qitiusumik Inissiinissamut innersuussisarfik pisariillisaanissamut naleqqusaanissamullu piumasaaqatit pisariaqartinneqartunik tunineqassaaq. § 7 Qitiusumik Inissiisarnermut Innersuussisarfimmu

piumasaqaatinut piumasaqarfinngorlugu inerisarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaasilluni § 20 aamma § 12, imm. 2 atorunnaassallutik."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq.

Naalackersuisut inunnut innarluutilinnut ulluunerani neqeroorutini inissanut pisariaqartinneqartunut pilersitsinissamut ingerlatsinissamullu pingaarnertigut akisussaanerat § 7-imi takuneqarsinnaavoq. Kommunimi pineqartumi inunnut innarluutilinnut najugaqatigiiffinni aamma inissiani illersukkani inissat pisariaqartinneqartut pilersinnissaannut ingerlannissaannullu kommunalbestyrelsip akisussaanera § 12, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq.

Ulluunerani neqeroorutini najugaqatigiiffiit aamma inissiat illersukkat ilaatinneqanngillat. Kommunalbestyrelsip meeqqamut qitiusumik innersuussisarfik aqqutigalugu ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik utaqqisumut aaqqiissutaagallartussamik nassaarnissaminut pisussaaffilerneru siunnersuummi § 20-mi erseqqissarneqarpoq.

"§ 8 pillugu

Kommune Qeqertaliup kissaatigaa inatsisitigut sinaakkutaliisoqassasoq, paragraf-imi allassimasut digitalitigut neqeroorutigineqarsinnaassasut, taamaasilluni assartuinikkut ajornartorsiutit aporfillu innuttaasup sumi najugaqarnerata salliutinneqarnera peqquaatillugu pilersinneqassanngillat.

§ 8, imm. 2-mut

Tamakku Namminersorlutik Oqartussat kommuninilu Isumaginninnittoqarfinni pisortat oqallittarfiata akornanni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut akigitat pillugit isumaqatigiinniarnerni ilanngunneqassasut Kommune Qeqertallip kissaatigivaa."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuut Pissarsiffiup sulinerminik digitalikkut ingerlatsinissamut periarfissaanik killeqartitsinngilaq. Oqaaseqaatigineqartoq tamanna atorlugu siunnersuummi allamik alloriartoqanngilaq.

Oqaaseqaatigineqartut Inatsisartut inatsisaata piviusunngortinniarnernanut kiisalu nalunaarutip atortussanngortinnissaanut tunngavissatut aalajangersakkamut atatillugu eqqarsaatersuutinut ilanngunneqarumaarput.

"§ 10 pillugu

Kommune Qeqertalik killilersuutinik suliffeqarfinni mikinerusuni pissusissamisoorluni pinngortunik ilanngussisoqassaanik siunnersuuteqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Sulisitsisoq inummut innarluutilimmu illuutitigut tunngavissanik atugassaqartitsissussaavoq. Taamaattorli kommunalbestyrelse inummi innarluutilimmi pisinnaasat

ineriartortitsiffiunissaannut tapersersuisarnissamut, isumassuisarnissamut, sungiusartarnissamut ikiuisarnissamullu neqeroortarnissamik pisussaaffeqarpoq. Taamaattumik tamanna pillugu oqaaseqaatigineqartunut innersuussinikkut massakkut oqaasertaliunneqartunut naalackersuisoqarfik aalajangiusimavoq.

”§ 12-mut

§ 7-mi suliassaqarfimmi akisussaaffik iluarsineqarnissaa siunnersuutigineqarpoq”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq.

§ 7-imi Naalackersuisut akisussaanagerat aalajangersarneqarpoq, § 12-imilu kommunalbestyrelsip akisussaamera aalajangersarneqarluni.

”§ 13, imm. 3-mut

Nassuiaatini itinerusunut siunnersuutit § 61-imi nassuiaatit innersuussutigineqarput. § 57-
imik allassimasussaagaluarpa?

§ 13 imm. 4 pillugu

Allangortinneqartariaqarpoq taamaasilluni aalajangersakkami tapersersuinissamik aamma aallartitsinissamut aalajangiinermut piumasaqaat akunnerit 48-t iluanni aalajangiissutigineqarnissaanut piumasaqaateqalerluni. Aamma ”aalajangiisoqareernerata kingorna” peerneqarsinnaavoq, taamaangippat aalajangersagaq imannak paasineqassaaq qaqugu aalajangiinissamut piffissaliisoqarsimangitsoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit ilanngunneqarput.

”§ 14 pillugu

Kommune Qeqertalik innuttaasup innarluutillip pisariaqartitaasa nalilersorneqarnissaanut ullup aallarteqqiffissaanut aamma naliliisarnermut piumasaqaatit ersarissaaffiginissaanut kissaateqarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tamanna oqaaseqaatini erseqqissarneqarpoq.

”§ 15, imm. 1-imut

”Inuk tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisoq ilimagineqarpat” kiisalu ”tamanna ersarissumik takuneqarsinnaasoq” ersarissarneqassasut kissaatigineqarpoq.”

§ 15, imm. 2 pillugu

Ulluunerani paaqqinnittarfiit pilersinneqarnissaanut aamma pisatsersorneqarnissaanut tunngatillugu taaguutinik innersuussinissaq kissaatigineqarpoq kiisalu suleqatigiissitanik pilersitsinissaq, kapitali 2-mi, taamaasilluni aamma suleqatigiinnerit assigiimmik

taaneqartassapput. Naak meeqqat suli atualerneqanngitsut pillugit suleqatigiinnissaq aalajangersakkani nassuiaatigineqaraluartoq suliassaqarfiit akimorlugit soqutiginnittut assigiimmik taaneqartariaqarput.

§ 15, imm. 3 pillugu

Naapertuuttumik iliuseqartarnermut taaguutip atorineqarnissaa kissaatigineqarpoq

§ 15, imm. 6-8-mut

Ilumut amigartumik malinninnerit kingunerisaasa ingerlatsiviup naalackersuisoqarfimmiit nakkutigineqalernissaanik kinguneqarumaarnersut nassuiaaffiginissaat kissaatigineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Imm. 1-imut:

Qulaajaanermi siunertaq tassaavoq, inuup pisariaqartitaannut naapertuuttumik aammalu inuup ineriartorneranut iluaqutaasussamik kommunalbestyrelsip suliniuteqarnissamik katiterisinnaanissaanut ikiuunnissaq. Pissutsini taamaattuni qulaajaaneq ingerlanneqassasoq ersarissumik aallaaviussaaq.

Qulaajaaneq pisariaqavissutut isigineqarsinnaanngippat pisariaqassanngilaq. Taamaattoq pisariaqartitsinnginneq tamatigut nalilersueqqissaarnermik tunngaveqartassaaq. Pisuni qulaajaanissaq pisariaarussimatillugu assersuutitut taaneqarsinnaavoq inuk siusinnerusukkut tapersersuinermik aalajangersimasumik tigusaqarsimatillugu, paasineqarsimatillugulu inuup innarluutaa allanngornani ataavartussaasoq kiisalu tapersersuinissamik pisariaqartitsineq allanngorsimatinnagu.

Taamaammatt oqaatsit atorineqartut tassungalu atatillugu oqaaseqaatigineqartut naalackersuisoqarfiup aalajangiusimavai.

Imm. 2-mut:

Oqaaseqaat ilanngunneqarpoq.

Imm. 3-mut:

Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. Oqaatsit atorineqartut eqqortuusutut isigineqarput, taamaammallu aalajangiusimanearlutik.

Imm. 6-8-mut

Naalackersuisoqarfik Isumaginnittoqarfiup aquneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 14 af 6. juni 2016-imeersumut innersuussivoq (Isumaginninnermi malittarisassanik kommunit aqutsinerannik atorunnaarsitsineq). *Tusarniaanermut akissutigineqartut tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni nalunaarutini atortussanngortinneqartuni pigineqartuni tamakkiisumik atortussanngortinneqassanngitsoq. Taamaakkaluartuq imm. 6-7-mi aalajangersakkat siunnersuummiiginnassasut naalackersuisoqarfik naliliisimavoq.*

“§ 16 pillugu

Siusissukkut Iliuuseqarnermut tunngatillugu suliassaqarfimmi akisussaaffik
ersarissaqquneqarpoq maannakkut akisussaaffik Peqqinnissamut Naalackersuisoqarfik,
Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfik aamma PAARISA akornanni agguaanneqartarmat.
Akisussaaffiup kommunalbestyrelsinut nuunneqarnera kommunit
oqimaaqatigiittoqarnissaanut tunngavianut peersitsissava?

§ 16. Imm. 3 pillugu

Inatsisip oqaasertaani allaqqavoq "nr. 1-4 malillugit tapersersuineq." Paragrafi sorleq aamma
imm. 1-4 sumi allassimanersut takuneqarsinnaasariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

*Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. Oqaatsit atorneqartut eqqortuusutut isigineqarput,
taamaammallu aalajangiusimaneqarlutik.*

§ 16, imm. 3-mut oqaaseqaatit ilanngunneqarput.

"§ 17 pillugu:

Nalunaartarnerup nalilersuiffiginissaanut innersuussisoqassasoq kissaataavoq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

*Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. Oqaatsit atorneqartut eqqortuusutut isigineqarput,
taamaammallu aalajangiusimaneqarlutik.*

"§ 18-imut aamma § 19-imut:

Kommunip illoqarfimmi najortinik nassaarsinnaasanninnini misilittagaqarfigereerpa.
Kommune Qeqertaliup najortinik sulilertitsinissaminut Isumaginninnermut pisortat
oqallittarfiannit ikiuisinnaasunut innersuunneqarnissaminik piumasaqarpoq. Tamatuma
saniatigut Isumaginnittoqarfimmiit najortinngorniarluni pikkorissaanerit akuttuallaanik
ingerlanneqartarput.

Kommune Qeqertaliup siunnersuutigaa aaqqiissut nunap sinneranit
isumagineqarsinnaanngussasoq, najortinik nassaarniarneq aamma kommunit akimorlugit
suliniarneq amerlasuunik isumagineqarnissaa pisariaqarmat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

*Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut
pissutissaqartitsinngillat. Innersuussutigineqartoq Inatsisartut inatsisaata
piviusunnngortinniarnearni ingerlaqqinnissamut ilanngunneqarumaarpoq.*

"§ 20 pillugu

Immikkoortumut akisussaaffimmut § 7-imi nassuiarneqartumut iluarsineqassasoq
siunnersuutigineqarpoq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. Oqaatsit atorneqartut eqqortuusutut isigineqarput, taamaammallu aalajangiusimaneqarlutik.

"§ 25 aamma 32 pillugit

Kommune Qeqertaliup siunnersuutigaa ileqqoreqqusanut ukununnga Innarluutillit siunnersuisoqatigiivi aalajangersimasumik tusarniarneqartassasut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. Kikkut tusarniarneqartassanersut kommunit namminneerlutik aalajangigassaraat, taamaammallu tamanna inatsisitigut pisussaaffiunani.

"§ 24 aamma 31 pillugit

Kommune Qeqertaliup kissaatigaa kommuninut ataatsimoortumik tapiissutini illup iluata aaqqissuunneqarneranut piunasaqaatit qaffanneqassasut ”innarluutilinnut suliaasaqarfik 2011-mi tunniunneqartut)” annertuumik aningaasartuutaassagaangata.

Naak najugaqatigiiffiit aamma nakkutigisamik najugaqatigiiffiit nammineq inissiatut isigineqaraluartut inissiat taakku inissianik attartortitsisarnermut peqqussummi allassimangillat. Tamanna isumaqarpoq ineqarnermut tapiissutinik pissarsinissaq periarfissaanngilaq. Taamaattumik inatsimmi allannguisoqassanersoq eqqarsaataasariaqarpoq, taamaasilluni inuk innarluutilik attartortut allat assigalugit assinganik pisinnaatitaaffeqassamat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tamanna siunnersuummi pineqartumi malittarisassiorneqanngilaq. Innersuussutigineqartoq ajornartorsiummut tassunga aaqqiissuteqarnissaq pillugu suleqatigiittoqarnissaa siunertaralugu naalackersuisoqarfimmut oqartussamut akisissaasumut ingerlateqqinneqarumaarpoq.

"§ 37 pillugu

Aaqqinneqarnissaa kissaatigineqarpoq suliaasaqarfimmi akisussaaffik § 7-mi nassuiaatigineqartoq isumannaarniarlugu § 12-mi aamma § 20-mi pinnagit § 37, imm. 2 pillugu

Nassuiarneqassaaq ulloq unnuarlu neqeroorummut aalajangersimasumut pissaanermik atuinermut tunngavissat sorliit atuinnersut kiisalu pissaanermik atuinermut tunngatillugu inatsimmi qanoq naapertuutinneqarsinnaanersut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. Oqaatsit atorineqartut eqqortuusutut isigineqarput, taamaammallu aalajangiusimaneqarlutik. Isumaginninnerup iluani pissaanermik atuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat innersuussutigineqarpoq.

”§ 40 imm. 1-imut

"Takuuk imm. 1" innersuussutigineqarpoq. Paragraf aamma imm.

innersuussutigineqartariaqaralarput

§ 40, imm. 2 pillugu

Kommune Qeqertaliup taakkua qanoq tunniunneqartarnissat erseqqissarneqarnissaat

kissaatigaa, ileqquummat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmiit akiligassanik

nassiussisoqartarnera naak ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi akigititani allaqqagaluartut.

§ 123 akigititanut nalimmassaasarnermut tunngatillugu imannak ateqartariaqaralarpoq =

“Akigititanik aalajangersakkat Naalakkersuisuniit ukiut tamaasa ulloq 1. Januar

saqqummiunneqartassapput”

§ 40, imm. 4 aamma 5 pillugit

Kommune Qeqertaliup kissaatigaa ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit Naalakkersuisut

naliliiffissatut akuersissutigini kuusaat atortarnissaanut pisussaaffilerneqartassasut, aamma

kiffaangissutsip annertuumik killilerneqartup paragraffit innersuussutaasa nassuiaataa.

§ 40, imm. 6 pillugu

Kommune Qeqertaliup kissaatigaa akuersinermut atsiortoqartarnissaanut aamma

atuunnissaanut piffissaliussa qiumasaqaatigineqartassasoq."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusarniaanermut akissutigineqartut tiguneqartut tunngavigalugit naalakkersuisoqarfik

aalajangersimavoq siunnersuut Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut

inatsisaanni tunngaveqarluni nalunaarutini atortussanngortinneqartuni pigineqartuni

tamakkiisumik atortussanngortinneqassanngitsoq. Taamaattumik aalajangersagaq manna

siunnersuummit peerneqarpoq.

"§ 42 aamma § 43 pillugit

Kommune Qeqertaliup kissaatigaa kommuninut ataatsimoortumik tapiissutini illup iluata

aaqqissuunneqarneranut piumasaqaatit qaffanneqassasut ”innarluutilinnut suliassaqaarfik

(2011-mi tunniussinermi)” annertuumik aningaasartuutaassagaangata.

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalakkersuisoqarfik

aalajangersimavoq aalajangersagaq taanna siunnersuummiit peerneqassasoq.

Illup iluani ilusilersuisarnermut malittarisassat pillugit aalajangersakkat siunnersuummiit

peerneqassapput, nalunaarummilu aalajangersaaffigineqarlutik.

"§ 45 pillugu

Kommune Qeqertaliup kissaatigaa ukununga tunngatillugu Innarluutillit siunnersuisoqatigiivi aalajangersimasumik tusarniarneqartassasut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. Kikkut tusarniarneqartassanersut kommunit namminneerlutik aalajangigassaraat, taamaammallu tamanna inatsisitigut pisussaaffiunani.

"§ 48 imm. 2-mut

Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarnek qaqugu unitsinneqassanersoq ulluleruminaatsorujussuusarpoq, kommuninut piumasaqaataalissamat Kalaallit Nunaanni neqeroorummik naapertuunnerusumik peqalernissaanik ilisimasaqarnerat. Taamaasillutik innuttaasut innarluutillit amerlanerit piffissami aalajangigaanngitsumi Danmarkimi najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqartarput. Taamaammatt unitsinneqarnissaanut ullulernissaa ajornakusuusaaq. Kommunit ullormik eqqortuunngitsumik allattariaqartarput sivitsornissaanut ilimanaateqarnera ilanngullugu. Maannakkut Danmarkimi najugaqarfissatut neqeroorummi najugalinnut tunngatillugu ikaarsaarnermi aalajangersakkanik amigaateqartoqarpoq. Innuttaasoq Danmarkimut uterluni nuunnissani kissaatiginngippagu suut kingunerluutaassappat.

§ 48 imm. 4 pillugu

Danmarkimi najugaqarfissatut neqeroorutini innarluutillit najugaqartut uterlutik nuunnissaminnut kissaateqanngitsut, naak naapertuuttunik najugaqarfissatut neqerooruteqalernikuugaluartoq, tamakkununga malittarisassat ersarissut amigaataapput. +Naaggaartoqarsimappat tamanna innuttaasup Danmarkimut nuussimasutut isigineqalernissaanik isumaqassava?"

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Imm. 2-mut:

Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. Kommunalbestyrelsip piffissami killeqartumi najugaqarnissap sivissusissaa naliliiffigissavaa, najugaqarnerullu sivitsuiiffiginissaanut Naalackersuisunut inassuteqarsinnaassalluni. Kalaallit Nunaanni naleqquttumik tapersersuisoqarnissaanut periarfissamik misilillugu ingerlaavartumik pilersitsoqarsinnaanera aalajangersakkatigut qulakkeerneqassaaq, taamaaliornikkut innuttaasoq Kalaallit Nunaannut utersinnaassammatt.

Siusinnerusukkut inatsisaasut malillugit innuttaasunut Danmarkimi inissinneqarsimasunut tunngatillugu najugaqarnek piffissaligaasimatinnagu § 60 naapertorlugu killiffik pillugu nalunaarusiamik suliaqartoqartassaaq. Tamanna suliani pineqartuni angerlartitsinissamat nalilersuinissamat tunngaviliissaaq.

Imm. 4-mut:

Innuttaasoq Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsimappat najugaqartitsinerup tamatigut killiligaasarnera erseqqissaatigissallugu pingaaruteqarpoq. Tamanna isumaqarpoq kommunalbestyrelse Kalaallit Nunaanni najugaqarfissatut neqeroorummik tulluurtumik

neqeroorsinnaappat innuttaasoq Kalaallit Nunaannut utersinnaassasoq. Naalackersuisut inissiinernut piffissalikkannuinaq ataavartuunngitsunullu taamaallaat akuersissuteqarsinnaapput. Innuttaasoq Naalackersuisut sulinerisigut inissinneqarsimappat, taamaalillunilu nunatsinni innuttaasut isigineqarsimappat nuuttutut isigineqarsinnaangilaq. Danmarkki innuttaasunik ataavartumik najugaqartussanik tigusinissamut pisussaaffeqanngilaq. Taamatuttaaq Kalaallit Nunaanni kommuneqarfik innuttaasumut suli akisussaasussaavoq, tassami inissiisartutut oqartussaavugut. Innuttaasoq utereerluni Danmarkimiit nuukkusulissappat inuk taanna soorunami nuussinnaavoq Taamaattorli kommunimut tiguisissamut tunngatillugu isumaqatigiissummi tunngaviliunneqartoq utaqqiisaasumik/piffissalikkamik killiligaasimappat. Danmarkimut nuuttoqarnerani innuttaasumut pisussaaffiit tamarmik Kalaallit Nunaanni oqartussaasuninngaanneersut atorunnaassapput.

"§ 51 aamma 68 pillugit

Kommune Qeqertaliup innuttaasup najukkami isumagineqarnissaanut aamma tapersorsorneqarnissaanut periarfissanik pilersitsisoqaraangat, taava tunngaviatigut innuttaasup najukkami inuiaqatigiinnut utertarnissaa pillugu aaqqiisoqarnissaa kissaatigaa. Nuunnermut ikiorsiisinnaaneq taamatuttaaq tunniunneqartassaaq, innuttaasup najukkamini isumagineqarnissaanut aamma tapersorsorneqarnissaanut periarfissamik pilersitsisoqarsimagaangat.

51 imm. 2. Nr. 4 pillugu

Eqqarsaatigeqquneqarpoq najugaqarfittut neqeroorummiit najugaqatigiiffimmut allamut nuunnermut oqaaseqaammik aamma aallertoqartassanersoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. Oqaatsit atorneqartut eqqortuusutut isigineqarput, taamaammallu aalajangiusimaneqarlutik.

"§ 53 pillugu

Kommune Qeqertaliup nuannaarutigaa suliassaqarfimmi nuna tamakkerlugu malitassat nalinginnaasut inissinneqarmata, taakkualu 2021-ip kingorna atuutsinneqartuupput."

"§ 54 pillugu

Taaguut "Sulisut" siammasissorujussuuvoq. Eqqarsaatigeqquneqarpoq aqutsisoq imaluunniit taassumap taartaasua allassimassanersoq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Aalangersakkami sulisut tamarmik pineqarput aqutsisoq imaluunniit taassuma taartaasua pineqarnatik.

"§ 55 pillugu

Sulianik suliarinnittarnerup saniatigut killiffimmut nassuiaateqartoqarnissaanut allaffissornikkut nukinnik allanik piffissamillu atuisoqartarnissaa tulluartuunngitsoq Kommune Qeqertalik isumaqarpoq."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Inuup innarluutillip, angajoqqaatut oqartussaassusillip imaluunniit pisariaqarsimappat nakkutilliisup kommunini sulianik suliarinnittarnermut piffissaliussap aalajangersagaasup naannginnerani qanoq ilineratigut aalajangiisoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq kiisalu suna pillugu piffissaliussap eqqortinnginnera pillugit ilisimatinneqartarnissaat naammaginartutut isigineqarpoq. Tamanna sulianik suliarinnittarnerpiarnertut isigineqarpoq.

"§ 57 pillugu: Inuttut takkulluni oqaloqateqartarnermut taarsiullugu elektroniskimik oqaloqateqarsinnaanermut periarfissap ilanngunnissaanik Kommune Qeqertalik kissaateqarpoq"

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Siunnersuut oqaloqatigiinnerup digitalikkut ingerlannissaanut periarfissanik killeqartitsinngilaq. Oqaloqatigiinnerup najuulluni ataatsimiinnikkut ingerlattarnissa § 57-imi aalajangersarneqarsimannngilaq. Oqaloqatigiinnerit ingerlanneqartassasut taamaallaat aalajangersarneqarpoq, taamaattoq takuuk imm. 4 § 57-imittoq.

"§ 60 imm. 2 nr. 1 aamma 2-mut

Allatut oqaasertalersorneqarsinnaavoq imannak:

- 1) inuit innarluutillit 18-it inorlugit ukiullit pillugit ukioq affakkuutaarlugu ataasiarluni, aamma
- 2) inuit innarluutillit 18-inik sinnerlugilluunniit ukiullit ukiumut ataasiarlutik."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

§ 61 imm. 1 aamma imm. 2 pillugit:

Taaguut "inummut paasissutissat mianernartut" paatsoornarsinnaavoq. Datatilsynip taaguut taamaattoq atortanngilaa. Taaguut eqqortoq imaasimassaaq "paasissutissat inummut tunngasut immikkoortitat" imaluunniit "paasissutissat inummut tunngasut isertuussassat".

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq. Taaguut "paasissutissat inummut tunngasut isertuussassat"-mut allanngortinneqarpoq.

"§ 62, 63 aamma 64 pillugit

Kommune Qeqertaliup innuttaasup piginnaasakinnerulersimanera aamma inerisimanera aallaavigalugit nakuuserneq, sumiginnaaneq aamma kinguaassiuutitigut atornerluineq ersarinnerusumik nassuiarneqarnissaat kissaatigaa."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Oqaaseqaatigiiliarineqartut eqqortutut isigineqarput, taamaammallu aalajangiusimaneqarlutik.

"§ 67, imm. 3-mut

Inatsimmi atuuttumi Aningaasarsianut atugassarititaasut naatsorsorneqartarnerannut naleqqussarneqartarnerannullu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumani aningaasarsiat qaffasinnerpaaffissaat atorfinitsitaanermilu atugassarititaasut ilanngullugit. Ilaatigut siusinnerusukkut amerlanerpaamik sapaatip akunneranut akunnerit 40-t aamma akunnerit amerlanerpaaffissaat inissinneqarnikuuvoq Isertitassatut piumasaqaatinut killiliussanik ilanngussisoqassaaq. Aningaasartuutit taakkua qitiusumit ingerlanneqalersinnaapput aamma Nunatta karsianiit toqqaannaq akilerneqartalerlutik, oqimaaqqatigiittoqarnissaanut tunngavissap nassaarinissaa ajornakusuussammat aningaasatigut kingunerluutaasussat naatsorsoqqaarneqanngippata.

§ 67, imm. 4 nr. 2 pillugu

Allatut oqaasertalersorneqarsinnaavoq imannak:

Inuk innarluutilimmut isumassuinikkut ikiuutaasussaq inoqutigiilluunniit taakku ilaat, ilaqutariinnermut tunngasunik imaluunniit kinguaassiuutitigut pinerliisimanermut eqqartuussaasimappat tamanna Meeqqanut innarliisimanginnermut uppernarsaammi allassimassaaq."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Amerlanerpaanik isertitaqartarnermut qummut killiliussaq ilanngunneqarpoq.

Allatut oqaasertaliuinissamut siunnersuut ilanngunneqanngilaq. Inoqutigiinniittoq arlaannaalluunniit ilaqutariinni atugarisanut imaluunniit kinguaassiuutitigut pinerluutinut eqqartuussaasimassanngilaq.

"§ 70 pillugu

Kommune Qeqertaliup kissaatigaa § 53 uterfigineqassasoq aamma timikkut pisariaqartitsinerit matussusernissaanut atortussat akuersissutigineqassapput."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 70, imm. 1, nr. 1-imi oqaasertaliunneqartoq § 53-imut tunngatillugu matussusiisimasutut isumaqarfigineqarpoq.

"§ 75 pillugu

Ukiumut ataatsimut ikinnerpaamik ataasiarluni pisarnissaanut allanngortinneqartariaqarpoq, tapersorsorneqarnissamut pisariaqartitsineq piffissami sukkasuumi allanngorsinnaasarmat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

*Ilanngunneqarpoq. § 75, imm. 4-mi oqaasertaliunneqartoq uunga allanngortinneqassaaq
“...ukiumut ikinnerpaamik ataasiarluni nalilersorneqartassaaq...”*

"§ 77 pillugu

Tapiissutit annertussusaanut piumasaqaatit aalajangersarneqartariaqarput, kiisalu neqeroorut sorleq tapiissuteqarfigineqarsinnaanersoq ilanngullugu."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

*Ilanngunneqanngilaq. Imm. 2-mi tapiissutit tunniunneqarsinnaanersut pillugit
piumasarineqartoq aalajangersarneqarpoq.*

"§ 78 aamma 79 pillugit

Kalaallit Nunaanni imaluunniit aamma Kalaallit Nunaata avataani pikkorissartitsinernut ilinniartitsinernullu taamaallaat peqataasoqarsinnaanera erseqqissartariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

*Kalaallit Nunaata avataani peqataasinnaanermut periarfissaqarnera
erseqqissaatigineqarsimannngimmat Kalaallit Nunaanni ikiorsiissutit kisimik pineqarput.
Taamaammatt oqaaseqaatigineqartut ilanngunneqanngillat.*

"§ 84 pillugu

Una paragrafi oqimaaqqatigiittoqarnissaanut tunngavilerneqarnissaa kissaatigineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

*Ilanngunneqanngilaq. Angallassisarnermut aqqissuussinerup aningaasalersornera
innarluutilinnut isumassuinerup kommuninut tunniunnerani kommuninut ullormi 1. januar
2011 nuunneqarpoq.*

"§ 85 pillugu

Kommune Qeqertaliup kissaatigaa aaqqiissut taanna ersarissarneqassasoq aamma § 75-imi tapersersuinermit immikkoortinneqassasoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

*Ilanngunneqanngilaq. Oqaatigineqartut takuneqarsinnaasutut ersarissutullu
isumaqarfigineqarput, taamaammallu aalajangiusimaneqarlutik.*

"§ 86 pillugu

Kommune Qeqertaliup kissaatigaa inatsisitigut sinaakkutaliisoqassasoq, paragraf-imi allassimasut digitalitigut neqeroorutigineqarsinnaasasut, taamaasilluni assartuinikkut ajornartorsiutit aporfiillu innuttaasup sumi najugaqarnerata salliutinneqarnera peqquaatillugu pilersinneqassanngillat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Taaneqartumi "digitalikkut itisilernerqassaaq"-mik taasaqarnermi suna pineqarnersoq paasiuminaappoq, tassami § 86-imi najugaqartitsineq oqilisaaffiusoq pineqarpoq.

Aalajangersakkap oqaasertaani najugaqartitsineq oqilisaaffiusoq suunersaq aalajangersarneqarsimanngilaq, taamaammallu tassunga killiliisoqarsimanani. Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq.

”§ 87 imm. 2 pillugu

Akissarsiaritinneqartut qanoq isillugit aalajangersarneqassanersut inatsisissatut siunnersuummi takuneqarsinnaanngilaq. Tamanna aaqqinneqartariaqarpoq taamaasilluni akissarsiat tungaatigut aalajangersaanermi killiliussat aalajangersimasut pigineqarniassammata.

§ 87 imm. 2 pillugu

Ersarittariaqarpoq innuttaasoq innarluutilik imminut pilersorsimaguni nammineerluni akiliissanersaq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq, tassalu akissarsiat annertussusissaat Akigititanut allattuiffimmi – Isumaginninnikkut akigititani aalajangersarneqassapput, taakkulu nittartakkami nalunaarutit.gl-imi tamanut saqqummiunneqarlutik.

Najugaqartitsilluni oqilisaanermut atatillugu pilersuinerup akilernissaa pilersuisussaataasumit akilernerqartussaasoq aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq.

"§ 89 pillugu

Kommune Qeqertaliup kissaatigaa meeqqat tapersorsorneqarnissaat pillugu inatsimmut eqqortumut innersuussisoqassasoq, aamma akisussaaffiit avissaaqqaneri ersarissarneqassapput."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Meeraq Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapiissutinik tunineqartarsimappat malitseqartitsisarnermut malittarisassarineqartut malitassat pigineqartut aallaavigalugit malinneqassapput.

Tamanna eqqarsaatigalugu malitseqartitsisarnermut aalajangersakkat Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaaniittut atussallugit meeqqamut pitsaanerpaajunaviannngilaq. Akisussaanagerup avissaaqqanissaata erseqqissaaffiginera pineqartillugu sunarpiaq pineqarnersoq paasiuminaassinnaavoq. Taamaammatt Naalackersuisoqarfiup oqaatsit atorineqartut tassungalugu oqaaseqaatigineqartut aalajangiusimavai.

”§ 90 imm. 3-mut

Ersarissarneqartariaqassaaq piareersaaneq allakkatigut iliuusissatut pilersaarutit assinganik piviusunngortinneqassanersaq."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq.

Kommunalbestyrelse "imatut pisoqarsimatillugu inummut innarluutilimmut allakkatigut iliuusissatut pilersaarummik suliaqassasoq" § 58, imm. 1-imi aalajangersagaavoq.

"Meeqqap innarluutillip Inatsisartut inatsisaat manna malillugu 18-inik ukioqalernissaa sioqqullugu kingusinnerpaamik qaammatit 12-it qaangiutsinnagit tunineqassasoq" § 58, imm. 1, nr. 6-imi aalajangersagaavoq."

"§ 95 pillugu

Atuinerunerit annertuut nalornissutigineqartarput kommunimiit imaluunniit napparsimaveqarfimmiit akilerneqartassanersut. Tamanna ersarissarneqartariaqarpoq. Naakkut anarfiup puussiartaanut aamma quisarfinnut aningaasartuutit immikkut isiginiarneqarsimapput. Ersarissarneqartariaqarpoq kommunit aamma napparsimaveqarfik ersarissunik malitassaliorfiginerisigut kiap taakkununga tunioraanissaa aamma akilersuinissaa pillugu."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat.

Siunnersuummi § 3 naapertorlugu inuit timimikkut, tarnimikkut, eqqarsarsinnaassutsimikkut imaluunniit misigissutsikkut sivisuumik tamakkiisumik atuisinnaanngitsut, aporfissat assigiinngitsut ilanngunnerini allat naligalugit inuiaqatigiinni inuunermi tamakkiisumik naammassisaqarfiusumillu peqataasinnaanngitsut pineqarput.

Inuit puussianik perusersartarfinnik imaluunniit kateterinik atuisut aningaasartuutaanersut annertuut akilerneqassappata § 3-mik naammassinnissimassapput. Pisariaqartillugu peqqinnissaqarfik puussianik perusersartarfinnik kateterinillu tunniussisartussaavoq.

"§ 97 pillugu

6.000 kr.-nirik qummut killiliineq 2020-imi januarimiilli allanngorsimanngilaq. Ilumut 2024-mi inummut innarluutilimmut aningaasartuuterpiaat aningaasanut tunniunneqartunut naapertuunnersut nalilersortariaqarpoq."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq, aalajangersakkamullu una ilanngullugu: "6000 kr.-nirik qummut killiliineq akigititanut naleqqussaasarnermut procenti atorlugu ukiumoortumik iluarsiifigineqassaaq kiisalu Akigititanut allattuiffimmi – Isumaginninnikkut akigititani nittartakkami nalunaarutit.gl-imi tamanut saqqummiunneqarluni."

"§ 99 pillugu

Paragrafip matuma aamma pisortanit ikiorsiissutit pisariaqartitsineq malillugu ikiorsiissutinik naatsorsuinerit akornanni killiliussat ersarissarneqarnissaat kissaatigineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. § 95, imm. 2 naapertorlugu aningaasartuutaanerusut matussusernissaannut tapiissutigineqartut aningaasarsianut attuumassuteqanngillat akileraarutaasussaanatillu. Taamaammat aningaasartuutaanerusunut tapiissuteqartarnermi ikiorsiissutit tassanngaannartumik pisortanit tunniunneqartut imaluunniit innuttaasup innarluutillip aningaasarsiaasa suugaluartut naatsorsuiffiginissaanni apeqqutaasussaannngillat.

"§ 101

§ 67-ip aamma § 101-ip assigiinngissutaat ersarissarneqartariaqarpoq, tapiissutit imminnut assingummata.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 101 naapertorlugu matumani paaqquaqartarnerup ulloq naallugu sulisarnermut assingunera pineqarpoq. § 67 naapertorlugu matumani inummi innarluutilimmi inuttut ikiuinissamut isumassuinissamullu pisariaqartitsineq tunngavigalugu nalunaaquttap akunneri sapaatip akunneranut atorineqartut aalajangersaaffiginissaat pineqarpoq. Naalackersuisoqarfiup oqaasertaliunneqartut tassungalugu oqaaseqaatit ilanngunneqartut aalajangiusimavai.

"§ 101 imm. 2-mut

Imannak allanngortinneqartariaqarpoq "Inuk atorfinitsinneqartussaq inuup innarluutillip najugaqarfigisaanit kommunit atorfinitsinneqassaaq." "

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

"§ 101, imm. 3-mut

Akissarsiat piffissaq tamakkerlugu atorfinitsinneqarnermut naleqqiullugu, nalunaaquttap akunnerinut innersuussivigineqartunut annikillisinneqassapput. Tamanna isumaqarpoq tapersorsorneqarnissamut pisariaqartitsineq akunnerit 30-uppata taava qanigisaasup akissarsiai aamma akunnernut 30-nut naatsorsorneqassasut. Taamannak paasineqassappat tamanna § 101 imm. 1 nr. 1-mut naapertuutinngilaq, tapersersuinerup tamakkiisumik atorfiusussaanera allassimammat.

Iluanaarutaasinnaasut killilerneqassapput imaluunniit nunatta karsianiit toqqaannaq akilerneqartassapput, aningaasatigut kingunerluutaasussat naluneqarmata aamma oqimaqqatigiinnissaannut tunngavilerneqartussaagaluarmata."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 101, imm. 1, nr. 1 naapertorlugu paaqquaqarnissamut pisariaqartitsineq ulloq naallugu sulinermut naapertuutissaaq, immikkoortorlu 5 naapertorlugu paaqquaqarneq inunnit arlalinnit isumagineqarsinnaavoq, matumani imm. 1 malillugu atorfinitsitsinissamut

piumasaqaatit tamarmik naammassineqarsimappata. Aningaasarsiat amerlanerpaaffissaannut qummut killiliineq ilanngunneqassaaq.

Qanigisaasut piffissami killilimmi paaqqatarinerisa kingunerisassaasat kommuninut tamanut tunngatillugu ukiumut ataatsimut 2 mio. kr.-ninik akeqartussatut missingerneqarpoq (inuit 10-t naatsorsuiffigineranni akissarsianut 200.000 kr.-niusunut aningaasartuutaasunut agguaqatigiissitsinermi).

"§ 101 imm. 4 pillugu

Allangortinneqartariaqarpoq "siusinnerusukkut iluanaarutaasunut imaluunniit ilinniarsimanermit uppersaatinut naapertuuttunik peqarpat"

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkami oqaatsit atorneqartut siunnersuutigineqartumut iluarsineqarput.

"§ 101 imm. 6 pillugu

Napparsimanagerup innarluutillu akornanni suna assigiinngissutaanersoq erseqqissartariaqarpoq. Inuup innarluutillip innarluutaanut attuumassuteqassaaq. Soorlu inuk innarluutilik kræftimik napparsimalerpat aamma § 101 atorneqarpat, taava inuit innarluutillit inunnit allanik kræftimik napparsimalersimasunit pitsaanerusemik inissinneqassapput, taakku qanigisaminnit paarineqarnissamik periarfissaqanngimmata."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Napparsimagaluaranniluunniit innarluuteqaraluaranniluunniit siunnersuummi inuit ataavartumik timikkut, tarnikkut, eqqarsartaatsikkut imaluunniit innarluutigalugu pisinnaasakinnerulerluni atugarliuuteqartut ilaatinneqarput, taakkualu aporfissat assigiinngitsut atorlugit allat assigalugit inuiaqatigiinni tamakkiisumik sunniuteqarlutillu peqataasinnaanerminnut aporfissaqarsinnaapput, takuuk § 3. Taamaattumik tamanna tamatigut tigussaasumik inummullu immikkut tunngatillugu nalilersortariaqarpoq, tassalu qanoq iliorluni inuk napparsimalersimavoq siunnersuut manna malillugu tapiiffigineqarnissaminut pisinnaatitaafeqarnersoq.

Taamaammat tamanna pillugu oqaaseqaatiginertunut innersuussinikkut naalackersuisoqarfik massakkut oqaasertaliunneqartunut aalajangiusseqqavoq.

"§ 101 imm. 9 nr. 2

Allangortinneqartariaqaralarpoq "Inuk innarluutilimmut isumassuinikkut ikiuutaasussaq inoqutigilluunniit taakku ilaat, ilaqutariinnermut tunngasunik imaluunniit kinguaassiutigut pinerliisimanermit eqqartuussaasimappat tamanna Meeqqanut innarliisimanginnermut uppersaamma allassimassaaq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Oqaasertaliunneqartut eqqortutut isigineqarput, taamaammallu aalajangiusimaneqarlutik.

"§ 103 pillugu

"Aalajangiisup akiliisussaananeramik tunngavimmut" akerliuvoq, aamma kommunit Eqqartuussiviit naliliinerat tunngavigalugu akiliinerusarnissaminnik pisussaaffilerneqassapput, kingunerluutaasussat apeqqutaatinnagit."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Kalaallit Nunaannut Pinerluttulerinermik Inatsit naapertorlugu inunnik annertuumik timikkut innarluutillit - eqqarsartaatsikkut nappaatillit - paaqqinnittarfimmi inissitassanngorlugit eqqartuussat isumaginnittoqarfimmiit atortussanngortinneqartarput. Aningaasanut inatsimmi konto pingaarneq 30.11.44 atorlugu eqqarsartaatsikkut napparsimasut eqqartuussat inissinnerannut aningaasartuutit akilerneqartarput. Kommunit eqqartuussanut ataasiakkaanut isumaginninnikkut ikiorsiissutinut aningaasartuutit akilertarpaat. Nassuiaatit tusaatissatut tiguneqarput, aalajangersakkamili allannguuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat.

"§ 105-106 pillugu

Tamanna misissuiffigineqassaaq.

Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanut Inatsisartut inatsisaat (Inuit innarluutillit eqqartuussinikkut eqqartuussiviulluunniit aalajangeereerneratigut inissinneqarsimasut akiliunneqarlutik tikeraarlutik angalasinnaatitaannginnerat) maannakkut atuuttumi § 54-imi aamma § 55-imi ulloq 1. Januar 2022-mi ersarissarneqartumi kapitel 33. Kommune Qeqertaliup taassumap ersarissarneqarnera inatsisissatut siunnersuummut ingerlateqqinneqarnissaa kissaatigaa, kommunip aalajangiiffigisinnaannginnamiuk inuit taakku angalasinnaassanersut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tikeraarluni angalasarnermut aalajangersakkat aningaasaqarnikkut kingunerisassai siusinnerusukkat kommuninut ataatsimoortumik tapiissutinut ilanngunneqartarsimapput. Siunnersuut manna naapertorlugu inersimasut inuup angerlarsimaffittut najugaata avataani najugaqarfissatut neqeroorummi imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarneranni aningaasartuutaanerusunngortuni ukiumoortumik angerlarsimaffittut najukkaminnut ataasiarlutik tikeraarsinnaanerisa pisinnaatitaaffinngornerat naatsorsuiffigineqarpoq, kommuninullu tapiissutinut ilanngunneqarluni. Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi §§ 54 aamma 55 siunnersuummut matumunnga ilanngunneqarput.

"§ 105 imm. 4 pillugu

Imm. 1,3 aamma 4 innersuussutigineqarput. Tamanna Imm. 1 aamma 3-mut iluarsineqassaaq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

"§ 107-108 pillugit

Oqimaaqatigiittoqarnissaanut misilinneqassaaq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuummi §§ 107 aamma 108 naapertorlugit tikeraarluni angalanernut aningaasartuutit pillugit aningaasatigut kingerisassat Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaata atuuttup akuersissutigineqarneranut atatillugu kommuninut tapiissutinut kingullermik ilanngunneqarsimapput. Siunnersuummut uani pineqartumut atatillugu tikeraarluni angalasinnaanermut pisinnaatitaaffiup allilernerani aningaasatigut kingunerisassat siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortumi "3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat"-mi takuneqarsinnaapput.

"§ 110 pillugu

Kommune Qeqertaliup siunnersuutigaa una Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut utertinneqassasoq, suliffimminut atatillugu angalaannavittarnerat eqqarsaatigalugu. Taamaangippat inissitanut ataasiakkaanut tamanut nakkutilliilluni tikeraarnerit pillugit aningaasatigut kingunerluutaasussat suliarineqassapput aamma oqimaaqatigiittoqarnissaanik tunngaviliisoqassaaq tassunga assingusumik."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq, tassami Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik nakkutilliisussatut oqartussaannngilaq. Kommunit nakkutilliinissamut pisussaaffiinut aningaasatigut kingunerisassat Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaata atuuttup akuersissutigineqarneranut atatillugu kommuninut tapiissutinut siusinnerusukkut ilanngunneqartarsimapput.

"§ 113 pillugu

Tamanna § 110-112-t tamakkerlugit tigusiiffiusariaqarpoq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Nakkutillisartut kommunini nakkutilliisarnissamut pisussaaffinnik isumaginnittuunngillat. Taamaammat Naalackersuisoqarfiup oqaatsit atorneqartut aalajangiusimavai.

"§ 118 pillugu

Innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiit innuttaasut kommunalbestyrelsillu akornanni ataqatigiisitsisussatut naatsorsuutigineqarmat uagut Kommune Qeqertalimmi neriuutigaarput nalunaaqqutsersimasuni allanngortinneqassasoq tamanna. Meeqqat pillugit siunnersuisoqatigiit aamma Utoqqaat pillugit siunnersuisoqatigiit pitsaasunik misilittagaqarfigaarput, sumiiffinnit assigiinngitsunit ilaasortaqaartarnerat ilisarnaataagami; marluk Aasiannit, ataaseq Kangaatsiamit, ataaseq Qasigiannuanit aamma ataaseq Qeqertarsuarmit.

§ 118, imm. 4-mi sinniisut kommunimi atorfiliupput, taannalu peerneqarnissaa kissaatigaarput, taamaasilluni allaffissornikkut sullissinerit nalinginnaasut imm. 5.-mi nassuiaatigineqartut isumagisinnaalissavaat. Kommunalbestyrelsip sinniisaanut tunngatillugu taakku najukkami innarluutilinnut politikkeqarnermut soqutiginnittunit innuttaasunit, tusarniaanernut aamma apeqqutinut akissuteqarnermut tigooraasinnaapput, kommunalbestyrelsimi ilaasortat siunnersuisoqatigiinni ilaanatik aamma kommunalbestyrelsimi oqaloqataanatik. Naggataatigullu innarluutilinnut suliniaqatigiiffiit innersuussutaat ajornakusoornarpoq, taamaammat soqutiginnittunut tamanut nalinginnaasumik toqqaasalernissarput kissaatigaarput, innuttaasunut aaqqissuussanut eqimattakkaanut toqqaasarneq pinnagu."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqarpoq.*

"Kapitel 16 pillugu

Paasiuminaappoq "akigititanik nalimmassaaneq" kiisalu Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut akigititat nalimmassarneqarneri" allassimammata, naak taakku ataatsimut katersorneqarsinnaagaluartut. Tamalaat § 122 aamma § 14 ataatsimut allanneqarsinnaappat?"

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Kommunip § 14 kukkullu allassimassagaa naalackersuisoqarfiup ilimagaa, tassami tassani § 124-mut taarsiullugu immikkut suliniuteqartarnissaq pineqarpoq, paragraffimilu ulloq unnuarlu neqeroorummi akigititat iluarsiiiffigineqartarnerat pineqarpoq. Tamanna tunngavigalugu qulequtaq taanna "Akigititanik iluarsiisarneq" atorlugu aalajangersakkat taakkua marluusut ataatsimut allannissaannut naalackersuisoqarfik piareersimavoq."

"§ 122 aamma § 123 pillugit

Kommune Qeqertaliup Isumaginninnermut pisortat oqallittarfianniit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut isumaqatiginninniartartussamik ilaasortassamik ilanngussinissani kissaatigaa, Politikikkut ataqatigiissaarisooqatigiivini akuersissutigineqartussanngorlugu."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tamanna § 124, imm. 5-imut oqaatsini atorneqartuni takoreerneqarsinnaavoq. Taamaammat Naalackersuisoqarfiup tamanna pillugu nassuiaatinut innersuussinikkut massakut oqaatsit atorneqartut aalajangiusimavaat.

"§ 124 imm. 4 pillugu

Allaqqasut "Akigititanut allattuiffik – Isumaginninnikkut akigititat nalunaarutit.gl-imi" peerneqartariaarput pisortat akigititatut aalajangersagaanut allanut assigiissaarinissaq eqqarsaatigalugu."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Oqaatsit atorneqartut aalajangersakkanut allanut

naapertuutilissapput. "...Akigititanut allattuiffik – Isumaginninnikkut akigititat nittartakkami nalunaarutit.gl-imi kingusinnerpaamik ukioq sioqqullugu ullormi 15. november."

"§ 129 imm. 1 nr. pillugu

Inuit innarluuteqartutut innarluutilittut nalunaarsorneqarneq ajorput. Aalajangersagaq taamaasilluni allanngortinneqartariaqarpoq innarluutillit inatsisaat naapertorlugu inuit tapersorneqartartut amerlasuusaanut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Oqaatsit atorneqartussat ukuulissapput: "... Inuit Inatsisartut inatsisaat malillugu tapiissutinik tunineqartartut amerlassusaat - ukiunut, suaassutsinut najugaqarfinnullu agguataarlugit.

2. Kommuneqarfik Sermersooq

"Kommuneqarfik Sermersooq Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaanut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu tusarniaanermi akissuteqarnissamut periarfissinneqarnerminut qujavoq. Inuit innarluutillit pillugit inatsit aqutugalugu Kommunip inunnut innarluutilinnut suliaasaqarfimmi sulianik ingerlatsinera inatsisitigut killiliussiisaaq aamma inatsisit annertuumik nutarteriffigineqarneranni Kommuneqarfik Sermersooq peqataatinneqarnerminik nuannaarutiginnippoq. Taamaattoq inatsisissatut siunnersuummik suliaqarnermi annermik peqataatinneqannginneq kommunimit uggorineqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersuumit pingaartinneqarpoq, tusarniaanermi akissuteqarfissamut killiliussiaq sapaatip-akunneranik kinguartinneqarmat, isornartoqartilluguli, piffissami tusarniaaffioqqaartumi sivisussusiliinermi tusarniaanermi atortut annertussusiat katitigaanerallu kiisalu piffissami tusarniaaffiup nalaani ullut 3,5 nalliuttut eqqarsaatigineqarsimannginnerat. Aammattaaq isornarpoq, tusarniaanermi akissuteqarnissamut killiliussap sivitsorneqarnera aatsaat aalajangiunneqarmat, ulloq tunniussivissaaqqaartoq ullunik marlunnik sioqqullugu. Tamanna tusarniaanermi akissutit pitsaassusiannut Naalackersuisoqarfimmit tiguneqartuni sunniuteqassaaq. "

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Nalinginnaasumik sapaatip akunnerini 4-ni tusarniaanissamut piffissaliussiaq eqqortinneqarsimavoq, sapaatillu akunneranik suli ataatsimik sivitsuiffigineqarsimalluni.

"Kommuneqarfik Sermersuumit inatsisiliornerup siunertaa isumaqataaffigineqarpoq, inuit innarluutillit pisinnaatitaaffeqassasut aamma allat naleqqatigalugit periarfissaqartinneqassasut. Aammattaaq innarluuteqarnermik paasinnittaaseq isumaqataaffigaarput, tassaasutut inuup piginnaasakinnerulersimasup akimmiffiit inuiaqatigiinnit pilersinneqarsimasut aqqusaartagai.

Tusarniaanermi akissuteqaat immikkoortiterneqarpoq, imaalillugu, kommunip inatsiliornermut oqaaseqaatai nalinginnaasut aamma aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit. Oqaaseqaatit ilaatigut makkununga tunngassuteqarput:

- Kommunimut aningaasatigut kingunerisassat
- Pisortat ataatsimoorussaannik IT-mik aqqissuussamik pilersitsineq
- Inuit innarluutillit pillugit inatsimmi inuit ukiuinik killiliussanik inissiineq
- Neqeroorutitik utaqqiisaasumik pilersitsineq
- Akigititat pillugit isumaqatiginninniarnit

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

Nalunaarutit marluk ilanngutsinneqarnerat

Aallaqqaasiutitut Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsaat nr. 7, 1. juni 2022-meersoq aamma Inunnut innarluutilinnut najugaqarfissatut neqeroorutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 4. november 2019-imeersoq inatsimmut ilanngunneqarsimanerat. Kommunimi isumaqartoqarpoq, nalunaarutit inatsimmut ilanngullugit suliarineqarnerat inatsimmik atugaqarnissamut aamma atuarnissamut ajornarnerulersitsisoq. Taassuma saniatigut inatsimmut allannguutitik aamma ilanngussanik kingusinnerusukkut suliaqarnissaq ajornarnerusarpoq, nalunaarutitut sanilliullugu."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tsusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut nalunaarutitut pigineqartunut Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussanngortinneqartunut piviusunngortitsiffiussanngisoq, taamaammallu aalajangersakkat tamakku siunnersuummiit peerneqassallutik.

"Suliassaqarfimmut akisussaassuseqarneq aamma naligiissumik sullissineq pillugu tunngaviumik malitassat

Kommuneqarfik Sermersuumit tunngaviumik malitassat pingasut tassaasut suliassaqarfimmut akisussaassuseqarneq, naligiissumik sullissineq aamma taartisineq, siunnersuummi oqaaseqaatitut ilanngunneqarnerat isumaqataaffigineqarpoq akuerineqarlunilu.

Suliassaqarfimmut akisussaassuseqarneq pillugu tunngaviumik malitassat pillugit Kommunimit tupigineqarpoq, § 5 peerneqarsimammat, pissutigalugu pisortat illuutaasa atortulersuutillu tikikkuminassusiisa pisariaqarnerat tunngavigalugu, inuiaqatigiinni innuttaasut innarluutillit naligiissumik pisinnaatitaaffeqarnerat periarfissaqarnerallu anguneqarsinnaaqqullugit. Inunnut innarluutilinnut inatsimmik suliaqarnermi suliassaqarfimmut akisussaassuseqarneq tunngavigineqarsinnaanngilaq saniatigut naalackersuisoqarfiit akisussaaffeqarfiisa agguataarnerannit inatsimmi suut

ilanngunneqassanersut aqunneqartillugit. Taamaattumik Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq § 5 inatsimmiiginnassasoq suliassaqarfimmut akisussaassuseqarneq pillugu tunngaviusumik malitassat naapertorlugit.

Taassuma saniatigut kommunimit siunnersuutigineqassaaq, inatsimmi ilanngunneqartariaqartoq atortulersuutitut, atuarfinnut suliassaqarfinnullu allanut pisariaqartunut aaqiisoqarsinnaaneq, tikinneqarsinnaanerannut periarfissanik pitsaanerusunik pilersitsisinnaaqulluni aamma inunnik innarluutilinnik inuiaqatigiit immikkoortitigaaneranni sorlerniluunniit peqataatitsineq periarfissaaqqullugu. Taanna nalunaarummi inissinneqarsinnaavoq periarfissat aaqinneqarsinnaaneratt oqinneroqqullugu. Kommuneqarfik Sermersuumit aamma maluginiarneqarpoq, ilaatigut ulluunerani neqeroorutit, atuarfeqarneq aamma peqqissutsimut suliassaqarfik inatsisissatut siunnersuummi ilanngunneqarsimanngivinnerat. Inatsimmi utoqqaat assigalugit meeqqat inuusuttullu ilanngunneqarput, kisianni neqeroorutit amerlanerpaat eqimattanik taakkuninnga sullissisartut ilanngunneqarsimanngillat. "

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuummi § 1 naapertorlugu Inatsisartut inatsisaanni inunnut timikkut tarnikkulluunniit pisinnaasakinnerulersimasunut il.il. ikiorsiisarnissat siunertaapput. Inissiat, attaveqaasersuutit, ilinniarnert allatulluunniit immikkoortut akisussaaffeqarfii pillugit aalajangersakkat ilanngutissallugit tulluurtutut isigineqarsimanngilaq.

"Kommunimit malugineqarpoq, inatsimmi immikkoortuni arlalinni naligiissumik pisinnaatitaaffeqarnermut tunngasut aalajangersimaqqissaartuunnginnerat, aamma inuit innarluutillit taartissanersut tapersorsorneqassanersullu, taamaaliornikkut naligiissumik periarfissaaqqullugit imaluunniit immikkut pineqassanersut aamma sapinngisamik annerpaamik tapersorsorneqarlutik. Inatsimmi immikkoortuni allani innuttaasut piginnaasakinnerulersimasut nammineersinnaassusiiagaasimasutut pineqarput, inatsisitigut nammineersinnaassusiiagaasimasutut pineqarsimanngikkaluartut.

Inatsisip siunertaa eqqarsaatigalugu paatsuinernik nassataqarpoq. Assersuutigalugu siunnersuummi § 14 saqqummiunneqarsinnaavoq, tassani inuit innarluutillit immikkut atugarliortut immikkut aaqqissuussamik suliniarfigineqassapput. Kommunimit isumaqataaffigineqarpoq, inuit innarluutillit inuunerminni atugassarititaasut pissutigalugit taartisinermik/suliniutinik pisariaqartitsisut periarfissanik naligiissunik pissarsisinnaaqullugit, tamanna naligiissumik pinninnissamut tunngaviusumik malitassaamat immikkut pingaaruteqarlunnartoq. Taamaattoq immikkut annertusisamik imaluunniit immikkut suliniutinik imaqqanngilaq. Nalinginnaasumik inuk naammattumik tapersorsorneqassaaq allanut sanilliuunneqarsinnaaqulluni, aamma tapersorsuineq sapinngisamik inuup namminerisamik inuuneranum minnerpaamik akuliunnertut pissuseqassaaq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaat taarsiivigineqartarnissaallu assigiimmik suliarinnittarnissamut tunngavigineqartumut naapertuuttuuvoq, taamaasillutik inuttaasunut innarluuteqanngitsunut allannut tunngatillugu assinganik periarfissaqassammata.

"Inatsisissatut siunnersuummi § 40-mi innuttaasup kaasarfimmiusaanik atisassarsiniutissaanillu akiliuteqarnek sulisup ataatsip taggissinera tunngavigalugu tunniunneqassapput, sullissinermi malittarisassat nalinginnaasut eqquutinnagit naammagittaalliuteqarnissamut periarfissat tunngavilersuutigalugit."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq aalajangersagaq taanna siunnersuummiit peerneqassasoq.

"Piginnaasakinnerulersimanerup annertussusia

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq § 3, imm. 2-mi erseqqissarneqartoq, ukioqqortussuseq pissutigalugu piginnaanikinnerulernerit inuit innarluutillit pillugit inatsisip ataaniinnerat. Tassunga atasumik kommunimit kissaatigineqarpoq utoqqaat pillugit inatsimmik nutaamik pilersaaruteqartoqarneranut atasumik, utoqqaat pillugit inatsisissap aamma inuit innarluutillit pillugit inatsisip akornanni killiliussassat pillugit pilersaarutit annermik ilisimatitsissutigineqarnissaat.

Kommunimit erseqqissaatigineqarpoq, suliassaqarfinnut allanut kalluaasut pillugit ajornartorsiutinut tunngasut suli erseqqissunnginnerat, taamatuttaaq ukioqqortussuseq pissutigalugu piginnaanikinnerulernerup inatsimmut ilanngutsinneqarnissaanut kingunerisinnaasaannut tunngasut. Utoqqaat pillugit suliassaqarfik pillugu nalunaarut imaluunniit inatsisit ajornartorsiutit qulaarneqarnissaannut iluaqutaasinnaagaluarpoq. Taamaattoq tassunga atasumik kommunimit tikkuarneqarumavoq, innuttaasut utoqqaat kommunimit tapersorneqarnermik pissarsisartut (utoqqalinersiat saniatigut) piginnaanikinnerulersimanertik pissutigalugu tapersorneqarnermik tassannga pissarsisarmata aamma taamaattumik inuit innarluutillit pillugit inatsisip ataanni pisinnaatitaaffeqarmata, taamaattumik utoqqaat pillugit inatsit pisariaaruttoq, imaluunniit inuit innarluutillit pillugit inatsimmi tapiliussatut killilerneqarsinnaagaluartoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Siunnersuutit matuma atuutilersinneqarneranut atatillugu § 16 Utoqqalinersiaqarnek pillugu Inatsisartut inatsisaanniittoq atorunnaassaaq.

"Kommuneqarfik Sermersuumit ataatsimut isigalugu takuneqarsinnaavoq, piginnaanikinnerulersimanerup annertussusianik eqqarsartaaseqarnek inatsimmi arlalitsigut ilanngunneqarsimanngitsooq. Kommunimit kissaatigineqarpoq, inatsimmi erseqqinnerusumik allaqqassasoq tapersorneqarnermik aallartitsisoqassappat tamakkiisumik

isiginnittaaseqarneq, inummut ataatsimut tunngasumik aamma suliamik ingerlatsisut naliliinerat aallaavigalugu tamanna pissasoq. "

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusaatissatut tiguneqarpoq, siunnersuummili allannguinerik malitseqassanngilaq.

Inatsisartut inatsisaanni § 66 naapertorlugu tapersersuinissat pillugit aalajangiinerit innuttaasumut innarluutilimmut pineqartumut suut pitsaanerpaajussanersut tamakkiisumik nalilersuiffiginerat tunngavigalugu aalajangiiffigineqassapput.

"Kommunimut aningaasatigut kingunerisassat

Kommuneqarfik Sermersuomit maluginiarneqarpoq, inatsit aqqutigalugu suliassaqarfinni arlalinni kommunit akissusaaffii aamma suliassaat annertunerulissasut. Taamaattumik ataatsimoortumik tapiissutit isumaqatigiinniutigineqarnerannut atasumik kommuninut aningaasat amerlanerit tunniunneqarnissaat pisariaqassasoq.

Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini immikkoortumi "Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguniusussat" kommunimit amigaateqartutut aamma naammangitsutut isigineqarput allaffissornikkut aamma aningaasaqarnikkut kingunerisassat eqqarsaatigalugit. Ataatsimut isigalugu erseqqinngilaq, qanoq ililluni immikkoortumi taggissinerit anguneqarsimanersut. Ataani taggissinerit saqqummiunneqartut taamaallaat Kommuneqarfik Sermersuumi aningaasaqarnikkut kinguniusussatut naatsorsuutigineqartunut tunngassuteqarput.

- Tapersersorneqarnissamut periarfissat amerlinerat - Kommuneqarfik Sermersuup naliliinera naapertorlugu, immikkoortumut aningaasatigut kingunerisassai malunnaatilimmik ikinaarlugit missiliunneqarput. Immikkoortumi ilaatigut pineqarput ukioqqortussutsit pissutigalugit piginnaanikinnerulernerimi tapersersuinerit, aamma kommunip utoqqarnut suliassaqarfimmi neqeroorutaasa assigiinngitsut amerleriarujussuarnerannik nassataqartussat, taakkua ullumikkut inatsisit aamma nalunaarutit tamakkiisut tunngavigalugit aqqissuussaapput. Pingaartumik utoqqarnut tarnikkut piginnaanikinnerulersimasunut kommunip neqeroorutai ullumernit amerlanerulissapput. Kommuneqarfik Sermersuomit nalilerneqarpoq, tamanna kommunip aningaasartuutaasa million koruuninik arlalinnik qaffannerannik nassataqassasoq.

Immikkoortumi aamma ilaapput ikiuunnerit aamma tapersersuinerit eqimattanut tunngasut, kiisalu inunnut ataasiakkaanut ikiuunnerit aamma tapersersuinerit. Kommuneqarfik Sermersuumi naliliisoqarpoq, suliassaq taanna uagut kommunitinnuinaq 1 mio. kr.-it missaannik naleqassasoq. (Sulisut 1 ½ kiisalu ineqarnermut akiliutinut aningaasartuutit).

- Qanigisanik paarsineq - Suliassamut taggissineq Kommuneqarfik Sermersuomit appasippallaartutut isumaqarfigineqarpoq, ullumimut inatsimmi oqaasertaliussaq attatiinnarneqassappat, ima paasillugu, siusinnerusukkut akissarsiat tamakkiisut tunngavigalugit akissarsisitsisoqartassappat, qaffasissusissanik inissiigani. Taamatuttaaq

inersimasunut najugaqarfinni tapersorsorneqarnerannut aningaasartuutit, siusinnerusukkut akissarsiat tamakkiisut tunngavigalugit akissarsisitsisoqartassappat, qaffasissusissanik inissiigani.

- Tikeraarluni angalanerit - Kommuneqarfik Sermersooq piffissami matumani innuttaasunik 47-nik ulloq unnuarlu neqeroorutini Kalaallit Nunaanni Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup ataaniittuni inissinneqarsimasuuteqarpoq, innuttaasut 37-t allat Danmarkimi ulloq unnuarlu neqeroorutini inissinneqarsimasuullutik. Innuttaasut Kalaallit Nunaanni inissinneqarsimasut affaat ukiuni 10 amerlanerilunniit inissinneqarsimasuupput, taakkunanga innuttaasut 60 %-ii Danmarkimi ukiuni 10-nit amerlanerik inissinneqarsimasuupput. Kommuneqarfik Sermersuumit naatsorsuutigineqarpoq, aningaasartuutit naatsorsorneqassasut aamma paasissutissat piusut tunngavigalugit agguataarneqassasut. Kommuneqarfik Sermersuumit misigineqarpoq angerlarsimaffiup avataanut inissinnerit amerlanerusut aamma tikeraarluni angalanerit piumaneqartut amerlisut. Taamaattumik ukiuni missingersuusiorfiusuni siunissamilu aningaasat amerlassusiat qaffanneqartariaqarpoq.
- Inatsimmik atuutsitsinermit aningaasartuuteqarneruneq - Erseqqinngilaq taggiussani suut ilanngunneqarsimanersut, taassuma ataani kommunimi imaluunniit namminersorlutik oqartussani aningaasartuuteqarneruneq pineqarnerisut.
- IT-mik aqutsissut nutaaq - Taamatutaaq erseqqinngilaq, missingiussani suut ilanngunneqarsimanersut, taassuma ataani kommunimi imaluunniit namminersorlutik oqartussani aningaasartuuteqarneruneq pineqarnerisut. Iitersuinermit aningaasartuutit malunnaatilimmik amerlassuseqassapput, pingaartumik naatsorsuutigineqassappat aaqjissuussanik soorlu pisortanit ikiorsiissutit aamma suliffissarsiornermi tapiissutinik allaffissornermit assingusunik atulersitsinermit ingerlatsisoqassanersut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Inatsisartut inatsisaannut uunga siunnersuuteqarnermit paasissutissanik amigaateqarneq aningaasaqarnikkut aningaasartuutaanerusussat erseqqissumik missingernissaasa suliarinissaannut unamminartoqarpoq. Paasissutissat pigineqartut aallaavigalugit aningaasartuutaanerusut siunnersuummut atassutillit missingiiffiginissaat Naalackersuisut piumaneruvaat.

Meeqqanut app-ip atorneratigut meeqqanut sulianik suliarinnittarnissamut pisortat ataatsimoorussamik atortuat IT-system Get Organized pilersinneqareersut piviusunnagortinneqareersorlu assigalugu innarluutilinnut sullissisarnermut pisortat ataatsimoorussamik IT-qarnermut atortuata pissarsiarinissaanut ineriartortitsiffiunissaanullu Naalackersuisut akisussaasussaapput. Tamanna kommunit qanimut suleqatiginerisigut pissaaq.

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, ilaannakortumillu siunnersuummut nassuiaatinut ilanngunneqarlutik.

"Taakkua saniatigut suliassat ilanngunneqartussat arlaqarput, immikkoortumi aningaasaqarnikkut kinguniussat ilanngunneqarsimannngivissunik. Aningaasartuutaanerussat allat ilangunneqarsimannngillat, inatsimmik eqquutitsinermi kommuninut tuttussat, taakkununga ilanngullugit:

- Neqeroorutaagallartumik pilersitsineq ingerlatsinerlu § 20 – Kommuneqarfik Sermersuumit naatsorsuutigineqarpoq suliniut kommunimut ukiumut 2-2,6 mio. koruuninik aningaasartuutaanerussaq, inuup ataatsip neqeroorutaa piffissami aalajangersagaasimannngitsumi pineqarmat. Kommuneqarfik Sermersuumit misilittagaqarineqarpoq, innuttaasunut isumaginninnermut aqutsisoqarfimmit neqeroorummik utaqqisumut neqeroorutimik utaqqiisaasumik pilersitsisarneq, kommunimut ukiumut 1-1,5 mio. kr.-nirik akeqartartoq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik neqeroorutimik amerlanernik pilersitsinngippat, aamma sullinniarneqartut amerliartuinnarnerat taamaaginnarpat aningaasat nalingat ukiut ingerlaneranni qaffakkiartuinnassaaq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Kommunalbestyrelsen mæqqamut qitiusumik innersuussisarfik aqqutigalugu ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik utaqqisumut aqqiissutaagallartussamik nassaarnissaminut pisussaaffilerneru siunnersuummi § 20-mi erseqqissarneqarpoq. Arlalinnik tapersersuilluni angersaraffimmii ginnarissaq aqqiissutaagallarsinnaavoq. Inummi innarluutilimmi pisariaqartitanut suna aqqiissutaagallarluni piareeqqasassanersoq inummut suliani immikkut tigussaasumik immikkullu nalilersorneqartussaavoq. Naalackersuisoqarfiup nalilerpaa aalajangersagaq aningaasaqarnikkut kinguneqarnaviannngitsoq, tassami aalajangersakkami suleriaaseq atuuttoq erseqqissaaffigineqarpoq.

- ”• STU-mik eqquussineq § 49 – Kommuneqarfik Sermersuup STU-miittitsisarnernik misilittagai tunngavigalugit piffissami matumani kommunimut ukiumut 2,2 mio. kr.-nit missaannik aningaasartuutaanerussaq, immikkut ittumik inissiinnermut neqeroorut eqqarsaatigalugit. Aningaasat amerlassusiat ukiut ingerlaneranni qaffakkiartussaq naatsorsuutigineqarpoq, sullinniarneqartut amerliartornerat pissutigalugu."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

STU § 49-mi taaneqarsimannngilaq.

§ 49 inatsisini aalajangersakkanik atuuttunik ingerlatitseqqiffiummat § 49 kommuninut aningaasartuuteqarnerunermik malitseqarnaviannngilaq. Aningaasaqarnikkut kingunerisassat siusinnerusukkut kommuninut tapiissutinut ilanngunneqartarsimapput, kingullermik 2011-mi innarluutilinnut isumassuinerup tunniunnerani.

- ”• Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup neqeroorutaanut akigititanik aalajangiussinermi allannguutit §§ 121-124 – Kommuneqarfik Sermersuumit nalileruminaatsinneqarpoq, allannguinerup nassataanik aningaasartuutit qanoq

amerlatiginissaat, kisianni oqaatigineqarsinnaavoq aningaasartuutit appassisumiitinnissaannut tunngavissat tammariartussasut kommunit isumaqatigiinniarnernit ilaatinneqartanngippata. Kommuneqarfik Sermersuumit naleqquttuosorineqanngilluinnarpoq Kalaallit Nunaata iluani avataanilu angalanernut akiligassap nassiateqqinneqarneranut periarfissamik inatsisiliortoqarnera. Sullissinermi qaffasissuseq, kommunip aamma innuttaasut nalinginnaasut amerlasoorpassuit akilersinnaasaannit qaffasinnerujussuuvoq. Kommuneqarfik Sermersuumit naatsorsuutigineqarpoq, immikkoortoq taanna ima appartinneqartigissasoq nunap najukkap ungasinnngisaani aalisariartoqarsinnaaneramik imalluunniit illuaqqami tammaarsimaartoqarsinnaaneramik tunngassuteqarluni."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Soorlu § 124, imm. 2-mut nassuiaatini erseqqissarneqareersoq akigitat atuutilerfissaat ukiumik ataatsimik sioqqullugu Naalackersuisut kommunalbestyrelsillu akornanni suleqatigiinermi akigitat aalajangersaaffiginissaat piareersarneqarpoq.

§ 124-mut nassuiaatini takuneqarsinnaavoq matumani §§ 103-104 aamma 106 naapertorlugit tikeraarluni angalasarnissat pineqartut. Tassalu angalanerit kommuninut tapiissutit aqutigalugit kommunit aningaasatigut pissarsiffigisimasai, tassanilu - siunnersuut manna atorlugu - inersimasut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqareersut ukiumut ataasiarlutik angerlarsimaffimminnut tikeraarlutik angalasinnaalernissaat pillugu aningaasaqarnikkut kingunerisassat minillugit. Aningaasartuutaanerusut taakkua Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip matuma akuersissutigineqarneranut atatillugu kommuninut tapiissutinut ilanngunneqassapput.

”• Siunnersuineq aamma aqutissiuussineq § 11 – Kommuneqarfik Sermersuumit erseqqinngitsutut isigineqarpoq kommune oqaloqatiginninnernik katsorsaataasunik tunniussisarnissaanut siunertaq qanoq annertutigisoq pineqarnerisooq. Taamaattumik aningaasartuutit qaffasissusissaannut apeqqutaavoq katsorsaataasunik oqaloqatiginninnerit qanoq ingerlanneqartassanersut, aamma taakkua katsorsaasunik oqaloqatiginninnivinnut sanilliunneqarsinnaanersut. Taamaattumik sunut tamanut aningaasartuutit 450.000 - 3.000.000 kr.-nit naatsorsuutigineqartariaqarput. ”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq.

§ 11-mut nassuiaatit naapertorlugit siunnersuummi ilanngunneqarpoq: Siunnersuinermi ulluinnarni aporfissat inuup innarluutillip atugarilersimasai qaangerniarnissaannut ataasiakkaat periarfissaasa pitsanngortinnissaat siunertarineqarpoq." ”Matumani Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 37-imi aalajangersakkanik ingerlatitseqqinneq pineqarpoq, taamaammallu siunnersuut matumani pineqartoq kommuninut aningaasartuuteqarnerunermik malitseqarnaviarnani. Tamatuma

saniatigut siunnersortinnissaq ilitersuiffigineqarnissarlu siunertaralugit kommunalbestyrelsip Pissassarfimmud saaffiginnissinnaanera periarfissaavoq.

”• Siusissukkut Iliuseqarnek § 16 – Kommuneqarfik Sermersuumit naliliisoqarpoq, suliassaq taanna minnerpaamik ukiumik ataatsimik sulisinnaassutsimik kommunimut naleqassasoq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Suliassat kommunip aaqqiiffigissallugit pisussaaffigeriigaasa saniatigut kommunip nukinnik allanik atuisarnissaa aalajangersakkami siunertaanngilaq.

”• Kinguaassiuutitigut atornerluinermik pinaveersaartitsineq §§ 52-54 – Kommuneqarfik Sermersuumit suliniutip atuutsinneqarneranik ingerlatsisoqareerpoq. Kommune naliliivoq, atuutitsineq sinneruttoq 40 % 200.000 kr.-nit missaannik akeqassasoq. Taakkua saniatigut suliniut kommunimut ukiumoortumik 150.000-250.000 kr.-nik siunnersuinnermut aqutissiuussinnermullu aningaasartuuteqarnerunermik nassataqassasut.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu neqeroorut §§ 52-54-imut ilaasuummat sulinermi Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik ulloq unnuarlu neqeroorutitut atortussanik pissarsinissamut ilisimasanillu ingerlatitseqqittarnissamut isumaginnittussaavoq. Atortussat tamakkua ilisimasanillu ingerlatitseqqittarnerit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup kommunitut siunnersuinnerani ilaasussaapput.

”• Napparsimasoqarneranut toqusoqarneranullu atasumik angalanerit - pisinnaatitaaffimmud tassunga tunngasumik missiliuutit amigaataapput.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Napparsimasoqartillugu toqusoqartillugulu angalanerit aningaasat atornerqartussat siunnersuinnermut kommunitut tunniunneqartarsimapput.

”• Inoqarfinni tamaginni sammisanik peqatigiinnissamullu neqeroorutitnik pilersitsineq §§ 80-82 – Kommuneqarfik Sermersooq naliliivoq, §§ 80-82 kiisalu § 2 naapertorlugu nammineq najugaqarfeqarnissamut pisinnaatitaaffik, aamma § 3 naapertorlugu utoqqarnik peqataatitsineq inoqarfinni neqeroorutitnik arlalinnik pilersitsoqarnissaanut pisariaqartitsinnermik nassataqassasut. Kommunimit missingerneqarpoq tamanna kommunimut ukiumoortumik ingerlatsinnermut 1,5-1,8 mio .kr.-nink akeqassasoq. Tamakku saniatigut pilersitsinnermi aningaasartuutinnngortut ataasiarlu aningaasartuutitut.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. §§ 80-82 naapertorlugit aningaasat neqeroorutinut tunniunneqartartut innarluutilinnut isumassuinerup kommuninut 2011-mi tunniunneranut atatillugu siusinnerusukkut kommuninut tunniunneqartarsimapput.

Siunnersuummi § 2-mut tunngatillugu aalajangersagaq inummut innarluutilimmut nammineerluni ineqalernissamut pisinnaatitaaffik erseqqissaaffiuvoq. Inuit innarluutilit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 2 naapertorlugu inuit innarluutilit inuit pisinnaatitaaffii tamakkerlugit tamakkiisumik iluaquserneqarsinnaapput.

”• Malitseqartitsineq § 89-91 – Kommuneqarfik Sermersooq naliliivoq malitseqatitsisarneq aallartisarnermi aningaasartuuteqarnerunermik nassataqassasoq, ungasinnerusumili oqimaaqatigiittoqalissasoq, innuttaasoq pitsaannerusunik piginnaaneqalerpat aamma nammineq ikiorsinnaanerulerpat.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Inuit innarluutilit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni § 26 atuuttoq naapertorlugu meeqqap innarluutilip Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersorsorneqartut 18-iliinissaa sioqqullugu kingusinnerpaamik qaammatit 12-k qaangiutsinnagit kommune inummut innarluutilimmut iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnissamut pisussaaffeqarpoq.

”• Sulianik ingerlatsinerit naammassiffissaannik arlalinnik atulersitsineq - Inatsisissatut siunnersuutikkut kissaatigineqarpoq sulianik ingerlatsinerit naammassiffissaannik arlalinnik pilersitsisoqassasoq, naammassineqassappata inunnik amerlanernik piumasaqaatitaqartussanik. Kommuneqarfik Sermersuumit missingerneqarpoq immikkut aningaasartuutissat ukiuni 2-ni sulinissamut immikkut akeqassasut.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Piffissaliunneqartut sulianik ingerlatsisarnermut pitsaasumut malinnittutut isigineqarput, taamaammallu aningaasartuutininik nutaanik malitseqartussaananik.

"Inatsimmi immikkoortumi 'inatsimmut nassuiaatit nalinginnaasut' aningaasat suut kommunimut aamma suut Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqartussaananerat pillugit erseqqissumik immikkoortinneqarnerat ataatsimut amigaataavoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 3.5-imi aningaasartuutaanersut suut kommuninut tunniunneqassanersut suullu Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqassanersut erseqqissaaffigineqarpoq.

"Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit:

Kapitali 1: Aalajangersakkat aallarniutaasut

Siunertaq

§ 1 imm. 2-mi allassimavoq siunertaq "...qulakkeerinneqataassaaq, inuit ataasiakkaat maannamut piginnaassutsiminnik attasiinnarsinnaaneranut...". Kommuneqarfik Sermersuumit tassunga atasumik malugineqarpoq, piffissami matumani piginnaasaqassutsip qaffasissusia qulakkeerineqarsinnaanngitsoq. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq oqaaseq "qulakkeerineq" "ikorfartorneqarnera-nik" taarserneqassasoq. Oqaaseqatigiit imaalillugit allangortinneqarsinnaagaluarput "Siunertaq aamma imaappoq, inuit ataasiakkaat maannamut piginnaassutsiminnik attasiinnarsinnaanerannut imaluunniit maannamut piginnaassusiisa annikilliarernerisa minnerpaaffissaaniitinnerat".

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq. Oqaaseq "qulakkeerinnineq" peerneqarpoq paarlattuanillu oqaaseq "ikorfartuineq" ilanngullugu.

"§ 1, imm. 2, nr. 2 pillugu kommunimit siunnersuutigineqarpoq, "inuit ataasiakkaat ajornartorsiutaat" allangortinneqassasoq imallillugu "inuup ataatsip unammilligassai".

§ 1, imm. 2, nr. 3 pillugu siunnersuutigaarput, "immaqa" peerneqassasoq uniffimmik taarserneqarluni, suliniutit inuup ataatsip nammineq nukissaaminik attassinnarnissaanut ikorfartuisussaanagerat taamatullu nammineersinnaassutsimi annerulernissaanut siuarsaanermut ikorfartuisussaanagerat pissutigalugit.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Imm. 2, nr. 2-mut: oqaaseq "ajornartorsiut" peerneqassaaq oqaatsimillu "unammilligassanik" taarserlugu.

Imm. 2, nr. 3-mut: oqaaseq "imaluunniit" peerneqassaaq uuminngalu taarserneqarluni", "

"Kommuneqarfik Sermersuumit § 2-mi maliginiagaqarpoq, tassalu innuttaasup sapinngisamik nammineerluni inigisamini innuttaasup nammineerluni toqqakkamini najugaqarnissaanut uagut tapersersuissasugut. Inissiatut neqeroorutini amerlanernik pilersitsiniarnermut tunngassuteqanngilaq, kisianni ikorfartuinermit tunngassuteqarpoq, innuttaasup nammineq angerlarsimaffimminiisnaaneranut inissiamut allangortiterinerit aamma iluaqusersuutit eqqarsaatigalugit. Kommunimit innersuussutigineqarpoq, oqaaseqaatit erseqqissarneqassasut, nammineq kissaatigisatut inigisamik toqqaasinnaanermit pisinnaatitaaffik nammineq inigisamut tunngassuteqarmat aamma najugaqarfittut neqeroorutit pineqannginnerat, tassungalu suliamik ingerlatsisup tamakkiisumik isiginnittaaseqarluni naliliinera tunngavigineqarpoq.

§ 2, imm. 2 pillugu kommune siunnersuuteqarpoq, inoqarfimmik oqimaaqatigiissitsineq aamma isumassorneqarnissamik pisariaqartitsinerup annertussusia ilanngunneqassasut innuttaasup pisariaqartitaata saniatigut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 2, imm. 2-mi siunertarineqarpoq inuk innarluutilik taamatut pisariaqartitsisimaguni najugaqarfittut neqeroorummiinnissaminut tulluartumik tapersersuiiffigineqarnissaminut pisinnaatitaaffeqassasooq. Inuup pisariaqartitaasa saniatigut sumiiffimmi paaqutaqarineqarnissamullu pisariaqartitsinermi suut pineqarnersut paasiuminaapput. Tamanna tunngavigalugu naalackersuisoqarfiup aalajangersakkami oqaatsit atorineqartut tassungalu atatillugu nassuiaatigineqartut aalajangiusimavai.

"Sullitat

§§ 48-50-imut innersuussinermi § 3, imm. 3-mi amigartumik ataqatigiittoqarpoq, tamannalu eqqartuussaalluni inissineqarsimagaanni atuuttariaqartut isigisariaqarpoq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq. § 3, imm. 3-mi aalajangersagaq "imaluunniit eqqartuussinikkut" atorunnaarpoq.

"Nassuiaatit

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 5, nr. 1 illersuisoq ima nassuiarneqarmat, tassaasooq inuk illersuisutut pikkorissarnermik ingerlatsisimasooq, isumaginninnermut aqutsisoqarfimmit ingerlanneqartartumik. Tamannali illersuisumik aaqqissuussineq pillugu §§ 18 - 19-imi ilanngunneqanngilaq. Tamanna pillugu kommunip §§ 18-19-imut oqaaseqaatai takukkit.

§ 5, nr. 2 najugaqarfittut neqeroorut nassuiarneqarpoq tassaasooq "Neqeroorut, taassuma imarai najugaqatigiiffiit, najugaqarfiit illersukkat aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit".

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq najugaqatigiiffiit aamma najugaqarfiit illersukkat ulloq unnuarlu neqeroorutinit immikkoortinneqassasut, najugaqatigiiffiit aamma najugaqarfiit illersukkat innuttaasunit namminernit angerlarsimaffigineqarmata, kisianni ulloq unnuarlu neqeroorut innuttaasup namminerisamik angerlarsimaffiginngimmagu, aamma taamaattumik pissutsit ilaanni taakkununga malittarisassat assigiinngitsuusarput.

Kommunimit maluginiarneqarpoq oqaaseq najugaqarnissamut neqeroorut inatsimmi ataqatigiinngitsutut imminullu akerleriittutut atorineqartartoq, ilaatigut

§ 60-imi, tassanimi allaqqavoq "Ulloq unnuarlu neqeroorut aamma najugaqarfissatut neqeroorut" aamma § 49, § 53, § 111 aamma § 129-mi oqaaseq "najugaqarfissatut neqeroorut" atorineqartarluni.

Tassunga atasumik Kommunimit malugineqarpoq, utoqqaat angerlarsimaffii taaguummi "najugaqarfittut neqeroorutit" ilaanngitsut, aamma taanna utoqqaat innarluutillit pillugit ilisimaaralugu immikkut killiliussinertut paasisariaqartoq.

§ 5, nr. 6 pillugu kommunimit siunnersuutigineqassaaq, "angut imaluunniit arnaq" iluarsillugu "pineqartoq" atorineqassasoq. ”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Nr. 1-imut: Ilanngunneqanngilaq. Illersuisup taaguuserneqarnera §§ 18-19-imi taaqqinneqassanngilaq.

Nr. 2-mut: "Najugaqariaatsit" ataatsimut najugaqarfinnut, najukkanut illersugaasunut aamma ulloq unnuarlu neqeroorutinit ataatsimut taaguutigineqassaaq. § 111-mi aamma § 129-mi "najugaqarfissatut neqeroorut" peerneqarpoq "najugaqariaatsimillu" taarserneqarluni.

"Kommunimit aamma kissaatigineqarpoq nalunaarfiginnittussaataitanerup nassuiarneqarnera inatsimmi imaluunniit oqaaseqaatini ilanngunneqassasoq. § 65-imut kommunip tamanna pillugu oqaaseqaataa takuuk."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Taaguusersuutip "nalunaartarneq"-p nassuiaaffiginera tamakkiisutut eqqortuusutullu isigineqarpoq, taamaammallu aalajangiusimaneqarluni.

“Kapitali 2 Naalackersuisut akisussaananerat piginnaasanillu agguataarinerat

Inissat pisariaqartinneqartut amerlassusaat

Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq qanoq ililluni § 7, § 20-mut atuumassuteqartillugu paasineqassanersoq ilisimatitsissutigineqaqqullugu, kommunit neqeroorummik utaqqiisaasumik pilersitsinissamat pisussaaffeqarneranut tunngasoq. § 20 eqqarsaatigalugu erseqqinngilaq, suna utaqqiisaagallartuunersoq aamma kommunimit ernumanartuutinneqarpoq, taanna ulloq unnuarlu neqeroorutit inissanik pisariaqartunik pilersitsisoqannginissaanut pissutaasinnaanera. § 20-mut oqaaseqaatit allat takukkit.

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq utaqqisut allattorsimaffianniittut eqqarsaatigalugit ulloq unnuarlu neqeroorutini inissanik pilersitsisoqarnissaanut piffissaliisoqassasoq. Kommunit pisussaaffilerneqarsinnaapput najugaqatigiiffimmik imaluunniit najugaqarfimmik illersugaasumik pilersitseqqullugit, marlunnik utaqqisut allattorsimaffianniittoqarpat.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalakkersuisut inunnut innarluutilinnut ulluunerani neqeroorutini inissanut pisariaqartinneqartunut pilersitsinissamut ingerlatsinissamullu pingaarnertigut akisussaanerat § 7-imi takuneqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelsip meeqqamut qitiusumik innersuussisarfik aqqutigalugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi inissamik utaqqisumut aaqqiissutaagallartussamik nassaarnissaminut pisussaaffilerneru siunnersuummi § 20-mi erseqqissaaffigineqarpoq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup aaqqiissutaagallartoq atorlugu qulakkeertuassavaa inuk innarluutilik piaartumik ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik neqeroorfigineqassasoq, neqeroorummilu inummi innarluutilimmi pisariaqartitit piareersimaffigineqassapput. Kommunalbestyrelsip inummik innarluutilimmik inissiigallarnerani inummi innarluutilimmi pisariaqartitanik kissaatinillu maluginninniartoqartassaaq. Inuup najugaqarfiata eqqaani aaqqiissutaagallartussamik nassaarniartoqassaaq, tamakkulu immikkut pisariaqartitanut meeqqap atugarisinnaasaanut piareersimassapput.

Naalakkersuisut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqqutigalugu qanoq ilineratigut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik tulluartumik tunineqarnissaq naatsorsuutaasinnaanersoq pillugu kommunalbestyrelsimut kvartalikkaartumik ataasiarlutik ilisimatitsisassapput. Tamatumani saniatigut kommunalbestyrelse inummut innarluutilimmut inissiiviugallartumiittumut tapersuisoqarnissaanut iliuusissanik Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqqutigalugu Naalakkersuisut ilisimatitsisariaqaraluarput.

Allatut iliorluni angerlarsimaffigisami nammineq ineeqqami arlalinnik tapersersuuteqarluni inissiinissaq aaqqiissutaagallarsinnaavoq. Inummut innarluutilimmut pisariaqartitsinnermut suna aaqqiissutaagallarsinnaanersoq inummut suliani tamani tigussaasumik inummullu immikkut nalilersuiffigisariaqassaaq.

"Pissassarfik

Siunnersuummi § 8-mut oqaaseqaatini kommuninut tunngatillugu suliassat assigiinngitsut Pissassarfiup ingerlassinnaasai allaaserineqarput, taakkua ataanni nr. 1, nr. 2 aamma § 8-mi nr. 6. Kommuneqarfik Sermersuumi qulaajaasoqarnissaa kissaatigineqarpoq, qanoq naliliisoqarnera, qaqugu Pissassarfiup suliassat suliarineqarsinnaasut ingerlattassaneraikommune ilisimasanik aamma suliamut tunngasumik nukissanik pisariaqartunik peqartinnagu, aamma taamaattumik ikioqqulluni saaffiginnitsillugu. Kommunimit innersuussutigineqarpoq, suliassat-suliarineqarsinnaasut allannortinneqarsinnaasut suliassanut-suliarineqartussanut.

§ 8, nr. 1 eqqarsaatigalugu, Kommuneqarfik Sermersuumit malugeqquneqarpoq, aalajangiisoqarnera pillugu kommune pisussaaffeqartoq naammagittaalliornissamut periarfissanik innuttaasunut paasissutissiissalluni. Kommunimit kissaatigineqarpoq, Pissassarfiup naammagittaalliteqarnissamut periarfissanik aqqutissiuussinissamut pisussaaffia kommunip pisussaaffianit sutigut allaanerunersoq erseqqissineqaqqullugu.

Pissassarfik aamma kommune naammagittaalliuteqarnissamut periarfissanik siunnersuinissamut aqutissiuussinissamullu assigiissuni pisussaaffeqarpata, tamanna paragraffimi erseqqissarneqaqquneqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 8-mi ilannguneqanngilaq, tassami aalajangersakkami suliassat Pissassarfiup suliarisassai erseqqissaaffigineqarsimapput. § 8-mut oqaaseqaatigineqartut iluarsineqarput, taamaasilluni Pissassarfiup suliarisassai matumani pineqartut nalornissutigineqassanngimmat.

Kommunit kommunini aalajangiinernut atatillugu naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuisarnissamik ataatsimut pisussaaffeqarput.

§ 8, imm. 1, nr. 1-imut tunngatillugu Pissassarfiup inuup innarluutillip aamma/imaluunniit taassuma qanigisaasa naammagittaalliorniartutik saaffiginninneranni Pissassarfiup tamanna pillugu siunnersuisarnissaa ilitsersuisarnissaallu matumani pineqarpoq.

“Kapitali 3: Kommunalbestyrelsip akisussaanera piginnaasanillu agguataarisarnera Siunnersuisarneq aamma ilitsersuisarneq

Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq katsorsaataasumik oqaloqateqarnerit siunertaat erseqqinnerusumik nassuiarneqassasoq. Erseqqissaatigineqassaaq, kommunip suliasarinngimmagu, kisianni Peqqinnissaqarfiup suliasarinngimmagu katsorsaanermik neqerooruteqassalluni, tassunga ilanngullugu tarnip pissusiinik immikkut ilisimasalimmik oqaloqateqarpoq. Taamaattumik Kommunimit innersuussutigineqarpoq, § 11, imm. 2, nr. 1-imut oqaaseqaatini oqaaseqatigiit "Katsorsaataasumik oqaloqateqarpoq katsorsartinnermut sanilliunneqassaaq" peerneqassasut. Katsorsaataasumik oqaloqatigiinnernut siunertaq innersuussutaaginnarpat, paragraffimit peerneqartariaqarput, aamma peqqinnissaqarfimmut tunniunneqarluni.

Tassunga atasumik kommunimit siunnersuutigineqarpoq § 11, imm. 2, nr. 1-imut oqaaseqaatini "psykoterapeutimik oqaloqateqarpoq" katsorsaataasumik oqaloqatigiinnerit allattorsimaffiannit peerneqassasoq, psykoterapeutit ilinniagaq piginnaatitsissutitaqanngimmat imaluunniit taagutaanngimmat illersugaasoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Nassuiaatigineqartut erseqqissarneqarput.

"Tapersorsorneqarnissamut periarfissat pisariaqartinneqartut najugaqarnissamullu neqeroorutit Kommuneqarfik Sermersuumit eqqumiigineqarpoq, § 20 naapertorlugu neqeroorutit utaqqiisaasut § 12, imm. 2-mi ilanngunneqarsimannginnerat: "...najugaqatigiiffinni aamma najugaqarfinni illersugaasuni inissat pisariaqartinneqartut naammattut pigineqarnerat isumagineqassaaq"

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 20-mut tunngatillugu akissutigineqartoq siulianiittoq innersuussutigineqassaaq.

"Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 13, imm. 4-mi, pinasuartumik pisariaqartitsisoqartillugu nalunaaquttap-akunnerisa 48-t iluanni tapersersuineramik aallartitsisoqarnernissaanut piffissaliussamik nutaamik ilanngussisoqarnera. Piffissaliussap kommunimit eqquutinneqarsinnaanera piviusorsiortuunngilaq, pingaartumik pisuni suleqatissat arlallit peqataaffigisassaanni, ass. peqqinnissaqarfik. Taassuma saniatigut pisariaqartinneqarpoq oqaaseqaatini sukumiinerusumik erseqqissaasoqarnera, pinasuartumik tapersersuineq qanoq paasineqassanersoq pillugu."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, Naalackersuisoqarfiulli § 13, imm. 4-mi oqaatsit atorneqartut kiisalu tassunga nassuiaatit aalajangiusimavaat. Matumani tassanngaannartumik tapersersuisoqarnissaanut pisariaqartitsisoqarnersoq immikkut nalilersugassaavoq.

"Kommuneqarfik Sermersuumit tikkuarneqarpoq, § 14 immikkut ittumik suliniuteqarsinnaanermut aamma immikkut pinnittoqarsinnaaneranut, tamanna naligiissumik sullissinissamut isummiussinermut aamma inatsisip siunertaanut naapertuutinngilaq. Innuttaasut innarluutillit, immikkut annertusisamik atugarliuteqartut assersuutigalugu angerlarsimaffeqannginnermik imaluunniit atornerluineramik ajornartorsiuteqartut, inersimasut innarluutillit sullinneqartussat affaraat. Kommunimit sullissinermi naligiissumik sullissisussaanermut atasumik unammillernartutut isigineqarpoq, siunnersuummi peqqusisoqarmat, suliat inunnut inooqataanikkut atugarliuteqartunut innarluutilinnut tunngasut pingaarnersiorneqassasut inunnit innarluutilinnit inuuniarnikkut ajornartorsiuteqanngitsunit pingaarnertullugit. Erseqqissaatigineqarpoq, kommune ingerlatsinermi ileqqorissaarnissaq naapertorlugu sulianik ingerlatsisuummat suliap katitigaanera aamma pinartuunera pillugu sulianik ilinniarsimasuseq tunngavigalugu naliliisarneq aqutugalugu. Kommune siunnersuuteqarpoq, paarlattuanik inatsimmi erseqqissarneqassasooq suliniutinik naliliineq aamma allartitsineq suliamut ilinniagalittut aamma tamakkiisumik naliliineq aallaavigalugu pisassasooq. "

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalackersuisoqarfiup assigiimmik pinnittarnermut tunngavigineqartoq akuerivaa, taamaammallu ilissi oqaaseqaatitsi tusaatissatut tiguneqarlutik. Taamatuttaaq ilisssi innersuussutisi siunnersuummut ilanngunneqarput.

"Qulaajaaneq

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 15, imm. 6-mi qulaajaasarnermut piffissamik killissarititaasumik nutaamik inissiisoqartoq, taanna "inuup innarluutillip

tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisinnaanerata kommunalbestyrelsimit paasineqarnerata kingorna qaammatit 2 qaangiutsinnagit naammassineqarsimassasoq". Kommunimit isumaqataaffigineqarpoq, paasiniaaqqissaarnermik sukkanerusumik ingerlatsisoqartassasoq, kisianni paasiniaaqqissaarnermut piffissamik killissarititaasoq piviusorsiuungitsuusoq, pingaartumik paasiniaaqqissaarnermi nakorsamit uppersarsaatit pissarsiarineqassatillugit aamma peqqinnissaqarfimmik suleqateqarneq ingerlassatillugit, § 15, imm. 2 nr. 5 naapertorlugit. Taamaattoqassappat peqqinnissaqarfiup sullissinera piffissamik killissarititaasumik inissiivigineqartariaqarportaaq.

§ 15, imm. 6-imi allassimavoq "Qulaajaanermut atasumik allakkatigut aalajangiisoqassaaq inuk innarluutilik tapersorsorneqarnermik imaluunniit iluaqusersuutinik tunineqassappat...". Kommunimit kissaatigineqarpoq erseqqissarneqassasoq, allakkatigut aalajangiisoqartassanersoq ilanngullugu, inuk innarluutilik tapersorsorneqarnermik imaluunniit iluaqusersuutinik tunineqassanngippat imaluunniit oqaatsit atorlugit aalajangiisoqarsinnaanera pillugu.

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq § 15, imm. 7 allaffissornikkut pisariaqanngitsumik sulinerunissamillu malitseqarumaartoq. Kommunimi sullissimermi ombudsmandip ingerlatsineri ileqqorissaarneq pillugu malittarisassai atorneqartarput, tassani atuarneqarsinnaavoq, qaammatit pingasut qaangiunneri tamaasa innuttaasoq suliaq qanoq ingerlanersoq pillugu ilisimatinneqartassasoq.

Kommunimit § 15, imm. 9 isumaqanngitsutut isigineqarpoq, § 8-mut oqaaseqaatit naapertorlugit Pissassarfik nammineq naliliisinnaammat, paasiniaaqqissaarnermik suliaqartoqarnerani kommunimut ikiuutissanerlutik. Kommunimit erseqqissumik paasineqarumavoq, suliaq pillugu kommunip ikioqquneranik qaqugukkat Pissassarfik ilassinissinnaanersoq, tassunga ilanngullugu suliap katitigaanera aamma kommunip suliamut nukissai eqqarsaatigalugit."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuummi § 15, imm. 4 nalunaarummit atuuttumit aalajangersakkamik piviusunngortitsinerummat Naalackersuisoqarfiup kommunimut erseqqissaatigaa, tassalu matumani Inunnut innarluutilinnut tapersersuisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni § 1, imm. 4 pineqarluni. Taamaammat matumani aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqinneq taamaallaat pineqarpoq. Inatsisitigut isumannaatitsinissaq qaammatinut 2-nut piffissaliussap aalajangiuisimaneratigut pigiinnarneqassaaq, taamaammallu kommunip oqaaseqaatai ilanngunneqassanngillat.

§ 15, imm. 6-imut tunngatillugu tapiissutinik ikiuutinillu tunineqarsimaneq imaluunniit tapiissutinik ikiuutinilluunniit tunniussisoqarsimatinnagu aalajangiineq allakkatigut pisartussaavoq. Ombudsmandip najoqqutassiai inatsisinit salliutinneqassanngillat.

§ 15, imm. 9-mut tunngatillugu kommunalbestyrelsimiit qinnuiginnittoqareerneratigut § 8 naapertorlugu suliani immikkut pisarialinni qulaajaanernik ingerlatsissalluni Pissassarfik pisussaaffeqarpoq. Aalajangersakkap atorneqarnissaa naatsorsuutaavoq, tassani qulaajaaneq immiini piumasaqaatinik piumasaqarfiussalluni, tamakkulu kommunalbestyrelsip piginnilai, soorlu piginnaasat immikkut immikkuullarissut.

"Siusissukkut Iliuseqarneq

Kommuneqarfik Sermersuomit malugineqarpoq, § 16 siusissukkut iliuseqarneq ullumikkut kommunit neqeroorutaanit malunnaatilimmik annertusaanerusoq aamma kommuninut nukissanik aningaasaliissutinik amerlanernik pisariaqartitsinermik nassataqassasoq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq. Naalackersuisoqarfik siunnersuutip takkuttussap allanik ilallugu tusarniutiginnissaani (Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni nalunaarutit atortussanngortinneqartut pigineqartut atorlugit siunnersuummiit peerneqarnissaata malitsigisaanik) siusissukkut iliuseqarneq pillugu § 16-ip aningaasatigut kingunerisassaanik nalilersuissaaq.

§ 16, imm. 2 ilaqutariinnut siunnerfeqartumik siunnersuinertut sullinniakkat amerlipput imaasillugit "kikkulluunniit immikkut pissuteqartumik pisariaqartitsisinnaasutut naatsorsuutigineqartut". Tamanna § 16-imut oqaaseqaatini itisilerneqarpoq imaasillugu, siunnersuineq aamma ingerlanneqartassasoq, naak "tapersorneqarnernik allanik aallartitsisoqareeraluartoq imalunniit aallartitsisoqartussaanngitsoq". Ilaqutariinnut siunnerfeqartumik siunnersuineq inatsimmi kikkunnut "tamanut" atuuttumi ilanngunneqartariaqartoq innarluutilinnut inatsimmut ilanngunnagu kommunimit siunnersuutigineqarpoq.

§ 16, imm. 3-mi "nr. 1-4" "imm. 4, nr. 1-4"-mut allanngortinneqassaaq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

§ 16, imm. 4, nr. 4-mi allassimavoq "Oqartussaaffeqarfiit allat inuup imaluunniit ilaqutariit ilungersunartorsiornerannik pinaveersaartitsinermik siunertallit". Kommunimit tikkuarneqarpoq, oqaasertaliorneq taanna siammasissorujussuusoq, pinaveersaartitsinermik suliniutit sullissinerisa pitsaassusissaannik inissinnissaannut ajornakusoortitsisut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat.

"Akuersisitseqqaarani nakorsamit misissorneqarneq aamma katsorsaaneq Kommuneqarfik Sermersuumit tikkuarneqarpoq, § 17 inatsimmut tassunga imaluunniit kommunip oqartussaaffeqarfianut ilaangitsoq, kisianni peqqinnissaqarfimmut attuumassuteqartariaqartoq, kommune nappaatinik inuunermut navianaataasinnaasuni misissuineq imaluunniit katsorsaaneq ajormat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq erseqqissarneqarpoq.

"Illersuisoqarnermik aaqqissuussineq

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, §§ 18 - 19 imaluunniit §§ 18 - 19-mut oqaaseqaatini piumasaaqatigineqartoq, illersuisut isumaginninnermut aqutsisoqarfimmi illersuisutut pikkorissarnermik ingerlatsisimanissaat. Taamaattoq malugineqarpoq, § 5, nr. 1-imi nassuiarneqartoq, inuk ilaatigut illersuisutut pikkorissarnermik ingerlatsisimassasoq. Kommunimit erseqqissaatigineqarpoq, illersuisutut pikkorissarnermik ingerlatsisimanissamut piumasaaqat illersuisunik atorfinitsitsiniarnermut tunngavissamik ajornakusooreersumik sulii ajornakusoornerulersitsissasoq Taamaattumik kommunimit siunnersuutigineqarpoq, inuit innarluutillit aamma tarnimikkut napparsimasut pillugit suliaasaqarfimmi misilittagaqarsimaneq, soorlu § 18, imm. 1-imut oqaaseqaatini allaaserineqartutut illersuisinnaangornermut naammassasoq, aamma illersuisutut pikkorissarneq § 5, nr. 1-imit peerneqassasoq. Oqaaseqaatini ilanngunneqarsinnaavoq, illersuisoq illersuisutut pikkorissarsimannikkaluarluni atorfinitsinneqarsinnaasoq, kisianni illersuisutut pikkorissarnermik ingerlatsissasoq taanna neqeroorutigineqarpat.

Kommunimit kissaatigineqarpoq § 18 imaluunniit § 19-imut oqaaseqaatini allanneqassasoq, illersuisutut atorfinnut atorfinittussarsiuunneqartunut qinnuteqartoqanngikkaluarpat, kommune qanoq iliussanersoq.

Illersuisut innuttaasut pisinnaatitaaffiinik qulakkeerinnittussaasut sulinerat, kommuninit akilerneqartarnerat kommunimit ajornakusoortutut isigineqarpoq. Suliassaq suliffeqarfimmit kiffaangissuseqartumit ingerlanneqartariaqartoq kommunimit innersuussutigineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Nassuiaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummili allannguuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat.

"Inissii viugallartoq

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 37 naapertorlugu kommune ulloq unnuarlu neqeroorutinik ingerlatsinissamut inatsisitigut pisinnaatitaaffeqanngitsoq, kisianni najugaqatigiiffiit § 21 naapertorlugu aamma § 28 naapertorlugu najugaqarfiit illersugaasut.

Taamaattumik kommunimit tupigisuutigineqarpoq, sooq § 20-mi kommune utaqqiisaasumik neqeroorummik innuttaasunut ulloq unnuarlu neqeroorummumt inissinneqartussatut akuerisaasimasunut aamma utaqqisut allattorsimaffianniittunut ingerlatsisinnaanersoq (takuuk tassunga oqaaseqaat assingusoq § 35-mut). Kommune isumaqarpoq, utaqqiisaasumik inissiivinnut akisussaaneq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmi inissisimasariaqartoq, tassani ulloq unnuarlu neqeroorummik ingerlatsinissamut misilittagaq pisariaqartoq pineqarmat. Taassuma saniatigut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik neqeroorutitik nutaanik pisariaqartitsinnermut paasissutissanik pissutissanillu pisariaqartunik pissarsissaaq. Kommunit utaqqiisaasumik neqeroorutitik ingerlatsissappata ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiinniarnerni ilaassapput.

Kommuneqarfik Sermersooq malugineqarpoq, § 20-mut oqaaseqaatini allassimasooq, ”Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik kvartalimut ataasiarluni kommunalbestyrelsimut ilisimatitsisarsinnaavoq, qaqugu ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik naapertuuttumik tunniussisoqarsinnaanera naatsorsuutigineqarsinnaanersoq”. Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, ”-sinnaavoq” allanngortinneqassasoq imalillugu ”-saaq”, kiisalu paasissutissiinissamut pisussaaffik oqaaseqaatinit qummut inatsimmi § 20-mut nuunneqarluni, immaqa imm. 2-tut. Ombudsmandimit Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigineqarpoq innuttaasut utaqqisut allattorsimaffianniittut minnerpaamik kvartalimut ataasiarlugit ilisimatinneqartassasut, allannguuteqarpat allannguuteqanngikkaluarpalluunniit. Kommunimit pisussaaffiit naammassineqarsinnaanngillat Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik kommunimut ilisimatitsinissaminut isumaginnissimatinnagu.

Aammattaaq Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq inatsimmi sukumiinerusumik erseqqissarneqaqqullugu, "utaqqiisaasoq" qanoq paasineqassanersoq aamma piffissamik killiliinermik ingerlatsisoqassasoq. Taamaattumik piffissaq qaammatinut sisamanut killilik § 20 ilanngutsinneqarumavoq, pisariaqarpat imm. 3-tut.

Taassuma saniatigut kommunimit tikkuarneqarumavoq, utaqqiisaasumik aaqqiissuteqartarnerit ulloq unnuarlu neqeroorutitik pisariaqartinneqartutut amerlassusilinnik pilersitsinnermit aningaasartuuteqarnerulersitsisarnerat § 7 naapertorlugu. Inissat pisariaqartinneqartut pilersinneqarpat, inatsisini utaqqiisaasumik inissiineq pillugu paragrafi pisariaqartinneqassanngikkaluarpoq. Takuuk kommunip § 7-imut oqaaseqaatai kiisalu siunnersuummut atasumik aningaasatigut kingunerisassat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Kommunalbestyrelsip meeqqamut qitiusumik innersuussisarfik aqqutigalugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi inissamik utaqqisumut aaqqiissutaagallartussamik nassaarnissaminut pisussaaffilerneru siunnersuummi § 20-mi erseqqissaaffigineqarpoq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup aaqqiissutaagallartoq atorlugu qulakkeertuassavaa inuk innarluutilik piaartumik ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik neqeroorfigineqassasoq,

neqeroorummilu inummi innarluutilimmi pisariaqartitat piareersimaffigineqassapput. Kommunalbestyrelsip inummik innarluutilimmik inissiigallarnerani inummi innarluutilimmi pisariaqartitanik kissaatinillu maluginninniartoqartassaaq. Inuup najugaqarfiata eqqaani aaqqiissutaagallartussamik nassaarniartoqassaaq, tamakkulu immikkut pisariaqartitanut meeqqap atugarisinnaasaanut piareersimassapput.

Naalackersuisut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqqutigalugu qanoq ilineratigut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik tulluartumik tunineqarnissaq naatsorsuutaasinnaanersoq pillugu kommunalbestyrelsimut kvartalikkaartumik ataasiarlutik ilisimatitsisassapput. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelse inummut innarluutilimmut inissiiviugallartumiittumut tapersuisoqarnissaanut iliuusissanik Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqqutigalugu Naalackersuisut ilisimatitsisariaqaralarput.

Allatut iliorluni angerlarsimaffigisami nammineq ineeqqami arlalinnik tapersersuuteqarluni inissiinissaq aaqqiissutaagallarsinnaavoq. Inummut innarluutilimmut pisariaqartitsinnermut suna aaqqiissutaagallarsinnaanersoq inummut suliani tamani tigussaasumik inumnullu immikkut nalilersuiffigisariaqassaaq. Inissiigallartarneq inissisarfinni Naalackersuisut akuerisimasaanni pisassasoq erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq. Suliniuteqarfiusartut paaqqinnittarfillu imaluunniit ilaqutariit paarsisartut akuerisaanngitsut atussallugit inatsisitigut inerteqqutaavoq.

Oqaaseqaatigineqartut ilaannakortumik § 20-mut nassuiaatinut ilanngunneqarput.

“Kapitali 4 Najugaqatigiiffik aamma Kapitali 5: Najugaqarfiit illersugaasut Najugaqatigiiffik

Takuuk § 21, imm. 2 nr. 2-mi allassimasoq: "pineqartut ataatsimoorlutik ingerlasinnaapput". Kommunimit oqaaseqatigiit taakkua nangaanartutut isumaqarfigineqarput, innuttaasut sullinneqartut najugaqatigiiffinniittut nalinginnaasumik inunnik allanik peqateqarnissaminnik unammillernartorsiortuupput. Sullinneqartut arlallit kisimiillutik najugaqarusunnerugalarput, kisianni taamannak periarfissaqanngillat inissaaleqineq pissutigalugu.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Nassuiaatit tusaatissatut tiguneqarput, aalajangersakkamili allannguuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat.

§ 22, imm. 3 pillugu kommunimit tikkuarneqarpoq, innuttaasut innarluutillit amerlanerit namminneq angerlarsimaffiminni tapersersorneqarlutik najugaqarsinnaasut, kisianni namminneq inissaminnik pissarsisinnaanngitsut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Nassuiaatit tusaatissatut tiguneqarput, aalajangersakkamili allannguuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat.

"Pitsaassutsinut piumasaqaatit ileqqoreqqusallu

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 23 aamma § 30 naapertorlugit pitsaassutsit suliarineranni arlaatigut qaleriittoqalertartooq, takuuk § 25 aamma 32. Taamaattumik siunnersuutigaarput, kommune (ullumitut) neqeroorutigineqartutut pineqartumut pitsaassusissaannik inissiissasoq (ullumitut) aamma neqeroorutitut ataasiakkaanut malittarisassiussasoq neqeroorummi pissutsit immikkut ittut ilanngullugit.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tsusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut nalunaarutitut pigineqartunut Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussanngortinneqartunut piviusunngortitsiffiussanngisoq, taamaammallu aalajangersakkat tamakku siunnersuummiit peerneqassallutik.

#Kommunip neqeroorutai tamarmik naatsorsuusiornissamut inatsimmik eqquutitsisussaapput, taamaattumik § 25-imi nr. 5 aamma § 32 pisariaqanngillat.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tsusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut nalunaarutitut pigineqartunut Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussanngortinneqartunut piviusunngortitsiffiussanngisoq, taamaammallu aalajangersakkat tamakku siunnersuummiit peerneqassallutik.

"Pequsersuisarneq

§ 24 aamma § 31-mut kommunip siunnersuutigaa "nammineq angerlarsimaffigisaq" "namminerisamik inissiaq" pinnagu.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tsusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut nalunaarutitut pigineqartunut Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussanngortinneqartunut piviusunngortitsiffiussanngisoq, taamaammallu aalajangersakkat tamakku siunnersuummiit peerneqassallutik.

"Ulluinnarni aqutsineq

Kommuneqarfik Sermersooq malugineqarpoq, ulluinnarni aqutsineq pillugu paragraffit tamarmik Inunnut innarluutilinnut najugaqarfissatut neqeroorutit pillugit Namminersorlutik

Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 4. november 2019-imeersumeersut. Kommunimit eqqumiigineqarpoq sooq paragraffit ataasiakkaat ilanngunneqarsimannginnerisut.

Kommunimit suinnersuutigineqarpoq, § 26, imm. 4 aamma § 33, imm. 4 allanngortinneqassasut imaasillugit "Aqutsisumik aamma sulisuni atorfinitsitsinermi" pineqaatissinneqarsimannginnermik uppersarsaammik aamma meeqqanik innarliisimannginnermik uppersarsaammik pissarsiniartoqassaaq." Innuttaasunut piginnaanikinnerulersimasut arlallit timikkut imaluunniit tarnikkut innarliasorujussuarsinnaapput aamma tamatigut ukiuminnut naleqquttunik pissuseqartanngillat, aamma taamaattumik tamatigut naapertuuttuussaaq pineqaatissinneqarsimannginnermik aamma meeqqanik innarliisimannginnermik uppersarsaammik pissarsiniartoqartarnera."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tsusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut nalunaarutinut pigineqartunut Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussanngortinneqartunut piviusunngortitsiffiussanngisoq, taamaammallu aalajangersakkat tamakku siunnersuummiit peerneqassallutik.

"Najugaqatigiiffinnut najugaqarfinnullu illersugaasunut aalajangersakkat allat Kommunimit § 35-mi maluginiarneqarpoq, inummut najugaqatigiiffimmik imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumi kommunimi allami najugaqarsinnaanermut neqeroortoqarsinnaanera aalajangiiffigineqarsinnaasoq. Kommunimit tamanna suliamut atasmusik naleqquttutut isigineqarnera tupigusuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni kommunit arlaannaalluunniit inissanik atorneqanngitsunik peqannginnerat pissutigalugu."

“Kapitali 6 Ulloq unnuarlu neqeroorutit

Ulloq unnuarlu neqeroorutit

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 39 assortuuttuusooq § 20-mut, kommune ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarsinnaanermut neqerooruteqarlunilu utaqqiisaasumik neqeroorummi ingerlatsinissaa pissutigalugu. Erseqqisaatigineqassaaq, innuttaasup innarluutillip kommunimit ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqartussatut innersuunneranit innuttaasup tassunga neqeroorfigineqarneranut piffissaaq sullissiffiussusaaq sivisussusilerneqarnissaaq. Kommunimit tassunga siunnersuutigineqarpoq, inatsimmi qulaarneqassasoq, qaqugukkut utaqqiisaasumik inissiivik pisariaqartinneqarnerasoq aamma ulloq unnuarlu neqeroorutini inissanik pisariaqartunik pilersitsinissamut piffissamik killiliussamik inissiisoqassasoq. Tassunga § 7 aamma § 20-mut oqaaseqaatit takukkit."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 20-mut tunngatillugu naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutai siulianiittut innersuunneqarput.

"Kaasarfimmiussat atisassarsiutissallu

Kommuneqarfik Sermersuumit § 40, imm. 3 aamma imm. 4-mi malugineqarpoq, atisassarsiutissanut aamma kaasarfimmiussanut aningaasatigut akisussaaffik ulloq unnuarlu neqeroorummi forständerimi inissinneqarsimasoq. Taanna meeqqanut suliassaqarfimmi siusinnerusukkut aaqqiissutaavoq. Kommune isumaqarpoq, innuttaasoq innarluutilik inersimasoq pineqarmat aalajangiineq eqqumiitsuusoq, taanna nammineersinnaajunnaarsitaasimangimmat imaluunniit aningaasaqarnikkut nakkutigineqartut inissisimanginnera pissutigalugu. Kommunimit aamma isumaqarfigineqarpoq, innuttaasup kaasarfimmiusnaanik atisassarsiniutissaanillu tunniussineq atugaqarnerlu sammisaasoq ilungersunartoq tunngaviusussanullu tunngassuteqarnera pissutigalugu inummut ataatsimut inissinneqartariaqanngitsoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq aalajangersagaq taanna siunnersuummiit peerneqassasoq.

"Pequsersuisarnej

Kommunimit malugineqarpoq, §§ 42 - 44-mi ulloq unnuarlu neqeroorutit najugaqartut namminerisamik inigisaattut/namminnej angerlarsimaffiattut allaaserineqanngitsut, § 24-mi najugaqatigiiffinnit aamma § 31 najugaqarfinnit illersugaasunit immikkooruteqartumik, taakkunani najugaqartut namminnej inigisaattut isigineqartut. § 5, imm. 2 pillugu tassunga nassuiaatit takukkit.

"Ulluinnarni aqutsineq

Kommuneqarfik Sermersuumit eqqumiigineqarpoq, § 46, imm. 3-mi "forständerimik" allassimasoqarnera aamma "Naalackersuisunik" allassimasoqarnani. Siunnersuutigineqarpoq, taanna allangortinneqassasoq, taamaalilluni kapitalini 4 aamma 5 oqaatsit atorneqartut paragraffinut kommuninut atorneqartunut assinguleqqullugit."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tsusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut nalunaarutinut pigineqartunut Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussanngortinneqartunut piviusunngortitsiffiussanngisoq, taamaammallu aalajangersakkat tamakku siunnersuummiit peerneqassallutik.

"Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarnej

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 48, imm. 2 aamma § 49, imm. 1 ”piffissami sivilissusiligaanngitsumi najugaqarneq” ilanngunneqarsimasoq.” Kommunimit isumaqataaffigineqarpoq, najugaqarneq aallaaviatigut piffissami killilimmi pissasoq, kisianni kissaatigalugu najugaqarnerup aalajangersimasup sivilissusianik inissiisoqarnissaanut pingaartitsineqassasoq. Siunnersuutigineqarpoq, § 48, imm. 3 aamma § 49, imm. 3-mi innersuussinermut tunngasut iluini piffissap sivilissusissaattut naatsorsuutigineqartoq ilanngunneqarsinnaasoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Najugarnerup sivilissusissaa suliani ataasiakkaani immikkut tigussaasumik nalilersuiffigineqassaaq.

"Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq, § 48, imm. 3 aamma § 49, imm. 3-mi pilersuisussaataa innersuussinermut tunngavissaq nalunaarsuiffinni ilanngullugu allanneqassasoq, taamaalilluni qulakkeerneqassamat suliamut paasissutissanut atasumik innuttaasumut aningaasaqarnikkut atugassarititaasut eqqumaffigineqarnissaa.

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq, sullissinerup sivilissusissaanut killissarititaasut § 48, imm. 3 aamma § 49, imm. 3-mi oqaaseqaatini aalajangersakkat inatsimmut ilanngullugit allanneqassasut. Kommunimit suliamik ingerlatsinerisa piffissaligaanerat inatsimmi allaqqareerpoq, tamanna aamma Naalackersuisunut atuuttariaqaraluarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut marluusut ilanngunneqarput.

"Kommuneqarfik Sermersuumi § 49-mi eqqumiigineqarpoq, Kalaallit Nunaata avataani efterskolerniarneq imaluunniit piginnaanermik ineriartortitsineq alla Naalackersuisunit akuerineqarnissaat. Siunnersuutigineqarpoq, § 49 piginnaanermik ineriartortitsinermik imaqqassasoq, soorlu efterskoli, højskoli imaluunniit assisaat, kommunimit namminermut sullissinermik ingerlatsiffigineqarsinnaasut Naalackersuisut aqqusaaqqaanngikkaluarlugit. Piginnaanermik ineriartortitsinermik ingerlatsineq ukiumik 3-nik sivilissusilik killilimmik sivilissusilerneqarsinnaasoq ilanngunneqarsinnaavoq, taassuma assigaa STU-mik ingerlatsineq. Tassunga atasumik kommunimit siunnersuutigineqarpoq § 48 aamma § 49 allanngortinneqassasut, taamaalilluni ulloq unnuarlu neqeroorutit tamarmik Naalackersuisunit akuerineqarnermik kinguneqartussat taamaallaat § 48-mut tunngassuteqassasut.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. § 49 naapertorlugu Danmarkimi inissiinerit tamarmik Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu najugaqartitsinerit pillugit Nalunaarummut ilaatinneqarput, inatsillu danskit kiffartuussisarnermut inatsisaanni tunngaveqarpoq.

"Najugaqarfissatut neqeroorutip allanngornera uninneralu § 51-imi allassimavoq ”najugaqarfittut neqeroorutip inuup ikiorneqarnissamik pisariaqartitsineranik matussusiisinnaajunnaarnerani”. Tassunga atatillugu kommunimit tikkuarumaneqarpoq, najugaqarfittut neqeroorummik taamaatitsinermik aalajangiisoqarsinnaanera periarfissaammat, naak najugaqarfittut neqeroorut inuup ikiortariaqarnermik pisariaqartitsineranik matussusiisinnaagaluartoq, assersuutigalugu inuk innarluutilik piffissami killilikkami najugaqarsinnaavoq imaluunniit qaffasinnerusumik piginnaaneqalersinnaavoq, tamanna isumaqarluni akuliulluni tapersorsorneqarnermik pisariaqartitsisoqarunnaartoq. Kommunimit erseqqissaatigineqarpoq, inuit innarluutillit akuliulluni tapersorsorneqarnissaasa minnerpaaffissaat tunngavigalugu sulisoqartartoq. Paarlattuanik kommunimit oqaaseqatigiit tulliuttut siunnersuutigineqarput: ”inuup piginnaasaata annertussusia allannguuteqarsimappat aamma innuttaasoq allamik imaluunniit annerusumik minnerusumilluunniit ikiorneqarnissamik pisariaqartitsilersimappat”.

*Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqarpoq.*

"§ 51, imm. 2 nr. 4-mi siunnersuutigineqarpoq, allanneqassasoq "najugaqarfittut neqeroorut" aamma "najugaqarfittut neqeroorummi najugaqarnerup taamaatinneqarnera" ukununga taasiullugu ”inissiiiffigisaq” aamma ”inissiiiffigisamik taamaatitsineq”. Tamanna inatsip sinnerani oqaatsinut atorineqartunut ataqatigiinnerusumik sunniuteqassaaq. Taassuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq, ”isummerneq” taarserneqassaaq "oqaaseqaat" atorineqalerluni, taanna § 51 imm. 4-mi aamma atorineqarpoq."

*Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqarpoq.*

"§ 51, imm. 4-mi kommune siunnersuuteqarpoq, Pissassarfiup oqaaseqaatinik tunniussinissaanut ullunik 10-nik periarfissaliisoqassasoq, soorlu § 48, imm. 3 aamma § 49, imm. 3 oqaaseqaatinik tunniussinissamut piffissaliussaq taamaattoq."

*Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Tamanna § 8, nr. 7-mi ilanngunneqarpoq.*

“Kapitali 7: Inoqarfinni kinguaassiuutitigut atornerluisarnerit pinaveersaartinnissaat suliarisarnissaallu Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, kapitalimi oqaaseq "najugaqarfiit" arlaleriarluni atorineqartoq "najugaqarfittut neqeroorut" pinnagu, tamanna inatsimmi oqaatsit atorineqartut sinnerinut assortuuppoq.

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Taaguutigineqartut aalajangersakkani assigiimmik atorneqarput.

"Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarpoq, kinguaassiuutitigut atonerluinermik pinaveersaartitsineq immikkut ukkatarisassatut pingaaruteqartoq, kisianni ukkassineq atonerulinermut taamaallaat tunngasuusariaqanngitsoq. Kommunimit kissaatigineqarpoq, inatsimmi inuit innarluutillit kinguaassiornermut atoqatigiinnermullu peqqissumik eqqarsartaaseqarnerat ilanngunneqartoq. Inuit innarluutillit namminneq kinguaassiuutitigut atoqatigiinnermullu kajumissuseqarnermik misiginissaannut pisinnaatitaaffeqarput aamma inuit allat naligalugit atoqatigisartakkaminnik attaveqarsinnaapput, tassungalu siunnersuineramik naapertuuttumik inatsisillu aqputigalugit tapersorsorneqassapput.

Kinguaassiuutit atoqatigiinnerlu pillugit politiki

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 53, imm. 1-imut atuarneqarsinnaasoq, kinguaassiuutit atoqatigiinnerlu politiki pillugu kinguaassiornermut atoqatigiinnermullu siunnersuisoq atorneqarsinnaasoq. Kommunimi imaluunniit Namminersorlutik Oqartussani kinguaassiuutit atoqatigiinnerlu pillugit siunnersuisut pigineqanngillat, suliassamik tassanga ingerlatsisinnaasut. Assersuutigalugu inunnut innarluutilinnut tunngasumik kinguaassiuutit atoqatigiinnermullu peqqissumik eqqarsartaaseqarnerat pillugu Isumagininnermut Aqutsisoqarfik atortussanik, siunnersuineramik imaluunniit atuartitsissutinik neqeroorutaateqanngillaq.

Kommunimit isumaqarfigineqarpoq, § 53, imm. 2-mi immikkoortut siunnersuinermit aqputissiuussinnermullu tunngasut imminni suliassaqarfiusut imartoqisut, kommunimi sulisunit kivinneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaanngitsoq. Paarlattuanik pissutsit oqaluuserinerat pitsaaneruvoq, pisoqaraangat, immaqa Pissassarfimmit imaluunniit sulianut allanut siunnersuisunit siunnersorneqarluni aqputissiuunneqarlunilu. Kommunimit nukissat amerlanerit pisariaqartinneqassapput kinguaassiuutit atoqatigiinnermullu tunngasumik sulisunik ilinniartitseqqinnermut atugassat aamma/imaluunniit kinguaassiuutit atoqatigiinnermullu aqputissiuussisunik aamma siunnersuisunik atorfinitsitsinermit akissarsianut aningaasartuutit.

Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarpoq, kinguaassiuutit atoqatigiinnerlu pillugu politikimi § 53, imm. 2 allaaserisat immikkuualuttunik imaqarpallaartut aamma kommunimit iliuuserineqarsinnaasut annikippallaalernerannut killiliisut. Kommunip najugaqatigiiffiutaanni aamma najugaqarfinni illersukkani sullitat assigiinngitsorujussuupput assigiinngitsunik pisariaqartitsisut kinguaassiuutit atoqatigiinnerlu eqqarsaatigalugit taamatullu kinguaassiuutitigut atonerluinermik pinaveersaartitsineq eqqarsaatigalugu. Taamaattumik Kommune siunnersuuteqarpoq, imarisaat inatsimmut aqputissiuussinertut ilineqassasut.

§ 53, imm. 2 siunnersuutigineqarpoq, ”imaqassaaq” allanngortinneqassasoq ”periaaseqartoqassasoq”.

§ 53, imm. 2-mi "nr. 85" "8"-mut allanngortinneqassaaq.

§ 53, imm. 2 nr. 9 paatsoorneqarsinnaammat allatut oqaasertalerneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Uagut oqaasertaliussat ima paasivagut: ”inuk sulisunit aamma suliamik ingerlatsisunit allanit tapersorneqarnera, kinguaassiuutitigut atonerlunneqarsimasoq”.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Kommunip oqaatsit allanngornissaannut siunnersuutaa ilanngunneqarpoq. Kinguaassiuutit atoqatigiinnerlu pillugit politikimik allattuiffiliorneq minnerpaaffissatut piimasaqaataavoq, taamaammat kommunip tamatuminna annertunerusumik ineriartortitsinissaa orniginartorujussuuvoq.

Inuup innarluutillip kinguaassiuutitigut atonerlunneqarsimanera pillugu ilisimalikkat imaluunniit pasitsaassinerit suliarisarnissaat Kommuneqarfik Sermersooq siunnersuuteqarpoq, § 54 oqaaseqaatinut nuunneqassasoq.

Kommunimit tikkuarneqarpoq, kinguaassiuutitigut atonerluisoqarneranik pasitsaassaqarnermi ingerlatseriaat oqaloqatiginninnermik aamma aqutsisunit nalileeateqarnikkut aallartittartoq, iliuuseqarneq aamma paasiniaanermik ingerlatsilertigani soorlu § 54 nr. 1 aamma 2-misut. Sulisut minnerpaanngumilluunniit pasitsaassaqsimatillutik nassuiaatissanik ujaasillutik aallartippata, pisup pisariaqanngitsumik sakkortusarneqarsinnaaneranut aarlerinartoqarpoq. Paarlattuanik aqutsisunut oqaloqatigiissutigineqartariaqarpoq siullertut pisup qanoq ittuunera nalilersinnaajumallugu aamma immaqa ilisimasassanik, aqqutissiuunneqarnermik aamma siunnersorneqarnermik suliamik ingerlatsisunit pissarsiniarsinnaajumalluni, immaqa Pissassarfimmit, suliap passunneqarnissaanut.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

“Kapitali 5 Suliassat nalinginnaasut suliarineqartarnerat

Ingerlaavartumik malitseqartitsineq

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq § 56 inummut tunngasumik nakkutilliinerup ilaattut ilanngutsinneqassasoq, inummut tunngasumik nakkutilliineq tapersersuinerup ingerlaavartumik malinnaaffigineqarneranut qulakkeerinneqataassammat.

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqanngilaq, aalajangersakkat taakku marluk assigiimmik
malittarisassiorfigineqanngimmata.*

Iliuusissatut pilersaarut

Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, ”Kommunalbestyrelsit” § 58-imi allanngortinneqassasoq imaalillugu ”Kommunalbestyrelse”.

Kommunimit § 58, imm. 3, ima isumaqarfigineqarpoq, iliuusissatut pilersaarut neqeroorummut paasissutissatut nipeqarpallaalermat aamma innuttaasup nammineq kissaatai inuunerminilu anguniagai pillugit ukkassineq amigaataammat. Iliuusissatut neqeroorutip immi siunertaa tassaangilaq neqeroorut/tapersorsorneqarneq, taanna ikiuutaannaavoq innuttaasup kissaataanik aamma pisariaqartitaanik suliamut ingerlatsilluni tunaartaqarnermi. Kommune siunnersuuteqarpoq, § 58, imm. 3-mi immikkoortumik 7-mik ilaneqassasoq "Innuttaasup nammineq iliuusissatut pilersaarummut oqaaseqaatai". Aallaqaammulli innuttaasumik suleqatigiinnermik aallartitsiniarluni, pingaaruteqarpoq innuttaasok siunissamut nammineq kissaatiminik eqqarsaatiminillu ilanngussisimassasoq.

Kommunimit kissaatigineqarpoq iliuusissatut pilersaarummi erseqqissaasoqassasoq, aporfiit suut piusinnaanerit pillugu iliuusissatut pilersaarummi anguniagaq siunnerfigalugu sulinissamut. Assersuutigalugu tassaasinnaapput ilinniagaqarnermut aamma suliffeqarnermut tunngasutigut aporfiit, kommunip oqaloqatigiissutigisinnaanngisai."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Iliuusissatut pilersaarummi anguniagassanik
suliaqarnermi suut aporfusinnaanerannut tunngatillugu iliuusissatut pilersaarutit
erseqqinnerulernissaanut kommunit kissaataat inatsimmi ilitsersuusiami
takuneqarsinnaassaaq.*

"Ineriartortitsinissamut pilersaarut

Kommuneqarfik Sermersuumiit siunnersuutigineqarpoq § 59-imi, ulloq unnuarlu neqeroorutit kisiisa pinnagit aammali najugaqatigiiffiit aamma najugaqarfiit illersukkat ineriartornermut pilersaarutini iliuusissatut pilersaarummik aamma killiffimmik nalunaarusiamik aallaaveqarluni suliaqartarnissaannut, taakkua uppersaataammata, innuttaasumik suleqateqarnermi imminnut tapertariittussaasut, aamma najugaqarfittut neqeroorutini tamani naapertuuttut.

Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, pilersuisussaataitanermut tunngavik § 59, imm. 2-mi nalunaarsukkani allassimasok. Taanna aamma iliuusissatut pilersaarummi pisariaqarpat ilanngunneqarsinnaavoq.

Kommunimit § 59-imut ilassuteqartoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq atuartitaanermut, ilinniartitaanermut aamma suliffissaqartitsinermut neqeroorutit § 59, imm. 2-mi innuttaasup ukiui aamma piginnaassusia qaffasissusia eqqarsaatigineqartassasut.

Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, § 59, imm. 2 nr. 2, ”perorsaannermi aamma peqqissutsimut suliaasaqarfimmi periaatsit atorneqartut” allanngortinneqassasoq ”aamma isumassuineq” atorunnaarlugu. Peqqissutsimut suliaasaqarfimmi periaatsit isumassuineranut, diætistiniq, nakorsaatinik aaqqissuussinermut, atonerluinermik katsorsaanneranut il.il. periarfissanik ammaassissaaq. ”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tsusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut nalunaarutinut pigineqartunut Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussanngortinneqartunut piviusunngortitsiffiussanngisoq, taamaammallu aalajangersakkat tamakku siunnersuummiit peerneqassallutik.

”Killiffimmut nalunaarusiortarnek

§ 60-imi tulliuuttut marluk ataatsimi allassimasariaqanngillat ”Ulloq unnuarlu neqeroorut aamma najugaqarfittut neqeroorut”, § 5-imi nassuiaatit naapertorlugit allassimasariaqarpoq ”Najugaqarfittut neqeroorut”.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

§ 60, imm. 2, nr. 2-mi allassimasuni ”...inunnut 18-inutukiulinnut” oqaatsit avinneqarsimanngillat.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqatigiit § 60 imm. 3-mi ”inuup peqqissutsikkut atugai imaluunniit inooqatigiinnermi atugai” paatsoorneqarsinnaapput, inooqatigiinnermi atugai qanoq paasisariaqarnersut erseqqinngimmat. Najugaqarfittut neqeroorutit innuttaasup inooqatigiinnermi attaveqarfiinut akuliutissanngillat. Taamaattumik siunnersuutigaarput ”inooqatigiinnermi atugassarititaasut” allanngortinneqassasut imaalillugit ”pissutsit pingaaruteqartut”.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Oqaasertaliussat eqqortutut isigineqarput, taamaammallu aalajangiusimaneqarlutik.

Kommunimit oqaatigatigiit isumaat paasineqarsinnaangilaq ”killiffimmik nalunaarusiat ingerlaavartumik allaaserineqarnerannik suliaqartoqassaaq ”§ 60, imm. 4. Killiffimmik nalunaarusiaq ukiumoortumik ataasiarluni inunnut 18-inik ukiulinnut utoqqaanerusunulluunniit sammisoq innersuussutigineqarneraq, imaluunniit § 60, imm. 2 naapertorlugu, imaluunniit killiffimmik nalunaarusiat allaaserisat allat, ukiup ingerlanerani suliarineqartussat allat pineqarpat? Kommunimit paarlattuanik oqaaseqatigiit ima imaqartussat siunnersuutigineqarput "ukiup affakkuutaartumik imaluunniit ukiumoortumik killiffimmik nalunaarusiamik allakkatigut suliaqartoqassaaq, imm. 2 naapertorlugu, taanna imaassaaq"

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusarniaanermut akissutigineqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut nalunaarusiat pigineqartut Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussanngortinneqartut tamakkiisumik piviusunngortitsiffiunngitsut, taamaammallu aalajangersagaq taanna siunnersuummit peerneqassalluni.

“Kapitali 9 Nalunaartarneq

Nalunaaruteqarnermi kommunip iliuseqarnissamut pisussaffia

Kommuneqarfik Sermersuumit § 65, imm. 1 aamma imm. 2-mi piffissaliuussat paasiuminaatsinneqarput aamma taakkua tunngavigalugit sullissinermik ingerlatsinissaq ajornakusoortinneqarpoq. Kommunimit ima paasineqarpoq, ullut suliffiusut 5 qaangiutsinnagit aalajangiisoqassasoq, nalunaaquttap-akunnerisa 24-t iluanni paasiniaaqqissaarnermik aallartitsisoqarnissaanik aalajangiisoqarsinnaanersoq, nalunaarutiginninnerup kingorna kingusinnerpaamik sapaatip-akunneri 2 qaangiutsinnagit aallartinneqartussamik. Kommunimit kissaatigineqarpoq sullissinermik piffissaliussat erseqqissakkat, ajornanngippat tulliuuttut aamma eqqarsaatigineqarsinnaapput:

- inatsimmi piffissaliussat paragrafimi ataatsimi katersorneqarsinnaapput innersuussutinik ilallugit

- § 13, imm. 4-mut innersuussisoqassasoq pinasuurtumik tapersuisoqarnissaanut pisiaqartitsineq pillugu, piffissaliussaq nalunaaquttap-akunnerinik 48-nik sivilissuseqarluni

- § 65, paragrafinut arlalinnut agguataarneqassasoq, taamaalilluni erseqqissilluni, suna kingumut innersuussutigineqarneraq

- Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 65, imm. 2 aalajangiisuusumik isumaqalersinnaasoq, sullissineq alla pingaannginnerusunngussasoq paasiniaaqqissaarnermik aallartitsinissaq pissutigalugu. Pingaaruteqarpoq erseqqissaatigissallugu, suliamut tunngasumik tamakkiisumik ilisimatitsineq tunngaviliisuussammat, suliaq qanoq pingaarnersiorneqassanersoq.

Ilitsersuutaalerumaartumi allassimasinnaavoq, pissutsit suut nalunaarutiginninnermik aallartitsinermut tunngavigineqassanersut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq paasiuminarnerusunngortinniarlugu aalajangersakkamik Naalackersuisoqarfik erseqqissaasimavoq.

”Kapitali 10 Tapersiinermut periarfissat aamma Kapitali 11: Qanigisaasup innarluutillip paarineqarnera

Nammineq angerlarsimaffigisami isumassuinerup isumaginissaanut ineqarnissamut tapersersuineq aamma

qanigisaasumik innarluutilimmik paarsineq

Kommuneqarfik Sermersuomit, § 67 aamma 11 (§101 aamma § 102) ”qanigisaasumik innarluutilimmik paarsineq” immikkoortuni arlalinni imminnut assigiittutut isumaqarfigineqarput. Kommunimit kapitali 11 suliffeqarfimmit sulinngiffeqarallarnertut aaqqissuussatut isigineqarpoq, § 67 aalajangersimasumik aaqqiissutaasinnaasoq. Kommune siunnersuuteqarpoq, paragraffit ima inissinneqassasut, inatsimmi imminnut talliliinertut isikkoqaqqullugit aamma inatsisip atuaruminarsarneranut iluaqquutaasinnaaqullugu. Taassuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq, tapersersuinerit assigiinngitsut marluk assigiinngissutaat erseqqissarneqassasoq, qaqugukkut aappaata aappaminut sanilliullugu atorneqarnissaa pillugu.

§ 67, imm. 3 aamma § 101, imm. 3-mi taaneqarpoq, innuttaasup siusinnerusukkut ilanngaateqanngitsumik akissarsiai tunngavigalugit akissarsitneqartartoq. Kommunimit tamanna ernumassutigineqarpoq, isumassuinermik suliallit assigiimmik akissarsiaqartariaqarnerat pissutigalugu. Siunnersuutigineqarpoq, akissarsisitsinermi minnerpaaffissamik qaffasinnerpaaffissamillu inissiisoqaqqullugu. Ullumikkut akissarsisitsinermut aningaasat amerlassusissaat akigititanut allattuiffimmi aalajangersagaavoq, tassani akissarsiat minnerpaaffiat 103,47 kr.-niuvoq qaffasinnerpaaffissarlu nalunaaquttap akunneranut 166 k.-niulluni.

Kommunimit malugineqarpoq, § 67, imm. 4-mi atorfinitsitsinermut atasumik piunasaqaammik inissiisoqarsimasoq pineqaatissinneqarsimannginnermik uppernarsaat, meeqqanik innarliisimannginnermik uppernarsaat aamma pinerluuteqarsimanermi pineqaatissinneqarneq pillugit ukiut 10 kingulliit iluannut tunngasumik. Kommunimit piunasaqaatitut pitsaasutut isigineqarput, aamma malugineqarpoq, ulloq unnuarlu neqeroorutini, najugaqatigiiffinni aamma najugaqatigiiffinnut illersugaasuni sulisunut piunasaqaatinik assingusunik inissiisoqarsimanngitsaq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq.

"§ 68, imm. 1, nr. 1-imi oqaaseq "angajoqqaatut akisussaataitaasoq" allanngortinneqassasoq ima "angajoqqaatut akisussaataitaasup".

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqarpoq.*

"§ 101, imm. 1, nr. 8, allassimavoq "Atorfeqarneq atorfeqarnerup piffissaliussaata iluani pissutsinit utoqqatsissutissaqanngitsunit unitsinneqarpat, atorfeqartumut akissarsiat kommunimit akilerneqassapput qaammammi tassani atorfeqarnerup unitsinneqarneranit qaammat ataaseq qaangiunnerani". Kommunimit erseqqissaatigineqarpoq, atorfillit pillugit inatsimmut assortuuttuutissasoq, atorfeqarneq qaammatinit 6-init sivilunerusimappat. Kommunimit eqqumiigineqarpoq, atorfinitsitsinermi inatsisit nalinginnaasut soq malinneqannginersut."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Aalajangersagaq iluarsineqarpoq, taamaalilluni atorfillit pillugit inatsimmut atuuttumut malinnaassammat.*

"§ 102, imm. 1-imi § 101, imm. 5-imut innersuussineq § 101, imm. 4-mut paarlaallugu allanngortinneqassaaq."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqarpoq.*

"Kommuneqarfik Sermersuumit, § 102, imm. 3-mi malugineqarpoq, piffissaq paarsiffiusoq qaammatit 12 tikillugit sivitsorneqarsinnaanera periarfissaasoq, piffissap katinnera ukiunit 10 sivilunerunngippat. Kommunimit tamanna sulisitsisumik eqqarsaatiginninnertut isumaqarfigineqarpoq, sulisup sulinngikkallarnissaanik akuersisimasumut, imaluunniit qanigisaasumut aaqqiissutissatut pitsaanerpaatut isigineqanngilaq. Kommune siunnersuuteqarpoq, paarsineq sivilunerpaaffissalernerneqartariaqartoq, assersuutigalugu qaammatit 6 - 12. Paarsinerup sivilussusiata sivitsorneqarnissaa pisariaqartinneqarpat, § 67 naapertorlugu kommune nalilersueqqissaaq. Taamaattumik kommune siunnersuuteqarpoq, § 102 peerneqassasoq, taamaalilluni sivitsuinissamut periarfissaq tassaalissaaq § 67 aallaavigalugu nalilersueqqinneq."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqanngilaq. Tapersersuisoqartuarnissaanut aningaasaliisinnaaniarluni § 102-mi piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsimavoq. Piumasaqaatit tamakku § 67-imut tunngatillugu allaanerupput.*

"inissiap ilusilersorneqarnera

Kommuneqarfik Sermersuumit tikkuarneqarpoq, oqariartaaseq "inigisamik allannortiterinerit" suliamik ingerlatsinermi atorneqassasoq "inigisamik aaqqissuussineq" atornagu, akuttunngitsumik inigisami allannortiterinerit pisariaqartut suliarineqartussaasarmata innuttaasoq innarluutilik tapersersorsinnaajumallugu, aamma pequtit inissisimaffiisa nikisitiinnarnerat pineqanngimmat.

§ 69, imm. 1, nr. 1 pillugu kommune uparuaavoq, oqaaseqatigiit "pisariaqarpoq" aamma "naleqqunneruvoq" isumaqatigiinnginnerat pissutigalugu allannortinneqarsinnaasut.

§ 69, imm. 1, nr. 2 pillugu kommunimit siunnersuutigineqarpoq, oqaaseqatigiinni "annertunerusumik" ilanngunneqassasoq, inuk nammineq angerlarsimaffimmini ikiorneqarnani tapersersorneqarnanilu imminut isumagisinnaasagunangimmat.

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq, § 69-imut oqaaseqaatini ilanngunneqassasoq, innuttaasup nammineq angerlarsimaffiani inisigisamik allannortiterinermi illup nalingata qaffasinnerulernerannik kinguneqartumik suliaqartoqassanngitsoq."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq.

"Iluaqusersuutit aamma qamutit motorinik ingerlatillit

Kommuneqarfik Sermersuumit § 70 aamma § 73-imut erseqqissaatigineqarpoq, iluaqusersuutinik aamma qamutinik motorinik ingerlatilinnut tunniussinermi suliamik ingerlatsisut tamakkiisumik naliliinerat tunngavigineqartartoq. Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, suliamut atasumik misissueqqissaarneq aamma tamakkiisumik naliliineq iluaqusersuutinik aamma qamutinik motorinik ingerlatilinnik akuersissuteqartarnermut tunngaviusoq, paragraffini iluaqutaasumik erseqqissarneqarsinnaasoq.

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq, allaganngorlugu ilanngunneqassasoq, innuttaasup sapinngisai naapertorlugit iluarsaassinermit imaluunniit iluaqusersuummik imaluunniit qamutit motorinik ingerlatilimmik nutaamik pisiniarnermi aningaasaliissuteqarnermut peqataassasoq sakkortuumik mianersuaalliorsimappat, paarsinerlussimappat imaluunniit piaaraluni ajoqusiisimappat.

Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq, atugarissaarnermi teknologiimik toqqissisimanermik pilersitsisinnaasumik atugaqarsinnaanermut periarfissanik

pitsaannerusunik inatsimmut ilanngussisoqassasoq, innuttaasup toqqissisimanarnerusunik atugassaqartitaanissaanut iluaqutaasinnaasunik.

§ 73-imut oqaaseqaatini kommunimit kissaatigineqarpoq tulliuuttut sukumiinerusunik allaaserineqarnissaat:

-Qamutininik motorilinnik inunnut illoqarfinni najugalinnut pissarsineq, piffissap ilaannaani aamma nalunaaqutap-akunnerisa ilaannaani taxaqartartuni, erseqqinngimmat, tamanna qamutininik motorilinnik aningaasaliissuteqannginnissamut naammassanersoq.

- Sukumiinerusunik nassuiaaneq qaqugukkut

illersorneqarsinnaanersoq/illersorneqarsinnaannginnersoq innuttaasumut qamutininik motorilinnik atugaqarneq, ilanngullugu qamutit motorillit peerneqarsinnaanersut, illersorneqarsinnaasutut nalilerneqarsinnaajunnaarpat"

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Aalajangersakkani kiisalu aalajangersakkanut nassuiaatini ilaannakortumik ilanngunneqarpoq.

"Inuk tapersersuisartooq

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, ilaatigut ulluunerani neqeroorutit aamma atuarfik inatsisissatut siunnersuummi ilaanngitsut. Ikorfartorteqarneq tassaavoq neqeroorut, inunnut innarluutilinnut tamanut atuuttuutinneqartussaasoq, neqeroorummut peqataanissaminut pisariaqartitsisumut. Kommunimit tassunga atasumik malugineqarpoq, ”utoqqaat illuat” § 75-imut ilanngunneqarsimasooq aamma eqqumiigineqarpoq atuarfiit, ulluunerani neqeroorutit aamma sunngiffimmi neqeroorutit ilanngunneqarsimannginnerat, meeqqat inuusuttullu eqimattat inatsimmi ilanngunneqarsimanerat tunngavigalugu.

§ 75-imut kommune siunnersuuteqarpoq, oqaaseqatigiit "isumaginninnermi perorsaasumit tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsineqartoq nammineq angerlarsimaffimmi, najugaqatigiiffimmi, najugaqarfimmi illersukkami imaluunniit utoqqaat illuanni najugaqarsinnaaqullugu" allannagortinneqassasoq "isumaginninnermi perorsaasumit tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsineqartoq nammineq angerlarsimaffimmi, ulluunerani neqeroorummi, atuarfimmi, sunngiffimmi neqeroorummi, najugaqatigiiffimmi aamma immaqa tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsineq najugaqarfimmi illersukkami aamma utoqqaat illuanni isumagineqarsinnaanngippat".

Kommunimit malugineqarpoq, allaaserisap nassuiaataa naapertuutissasoq, imm. imm. 7-imi, tassani allasimassalluni, ikorfartorti inuk innarluutilik, tapersersorneqarnermik pissarsisartooq pillugu killiffimmik nalunaarusiamik suliaqassasoq, tapersersuineranut malitseqartitsineranut atasumik. Kommunip Nuummi inersimasunut innarluutilinnut ikorfartuisoqatigiivi killiffimmik nalunaarusianik suliaqartarput taakkualu aallaavigalugit sulianik ingerlatsisarlutik."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Tapersersuisarnermut pisariaqartitsinerup ukiumoortumik nalilersuiffigineranut atasumik killiffimmut nalunaarusiamik allatulluunniit tapersersuisarnermut pisariaqartitsinerup nalilersuiffiginissaanut tunngavissamik suliaqartoqartassanersoq kommunit nalilersortussaavaat.

"Eqimattat tunngavigalugit ikiuunnermik tapersersuinermillu neqeroorut kiisalu inummut piffissami killiligaasumi isumaginninnermi perorsaasumit ikiorneqarneq tapersersorneqarnerlu"

Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq inuit tapersersuisartut pillugit § 76 aamma § 77 § 75 sioqqullugu inissinneqassat.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

"Taamaaliornikkut meeqqat atuarfii aamma ulluunerani neqeroorutit iluaqutaasumik paragraffinut imalluunniit nassuiaatinut ilanngunneqarsinnaapput aamma erseqqissaaffigineqarlutik.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Meeqqat atuarfii ulluunneranili neqeroorutit sorliit ilanngunniarneqarnersut erseqqissaaffiginiarneqarnersullu aalajangersakkani paasiuminaappoq.

Kommunimit tassunga siunnersuutigineqarpoq, § 76 kommuninut suliassatut-suliarineqartussatut aalajangerneqassasoq suliassatut-suliarineqarsinnaasutut atuukkunnaarluni. Tassunga atasumik kommunimit tikkuarneqarpoq, neqeroorutit ullumikkut kommunip neqeroorutaanit siammasinnerulersinneqarnerat kommunit nukissaannut aningaasaliissutaasalu qaffanneqarnissaannut pisariaqartitsinermik aamma nassataqassasoq. §§ 76 - 77-mi sullinniakkat, siammarneqarput inunnut piginnaasaminnik annaasaqaleraluttuinnarsinnaanerannik aarlerinartorsiortunik ilallugit, taakkua tassaapput sullinniakkat kikkuusinnaasulluunniit taamaattumik immikkoortiterlugit nassuiarneqarsinnaanngillat, taakkununga aningaasasartuuitut naatsorsuutigineqarsinnaasut aalajangersarnissaat ajornakusoorpoq. Siunnersuutigineqarpoq, sullinniakkat killilerneqassat.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. § 76-imut nassuiaatini takuneqarsinnaavoq eqimattakkaarluni ikiorneqarnissaq pillugu neqeroornermi isumassuinissat imaluunniit tapersersuisarnissat imaluunniit innuttaasut pisinnaasaasa ineriartortinnissaannut ikiuinerit ilaasinnaapput,

tassanilu inuit timikkut tarnikkulluunniit pisinnaasakinnerulernerit pissutigalugit aammalu innuttaasunut sammisassaqtitsinissamut peqatigiittarnissamullu neqeroorutit pissutigalugit neqeroorfigineqarnissamik pisariaqartitsisuussapput. Assersuutigalugu innuttaasunut tarnikkut imaluunniit ADHD-mik ajornartorsiutilinnut pisinnaasaqarnerulernissamut pikkorissaanerit imaluunniit inuit innarluutillit inuuniarnikkut pisinnaasaannut eqimattakkaarluni sungiusaanerit taaneqarsinnaapput. Pisinnaasat ineriartortitsiffiunissaannut isumassuinerit, tapersersuinerit, sungiusaqqinnerit ikiuisarnissallu pillugit neqeroorutit inunnut innarluutilinnut immikkut neqeroorutaareersimammata eqimattakkaarluni neqeroorut pillugu neqeroorneq kommunini nukissanut pisariaqartitsinernut annikillisaataasinnaavoq.

§ 77-mi kommunimit siunnersuutigineqarpoq, killiliisoqassasoq taamaalilluni neqeroorut qaammatit aqqaneq-marluk iluanni marloriarluni tunniunneqarsinnaanngorluni."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqanngilaq. Siunnersuutikkut qaammatinut 6-nut ataasiarluni killeqartitsineq aalajangersarneqarpoq.*

"Pikkorissaanerit siunnersuinerillu
§ 78, imm. 1-imi oqaaseqatigiinniittoq "imaluunniit § 76 naapertorlugu eqimattakkaarluni ikiuineq tapersersuinerlu" ilanngunneqassasoq kommunimit kissaatigineqarpoq, tassalu § 76 naapertorlugu inuit innarluutillit pikkorissaanerni atuartitsinernilu, eqimattakkaarluni ikiuinerni tapersersuinerinilu assigisaannilu peqataasassut..."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqanngilaq. Eqimattakkaarluni ikiuisarnerit tapersersuisarnerillu pillugit neqeroorutit § 76-imi takoreerneqarsinnaapput.*

"Suliffissaqartitsinermut, sammisassaqartitsinermut katerisimaaqateqarnissamullu neqeroorutit
§ 80-mi allassimavoq ” inummut 18-inik ukiulimmut imaluunniit utoqqaanerusumut innarluutilimmut suliffimmik neqeroortoqassaaq". Kommune isumaqanngilaq, ukiussatut killiliussaq iluaqutitaqartoq, inuusuttut eqimattat atuartitaanermik aaqqissuussami 16-inik ukioqarlutik naammassisut pineqarmata aamma 18-inik ukioqalernissamik tungaanut aaqqissuussamit katataasinnaanerit aarlerinaateqarsinnaammat. Taakkua saniatigut kommunimit tikkuarumaneqarpoq, inersimasut innarluutillit tamarnik suliffimmik ingerlatsisinnaanngitsut. Kommunimit taamaammat siunnersuutigineqarpoq, ukiussatut killiliussaq peerneqassasoq paarlattuanik oqaaseqatigiinnik allassimasunik ilanngussisoqassasoq, suliffeqarnermut neqeroorut suliamik ilinniarsimaneq naapertorlugu naliliineq aallaavigalugu, innuttaasup ukiui aamma piginnaasaqassusia eqqarsaatigalugit."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. 18-inut ukiulinnut utoqqaanerusunullu ukiunut killissarititaa aalajangiusingineqarpoq, tassami meeqqat suliffinni sulisalernissamut neqeroorfigineqartussaangillat. Meeqqanut innarluutilinnut meeqqat atuarfiannik naammassinnissimasunut tunngatillugu ilinniarnissamut imaluunniit piginnaasat ineriartortitsiffiunissaannut neqeroortoqassaaq, tamakku aqutigalugit inersimasunnornissaminnut pitsaasumik tunngavissaqalissammata. Inersimasunut innarluutilinnut tunngatillugu suliffissanut neqeroorutini sannaviit illersukkat aamma suliffiit illersukkat ilaatinneqarsinnaapput. Suliffissanut suliniutit akissarsiaqarfiunissaanni akissarsiat, sulinermut akissarsiat imaluunniit sulinermut pissarsiassat taaneqarsinnaapput.

§ 81 pillugu erseqqissaaneq kommunimit kissaatigineqarpoq, paragraffip nassataanik, sammisaqartitsinermik aamma peqatigiinnissamut neqeroorutini illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani pilersitsisoqassanersoq kiisalu, sammisaqartitsiviit aamma peqatigiinnermik neqeroorutit meeqqanut atuartunut piginnaanikinnerulersimasunut sunngiffimmi aqqissuussat ilanngunneqarnersut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuummi § 81 Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni atuuttumi § 18-imut assinguvoq. Illoqarfinni inoqarfinnilu tamani neqeroorutip pilersinnissaa pillugu piumasaqaateqanngilaq, taamaallaat inuup innarluutillip najugarisaani. Sammisasaqartitsiniarnermut peqatigiittarnissamullu neqeroorummi meeqqanut atuartunut pisinnaasakinnerulersimasunut sunngiffimmi aqqissuussineq ilanngunneqarsinnaavoq. Pisariaqartitaviit arlaannut neqeroortoqarnissaanut tunngaviliisinnaasut pilersinneqarsinnaassapput.

"Kommunimit isumaqarfigineqarpoq, § 82 assigiimmik pinnittusaaanermut aalajangiussamut assortuuttoq aamma isumaqarpoq, inuit innarluutillit suliffeqarnissamut innersuunneqarnikut allanut suliffeqartunut assingusumik atugassaqartitaallutik pineqassasut, aamma taamaattumik kommunimit angallanneqarnermik neqeroorfigineqassasut, taamaattoq § 83 tunngavigalugu periarfissaqartut. Tassunga atasumik § 82-imi kommunimit eqqumiigineqarpoq, sammisaqarnermik aamma peqateqarnermik neqeroorut suliffeqarnermut atasumik taaneqarsimanginnera. "

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, § 82-imili allannguuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat.

"Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, § 83, imm. 3 ilanngunneqassasoq, Naalackersuisut ingerlatsisuut akigititamik aalajangersimasumik akiliuteqassasoq, suliffeqarneq imaluunniit sammisaq sumiiffimmi kommunimit ingerlanneqartumi suliarineqassasoq pillugu

isumaqatigiissuteqartoqassappat. Tamanna § 80, imm. 3 aamma § 81, imm. 3-mi oqaaseqatigiinnut assingusunut naapertuuppoq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. § 83, imm. 3 Inuit innarluutillit tapersorsorneqartarnerannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni § 18-imik atuuttumik ingerlatsitseqqinneruvoq.

"Ataatsimoortunik angallassineq

Kommunimit kissaatigineqarpoq § 84-i erseqqissarneqassasoq, tassalu matumani inuit pisinnaasakinnerulersimasut pineqarput, tamakkulu pisortani angallassinissamut neqeroorutit atornissaannut ajornakusoortitsipput."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersagaq Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut nalunaarummi atuuttumi § 21-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

"Oqilisaasarneq

Kommuneqarfik Sermersuumit tikkuarneqarpoq § 86-mi oqaaseqatigiit paatsoorneqarsinnaasut, taamaalilluni angajoqqaat aamma qanigisaasut allat oqilisaanneqarlutik najugaqartinneqassasut. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq "oqilisaanneqarluni najugaqartinneqarneq" taarserneqassasoq "oqilisaassineq".

§ 86, imm. 2, nr. 1 pillugu kommunit kissaatigineqarpoq, inatsimmut oqaaseqaatini imaluunniit ilitersuummi nassuiaat erseqqissoq ilanngunneqassasoq, isumassuisutut suliassamut malunnaatilimmik sulineruneq qanoq paasineqassanersoq pillugu."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, § 86-ilu erseqqissaaffigineqarpoq.

"§ 87-imi kommunimit eqqumiigineqarpoq, imm. 2-mi sooq akissaatersuutininik

akuersissuteqartoqassanersoq kiisalu imm. 3 aamma 4-mi pilersuinerinik akiliuteqartoqassanersoq. Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, tassunga atuutsinneqanngitsumik ilanngussisoqassasoq, kommune nammineq oqilisaassinermik neqeroorummik ingerlatsigaangat atuuttussamik.

Kommunimit malugineqarpoq, maannamut innarluutilinnut inatsimmi atuuttumi § 41, imm. 3, oqilisaassinermut tunngasumi ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarneq imaluunniit kommunip meeqqat angajoqqaarsiaqarnerannik aqqissuussisinaanerat § 87-imi peerneqarsimasoq. Kommunimit tassunga tunngavilersuutaasoq eqqumiigineqarpoq malugalugulu, ulloq unnuarlu neqeroorut § 87. imm. 4-imi ilanngunneqarsimasoq.

Kommunimit ulloq unnuarlu neqeroorummi oqilisaassisoqarneranut periarfissat qulaajarneqarnissaat kissaatigineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq.

Malittarisassani atuuttuni allannguisoqarnissaa siunertaasimanngilaq.

Oqaaseqatigiinni "kommunip nammineerluni oqilisaasarnermut neqeroorutit ingerlatissavai"-mi suna pineqarnersoq paasiuminaappoq.

Siunnersuummi taaguusersuut "oqalisaassisarfik" atorineqarpoq, tassanilu ilaqutariit paarsisartut imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorutit pineqarput.

"Malitseqartitsineq

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, §§ 89 - 91 suliniuteqareermermi malinnaaffiginneq tassaasoq inuit innarluutillit pillugit inatsisip ullumikkut atorineqartup annertusinera aamma taamaattumik kommuninut nukissanik aningaasaliissutinillu amerlanernik pisariaqartitsinermik qaffaassasoq."

"Kapitali 12: Inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorummut isumannaallisakkamut inissiisarneq

Kommuneqarfik Sermersuumit takuneqarsinnaanngilaq, kommune imaluunniit kommunit allat qanoq ilillutik tiggummigallagaqarnermut assingusumik inissamik pissarsisinnaanermut suliassamik kivitsisinnaassanerlutik § 103, imm. 2 aamma imm. 3-mut tunngatillugu. Kommunit pissaanermik atuinissaminut killililmik pisinnaatitaaffeqarput, aamma siunnersuut kommunip pissaanermik atuisinnaanerata periarfissaasa iluanniippoq. Tassunga atasumik kommunimi sulisunut qaqugukkulluunniit isumannaallisaanikkut illersorneqarsinnaanngilaq. Kommuneqarfik Sermersuumit erseqqissaatigineqarpoq, suliassaq politiini imaluunniit isumaginninnermut aqutsisoqarfimmi inissisimasussaasoq, taakkua ulloq unnuarlu neqeroorutini matoqqasunik immikkut ilisimasaqarput aamma misilittagaqarput.

Kommunimit eqqumiigineqarpoq, § 104 paragrafitut immikkoortuummat, taannalu § 103-mut ilanngutsinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummili allannguuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat.

"Kapitali 13: Tikeraarluni angalanerit

Kommuneqarfik Sermersuumit § 105-imi malugineqarpoq, inuit innarluutillit maanna ukiumut ataasiarlutik tikeraarlutik angalasinnaanermut pisinnaatitaaffeqalernerat. Kommunit

aningaasartuutaannik qaffatsitsissaaq, pingaartumik kommunimi innuttaasunut Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfittut neqeroorutini najugaqartunut. Tassunga atasumik malugineqarpoq, Kommuneqarfik Sermersuumi innuttaasut Danmark inissineqarsimasut 60%-ii ukiut qulit sinnerlugit inissineqarsimasuusut.

Kommuneqarfik Sermersuumit ernummatigineqarpoq, pineqaatissineqarsimasut tikeraarlutik angalanerat § 105-imi eqquteqqinneqarmat. Naalackersuisoqarfimmiilli "innarluutilinnut inatsit pillugu angerlarluni ataatsimiittarneq" kukkunerusimasoq ullormi 15. maj paasissutissiissutigineqarsimavoq. Kommunimit inatsissatut siunnersuummi tamatuma allanngortinneqarnissaa qilanaarineqarpoq. Kommunip tassunga atasumik siunnersuutigaa, eqqartuunneqarneq tunngavigalugu inissineqarsimasut ilaquttaminnit tikeraarneqarsinnaanerit § 105, imm. 2-mi periarfissatut ilanngunneqassasoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Aningaasaqarnikkut kingunerisassat naatsorsuiffigineqarsimapput, siunnersuummullu nassuiaatini nalinginnaasuni takuneqarsinnaallutik.

Oqaaseqaatit ilaannakortumik ilanngunneqarput.

Kommunimit malugineqarpoq, § 105, imm. 1-imut oqaaseqaatinut qanigisaasup nassuiarneqarnera isumaginninnermut inatsimmut allamut naleqqiullugu siammasinnerusoq. Kommunimit kissaatigineqarpoq innuttaasut piginnaanikinnerulersimasut naligiissumik pineqassasut, tamassuma qaqugukkut qanigisatut nalilerneqarsinnaanermut aamma atuuttariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Qanigisaasutut kina isigineqarneris pillugu nassuiaatini tulleriarineq tulluartutut isigineqarpoq.

§ 105, imm. 4-mi qanigisaasut amerlassusissaannut killiliussaq § 106, imm. 5-imi taaqqittariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

"Kommuneqarfik Sermersuumit § 108 aamma § 109-mut tikkuarneqarpoq, innuttaasut amerlanerit piginnaanikinnerulersimasut qanigisaasup napparsimaneranut aamma ilineqarneranut atasumik tikeraarlutik angalasinnaanermut piginnaatitaaffeqassasut siusinaartumik pensionisiaqarnermut aamma utoqqalinersiaqarnermut inatsisit kiisalu pisortanit ikiorsiissutit pillugu inatsisit aqutugalugit. Kommunimit kissaatigineqarpoq pingaarnersiuisoqassasoq, qaqugukkut inatsisip sorliup atuutsinneqalerneranut tunngasumik, inuk ataaseq inatsisit arlallit ataanni pisinnaatitaaffeqassagaluarpat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq ilanngunneqassaaq, tassalu § 108 aamma § 109 inatsisini allani pingaernerunngillat.

"Kapitali 14: Nakkutilliineq

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 111 inummut tunngasumik sakkortusisamik nakkutilliineq ilanngunneqarsimasoq. Kommunimit erseqqissaasoqarnissaa kissaatigineqarpoq, qanoq iliorluni pissutsit aaqqissuunneqassanersut inummut tunngasumik sakkortusisamik nakkutilliinermi aaqqissuussisoqassatillugu, tassunga ilanngullugu najugaqarfittut neqeroorutip akisussaaffia, aamma qaqugukkut nakkutilliinermik nutaamik ingerlatsisoqassanersoq pillugu. Inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutiniittunut, kommune inummut tunngasumik sakkortusisamik nakkutilliinermik amerlasuunik ingerlatsisinnaavoq, najugaqartunut pissutsinut nalinginnaasunut unammilligassaqartitsippat, najugaqartunut tamanut sunniteqartunik. Taamaattumik kommune siunnersuuteqarpoq, kommunit Naalackersuisunut/qitiusumik nakkutilliiffeqarfimmut ilisimatitsisassasoq inummut tunngasumik sakkortusisamik nakkutilliinermik ingerlatsisoqarnerata kingorna, kingorna nalilerneqassaaq ulloq unnuarlu neqeroorummi ingerlatsinermut tunngasumik nakkutilliisoqassanersoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput. Kommune taannaavoq inummut sammititamik nakkutilliisarnermut sakkortusisimut ingerlanneqartumut malitseqartitsisartussaq. Kommunip pisariaqartutut isigisimassappagu Nakkulliisoqarfik ilisimatinneqassaaq, nakkutilliisoqarfiullu kommunip ilisimatitsineranut malitseqartitsisoqassanersoq nalilersussavaa.

Kommunimit § 113, imm. 3-mi malugineqarpoq, nakkutilliinermik immikkoortortamit ulloq unnuarlu neqeroorummik nakkutilliinerup akulikissusia nammineq toqqarneqartoq. Kommune ukiumut ataasiarluni ingerlatsinermut tunngasumik nakkutilliinermik ingerlatsisussaavoq, Isumaginnittoqarfimmi suliassaqarfimmik nakkutilliisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 49, 31. august 2021-meersoq naapertorlugu. Kissaatigineqarpoq, ulloq unnuarlu neqeroorutinik ingerlatsinermik Naalackersuisut nakkutilliinerannut piffissakkuutaat assingusut aalajangersarneqaqullugit."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Isumaginnittoqarfimmik nakkutilliisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat meeqqanut inuusuttunullu suliassaqarfimmut ilaannqilaq.

"Kapitali 15: Inunnut innarluutilinnut siunnersuisoqatigiit, inunnut innarluutilinnut politiki aamma pitsaassusissanut piunasaqaatit

Kommuneqarfik Sermersuumit § 118, imm. 4 tikkuarneqarpoq, innarluutilinnut siunnersuisoqatigiit Kommunalbestyrelsimit kiisalu kommunimi sulisunik sinniisoqartinneqarlutik katitigaasernerat ajornartorsiutitaqartoq, kommunimi ilaasortat namminneq inuttut isummaminnik saqqummiussisinnaanerannut atasumik, kommunip innarluutilinnut suliassaqaarfimmi suliniutai pillugit siunnersuisoqatigiinnut tunngasumik akisussaasuutinneqarsinnaanerat aamma siunnersuisoqatigiit aqqutigalugit isummiussanik ingerlatseqqittussaanerat pissutigalugu. Paarlattuanik kommunimit siunnersuutigineqarpoq, kommunimi sulisut pisariaqartillugu peqataasassasut tassanilu ilisimasanik/paasissutissanik ilanngussillutik suliassaqaarfimmut innarluutilinnut siunnersuisoqatigiinnit paasisaqaarfigisassatut kissaatigineqartunit, aamma immaqqa kommunimi sulisut aggersitatut issiaqataasinnaapput."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Innarluutilinnut siunnersuisoqatigiit innarluutillit kattuffinut aallartitaqarluni aamma innarluutilinnut suliassaqaarfimmut allanik soqutigisalinninnik aallartitaqarluni katitigaasunngorlugit aalajangersagaq allanngortinneqassaaq, kommuninilu sulisut innarluutilinnut siunnersuisoqatigiit allaffissornikkut sullittarnerannik isumaginnittuussapput.

§ 119-imut tunngatillugu kommunimit tikkuarneqarpoq, innarluutilinnut politikkip ukiut sisamat qaangiukkaangata nutarterneqartarnera akulikippallaartoq."

"§ 120, imm. 1-imi allassimavoq ”kapitali 9”, allassimasussaavoq ”kapitali 10”."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

"§ 120 imm. 3-mi kommunimit siunnersuutigineqarpoq, oqaaseqatigiit "immikkoortillugit aamma inuit innarluutillit pillugit politikkip ilaattut" allanngortinneqassasoq "immikkoortillugit aamma inuit innarluutillit pillugit politikkimut atasumik". Suliassat allattorsimaffiat aamma inuit innarluutillit pillugit politikkip aqqissuunneqarnissaasa assigiinngitsunik akuttussuseqarnerat pissutigalugu paasinanngilaq, allakkiami ataatsimi ataatsimoortinnissaat kisianni suliassat allattorsimaffiat kommunip nittartagaani inuit innarluutillit pillugit politikkimut ilanngussatut ivertinneqarsinnaavoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

“Kapitali 16: Aningaasalersuineq aamma akigititanik naleqqussaasarneq

Akigititanik naleqqussaasarneq

Kommunimit eqqumiigineqarpoq, § 123 qulequttamut ”ulloq unnuarlu neqeroorutini akigititanik naleqqussaaneq” ilaanginnera.

Kommunimit § 123, imm. 2-mut siunnersuutigineqarpoq, ukioq sioqqullugu ulloq novemberip 15-iat akigititat tamarnik tamanut saqqummiunneqartassasut, soorluttaaqq ulloq unnuarlu akigititat § 124, imm. 5-imiitut. Taamaaliornikkut kommune periarfissinneqassaaq ukioq nutaaq aallartitsinnagu missingersuutinik naleqqusnaanissaminut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq. §§ 123 aamma 124-mi Akigititanut allattuiffik – Isumaginninnikkut akigititat-mi ullormi 15. november kingusinnerpaamik ilanngunneqartarnissaat ilanngunneqarpoq.

"Ulloq unnuarlu neqeroorutinit akigititat iluarsiiiffineqarnerat

Kommuneqarfik Sermersooq akerliliissuteqarpoq, § 124, imm. 2 naapertorlugu kommunit siornatigut isumaqatigiinninniarnerni inaat atorunnaarsinneqarsimammat, taamaalilluni Naalackersuisut namminneq ulloq unnuarlu akigititanik namminneerlutik inissiisinnaangorput. Kommunimit siunnersuutigineqarpoq § 124, imm. 2-mi kommunit isumaqatigiinninniarnerni illuatungiliuttuunissaat ilannguteqqinneqaaqqissasoq. Naammangilaq, kommunit taamaallaat isumaqatigiinninniarnerni peqataasinnaanerat, § 124 imm. 5 naapertorlugu ukiup ingerlanerani allannguuteqartoqassagaluarpat.

Kommunimit § 124, imm. 3 nr. 2 qanoq paasineqassanersoq apeqqutigineqarpoq, najugaqartunut aningaasartuutinit atasumik, immikkut sulisunik pisariaqartitsisunut, taakkua akilerneqassammata najugaqartunut tamanut akigititap aalajangersakkap ilaatut.

Kommunimit malugineqarpoq § 124, imm. 3 nr. 6, akigititanut ”Kalaallit Nunaata iluani avataanilu nuannaariartarfiliarneq aamma angalanerit” ilaatinneqartut. Tamanna kommunip sullissineranik kiisalu innuttaasut nalinginnaasut amerlasoorpassuit aningaasatigut piginnaasaanik qaangiineruvoq, aamma kommunimit erseqqissaatigineqarpoq, akileraartartut akiligaannik Kalaallit Nunaata avataanut angalasinnaaneq periarfissaasariaqanngitsoq. Kommunimit siunnersuutigineqarpoq ”nunagisamut qanittumi nuannaariartarfiliarneq aamma tammaarsimaarfiliarneq”."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput.

Ingerlatsinermut aningaasartuutit suut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni akigititat ataasiakkaat naatsorsornissaanni ilaassanersut aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq,

taakkunanilu sulinikkut nalilersuinerit ingerlatsinermut aningaasartuutit ataasiakkaat annertussisissaannut tunngaviliisussat pigineqarput. Aallaaviatigut najugaqartuni pisinnaasakinnerulernerup tigussaasup imaluunniit pisinnaasakinnerulernerit tigussaasut apequtaallutik najugaqartut piginnaasaasa ineriartortinnissaannut perorsaanikkut sulinermut aamma sulinissamut isumaginninnikkut sulisussanik allatullu isumaginninnikut sulisunik pingaarnertigut pisariaqartitsisoqartussaavoq. Ulloq unnuarlu neqeroorutini sullinneqartussat kiisalu ulloq unnuarlu neqeroorutini ataasiakkaani najugallit apequtaallutik immikkut piginnaasalinnik pisariaqartitsisoqartussaavoq. soorlu sulisut peqqinnissamut ilisimasallit.

"Kalaallit Nunaata iluani avataanilu nuannaariarnerit angalasarnerillu" pineqartillugu maluginiarneqarpoq matumani najugallit angerlarsimaffigisamut tikeraarlutik angalasarnissaminnut angalasarnissanullu allanut inatsisitigut pisinnaatitaaffeqarnerat pineqarpoq, tamakkulu najugallit Inuit innarluutillit tapersorsorneqartarnerannut Inatsisatut inatsisaat malillugu inatsisitigut pisinnaatitaaffigaat.

Ilanngullugu §§ 123 aamma 124 naapertorlugit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmi akigititat aalajangersaaffigineranni allannguinnernut tunngatillugu kommunip siuliani apequtaanut naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa innersuussutigineqarpoq.

"Kapitali 17: Naammagittaalliut

Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, "Kommunalbestyrelsit" § 58-imi allanngortinneqassasoq imaalillugu "Kommunalbestyrelse".

*Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqarpoq.*

"Kapitali 18 Aalajangersakkat allat aamma Kapitali 19 Atuutilerfia,-
atorunnaarsinneqarnera, aamma ikaarsaarnermut aalajangersakkat

Aalajangersakkat allat kiisalu atuutilerfiat, atorunnaarsinneqarnerat aamma ikaarsaariarnermi aalajangersakkat

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq, § 127-mi nutarterisarnermut piffissakkuutaamik inissiinerit atuutsiinnassasut, ilanngunneqarlunili, pilersaarussiaq ukiunut 10-nut atuuttussatut siunnerfeqassasoq piffissamut ungasissumut pilersaarusiorneq qulakkeersinnaajumallugu, ulloq unnuarlu neqeroorutit nutaat pilersinneqarnerinut piumasaqaataasutut.

§ 127, imm. 2-mi normulersuineq allanngortinneqassasoq normut kingulliit marluk imaalillugit 3) aamma 4) ukunanga 2) aamma 3)."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalackersuisut nuna tamakkerlugu periusissiamut taassumalu aningaasanut inatsimmi sanaartornermut pilersaarutip atortussangortinnissaanut akisussaasuummata § 127-mi oqaatsit atorreqartut aalajangiusimaneqarput. Aalajangersagaq pilersaarusionermi ukiunut amerlasuunut sammiviliinissap ilanngunnissaanut akornutaanaviannigilaq. Normulersuisarneq § 127, imm. 2-miittoq 1), 2), 3), 4)-mut allanngortinneqassaaq.

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 128-mut nassuiaatini allassimasoq, pisortat ataatsimoorussamik IT-mik aqqissuussaat GetOrganizedimi tassaassasoq app. Taanna neqerooruteqartitsinermit malittarisassanut akerliuvoq. Kommune taamaattumik siunnersuutigineqarpoq, piiarneqassasoq, aamma Naalackersuisut kommuninik suleqateqarlutik aqqissuussamut piumasaqaataasussanik inissiissasut, taakkualu neqerooruteqartitsinermit ingerlatsiffigineqarlutik.

Taakkua saniatigut kommunimit § 128-mi erseqqissaaneq kissaatigineqarpoq, pisortat ataatsimoorussamik IT-mik aqqissuussaat sunut atorreqassanersoq, taakkununga ilanngullugu; sullissineq, naatsorsuineq, akiliuteqarneq, inissiinernut akiutissatut naatsorsukkat, aningaasaqarnermik malittarinneq, isumaqatigiissutinik aqutsineq imaluunniit allat. Kommuneqarfik Sermersuumit naatsorsuutigineqarpoq IT-mik aqqissuussamik nutaamik suliaqarnermi piumasaqaatinut erseqqissaanermik suliamut peqataatinneqarnissaq.

Kommune isumaqarpoq, pisortat ataatsimoorussamik IT-mik aqqissuussamik peqarnerat pitsaasuusoq, taamaaliornikkut aqqissuussaq assigiittoq pisortat suliffeqarfiutaanni atorreqarsinnaaqullugu. Taamaattoq pingaaruteqarpoq, IT-mik aqqissuussamik nutaamik suliamik ingerlatsineq pitsaanerpaamik ingerlassasoq, inatsit atuutsinneqaleqqunagu, aqqissuussaq suli naammassineqanngitsoq, misilerarneqanngitsoq aamma sulisut suli ilinniartinneqanngitsut sioqqullugit. Kommunimit ernummatigineqarpoq, pisortanit ikiorsiissutit aamma suliffissarsionermi ikiorsiissutinut inatsimmut atasumik IT-mik aqqissuussamik atulersitsinermi, ingerlatsinertut ingerlatsinissaq unammillernartorsionartigissasoq.

Tassunga atasumik kommunimit erseqqissaatigineqarumavoq, § 135, imm. 4-mi piffissaliussaq piviusorsioruunngitsoq, misilittakkat ersersimmassuk, IT-mik aqqissuussamik ineriartortitsineq sulisunillu tassannga atugaqarnissaannik ilinniartitsineq ukioq 1 sinnerlugu sivisussuseqassasoq."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqanngilaq. Neqeroortitsisarnermut malittarisassat malinneqarumaarput.
Kommunit IT-mut atortuat ataatsimoorussaq sulianik suliarinnittarnermut atorreqassaaq, soorlu tamanna aalajangersakkamut matumunnga nassuiaatini oqaatsini atorreqartuni takoreerneqarsinnaasoq. § 128-mut nassuiaatini kingullertut allassimasoq peerneqarpoq.*

Get Organized-ip kiisalu meeqqanut app-ip pilersinneranniit misilittagaalersut innarluutilillit sullittarnerannut kommunit IT-mut atortuata ataatsimoorussap pilersinnissaanut tunngaviliiumaarput.

"Kisitsisitigut paasissutissat

Kommuneqarfik Sermersooq, § 129-mut siunnersuuteqarpoq, naatsorsueqqissaarneq pisortat IT-mik aqqissuussaq nutaaq aqqutigalugu ingerlanneqassasoq, paasissutissat arlallit atortuni maanna atugaasumi nalunaarsorneqarneq ajornerat pissutigalugu. Taamaattumik paragrafi taanna § 128-mut assingusumik ullormik atulersinneqartariaqarpoq.

Kommunimit tikkuarneqarpoq, naatsorsueqqissaarnermi paasissutissat nalunaarutigineqartussaasut siusinnerusukkut inuit innarluutillit pillugit nalunaarummi nalunaarsuineranut assingusut. Kommunimit kissaatigineqarpoq suut nalunaarutigineqarnissaat sukumiinerusumik allaaserineqaqqullugu. Iluaqutaassaaq, kisitseqqissaarneq immikkoortuni nassuiaruminaartsuni ataatsimoorussani ingerlanneqarpat, kommunit akimorlugit assersuussisinnaaneq oqinneruleqqullugu."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Aalajangersakkani aalajangersakkamullu nassuiaatini ilanngunneqarpoq.

"Paasissutissiinissamut utertitsillunilu akiliinissamut pisussaaffik

§ 134, imm. 2 aamma imm. 3 pisariaqanngitsumik marloriaatitut saqqummersinneqarput, pingaartumik imm. 3 aalajangersakkanut nassuiaatinut tulluannilaq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq.

"Ilanngussaq 1.

Kommuneqarfik Sermersuumi innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit tusarniaanermut akissutaa Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit Inuit innarluutillit pillugit inatsimmut inatsisissatut siunnersuummi allannguutaasunut oqaaseqaataat

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit Inuit innarluutillit pillugit inatsimmut inatsisissatut siunnersuummi allannguutaasunut oqaaseqaataat tullinnguuttuni allassimapput. Oqaaseqaatini oqaaseqaataasut siunnersuisooqatigiit tamarmiusut isumaqatigisaat, oqaaseqaataasullu ilaasortaasunit ataasiakkaanit oqaaseqaatigineqartut immikkoortinneqarput.

Nassuiaatigineqartuni ersarissuusooqarnissaa pitsaasuussasoq innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit pingaarnertut maluginiarpaat, tassalu inatsisinut allanut ataqatigiittoqarnissaa matumani pineqarpoq, soorlu meeqqat atuarfiat pillugu inatsit, atualersussanut suliassaqarfik, meeqqat tapersersortarnerannut inatsit allallu. Ukioqatigiiaani

tamani inuk qitiutillugu isigisassagipput Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit pingaartutut isigivaat, erseqqissumillu takusinnaassagipput inunnut pisinnaasakinnerulersimasunut inatsisini allani ikiuisoqarsinnaanera periarfissaammat aamma."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummili allannguuteqarnissamut malitseqassanatik. Oqaaseqaatigineqartulli inatsisip atortussanngortinnissaani ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitersuusiat allallu suliarineranni. Taamaaliortoqarpoq inuk innarluutilinik isumaginninnermut suliassaqarfimmi inatsisisaasut tamaasa malillugit assinganik pisinnaatitaaffeqarmat. Inatsisit assigiinngitsut akornanni ataqatigiittoqarnera ilitersuusiami nassuiarneqarumaarpoq, tamannalu inunnut innarluutilinnut sulianillu suliarinnittartarnut iluaqutaasinnaassaaq.

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit inassutigaa, inuit ilisimasallit, inatsiliornermik ingerlataqartut, qitiusumik ajornanngitsumillu ataatsimoorfeqarnissaannut kommunip pisussaaffeqarnera ersarissarneqarnissaa, taamaalillugu innuttaasunut piginnaanikinnerulersimasunut ilaqaataasunullu tamakkiisumik isiginnilluni ikiorserneqarsinnaaniassammata."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Qanoq ingerlatsisarneq aaqqissugaassanersoq kommunit iluminni suliassaraat.

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit pitsaasumik oqaaseqaatigaat §2-mi ineqarnermut akeqanngitsumik pisinnaatitaaneq nassuiaatigineqartoq, taamaattorli oqaaseqatigiinni assinganni atuarneqarsinnaasoq tamanna taamaallaat ajornanngippat pisinnaasoq. Siunnersuisooqatigiit ernumassutigivaat, tamanna pissutaalluni pisinnaatitaaffivik eqqortinngikkaa. Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit illersuisoqartarneq pillugu nassuiaataasoq pingaartippaat."

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit eqqumaffigeqqaat, § 7-mi piffissap suup iluani inissat pilersinneqassanersut ersarissarneqanngitsut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalackersuit inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissat pisariaqartinneqartut amerlassusissaasa pilersinnissaannut akisussaanagerat aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit kissaatigivaat § 11 erseqqissarneqassasoq."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 11-mi suut erseqqissaaffigineqassanersut paasiuminaappoq, taamaammalu oqaaseqaatigineqartut ilanngunneqanngillat.

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit maluginiarpaat § 14-imi il.il. suliap kivinnissaanut piffissaliussaasup sivikillineqarnerani, isumalluutit suliamik suliaqarnermi sukkanerusumik ingerlanneqarsinnaalersitsisinnaasut malinnaasinneqassasut."

§ 16 pillugu Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit suliniut pitsaasumik isigaat, taamaattorli eqqumaffigeqqullugu pisariaqartinneqartoq annertusoq, taamaattumillu suliamik kivitsinissamut isumalluuterpassuarnik ilasisoqassasoq."

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit oqaaseqaatigaat, neqeroorutit pillugit nassuiaatini assigiinngitsuni, soorlu assersuutigalugu najugaqaqatigiiffik pilersinneqarnissaa allassimassasoq, aamma ajornarpat. Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit allaaserivaattaaq, innuttaasut kommunit allat neqeroorutaanni inissaqartinneqarnissaanut neqeroorfigineqarnissaat innersuussutigiuminartuusinnaanngitsoq, taarsiulluguli innuttaasup nammineq attaveqarfigisartagaanut qanittariaqaraluartoq.

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Najugaqatigiiffiit najugaqatigiiffiillu illersukkat pillugit aalajangersakkat aalajangersakkanik atuuttunik ingerlatitseqqiffiupput, taamaattoq pinerluuteqarsimannginnermut uppernarsaat aamma meeqqanut pinerluuteqarsimannginnermut uppernarsaat ilanngullugit. Oqaaseqaatigineqartut ilanngunneqanngillat. Oqaasertaliunneqartut eqqortutut isigineqarput, taamaammallu aalajangiusimaneqarlutik.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit innuttaasut § 36-mi ataatsimiititaliat pillugit siunnersuutaasumut ilaanginnerat tupigusuutigaat.

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummili allannguuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat.

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit tikkuarpaat, innuttaasunut ulloq unnuarlu angerlarsimaffittut neqeroorummut qulakkeerneqarnikunut atatillugu uppernarsaanissamut nakkutiginnissamullu ilaqqiissutigalugu piumasaqaateqarsimassagaluartoq."

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit § 40-mi siunnersuutaasut ernummatigaat, matumani forstanderip innuttaasut aningaasaqarnerinut aqutsinissaanut immikkut ittumik pisinnaatitaaffeqartinneqartoq."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummili allannguuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat. Inatsisartut inatsisaannut ilitsersuummi § 40 qanoq sulinermi aqunneqassanersoq sukumiinerusumik nassuiaaffigineqarumaarpoq, tassani inuup innarluutillip pineqartup eqqarsaataasarnissaa aallaavigineqassalluni.

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit maluginiaqqaat, maani nunami neqeroorutaasut amerlassusaat amerlisarniarlugit immikkut ittumik iliuuseqartoqartariaqartoq, taamaalillugu innuttaasut § 48 aamma 49 naapertorlugit nunamiit aallartinneqannginniassammata."

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit innersuussutigaa, STU-mik neqeroorut maani nunami pilersinneqartussa q inatsisinut allanneqassasoq."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqanngilaq. STU ilinniartitaanermut inatsisinut ilaavoq.*

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit § 51-imut innersuussutigaa, kommunip angerlarsimaffiup innuttaasoq piareersimaffiginninnissaa, ineriartornerallu ingerlaannartumik tapersorsinnaanissaat pillugit ersarissarnissai."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Tusaatissatut tiguneqarpoq, aalajangersakkamili allannguinnissamik malitseqassanani.*

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit erseqqissaapput, § 53 imm. 9 naapertorlugu tapersorsorneqarnissamut pisariaqartitsinermut tunngasuussasoq, kina innarliisimanersoq apeqqutaanani."

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit inunnut tunngasunik nakkutilliinernut piffissaliussat amigaatigaat, tamatumalu saniatigut ikaarsaariarfinnut atatillugu akulikinnerusumik suleqateqartarnissamut kaammattuillutik."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummili allannguuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat.*

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit tupigusuutigaat § 63-imi suli atualinngitsut pillugit peqannginnerat, matumani allassimaannarluni ”Isumaginnittoqarfinni, peqqinnissaqarfinni ilinniartoqarfinnilu sulisut ”.

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Oqaaseqaatigineqartoq ilanngunneqanngilaq. Atualersussanut suliasaqarfik ilinniartitaanermut suliasaqarfimmut ilaavoq.*

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit isumaqarput, § 67 aamma § 101 naapertorlugit naaffilerlugu piffissamik killiliussaqaanngitsumik siusinnerusukkut akissarsiat tunngavigalugit akissarsiaqartitsisoqarsinnaanera naleqqutinngilluinnartoq. Tamanna isumaqalersinnaavoq inunnut sulianik assingannik suliaqartunut, kisianni siusinnerusukkut assigiinngitsunik akissarsiaqartinneqartunut akissarsititsinermi pissutsini naligiinneqalutik akissarsiaqartassasut."

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit isumaqarput § 68-imi '-sinnaavoq' '-ssavoq'-mik taarserneqassasoq. Taassuma saniatigut Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit takusinnaavaat periarfissamut ukiorititaasoq atuutissanngitsoq, innuttaasut piginnaanikinnerulersimanerinit allatut pisariaqartitsisinnaammata."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqassanngilaq. Nuunnissamut ikiorneqarnissaq pillugu inatsimmi allami aalangersagaqarpoq, taannalu suliami pineqartumi pisariaqarpat atorineqarsinnaavoq. Taamaattoqarmall nuunnissamut ikiortinnissaq siunnersuut manna malillugu taamaallaat periarfissaavoq.

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit isumaqarput § 76-imi '-sinnaavoq' '-ssavoq'-mik taarserneqassasoq, inatsisinullu ilaqqiissutaasoq pitsaasutut isigalugu."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqassanngilaq. Eqimattakkaarluni ikiuinissaq tapersersuinissarlu pillugit neqeroortarneq periarfissaasinnaavoq.

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit isumaqarput § 81 imm. 2-mi '-sinnaavoq' '-ssavoq'-mik taarserneqassasoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqassanngilaq. Tamanna pillugu nassuiaatigineqartut innersuussutigalugit oqaatsit massakut atorineqartut Naalackersuisoqarfiup aalajangiusimavai.

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit isumaqarput § 85 imm. 4-mi '-sinnaavoq' '-ssavoq'-mik taarserneqassasoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqassanngilaq. Tamanna pillugu nassuiaatigineqartut innersuussutigalugit oqaatsit massakut atorineqartut Naalackersuisoqarfiup aalajangiusimavai.

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit oqaaseqaatigaat, § 86 imm. 2, 1-mi 'sulineruneq' pillugu oqaasertaliunneqartoq, ilaqqiissutigerusullugulu 'sulineruneq' allassimatinnagu pisariaqartitsineq pillugu allassimaannarsinnaasoq."

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit isumaqarput § 92-imi '-sinnaavoq' '-ssavoq'-mik taarserneqassasoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqassanngilaq. Tamanna pillugu nassuiaatigineqartut innersuussutigalugit oqaatsit massakut atorineqartut Naalackersuisoqarfiup aalajangiusimavai.

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit tupigusuutigaat § 101-imi ulloq naallugu sulisarnerit kisimik pineqarmata."

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit oqaaseqaatigaat, § 103-mi suliassaqartoq Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmiittussaagaluartumik imaluunniit Politiini, tassanngaannarlu kommunimut nuutsinneqarluni. Isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu illersorneqarsinnaanngippasippoq. Inatsisitigut inissisimanagera kukkulluinnarpasippoq. Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit innersuussutigaat, innuttaasunut naligiimmik pisinnaatitaaffeqassasut, Danmarkimi najugaqaralarunilluunniit imaluunniit Kalaallit Nunaanni illoqarfimmi najugaqarfiusumiit allami najugaqaraluaanniluunniit."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqassanngilaq. Isumaginnittoqarfinguna Kalaallit Nunaannut Eqqartuussisarnermut inatsit aamma Kalaallit Nunaannut Pinerluttulerinermik Inatsit naapertorlugit eqqartuussiviup aalajangiineranut eqqartuussutaanullu atortussanngortitsisartussaasoq. Tamanna pillugu nassuiaatigineqartut innersuussutigalugit oqaatsit massakut atorineqartut Naalackersuisoqarfiup aalajangiusimavai.

"Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit innersuussutigaat, nakkutilliartortitaasartunik arlaannaannulluunniit qilersorsimanngitsunik pilersitsisoqassasoq, najugaqarfittut neqeroorutit sugaluartulluunniit tamaasa pineqarlutik."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqassanngilaq. Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 1 naapertorlugu Naalackersuisut Kalaallit Nunaanni isumaginnittoqarfimmik aqutsisussaapput allaffissornermillu piareersaasussaallutik isumaginnittoqarfimmilu malittarisassanik kommunit aqutsinerannut nakkutilliisussaallutik. § 1, imm. 2 naapertorlugu Nakkutilliinerup annertussusia ingerlanneqarneralu pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik Naalackersuisut aalajangersaassapput. § 1-imut

aalajangersakkani nakkutilliisoqarfimmik pilersitsinissaq taaneqarsimavoq, kisiannili taassuma arlaannaanulluunniit attuumassuteqartussaannginnera taaneqarsimannigilaq.

"Ilanngussaq 2. Kommuneqarfik Sermersuumi Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatigiit Komuneqarfik Sermersuumi Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatigiit inuit innarluutillit pillugit inatsisissatut siunnersuummut tunngatillugu makkuninnga oqaaseqaateqassaaq:

1) Utoqqarnut, siusinaartumik soraarnerussutisialinnut inunnullu innarluutilinnut ineqarnermut atugassarititaasut maluginiarpagut, ineqarnermullu atugassarititaasut taaneqartut kiisalu inuit innarluuteqalersimasut (soorlu qaratsakkut aanaartoornikkut il.il. taamaasillutillu ikiorneqarnissamik pisariaqartitsilersut) sivisuumik utaqqisariaqartarnerat maluginiarlugu, tamatumalu saniatigut piffissap ingerlanerani allat taaneqarsinnaapput, soorlu akornutinngortut kingunerluutillu taaneqartut" isigineqartut.

2) Upernavimmi angerlarsimaffik paaqquaqarfiusartoq isumannaallisaanermut atortussanik amingaateqarmat aamma malugeqquvarput, tamannalu ukioq kingulleq tusagassiuutini oqallisaqaaq. Naallu suliamut ilisimasaqarpallaanngikkaluartugut pingaartutut isigaarput illuutini utoqqaat najugaqarfigisaanni isumannaallisaanikkut periarfissat pillugit isumannaallisaanermut malittarisassat naammassineqartarnissaat qulakkeerneqartassasut, tassami iliuusissaniik piareersimasuuteqanngikkaanni tamanna inuunernik akeqarsinnaavoq, pingaartumik inuk utoqqaq pineqarsimatillugu, taannami innarluuteqarnerni pissutigalugu aatsaat ikiorneqarluni allamukarsinnaavoq.

3) Inissiat innarluutilinnut tulluuttut pillugit inissianik nalinginnaasunik sananissamut aporfissat peertariaqarput:

3.a: Inissiani attartortittakkani pisortanit pigineqartuni utoqqarnut innarluutilinnut naatsorsuussani attartortitsisarnermut inatsit atorlugu inunnut timikkut innarluutilinnut pisinnaatitaaffiit ilanngunnissaat/annertusarnissaat qulakkeertariaqarpoq. Inissiaq allanngortinneqassappat innarluuteqalernermilu innarluutilinnut tulluarsarneqassappat atugassarititaasut massakkut imatut isikkoqarput inissiami arlaatigut iliuuseqartoqarniarpat sorpassuit aqqusaaqqaartariaqassapput, pineqartumullu tunngatillugu isumaginninnikkut inatsisini malittarisassat iluanni periarfissaqareeraluarpoq, allaffissornerulli kingunerisarpaa inissiamik attartortup isumaginnittoqarfiullu akornanni pisussat ajornakusoornerulertarmata. Tamanna kinguneqartussaassaaq, tssalu najugalik innarluuteqarnini pissutigalugu allatut ajornartumik nuuttariaqartussaavoq, taamaaliunngikkunimi inissiap innarluutilinnut tulluarsarneratigut iniminiiginnarsinnaassagalarpoq. Tamanna inatsisip kukkunerisiorneratigut allanngorsinnaavoq (allanngortariaqarpoq)."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqassanngilaq. Siunnersuummi § 69 naapertorlugu kommunalbestyrelse piumasagaatit taaneqartut aalajangersimasut atorlugit pineqartup inigisaata immikkut pequsersornissaanut inummut innarluutilimmut tapersersuisinnaavoq. Tamanna pillugu nassuiaatigineqartut innersuussutigalugit oqaatsit massakkut atorneqartut Naalackersuisoqarfiup aalajangiusimavai.

"3 b: Tamanna aamma inissiaatileqatigiiffiup ulluinnarni ingerlanneqarneranut atuutsinneqarpoq, soorlu aputaajaasarnermut assigisaannullu.

Assersuutigalugu issiavinnik kaassuartakkanik atuisartunut atugassarititat ullumikkut imaapput inissiaatileqatigiiffiit issiviannik kaassuartakkanik atuisartunut kiffartuussineq tunniunneqarneq ajormat, tassami inissiaatileqatigiiffik naapertorlugu inissiaatileqatigiiffiup inunnut innarluutilinnut kiffartuussisarnera taakkua aningaasartuutaannut ilaanngimmat. - Tamanna immikkoortitsineruvoq.

4) Innuttaasup innarluuteqarneranut qaammarsaaneq

Uagut - Kalaallit Nunaanni innuttaasugut - arlalippassuartigut inunnut innarluutilinnut ataqinnippallaartuunngilagut, tamatumunngalu pissutaagunarpoq innuttavut annertuumik innarluutillit ukiuni amerlasuunngortuni nukissaqannginnerput pissutaalluni Danmarkimut nassiunneqartarsimanerat.

Qaammarsaanerit aqutugalugit pisut illuatungaanut saatsinniarlugit suliniutigineqartumut annertuumik tapersersuisoqarpoq, aamma utoqqaat innarluutillit eqqarsaatigalugit.

Taamaammat inatsimmut siunnersuummi anguniarneqartussat pitsaasuupput, kissaatiginarporlu tamanna pissarsiffiulluarumaartoq.

5) Utoqqaat illoqarfiup angerlarsimaffigisap avataanut angalasarnissamut pisinnaatitaaffeqarnerat pillugu

Kommunit ataatsimoorussamik angallassisarnermut aaqqissuussisarnissaannut (2.23) peqquneqarnerisa saniatigut kommunit qinnuiginninnerannut tunngatillugu aalajangersakkat sutigut malittarisassiorfiginissaat takujuminaatsipparput, tassalu utoqqarnut inunnullu innarluutilinnut uninngaartarfiit busillu uninngasarfiit tulluarsarnissaat pineqarpoq.

Utoqqaat angerlarsiffitsik qimalaarniarlugu pisuttuarsinnaanissaannut tunngatillugu ukiut marluk qaangiupput uninngaartarfiit busillu unittarfiisa naleqqussarnissaat pillugu tusarniaanerit kommunimit Siunnersuisoqatigiinnut tunniunneqarmata, ullorli manna tikillugu naleqqussaanernik/pitsanngorsaatissanik takusaqarsimanngilagut."

3. Qeqqata Kommunian

"Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuummut Qeqqata Kommunianiit oqaaseqaateqartoqarsinnaammat nuannaarutigineqarpoq. Qeqqata Kommunianittaag nuannaarutigineqartut ilagivaat Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuummi inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Inuit innarluutillit pillugit

isumaqatigiissutaat pingaartinneqarnerummat kiisalu inuit innarluutillit inuiaqatigiit akornanniinnerulernissaannut aqutissiuunneqarsinnaammata inuillu pineqartut nammineernerunissaat, ataqqineqarnissaat naleqartinneqarnissaallu siuarsarneqarluni.

Inuit innarluutillit inuiaqatigiinni peqataatinneqarnerulernerini pisinnaatitaaffimminnillu pissarsiffigilluartarnermikkut kommuninut aningaasaqarnikkut kingunerisassai tusarniaassummi Qeqqata Kommunanit takuneqarsinnaanngillat. Pissutsit tamakku kommunimi sulisoqarnerulernissamik aningaasaqarnerulernissamillu kinguneqartussaapput. Tamatuma peqataanik kommunit inuit innarluutilinnut susassaqarfimmiinnaanngitsoq aammali utoqqarnik paaqutarinninnermi angerlarsimaffimmilu ikiorteqarnermi sulisussaaleqisarneq misigisarpaat. Tapersersueriaatsini pisinnaatitaaffinnilu pingaaruteqarlunnarmata pissutsit tamakku inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuutip siammarterneqannginnarami qulaajarneqarsimassagalarput. Sulisoqarnikkut aningaasaqarnikkullu amigaateqarneq pissutigalugu pisinnaatitaaffiit annertusisat kommuninit piviusunngortinneqarsinnaanerat nalorninarsinnaavoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Aningaasatigut kingunerisassat Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu agguataariffigineqartut najoqqutassat atuuttut malillugit suliarineqarsimapput, siunnersuummullu nassuiaatini nalinginnaasunik takuneqarsinnaallutik. Innarluutilinnut sulianik ingerlatsisarnerup digitalinngorsaaffiginera kommunini sunniuteqarnerusumik sulianik ingerlatsisarnissamut taamaasillunilu nukissanik atuisarnissamut iluaqutaasinnaavoq, kisiannili isumaginninnermut suliasaqarfimmi sulisunik ataatsimut amigaateqarnermut ilaqusiisinaanani.

"Ayorluinnartunik soorlu inunnik innarluutilinnik napparsimalertoqartillugu toqukkullu qimaguttoqartillugu erseqqinnerusunik malittarisassaqartoqartariaqarnera Qeqqata Kommunanit ujtartorneqarpoq. Akisussaaffeqarfiit inatsimmi erseqqissumik nassuiaatigineqassapput, matumani ulloq unnuarlu paaqqinniffiit nalunaarutit siulliit kikkunnit tiguneqartassasut aamma kingorna nalunaarutit sumut nassiunneqartassasut ilanngullugit.

Kiisalu iliuusissatut pilersaarutit, killiffissiorluni nalunaarusiat nakkutilliinermilu piumasaqaatit atuuttut ulloq unnuarlu neqeroorummi malinneqanngippata erseqqissumik malittarisassaqartinneqarnissaat, tamakku malinneqanngippata kinguneqartitsisoqartariaqarpoq. Qeqqata Kommunanit maluginiarneqarportaaq ulloq unnuarlu paaqqinniffinni inissat pillugit innersuussisartoqatigiinnit neqeroorutit amerlangitsut, kingunerisaanillu innuttaasut utoqqaat innarluutillit paaqutarinniffii naleqqutinngitsut taamaattumillu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut nutaamik innersuussisartoqatigiinnik pisariaqartitsisartut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Atugassarititaasut ilaat inatsimmi malittarisassiorneqarsinnaapput, atugassarititalu allat ilitsersuummi nassuiarneqarsinnaapput, ilaatigut innersuussisarfik nutaaq pillugu siunnersuuteqarnikkut.

"Inatsimmi ikiuutissat piumasaqaataapput, taakkualu qanoq atortarnissaat nassuiaaffigineqarluni. Nalunngilarput sineriammi illoqarfiit amerlanngitsut ilinniarsimasunik sulisoqartut, aamma illoqarfiit nunaqarfiillu sinnerini ilinniarsimasut amigaataapput, taamaattumik ikiorsiissuteqarnissamut inatsimmi piumasaqaatigineqartut malikkuminaatsinneqassapput. Piginnaanngorsaaqqiffiit ikiuussinnaanissaat naatsorsuutigineqarsinnaassanngilaq, taakkumi inissaqassusaat aamma killeqarpoq.

Taamaattumik suni tamani inatsisip malinneqarnissaanik kina akisussaasuussava? Assersuutigalugu illoqarfinni nunaqarfinnilu timimik sungiusaasut amigaataakkajuttarput, taamaattumik angalasarsinnaasunik pilersitsisoqaraluarpat iluaqutaangaatsiassaaq sumilu tamani atorneqarsinnaassalluni. Sulissanut taamaattunut kina akisussaatinneqassava?"

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Piginnaanngorsaaqqittanernut piginnaanngorsarnernullu atatillugu inuit ilisimasallit amigaataanerat Naalackersuisoqarfiup maluginiarpa. Kommune inunnik ilisimasalinnik nammineerluni peqarsimatinnagu, soorlu fysioterapeutit, kommune Pissassarfimmut piginnaanngorsarnernik piginnaanngorsaaqqinnernillu inatsisitigut pisussaaffilimmut saaffiginnissinnaavoq. Suleqatigiit angalasartut pillugit siunnersuummi inatsisitigut aporfissaqanngilaq. § 88 naapertorlugu inuup piginnaaneqarnerminik attassiinnarnissaanut tamanna annertuumik pingaaruteqartoq isumaqartoqarpat Pissassarfimmi inuup innarluutillip piginnaanngorsarneqarnissaanik piginnaanngorsaaqqinneqarnissaanillu neqerooruteqarnissaq pillugu kommunalbestyrelse aalajangiisinnaavoq, matumani piffissami killilimmi najugaqarnissaq ilanngullugu.

"Oqilisaassineq § 86: Qinnuteqartorpaaluit inunnik innarluutilinnik ilaqtaminniititaqalernissartik kissaatigineq ajorpaat, taamaammat pisariaqartitsineq tunngavigalugu angajoqqaarsiat amerlasuutigut atorneqartarput. Angajoqqaanut paarsisartunut piumasaqaatit erseqqinnerullutillu "sakkukinnerusariaqarput"."

"Siusissukkut Iliuseqarneq: Tamanna meeqqanut inatsimmeereemat tamatumunnga suna toqqammaviunersoq erseqqissumik oqaatigineqarnissaa kissaatigineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 16 Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanik nersorinniffiuvoq. Siusissukkut iliuuseqartarnek pillugu siunnersuut manna inunnut innarluutilinnut tunngassuteqarpoq.

Malitseqartitsisarnermut tunngatillugu ukiunut erseqqissaatigineqartunut suna toqqammaviua?

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Piffissaagallartillugu inersimasutut inuulernissamut nuunnissap piareersarsimanissaa pingaaruteqarpoq, tassami malitseqatitsisarnek pillugu neqeroorutitik pilersitsinissaq piffissamik atuinarlunilu nukissanik pisariaqartitsiffiusussaavoq, tamannalu inuttaasumi innarluutilimmi pisariaqartitanut naapertuutissaaq.*

"Sinerissami tapersorsorteqartarniarnek ajornartorsiutaajuartuuvoq; tamanna qanoq allatut aaqqissuulluarneqarnerusinnaava?"

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqanngilaq. Inuit tapersersuisartut aaqqissugaanerisa malittarisassiorfiginissaat siunnersuummi tunngavigineqartut avataniippoq.*

"Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuummut oqaaseqaaterpassuit Kommuneqarfik Sermersuumiit siunnersuutitut nassiusaartoqarpoq, tamannalu uagut tusarniaassummut akissuteqaammi matumani taperserusupparput. Immikkoortut amigaaateqartut imaluunniit allaanerusemik oqaaseqaatitersorusutagut ilanngukkusuppagut.

1). Innarluutilimmut Nassuiaaneq Taaguusersuullu:
Inatsimmi nutaami taaguut "innarluutilik" immikkoortutut sumiiffiit ilaanni peerneqarsimarpasippoq aamma oqaaseq "innarluutilik" inatsimmi aalajangersakkami nutaami peerneqarsimavoq. Uagut sulisutut siunissami taaguut suna atortalissaneripput erseqqissaassutigineqassasoq siunnersuutigaarput."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqanngilaq. Inuup innarluutillip nassuiaaffigineqarnera siunnersuummi § 3, imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq.*

"2). Nalunaarutitik ilanngussineq:
Inatsisissatut siunnersuummit nalunaarutit marluk (Inatsisartut inatsisaannit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 1. juni 2022-meersoq aamma Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 4. november 2019-imeersoq) ilanngunneqarneri atuisunut atuarnissamullu pitsaanerulersitsinngilaq siunissamilu

iluarsiinissamut ajornakusoortitsisinnaalluni. Inatsisitigut teknikki aaqqissuussaanerlu pitsaanerusoq anguniarlugu kiisalu siunissami allannguisinnaaneq periarfissaatikkumallugu nalunaarutit immikkoortinneqarnissaat innersuussutigineqassaaq.

3). Dansk it inatsisaasa assilineqarnerat:

Inatsisissamut siunnersuummi ajornartorsiutaanerpaasinnaasoq tassaavoq qallunaat kiffartuussinermut inatsisaanit inatsisitigut aalajangersakkat assileriarlugit ikkunneqarneri. Takuneqarsinnaavoq tapersersuinissamut suliniutissatut siunnersuutit nutaat arlallit kiffartuussinermut inatsimmeersuusut aalajangersakkaniit amerlasuuneersuusullu, oqaasertai tamangajaasa assiliinnarlugit, taamaammatt inatsisitigut taaguutillu assigiinngitsut qallunaat kalaallillu isumaginninnermut inatsisaanni pioreersut akornanniittut pissutaallutik paatsuunganartitsipput. Pingaartumik assingajaanik assilisaq isornartorsiornarpoq: a) kiffartuussinermut inatsimmi § 85-imiit inatsisissatut aalajangersagaq § 10-mi (SEL), b) SEL-imi § 11-miit inatsisissatut aalajangersagaq § 16-imi (maanna atuukkunnaartinneqarsimasoq qallunaallu meeqqanut inatsisaannut nuuginnagaq), c) SEL-imi § 63-imiit inatsisissatut aalajangersagaq § 17-imi (maanna atuukkunnaartinneqarsimasoq qallunaallu meeqqanut inatsisaannut nuuginnagaq)), d) SEL-imi § 82a-miit inatsisissatut aalajangersagaq § 76-imi, e) SEL-imi § 82b-miit inatsisissatut aalajangersagaq § 77-imi.

4) Aningaasaqarnikkut kingunerisinnasai:

Tapersersuinerulernissaq avaqqunneqarsinnaanngitsumik aningaasartuuteqarfiunerulertussaavoq. Inatsit nutaaq naapertorlugu angerlarsimaffimmi paaqqutarinninnermut allatigullu tapersersuinissamut periarfissanut aningaasaliissutissat pisariaqartut qanoq agguataarneqassasut pillugit nassuiaasoqarnissaa kissaatigaarput.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai immikkoortoq 3.5-imi siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni takuneqarsinnaapput.

"5) Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni nalunaartussaataitaneq

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit § 60 erseqqissaassutigineqartariaqarpoq, pingaartumik najugaqartut akornanni ajorluinnartumik napparsimalertoqartillugu imaluunniit toqqukut qimaguttoqartillugu akisussaaffimmik agguataarinermut tunngasoq. Taamatut pisoqartillugu kikkut kommunimut nalunaarutiginnittasasut nassuiaasiorfigineqartariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Siunnersuummi § 46, imm. 2 naapertorlugu forstanderi ulloq unnuarlu neqeroorutip ulluinnarni ingerlanneqarneranut akisussaavoq, soorlu § 60, imm. 3 naapertorlugu, tassalu inuup peqqinnissakkut atugarisaani imaluunniit inuuniarnikkut atugarisaani malunnartumik allanngortoqarnissaa pisimappat imaluunniit naatsorsuutigineqarsimappat.

6) Atuutilersitsineq aamma Nakkutilliineq:

Iliuusissatut pilersaarutit, killiffinnut nalunaarusiat nakkutilliinermullu piumasaqaatit eqqarsaatigalugit akisussaaffeqarfiit erseqqissumik nassuiaatigineqartariaqarput. Kommunini akisussaaffigineqartut malinneqarnissaat qulakkeerniarlugu atuutsitsilertannginnerup kinguneqartittarnissaa atuutsinneqartariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalackersuisoqarfiup iliuusissatut pilersaarutit, killiffinnut nalunaarusiat nakkutilliisarnerrillu siunnersuummi naammattumik malittarisassiorneqarsimasutut nalilerpai. Pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat § 130-mi takuneqarsinnaapput.

"7) Innersuussisartoqatigiit aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinni inissat:

Innuttaasut utoqqarpasutit tarnikkut nappaateqarnerat pissutigalugu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni inissat amerlanerusut pisariaqartinneqarput. Pisariaqartitsineq naammassisinnaajumallugu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut innersuussisartoqatigiinnik nutaanik pilersitsisoqartariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Tamanna pillugu apeqqummut siulianiittumut akissut innersuussutigineqarpoq.

"8) Ikiuutit aamma Sulisut Ilinniarsimasut:

Inatsimmi ikiuutit piumasaqaataapput, taakkualu qanoq atornissaat nassuiaaffigineqarluni. Illoqarfippaalunni nunaqarfippaalunnilu ilinniarsimasunik sulisoqannginnikkut piumasaqaatit pineqartut naammassiuminaatsinneqassapput. Sulisut ilinniarsimasut angalasinnaasut iluarsiiisutaasinnaapput, aamma suleqatigiit pineqartut akisussaaffiisa agguataarneqarnissaat qulaajarneqartariaqarput."

"9) Oqilisaassisarneq (§86):

Ilaqutariinni paarsisartuni oqilisaassisarnermi piumasaqaatit erseqqinnerusariaqarlutillu killilersugaannginnerusariaqarput, qinnuteqartummi amerlasuut inunnik innarluutilinnik ilaqtaminniititaqarusunngitsorpasussaramik. Angajoqqaarsiat meeqqanut suliassaqarfimmi assingiimmik piumasaqaatitaqartinneqassanersut erseqqissumik allassimangilaq (pingaartumik angajoqqaarsiannngornissamut akuersissutit). “

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Oqilisaassisarnissap neqeroorutiginnissaanut piumasaqaatit § 86-imi takuneqarsinnaapput, naammaginartutullu isigineqarlutik. Ilaqutariit paarsisartut Ilaqutariit

paarsisartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni malittarisassiorneqarput, taakkualu Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarput.

"10) Siusissukkut Iliuuseqarneq:

Siusissukkut Iliuuseqarneq pillugu aalajangersakkat qanorpiaq paasisasaanersoq erseqqissaassutigeqquneqarpoq, meeqqanut inatsimmit matussusigaareermat inatsimmilu aalajangersakkat qallunaat meeqqanut suliassa qarfirmiitinneqareersuunnguatsiarluni."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersakkat siunnersuummi § 16-imi imm. 1, 2 aamma 3-mi takuneqarsinnaapput, tassani siusissukkut iliuseqarnissami inummi innarluutilimmi imaluunniit taassuma ilaqutaani ajornartorsiutit siusissukkut iliuseqartarnissaq qitiulluinnartuulluni.

"11) Malitseqartitsisarneq:

Malitseqartitsisarnermut tunngatillugu ukiunut taaneqartunut tunngaviusup qulaajaaffiginissaa kissaatigineqarpoq (inatsisissatut siunnersuummi 16-init ukiulinniit 22-nik ukiulinnut - meeqqat tapersorsorneqarnissaat pillugu inatsimmi 18-init ukiulinniit 23-inik ukiulinnut)."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq. Ukioqatigiiat 18-init 23-nut ukiullit siunnersuummi § 5 naapertorlugu pineqarput.

"12) Inuit tapersersortaausut sinerissamiittut:

Sinerissami tapersersorteqartitsiniartarneq ajornartorsiutaajuaannartuuvoq. Allatut aaqqiisinnaaneq siunnersuutigaarput, ilaatigut Qeqqata Kommuniani Nunarsuarmioqatitsinni Kangianiit sulisunik suliniutitut misileraaneq."

4. Kommune Kujalleq

"1). Nalinginnaasumik oqaaseqaatit:

1.1.) Inatsisissatut siunnersuut taamak annertutigitillugu, tassani immikkoortut tamarmik, illup iluaniittut avataaniittullu, isummersinnaanissaat periarfissaatillugu, Kommuneq Kujalleq isumaqarpoq tusarniaanissamut piffissaliussaq sivikippallaarsimasoq, naaku sapaatip akunneranik 1-mik ilasisoqaraluartoq.

1.2) Kommuneq Kujalleq Innarluutilinnut politikip qitiutinneqarluni nunap immikkoortuini inissisimaneranut isumaqataavoq, tassalu innuttaasut ukiui apeqqutaatinnagit assigiimmik sullittarnissaat anguniarlugu siunissami suliassa qarpoq annertuumik, tassalu inatsisip kukkunersiufiginerani immikkoortuni akisussaassuseqarnerunissaq pillugu piumasaqaatip annerusumik ukkatarineqarnissaanik kissaateqartoqarmat, tassungalu peqatigitillugu

peqqussutigineqarpoq innarluutillip atugaanut misissuisarnissap pingaaruteqassusaata ingerlaavartumik ilisimasaqarfigilernissaa paasititsiniutigineqartarnissaalu sulii sakkortunerulersinniarlugit.

1.3.) Kommune Kujalleq, inatsisissatut siunnersuutigineqartut siulianiittut assigalugit, assersuutigalugu pissaanermik atuisarnej pillugu inatsisit taakkualu allannguutaat atortussanngortinneqarsimasut, danskit kiffartuussisarnermut inatsisaat malillugit, atortussanngortinneqarsimanerannut takusaqarsimammat inassutigineqarpoq Kalaallit Nunaanni paasinnittaaseq malillugu oqaatsillu atorlugit aammalu kulturikkut annerusumik eqqarsartoqartalissasoq, tassalu nunami imaannaanngitsumi allanngoraqisumillu nunatalimmi aammalu nunamiit Danmarkitut ittumiit assigiinnginnerujussuarmi."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Sapaatip akunnerini 4-ni tusarniaanissamut nalinginnaasumik piffissaliussa eqqortinneqarpoq sapaatillu akunneranik 1-imik ilaqqinneqarluni.

"2). Inatsisissatut siunnersuummi nassuiaatit

2.1) "Nukissat kommunimeereersut pitsaanerpaamik atorluarneqarnissaannut nukittorsarneqarnissaannullu sinaakkutissiisumik siunnersuutip ilusilersorneqarnissaa Naalackersuisunit pingaartinneqarsimavoq..." aamma

2.2.) "Siunnersuutaaq inatsisartut inatsisaat atuisunut atoruminarsarniarlugu ilusilersugaavoq, ilaatigut inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat marluk nalunaarutiniittut ilanngunnerisigut."

Kommune Kujalleq nalunaarutit marluk ataasiinnanngortinnerannut isumaqataanngilaq. Tassalu inatsisissatut siunnersuut taamatut isikkoqartillugu akuersissutigineqassappat. Tamatuma saniatigut paasineqarpoq sullitassat innuttaasunik utoqqarnik pisinnaasakinnerulersimasunik ilallugit amerlineqartussanngorsimasut, ukiullu aamma pissutaallutik ernumanartoqartinneqarpoq inatsit sulii paasiuminnaannerulissanersoq, matumani tamanna nalunaarummik ilaneqassanngippat imaluunniit Naalackersuisut eqqarsaataasut malillugit utoqqarnut inatsit suliarineqassappassuk."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit Naalackersuisut aalajangersimapput siunnersuut nalunaarutini Inuit innarluutillip tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussanngortinneqarsimasunik piviusunngortitsiffiussanngitsaq.

Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat atuuttoq ukiunut allanik killeqartitsinngilaq.

"2.3.) Kommunit inassutigineqarpoq oqartussat sulianik suliarinnittarnerannut oqilisaanissaq siunertaralugu imarititanut takussutissaliortoqarnissaa eqqarsaataasariaqartoq.

Oqartussani sulineq tamarmi inatsit malillugu ingerlanneqartarpoq, tamatumalu kingorna suliaq ingerlatsinermut, ass. najugaqarfissatut neqeroorummik ingerlatsineq, inummik tapersorsuineq il.il. ingerlateqqinneqartarluni, tamakkiinerusumik sulianik suliarinnittarnek piviusorsiorpalaarpallaanngitsutut isigineqarpoq, taamaattumik najugaqarfissatut neqeroorut nalunaarummi aalajangersaaffigineqarnissaa pillugu isumaliutersuutigineqassasoq innersuussutigineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Nassuiaatini nalinginnaasuni Inatsisartut inatsisaannut takussutissiamik ilanngussisoqassaaq.

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit Naalackersuisut aalajangersimapput siunnersuut nalunaarutinik Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussanngortinneqarsimasunik piviusunngortitsiffiussanngitsoq.

"2.4.) Kommunit inassutigineqarpoq inatsimmi erseqqissaasoqassasoq aalajangiinermilu allakkatigut sakkortusaasoqassasoq, tamamumalu saniatigut qulaajaanerup nalaani suliaqartussaannermut pitsaasumik isiginnittoqassasoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Aalajangiinerit allakkatigut nassiunneqartarnissaat pitsaasumik sulianik suliarinnittarnermut malinnippoq.

"2.5.) Kapitali 7 inoqarfinni kinguaassiuutitigut atonerluisarnerup pinaveersaartinnissaa suliarisarnissaalu, innarluutilik illersorsinnaajumallugu innarluutilimmut persuttaasarnermut inatsisitigut tunngavigineqartussaq maqaasineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqassanngilaq. Tamanna pillugu inatsiseqareerpoq.

"3). Aalajangersakkanut ataasiakkaartunut oqaaseqaatit Siunertaq sullitallu

3.1.) § 1, 2 oqaaseq illuatungiliisarnek atornerqartoq maluginiarneqarpoq, taamaammallu inassutigineqarpoq aalajangersagaq tamanna assersuutigalugu qanoq imaqsinnaanersoq

takutitsiffiussasoq. Kalaallisuunnigortinnerani iliuuserineqartussap illuatungiliiffiunissaa takuneqarsinnaanngilaq, akerlianilli suliarineqartussaasoq.”

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqarpoq. Oqaatsitigut iluarsineqassaaq.*

"3.2.) § 3-mut Ataavartup sivisuullu nassuiaaffiginerani Kommune Kujalliup inatsimmut atuuttumut matumunnga oqaaseqaatigineqarsimasut uteqattaarpaat, tassalu Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artikel 1-imi inatsit taaqqinneqartariaqaraluartoq;
”Inunnut innarluutilinnut ilaapput inuit, timikkut, tarnikkut, silassorissutsimikkut imaluunniit misigissutsimikkut piginnaasakinnerulersimasut, piginnaasanik mattussisut allat sunneeqataanerisigut
inuit allat assigalugit inuiaqatigiinni tamakkiisumik peqataasinnaanerannik akornusiisinnaasut.”

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Tusaatissatut tiguneqarpoq.*

”Qitiusumik Innersuussisarfik inissallu pisariaqartinneqartut amerlassusaat

3.3.) § 6-7 §§ 20 aamma 37 Kommune Kujalleq isumaqarpoq §§ 6, 7, 20 aamma 37-p akornanni ataqatigiittoqanngitsoq, kissaatigissallugulu paragraffit tamakku massakkut inatsimmi §§ 51-imi aamma 52-imi taarsiissanersut sukumiinerusumik erseqqissaaffigineqassasut, matumani piginnaatitsissummut siunnersuummi kommunit innuttamut paaqqinnittarfimmi inissamik utaqqisumut inissiiviugallartussamik pissarsinissaat qulakkeerniarlugu, tassalu qitiusumiit aningaasanik immikkoortitsoqarsimannigmat, taamatullu piginnaatitsineq sapaatip akunneranut 28.000 kr.-nit aamma 83.000 kr.-nit akornanni aningaasartuuteqarfiusinnaassammat.

Tamatuma saniatigut taamatut aaqqissuussineq paaqqinnittarfinni Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni innersuussisarnermut utaqqisut allattorsimaffianni inissamik neqeroorsinnaanerup ajornarnerulernissaa pileratarsinnaasoq eqqarsarnartoqarpoq. Suna pillugu § 20-mi meeqqanut tunngatillugu innarluutilik kalaallisut nassuiaatini danskillu nassuiaataanni taaneqanngila.

Tamanna ukiunut tamanut atuunnersoq pillugu kommune erseqqissaasoqarnissaanik kissaateqarpoq. Assersuutigalugu innuttaasup akuersereernikkut Uulinermut inissineqarnissaa pillugu aalajangiisoqarpat kommunip inissiiffiugallartussamik nassaarnissaminut pisussaaffilerneqartussaavoq assersuutigalugu Kalaallit Nunaata avataani inissamik nassaarnissaaq tikillugu?”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 20-mi Inummut innarluutilimmut qitiusumik innersuussisarfik aqutigalugu ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik utaqqisumut inissiiviugallartussamut kommunalbestyrelsip tunniussisarnissaata pisussaaffiunera aalajangersagaavoq. Immikkoortoq 2.8-mi nassuiaatini nalinginnaasuni makku takuneqarsinnaapput: "Naalakkersuisut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik suleqatigalugu innersuussisarnermut atortoq aqutigalugu inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik tunineqarnissaanut suli isumaginnittuupput, matumani tamanna inuup innarluutillip pisariaqartitaanut piareersimassappat. Naalakkersuisut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqutigalugu qanoq ilineratigut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik tulluartumik tunineqarnissaq naatsorsuutaasinnaanersoq pillugu kommunalbestyrelsimut kvartalikkaartumik ataasiarlutik ilisimatitsisassapput. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelse inummut innarluutilimmut inissiiviugallartumiittumut tapersersuinikkut iliuusissat pillugit Naalakkersuisunut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqutigalugu ilisimatitsisariaqaraluarpoq."

"Tamatuma saniatigut inissiap neqeroorutaasup pequtsersornissaani piumasaqaat erseqqissarneqassasoq kommunip kissaatigaa, tassalu imatut oqaasertaligaq "nammineerluni ineeraqarluni perusersartarfimmud - uffarfimmud periarfissaqarluni - qanoq paasineqassava? najugalimmut pineqartumut nammineq perusersartarfik/uffarfik matumani pineqarpat?"

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 24, imm. 2 aamma § 31, imm. 2 naapertorlugit najugaqatigiiffik najugarlu illersugaq imatut ilusilersorneqarsimassapput najugallit immikkut sapinngisamik namminneerlutik perusersartarfeqarlutillu uffarfeqassallutik, § 42, imm. 1-lu naapertorlugu ulloq unnuarlu neqeroorut sapinngisamik imatut ilusilersorneqarsimassalluni najugallit namminneerlutik ineeraqassasut perusersartarfimmukarsinnaallutik uffarfiliarsinnaallutillu.

"Pissassarfik

3.4.) § 8 pillugu Kommune Kujalliup suliap qanoq ilineratigut ajornartut isigineqartarnissaanut piumasaqaatit suut tunngavigineqassanersut aammalu qulaajaanernut atatillugu piffissaliussani suut pineqarnersut taaqqippai, tassalu kommunip najugaqarnermut aningaasartuutissanut siunissami akileeratarsinnaanera ilimagigaanni. Angalaneq Pissassarfimmilu akigititanut akileeratarsinnaaneq 100 tusind kr.-ninik naleqarsinnaapput.

Tamatuma saniatigut eqqarsarnartoqarpoq psykoterapeutit neqoorutaannut sukumiinerusumik nassuiaasoqarsimanngimmat, matumani § 11-mi aalajangersakkani ilaatigut ikiorsiinerit suut kommunimit neqeroorutigineqartut aalajangersaaffigineqassanersut."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq.

"Tapersorneqarnissamut periarfissat pisariaqartinneqartut najugaqarnissamullu neqeroorutit

3.5.) § 13-imut Kommune Kujalleq naliliivoq siunissami iliuusissat akuleruffiusut amerlanerungaartut naatsorsuutigineqarsinnaassasut, tamakkumi tassangaannartumik nappaateqalernerimikkut arlaatigut pissuteqarlutik illersorsinnaaniarlugillu pissaanermik atuinissaq pinngitsoorneqarsinnaanngimmat pikkorissartitsinerit ingerlaavartut ataavartullu ujartoqqinneqarput.

"Qulaajaaneq

3.6.) §15-imut Qulaajaalluni sulinermi piumasaqaatit annertuut atorlugit

Assersuutigalugu innuttaasut inuusuttut STU-mit, Kalaallit Nunaata avataani ingerlanneqartartumit, tiguneqarsimasunut tunngatillugu Danmarkimi ilinniartut allat assigalugit ilinniagaqarnersiuteqarsinnaalernissaat sooq periarfissaanngitsoq qanorlu tamanna eqqarsaatersuuteqarfigneraa Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik aperineqarami akissutaa tassaavoq, Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfik inunntu innarluutilinnut nuna tamakkerlugu periusissiorluni aallartissimasoq, tamannalu ajornartorsiut periusissiamut ilanngunneqarnissaa naatsorsuutaasoq, inuusuttut arlallit aqqissuussamik taassuminnga neqeroorfigineqartariaqarnerat pillugu sukkanerusumik sulisoqarnissaa kommunip kaammattuutigaa, sulisinnaajunnaarnersiuteqartalernissaq isumaginninnermut aqutsisoqarfiup periarfissatut kaammattuutigisimasaa pinnagu ilinniagaqarnersiutit pineqartalissapput."

"Imm. 9 pillugu Sooq tamanna § 8, imm. 6-imi taaneqareersimappat taaqqinneqassava, sulianilu pisariaqartunut suna nassuiaataava?"

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 8-mi Pissassarfiup suliasai pineqarput, § 15, imm. 9-milu erseqqissarneqarpoq kommunalbestyrelse suliani immikkut pisarialinni qulaajaanissap suliarinissaanut Pissassarfimmu qinnuiginnissinnaanera.

"Siusissukkut Iliuseqarneq

3.7.) § 16 pillugu § 16 ilaqutariinnut meerartalinnut atorneqartoq aammalu assigiinngitsumik pinnittoqassanngitsoq nalilerneqarpoq.

Tamannali inersimasunut, assersuutigalugu angerlarsimaffeqanngitsut pingaarnermik tarnikkut nappaatillit, peqqinnissakkut sulisussamik amigaateqarneq ajornarneruleqqissasoq nalilerneqarpoq, tassalu kommune kisimiilluni pingaartumik inersimasunut

pinaveersaartitsilluni sulinissap pisariaqartinneranut matussusiisinnaanngimmat inassutigineqarpoq tamanna qitiutillugu sulisoqalissasoq.

§ 16 eqqortinneqassappat kommune naliliivoq oqartussat pillugit inatsimmut, meeqqat pillugit inatsimmut, nakkutilliisunik pissarsiniartarnermut tunngatillugu ilaqutariinnut inatsisitigut malittarisassanik annerusumik suliaqartarnissaq pinngitsoorneqarsinnaanngilaq.”

"Nakorsamit misissorneqarnek akuerseqqaarnanilu suliaritinneq

3.8.) § 17 pillugu Qanoq iliorluni nakorsamit passutsinnissamut piumasaqaatit malittarisassat peqqinnissaqarfiup malitassai naapertorlugit suliarineqarsinnaanerat erseqqissaatigineqassasut kommunimit kissaatigineqarpoq. Tassungalu atatillugu piumasaqaatip taassuma sulinermi kimut qanorlu iliorluni tutsinneqassanersoq apeqquuserneqarpoq?”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Aalajangersagaq oqaasitigut allannngortinneqarpoq, taamaasilluni peqqinnissaqarfiup suut akisussaaffiginerai kommunillu suut akisussaaffiginerai ersarissumi takuneqarsinnaassammat.

”Illersuisoqarnermik aaqqissuussineq

3.9.) §§ 18 - 19 aamma § 5, 1

Kommune isumaqarpoq illersuisunut akuerisaasunut isumaginninnermut inatsit aamma innarluutilinnut inatsit pillugit pikkorissartitsinernut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup aaqqissuussaannut peqataasimasunut soqutigisanut aporaattoqalersinnaasoq. .”

"Najugaqatigiiffinnut najugaqarfinnullu illersugaasunut aalajangersakkat allat

3.10.) § 35 pillugu Kommunimi allami inissisimaneq taarserneqassasoq inassutigineqarpoq, paarlattuanillu angerlarsimaffigisaq atorlugu.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Oqaaseqatigiit "kommunimi allami inissisimasoq" atorneqassasoq siunertaavoq, tassami oqaaseqatigiit "angerlarsimaffiup avataani" nammineq kommunerisap iluaniissinnaammat.

"Kaasarfimmiussat atisassarsiutissallu

3.11.) § 40 pillugu Nalunaarummut imaluunniit akigititanut allattuiffimmut nuuttariaqarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tunngaviliunneqartussaq Inatsisartut inatsisaaniittussaammat tusaatissatut tiguneqarpoq ilaannakortumillu ilanngunneqarpoq, tassami aalajangersakkat sukumiinerusut nalunaarummi malittarisassiorneqartussaapput kiisalu Akigititanut allattuiffik - Isumaginninnikkut akigititat-mi aalajangersarneqarlutik, tamakkulu nittartakkami nalunaarut.gl-imi tamanut saqqummiunneqarlutik.

"Pitsaassusissanut piumasaqaatit

3.12.) § 41 -47 pillugit Nalunaarutitigut erseqqissartariaqarpoq, tassani pitsaassutsimut piumasaqaatit aaneqarsinnaassallutik."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusaatissatut tiguneqarpoq nalunaarummilu sukumiinerusumik malittarisassiorneqassalluni.

"Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarneq

3.13.) § 48 aamma 49 pillugit "assinganiluunniit" neqeroorut-mi suna pineqarpa?

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuummi § 49-mi "imaluunniit neqeroorutit assingusut" taaneqarsimavoq, tassanilu højskoli piffilluunniit alla pineqarsinnaavoq, tassalu inuup innarluutillip piginnaasanik ineriartortitsiffigisinnaasaa imaluunniit innarluumminut tunngatillugu piginnaanngorsaqqiffigisinnaasaa.

"Naak inatsisissatut siunnersuummi § 3, imm. 3-p atorunnaarsimanera Naalackersuisoqarfimmiit oqaatsitigut nalunaarutigineqareeraluartoq Kommune Kujallermit inassutigineqarpoq inatsisip atortuulersinnissaa sioqqullugu Ældre - og Socialministeriaqarfiup nalunaarutaa nr. 471 iluarsineqassasoq, tassalu Kalaallit Nunaannut Pinerluttulerinermik Inatsit malillugu innuttaasut innarluutillit Kalaallit Nunaata avataanut eqqartuussaallutik inissinneqartut ilaannut tunngassalluni, tassami Kalaallit Nunaanni kommunit Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermik Inatsimmik imaluunniit danskit kiffartuussisarnermut inatsisaannik aqutsisuunngimmata.

Tamatuma saniatigut oqaaseqatigiit / piffissamik killeqartitsineq nassuiaaffigalugit erseqqissarneqassasut kissaataavoq. Taamatut allannguuteqartitsinerup Danmarkimi "sivisuumik" najugaqarnissamut neqeroorutit atorunnaarsissanerai kommunimit ilaatigut apeqqutigineqarpoq, soorlu najugaqarnissamut neqeroorutit pillugit kiffartuussisarnermut inatsimmi § 108-p aamma §§ 105 aamma 85-p pineqarneranni allannguinnissaq nalunaarummut siuliani taaneqartumut naapertuuttuunersoq kommunimit apeqquserneqarpoq."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 3, imm. 3-mi "imaluunniit eqqartuussinikkut" atorunnaarpoq.

Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarneq pillugu nalunaarut nr. 471, 8.5.2023-meersoq ilaatigut Kalaallit Nunaanni pinerlussimasunik inatsisitigut eqqartuussineq tunngavigalugu inissiisarnert malittarisassiorneqarput.

Nalunaarut malittarisassani attuumassutilinni tunngaveqartinneqarpoq.

Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu malillugu piffissami killiligaasumi najugaqartitsinissap aamma Danmarkimi najugaqarfittut neqeroorummi "sivisunerusumik" najugaqartitsinissap akornanni naapertuuttoqanngilaq.

”Allagaatit suut kommunip Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut nassiuttassaneraiseq qissaaffigineqarsimammat pitsaasutut isigineqarpoq. Eqqumiigineqarsinnaavorli matumani ilaatigut tigusinissamut allagaq ilaatigut piumasaqaatitut ilanngunneqarsimammat, tassalu inatsimmi allanneqartunut peqatigitillugu akuersissuteqareersimanissaq piumasarineqarmat. Sulinissamut piumasaqaatip taaneqartup paatsoorneqarsinnaaneranut kommune annilaangassuteqarsinnaavoq.

3.14.) § 49 pillugu Imm. 1-ip erseqqissaaffiginissaa kissaatigineqarpoq, taamaasilluni matumani ilinniarnissamut neqeroorneq pineqarmat ilaatigut paatsoorneqarsinnaassanngimmat. Kiisalu ilaatigut imm. 1-p aamma imm. 2-p akornanni naapertuuttoqarnera ilanngullugu.

Kinguaassiuutitigut atornerluinerup pinaveersaartinnissaa aamma Kinguaassiuutinut Politiki

3.15.) §§ 52 - 54 pillugit Kommune isumaqarpoq taamatut nunap immikkoortuini suliniutigineqartut pikkorissaanerit ataavartut ingerlaavartullu atorlugit suliarineqartassasut, tamakkulu siusinnerusukkut Pissassarfiup piffissaqarneratigut IPIS-illu neqeroorneratigut akuttunngitsumik neqeroorutaasarsimapput.

Tamatuma saniatigut Kommune Kujallermit nalilerneqarpoq upalungaarsimanissamut pilersaarummut, iliuuseqarnissamut, suleriaasissanut, najoqqutassanut aalajangersimasunut qitiusumiit atortussanngortitsisoqartariaqartoq, apeqqutaatinnagu paaqqinnittarfiit imaluunniit najugaqariaatsit, sammisassaqartitsiviit katerisimaartarfiillu, sannaviit illersukkat allallu Namminersorlutik Oqartussanit ingerlanneqarnersut.”

”Innarluutillit kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasut suliarisarnissaannut sumiiffimmi/paaqqinnittarfiimmi Meeqqat Illuattut isikkulimmi suliniummik aallartitsisoqarsinnaanera eqqarsaatinut ilaasinnaavoq.

Innarluutillip kinguaassiuutitigut atornerlugaanermut atugarliuuteqarnera imaluunniit takussutissaqarnera paasissallugu qanoq iliortoqarsinnaava, soorlu ernumassuteqarnermut uuttortaap (Januscenter) atorneratigut.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Pissutsit taaneqartut siunnersuummi matumani malittarisassiorneqanngillat.

"Ineriartornissamut pilersaarut aamma Killiffinnut nalunaarusiaq

3.16.) §§ 59 – 60 pillugit Qanoq ilerpiarneratigut ineriartornissamut pilersaarummik aamma/imaluunniit killiffinnut nalunaarusiortoqassanersoq paasiuminaassinnaavoq. Iluamik oqaatigissagaanni inatsimmut oqaaseqatigiinni taakkunani oqaaseqatigiit "ulloq unnuarlu neqeroorut" ilaannikkullu "najugaqarnissamut neqeroorut" atorneqartarput. Tamanna suliamik suliarinnittartumut paasiuminaatsutut misiginarsinnaavoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Taaguusersuut "najugaqarnissamut neqeroorut" danskit inatsisaanni atorneqarpoq. Siunnersuummi uani "najugaqariaaseq" atorneqarpoq, taannalu najugaqatigiiffinnut, najugaqatigiiffinnut illersukkanut aamma ulloq unnuarlu neqeroorutinut taaguutaavoq.

"Tapersorneqarnissamut periarfissat

3.17.) § 66 pillugu Kommunip "isumassuinermit pisussaaffiata" inatsimmi allanneqartunut peqatigitillugu eqqunneqarsinnaanera eqqarsaatigisariaqarpoq. Taamatut kissaateqarneq "pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmut" naapertuuttut aamma isigineqarpoq. Taamaasilluni "immikkut eqqortiasut" qitiutittuarnissaat annerusumik qulakkeerneqarsinnaassapput napparsimanerannut iluamik paasisaqanngikkaluarluni, tassanilu sullinneqartussat tapersersuisarnissanut/iliuserineqartussanut pisariaqartinneqartunut tigusisarnissaannut kajumissaarisarnissaq ingerlaavartog misilinneqassalluni. Taamaaliornikkut "nammineerluni toqqaanissamut kiffaangissuseqarneq" kommunip "isumassuisarnissamut pisussaaffianut" aamma "sumiginnaasarnerup" pinaveersaartinnissaanut ilaatinneqarsinnaassamat.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusaatissatut tiguneqarpoq siunnersuummili allannngortitsinissanut pissutissaqarnani, oqaaseqaatigineqartulli iluatsillugu Inatsisartut inatsisaanni ilitersuummut ilaasinnaapput.

"Inuk tapersersuisartog

3.18.) § 75 pillugu Kommunip oqaatsinut atorneqartunut atatillugu inassutigissavaa: oqaatsini atorneqartuni "assersuutigalugu ulluinnarni suliarisassanut", tassa suliasat inuup

tapersersuisartup suliarisai qaqugukkut pineqartillugit - aamma paarlattuanik "ikiuineq suliarisassaq" angerlarsimaffimmi ikiortaasartumit suliarineqartoq atorlugu suliasat pineqarsimatillugit immikkoortitsisoqartassanngitsoq. Taamaasilluni qanoq ilineratigut inuk tapersersuisartoq pillugu aalajangiineq/aningaasaliissuteqarneq pineqartarnersoq, paarlattuanillu inuk - aamma ikiuinissaq pillugu - aalajangiineq/aningaasaliissuteqarneq pineqarnersoq sulianut ingerlatsisunut immikkoortitsisarnissaq ajornannginnerulaalissaaq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. § 75-imut nassuiaatini inummut tapersersuisartumut suut siunertaanersut suliaasaanersullu erseqqissaaffigineqarpoq.

"Inummut piffissami killiligaasumi isumaginninnermi perorsaasumit ikiorneqarneq tapersersorneqarnerlu pillugit eqimattat tunngavigalugit ikiuunnermik tapersersuinermillu neqeroortarneq

3.19.) §§ 76 - 77 pillugit Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersuisarnissaq pillugu taaneqartumut "sullitassat amerlinissaat"-mut sulianik ingerlatsisumut piumasaqaatit sorliit atorneqartarnersut sukumiinerusumik erseqqissarneqarnissaannik kommune kissaateqarpoq. Iluamik oqaatigissagaanni assersuutigalugu suliatigut qulaajaasarnissanut, allakkanut aalajangiiffiusunut, soorlu naammagittaalliorsinnaanermut ilitersuut/pisinnaatitaaffik allallu, suut piumasaqaataanersut apeqqutigineqarput."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummulli ilanngunneqarnatik. Oqaaseqaatigineqartut Inatsisartut inatsisaanni ilitersuummut ilanngunneqarsinnaapput.

"Suliffissaqartitsinerlut, sammisassaqaartitsinerlut katerisimaaqateqarnissamullu neqeroortit

3.20.) § 80, imm.5 pillugu Kommune Kujallermit paasinarsivoq inuttaasunut innarluutilinnut sulinerlut akissarsianik niuernerpalaartumik siunertalinnik taamaallaat sulialinnut tunniussisoqartartoq, tamannalu niuernerpalaartumik siunertamut suna killissarititaassanersoq pillugu piumasaqaateqarnertut paasineqassava?"

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

"Niuernerpalaartumik siunertamut killissarititami" suna pineqarnersoq paasiuminaassinnaavoq?"

"Malitseqaartitsineq

3.21.) § 89 pillugu Tassani qulequtaq una atorneqarpoq: "Malitseqartitsisarneq", tamannalu suliamut ingerlatsisumut nalorninernik pilersitsisinnaassugunarpoq. Kommunimit pitsaasutut nalilerneqarpoq "Meeraanermiit inersimasunngornissamat nuunnissaq pitsaasoq" pillugu sapinngisamik anguniarneqartussa maanna inatsimmut ilanngunneqarmat.

Taaguusersuununa "malitseqartitsisarneq" kisimi paasinninnikkut nalorninernik pilersitsisinnaasutut nalilerneqartoq. Meeqqat tapersersortarnissaannut inatsit oqartussat pillugit inatsimmut assersuullugu inatsisissatut siunnersuummi uani suut atorunnaarsinneqarpat?, malitseqartitsisarneq atorlugu 16-inik ukioqalerner mi piareersaasarnerit qaqugukkut aallartinnaat kissaataava? Sunaana pillugu tamanna meeqqanut tapersersuisarneq pillugu inatsimmi atuutsinneqanngila, soorlu taamatut assigiinngitsoqarpa?

Inummut innarluutilimmut malitseqartitsisarneq pillugu suut iluamik eqqarsaataappat?

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Inersimasut inuulernissamat nuunnissaq piareersaaffigissallugu piffissamik atuisoqartussaavoq, taamaammallu tamanna 16-inik ukioqalerner mi aallartinneqartassasoq tulluurtutut isigineqarpoq. Inuk innarluutilik 18-iliippat nammineersinnaalerpallu assersuutigalugu najugaqatigiiffimmi najugaqarfissamat imaluunniit najugaqarfimmut illersukkamat nuunnissaata isummerfiginissaa malitseqartitsiner mi pineqarsinnaavoq.

"Inunmut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorummut isumannaallisakkamat inissiisarneq.

3.22.) § 103 pillugu Kommune Kujalliu takusinnaanngilaa tiggummigallagaasarfiup § 103, imm. 2 aamma 3-miittup pissarsiariniarnissaani kommunip imaluunniit kommunit allat suliassamik qanoq isillutik kivitsisinnaanissat takusinnaanngilaa.

Kommune Kujalleq § 103-mi ilitsersuut atorlugu itisiliisoqarnissaanik qulaajaasoqarnissaanillu pisariaqartitsivoq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaannut nutaamut atatillugu inatsimmut ilitsersuummik nutaamik suliaqartoqarumaarpoq.

"Innarluutillip qanigisaasup paarineqarnera tikeraarlunilu angalasarnera

3.23.) §§ 101 – 108 pillugit Inummut innarluutilimmut angerlarsimaffimmi isumassuisarnissap aamma qanigisap angerlarsimaffimmi paaqqutarinerata isumagisarnissaannut aningaasatigut tapersersuisarnissat pillugit inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat assingusut atorlugit aalajangersakkanik assigiinngilluinnartunik

eqqussisoqarsimammat maluginiarneqarpoq. Aalajangersakkat taakkua marluusut akornanni assigiinngissutsip assigiinnerillu erseqqissarneqassasut kommunit inassutigineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 108-mi tikeraarluni angalasarnerit pineqarput aamma inuup innarluutillip angerlarsimaffimmi isumassorneqartarnissaata imaluunniit angerlarsimaffimmi qanigisaasup paarineqarnerata isumagisarnissaanut aningaasatigut tapersersuisarnissaq pineqarani.

§ 101-imi qanigisaasup angerlarsimaffimmi paarineqartarnissaa pineqarpoq, § 67-imilu angerlarsimaffimmi isumassuisarnerup isumaginissaanut najukkami tapersersuisarnissaq pineqarluni.

"Nakkutilliineq

3.24.) §§ 114 – 117 pillugit Kommunimit inassutigineqarpoq qanoq ilineratigut inummut sammititamik nakkutilliineq suliarineqartassanersoq kiisalu nakkutilliinermut nalunaarusianik inatsimmi ilanngunneqartunik suliaqartoqartassanersoq pillugit piffissamik atuisarneq erseqqissarneqassasoq, soorluttaarlu nalunaarusiap suliarinissaanut immersuiffissaq ilitsersuutaasoq suliarineqartussaasoq.

Inatsimmi ilanngussineq taanna sorpianik kinguneqarsinnaanersoq pillugu ilitsersuusialu atorlugu erseqqissaasoqassasoq inassutigineqarsinnaavoq. Taamaaliornikkut qanoq ilineratigut nakkutilliineq sakkortusisaaq pineqartarnersoq erseqqissarneqassaaq. Assinganik pineqaatissiissutit suut matumani pineqarnersut erseqqissaaffigineqassasut kissaatigineqarpoq, soorlu kikkunnit qaqugukkullu tamakku eqqortinniarneqartassanersut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummili allannguuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat. Oqaaseqaatigineqartut iluatsillugu Inatsisartut inatsisaanni ilitsersuusiami ilanngunneqarsinnaapput.

5. Avannaata Kommunia

"Nalinginnaasumik oqaaseqaatit:

Avannaata Kommunia inatsisissatut siunnersuut manna tikilluaqqussallugu tunngavissaqanngitsoq isumaqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut piffissaalatsilluni suliarineqarsimasooq aammalu Kalaallit Nunaanni pissutsinik naammattumik ilisimasaqarnani suliarineqarsimasooq takuneqarsinnaalluarpoq. Taamaammat inatsisissatut siunnersuut utertinneqarpoq suliareqqinneqassallunilu. Aalajangersakkat ilaasa pingarnerit inatsimmi immini katersuunnerisigut sulianik ingerlatsisunut aqunnissaa ajornannginnerulissasoq isumaasimappat siunertaq taamaaliarluni anguneqarsinnaassanngitsoq maluginiarneqarpoq. Tamatuma aamma kingunerisussaassavaa allannguinnissaq suunngitsoq suugaluartoq

ajornarnerulersussaassammata, tassami tamanna nalunaarutip nutaap suliarinissaani pisinnaassanngilaq, paarlattuanilli inatsimmik allannguinnissaq pisariaqartinneqartussaalluni. Avannaata Kommuniata siunnersuummik atorunnaarsitsinissaq pillugu siunnersuutaa malinneqanngippat Avannaata Kommunianit neriuutigineqarpoq naalackersuisoqarfik inatsisip atortuulersinneranut atatillugu Kalaallit Nunaanni illoqarfinni tamani pikkorissartitsinernik ingerlatsissasoq, taamaaliornikkut inuit tamarmik suliffillit inatsimmik ilisimasaqalersimasut inatsimmut peqqissaartumik ilitersuunneqarnissaminut periarfissinneqassammata, suliffimminniit sivisuumik qimatsineq sunningikkaluarlugu. Tassunga atatillugu maleqquneqarpoq inatsisissatut siunnersuut paragrafinik 135-nik imaqarmat. Taamatut amerlatigisoqarnera amerlasuunut inatsimmik suliaqartussanut annilaangalersitsinnaavoq takujuminaassinnaallunilu, taamaammallu tamanna atuartitsinermi isiginiarneqartariaqarpoq.

Avannaata Kommuniata ilimagaa inatsit kommunini malunnartumik sulinikkut oqimaatsorsiornermik kinguneqarumaartoq, tassami assersuutigalugu ataatsimut najugaqatigiiffinnut najugaqarfiusartunullu pitsaassutsimut piumasaqaatinik suliaqartoqartussaavoq, soorluttaarlu kinguaassiuutinut politikissamik suliaqartoqassasoq. Tamatuma saniatigut kommunip pikkorissartitsisarnissanut ilinniartitsisarnissanullu kiisalu siunnersuisarnissanut neqeroortassasoq anguniarneqartussaavoq. Tamanna aamma immikkut piffissamik sulisussamik nukissanillu pisariaqartitsiffiuvoq. Misilittakkatigut sulisussamik pisinnaalluartunik pissarsiniartarnermut annertuunik unammilligassaqartarpoq, tamannalu ukiumi amerlasuuni atuussimavoq, tamannalu sakkortuseriaannartussaavoq kommuninut sakkortunerusunik piumasaqaateqartoqassappat. Tamatuma saniatigut inersimasut tamarmik ukiumut ataasiarlutik angalasarnissaminut pisinnaatitaaffeqassasut inatsisissatut siunnersuummi anguniarneqarpoq. Tamanna aamma allaffissornikkut sulinissamik pisariaqartitsiffiussaaq, immikkullu aningaasartuuteqarnissamik malitseqartussaalluni. Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni qupperneq 15-imi makku takuneqarsinnaapput: ”Tikeraarluni angalanernut, qanigisaasut paaqqutarinerannut aningaasartuutaanerusut tapersersuisarnissamullu periarfissat amerlanerusut kommuninut ataatsimoortumik tapiissutinut ilanngunneqassapput. Innarluutilinnut sulianik ingerlatsisarnerit digitalinngorsarnissaannut kiisalu inatsisip atortussanngortinnissaanut aningaasartuutaanerusut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqassapput.” Soorlu inatsisissatut siunnersuummut siuliani nassuiarneqareersutut tamanna kommuninut malunnartumik sulinerunissamik kinguneqartussaavoq. Tamanna isumaqarpoq kommunit sulisunik amerlanernik atorfinitsitsissasut. Sulisunut aningaasartuutit taakkua amerlanerulersut aamma kommuninut ataatsimoortumik tapiissutinut ilannguttariaqarput. Maluginiarneqarpoq tamanna paasissutissiissutigineqanngitsoq, matumani aalajangersakkamut nassuiaatit aalajangersakkamik taaqqinertut allanik imaqarsimatinnagit”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput ilaannakortumillu ilanngunneqarlutik.

Inatsisartut inatsisaannut siunnersuummi kapitalinut takussutissiamik ilanngussisoqarsimavoq, tassanilu siunertaavoq aalajangersakkanik sulianik ingerlatsisunut allanullu Inatsisartut inatsisaannik atuisunut soqutiginaatilinnik ajornannginnerusumik nassaarniartarnissaq.

Siunnersuutip allaffissornikkut kingunerisassai nalilersoqqinneqarsimapput nassuiaatigineqartunullu ilanngunneqarlutik.

Aalajangersakkat nalunaarummiittut Inatsisartut inatsisaannut ilanngunneqareepata inummut innarluutilimmut pisinnaatitaaffiit amerlanerit tunniunnissaat aammalu sulianik ingerlatsisut inatsimmik atuisarnissaasa ajornannginnerulernissaat siunnersuummi siunertaavoq.

"Oqaaseqaatit ersarissut:

§ 1 pillugu: Avannaata Kommunia isumaqarpoq Innarluutillit pillugit Isumaqatigiisummi tunngaviliunneqartut amerlanerit aalajangersakkami toqqaannartumik taaneqarnissaat tulluartsuussasoq.

§ 1-imut nassuiaatigineqartut pillugit: Inuup innarluutillip ilannguttarnissaa nassuiaatini arlaleriarluni taaneqartarsimavoq. Tamanna inuk innarluutilik sulianik ingerlatsinermi pingaernerpaajusussaasoq allanngortittariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqassanngilaq. Naalackersuisoqarfiup massakkut oqaatsit atorineqartut aalajangiusimavai.

"§ 2 pillugu: Siunnersuutigineqarpoq: "... angajoqqaatut oqartussaassusilik..."

"...angajoqqaatut oqartussaassulik/angajoqqaatut oqartussaassusillit imaaliussapput"-mut allanngortinneqassaaq, taamaaliornikkut angajoqqaatut oqartussaassusillit marluullutik sulianik ingerlatsinermi ilaatittarnissaat qulakkiissallugu pingaaruteqarmat, matumani angajoqqaatut oqartussaassusillit marluusimatillugit."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Siunnersuut "Angajoqqaatut oqartussaassusillit"-mut iluarsineqarpoq.

"§ 3 pillugu: § 3 agguataarneqassasoq, § 3-lu imm. 1-itut immi allanngortinneqassasoq, § 3-imilu, imm. 2 aamma § 3-tut inissisimaannassasoq siunnersuutigineqarpoq.

§ 3, imm. 3 pillugu: Inatsimmi allanneqartuni oqaatsit atorineqartut aalajangersakkamilu oqaatsit atorineqartut akornanni naapertuuttoqanngilaq. Inatsimmi allassimasuni erseqqissarneqarpoq: "... Kalaallit Nunaanni isumaginninnikkut oqartussat aalajangiinerat assigalugu imaluunniit Kalaallit Nunaata avataanut eqqartuussinikkut inissiinermi..." atorineqarpoq, nassuiaatigineqartunilu taamaallaat erseqqissarneqarluni: "... Kalaallit Nunaanni isumaginninnikkut oqartussat aalajangiineranni. "Naapertuutoqartariaqarpoq,

taamaasilluni malittarisassat inunnut eqqartuussinikkut inissinneqartunuinnaq atuutsineqassanngimmata. Tamannalu isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuummi §§ 48 - 50 inunnut eqqartuussinikkut inissinneqarsimasunut atuutsineqassanngitsut, oqaatsillu atorneqartut aalajangersakkamiit peerneqassasut.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. § 3, imm. 3-mi "imaluunniit eqqartuussinikkut" peerneqarpoq.

"§ 4 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 5, nr. 5 pillugu: Inatsisissatut siunnersuummi erseqqissarneqarpoq: "...23-nik ukioqalernissaq tikillugu..." inatsimmilu Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20, 26. juni 2017-imeersumi kingornalu allanngortinneqartumi § 42-mi oqaatsini atorneqartuni allassimalluni: ” .... 23-inik ukioqalernissaq ilanngullugu ...”, tamannalu ukiumik 1-mik nikinganeruvoq. Taamatut assigiinngittoqarneranut nassuiaatissaqarunanngilaq, taamaammallu siunnersuutigineqassaaq inatsisissatut siunnersuummi allanngorlugu manna ilanngunneqassasooq: "23-nik ukioqalernissaq ilanngullugu..."

§ 5, imm. 6-imut nassuiaatit pillugit: ”... berør...” imatut allanngortittariaqartoq: ”... berører...”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq.

Nr. 5-imut Aalajangersagaq allanngortinneqarpoq, taamaasilluni Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaannut naapertuuttoqalissammat, tassalu malitseqartitsisarnermi inuusuttut 18 - 23-nut ukiullit pineqartussaapput. Taamaalilluni inuusuttoq 24-nik ukioqalerpat malitseqartitsisarneq unittussaavoq.

Nr. 6-imut: Aalajangersakkami nassuiaatinilu oqaatsit atorneqartut allanngortinneqarput.

"§ 6, imm. 2-mut nassuiaatigineqartut pillugit: Oqaaseqatigiit: "Aalajangersagaq Naalackersuisut piginnaatitsinissaannut malittarisassiorfiuvoq..." uunga allanngortittariaqarpoq: "Aalajangersagaq Naalackersuisut ...-nut piginnaatitsissutaavoq..."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalackersuisoqarfiup massakkut oqaatsit atorneqartut aalajangiuisimavai.

"§ 7 pillugu: Piumasaqaatip taassuma qanoq isillugu qaqugukkullu naammassineqartarnissaa sukumiinerusumik nassuiaaffiginissaa kissaatiginarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqassanngilaq. Naalackersuisoqarfiup massakkut oqaatsit atorineqartut aalajangiusimavai.

"§ 8, imm. 3-mut nassuiaatigineqartut pillugit: Oqaaseq "siusissukku" atorunnaartariaqarpoq ukiunut killiliinertut paasineqassanngimmat.

§ 8, nr. 7-mut nassuiaatigineqartut pillugit: Pissassarfiup taamatut pisoqarsimatillugu oqaaseqaammik tunniussisarnissaa piunasaqaataammat inatsimmi allassimasuni erseqqissumik taaneqartariaqarpoq, taamaasilluni inatsimmi oqaatsit atorineqartut nassuiaatinut naapertuutuuniassammata."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkami oqaatsit atorineqartut nassuiaatigineqartulu tassunga naapertuuttunngussapput.

"§ 9 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 10 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 11, imm. 1 pillugu: Oqaaseq: "qanigisaasoq" imatut allanngortariaqarpoq: "ilaqutaq qanittoq", inatsisini allani assinganik nassuiarneqassaaq oqaaseq taanna atorineqarsimatillugu.

§ 11, imm. 2-imut nassuiaatit pillugit: Oqaaseqatigiit: "Peqqissaataasumik oqaloqateqarnerni makku pineqarput..." uunga allanngortariaqarpoq: "Peqqissaataasumik oqaloqateqartarnerit assersuutigalugu tassaasinnaapput...". Eqqaamasariaqarpoq kommunit ilarpassui psykologinut, fysioterapeutinut aamma ergoterapeutinut periarfissanngimmata. Taamaammallu inuit innersuunneqarsimasut Peqqinnissamut Aqutsisoqarfimmit akuerineqarsimanissaat assersuutigalugu erseqqissaaffigineqarnissaat kissaatiginarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. "Qanigisaasut" "qanigisanut" allanngortinneqarpoq. Psykologit, fysioterapeutit aamma ergoterapeutit Peqqinnissamut Aqutsisoqarfimmit akuerineqarsimanissaat piunasaqarfiunngilaq. Tassunga atatillugu Pissassarfik siunnersuisoqarnissaa ilitersuisoqarnissaalu pillugit saaffigineqassaaq.

"§ 12 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 13, imm. 2 pillugu: Nalilersuisarneq matumani pineqartoq qulaajaanernut ilaasariaqarpoq.

§ 13, imm. 4 pillugu: Oqaloqateqarnerni inuk innarluutilik kiisalu angajoqqaatut oqartussaassulik/sillit imaluunniit nakkutilliisoq pineqarmata ersarissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq.

§ 13, imm. 5, nr.1 pillugu: Oqaaseq: "... oqaloqateqarneq..." uunga allanngortittariaqarpoq: "...oqaloqateqarneq imaluunniit oqaloqateqarnerit,..." Nassuiaatigineqartut assinganik allanngortinneqassapput.

§ 14-imut nassuiaatit pillugit: Oqaaseq: "malittarisassiorfiuvoq" uunga allanngortittariaqarpoq: "tunngavoq", oqaatsit: "immikkorluinnaq" uunga

allanngortittariaqarpoq; Immikkorluinnaq". Nassuiaatini oqaaseq una atorneqarsimavoq: "ingerlaannartumik" Tamanna inatsisissatut siunnersuumi atorneqarsimangilq. Tamanna "naapertuuttoq"-mik allaqqasussaagaluarpoq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit ilaannakortumik ilanngunneqarput. Oqaaseq "malittarisassiorneq" oqaatsimiit "tunngavoq"-mit allatut paasineqarsinnaavoq

"§ 15, imm. 2, nr. 4 pillugu:

"Isumassuisartut allat" inuup innarluutillip akuersereerneratigut ilanngussinnaasariaqarput.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusaatissatut tiguneqarpoq. Oqaaseqaatit siunnersuummi allanngortitsinissamik tunngavissiinnngillat.

"§ 16, imm. 2 pillugu: Ajornartorsiut nassuiaatini qupperneq 34-mi kingullertut quppernermilu 35-imi siullertut nassuiarneqartoq ilannguttariaqarpoq inatsimmilu allanneqartuni iluarsiiffigalugu."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalackersuisoqarfiup aalajangersakkani oqaatsit massakut atorneqartut tassungalu nassuiaatit aalajangiusimavai.

"§ 17 pillugu: Iltersuusiasq takkuttussap aalajangersakkap matuma qanoq isillugu aqutsiviginissaa pillugu peqqissaartumik paasissutissiinernik imaqarnissaa pisariaqartinneqarpoq, soorlu nakkutilliisumik pissarsiniarnissaq pisariaqartinneqassanersoq.

§ 18, imm. 1, nr. 3 pillugu: Taamatut pisoqarsimatillugu Isumaginninnermi Naammagittaaliuteqartarfiup illersuisussamik neqeroortussaana, illersuisussarlu kissaatigineqarpat kommune attavigineqartussaammat inatsimmi allassimasuni takuneqarsinnaasariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersagaq eqqartuusutut isigineqarpoq taamaammallu aalajangiusimaneqarluni.

"§ 19, imm. 4 pillugu: Aalajangersakkami tillinniarluni pinerluutit aamma ilaasariaqarput."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Illersuisoqartarnermut aaqqissuussineq pillugu aalajangersakkat sukumiinerusut nalunaarummi aalajangersarneqartarmata siunnersuummut ilanngunneqanngilaq.

"§ 20 pillugu: Inuit innarluutillit inunnut assigiinngitsorpassuarnut assigiinngitsorpassuarnik pisariaqartitalinnut ilaasuummata kommunit aalajangersakkamik uuminnga naammassisaqarsinnaanissaat piviusorsiortuungilaq. Tamatuma saniatigut inuup innarluutillip piffissap sivikitsuinnaap iluani marloriarluni nuuttarnissaa innarluutilimmut oqimaassinnaavoq akornusiisinnaallunilu. Taamaammat tulluartuunerussaaq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik piffissap aalajangersimasup iluani killissaqartsilluni, soorlu qaammatinik 3-nik, inissiiffiissamik tulluartumik tunniussisarnissamut pisussaaffimmik pisussaaffilernissaa."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Pisariaqassappat angerlarsimaffimmi amerlanerusunik tapersersuisarnissamut iliuusissalerluni najugarsinnaaneq aaqqiissutaagallarsinnaavoq. Inummut innarluutilimmut pisariaqartitsinnermut suna aaqqiissutaagallarsinnaanersoq inummut suliani tamani tigussaasumik inummullu immikkut nalilersuiffigisariaqassaaq. Aalajangersagaq suleriaatsimut atuuttumut erseqqissaaffiuvoq.

"§ 21 pillugu. Oqaaseqaateqanngilaq.

§ pillugu 22: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 23 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ pillugu 24: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 25 pillugu. Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 26, imm. 3 pillugu: Tamatuma atorfinitsitsisarnissamut piginnaatitsissutip assersuutigalugu aqutsisumut tunniunneqarsinnaannginneranik isumaqarnera ersarissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq. Tamanna isumaasimappat tamanna allanngortittariaqarpoq, tassami aqutsisup kina atorfimmut pineqartumut tulluarnepaajulluni isumaginnissinnaanersoq nalilersorluarsinnaassammagu.

§ 26, stk. 5, nr. 1 pillugu: aalajangersagaq tillinniarluni pinerluutinik aamma imaqartariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq.

Atorfinitsitsinissamut suliaassap pineqartup suliakkiissutiginnissaa kommunalbestyrelsip piginnaatitsissutaata iluaniippoq.

Najugaqatigiiffiup ulluinnarni aqunneqarnera pillugu aalajangersakkat sukumiinerusut nalunaarummi aalajangersarneqassapput.

"§ 27 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 28 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 29, imm. 1-imut nassuiaatit pillugit: Nassuiaatini makku takuneqarsinnaapput:

"Taamaattoq innuttaasoq annertuumik tapersersorneqarluni

najugaqaqatigiiffimmiissinnaassagaluartoq, innuttaasup tamanna kissaatigippagu, kommunalbestyrelse najugaqarfimmi illersugaasumi ineqarnissamik neqerooruteqarnissamut periarfissaqarpoq. Kommunalbestyrelsimut periarfissaatinneqartoq tassani kisimi pineqarpoq, tassanilu piumasarineqarpoq innuttaasoq najukkami illersugaasumi inissiami najugaqarnissamik nammineerluni kissaateqarsimassasoq, soorlu innuttaasup qanigisaanut qaninnerusumi inissisimanissaq pissutigalugu." Taanna inatsisitaani atuarneqarsinnaasariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalackersuisoqarfiup massakkut oqaatsit atorneqartut tassungalu nassuiaatigineqartut aalajangiusimavai.

"§ 30 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 31 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 32 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 33, imm. 3 pillugu: § 26, imm. 3-imut oqaaseqaatigineqartut takukkit.

§ 33, imm. 5, nr. 1 pillugu: § 26, imm. 5, nr. 1-imut oqaaseqaatigineqartut takukkit.

§ 34 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 35 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 36 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 37, imm. 2-imut nassuiaatit pillugit: Aalajangersakkamut nassuiaatini makku

takuneqarsinaapput: "Ulloq unnuarlu neqeroorutinut isumannaallisakkamut sullinniarneqartut tassaapput inuit innarluutillit pinerluttulerinermut inatsimmik unioqquutisisimasutut pasisaasut imaluunniit eqqartuunneqarsimasut, tassungalu atatillugu inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkami inissinnissaa pillugu eqqartuussiviup aalajangiiffigisimasaa. " Tamanna inatsimmi allaqqasuni takuneqarsinnaasariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalackersuisoqarfiup massakkut oqaatsit atorneqartut tassungalu nassuiaatigineqartut aalajangiusimavai.

"§ 38 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 39 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 40 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 41 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 42 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 43 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 44 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 45 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 46, imm. 5, nr. 1 pillugu: § 26, imm. 5, nr. 1-imut oqaaseqaatigineqartut takukkit.

§ 47 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 48, imm. 3, nr. 6 pillugu: Piginnaasat pillugit immersuiffissaq qulaajaasarnermut allanngortittariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq, tassami oqaaseq atorneqartoq uunga allanngortinneqassaaq: "Piginnaasat pillugit immersuiffissaq imaluunniit qulaajaasarneq".

"§ 48, imm. 4 pillugu: Nalunaarummi taaguusersuut "killeqartumik najugaqartitsineq" pillugu sukumiinerusumik ilitsersuisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taannami aalajangersakkami imm. 2-tut erseqqissarneqarpoq. Tamanna inummut sammititamik nassutilliisarneq pillugu malittarisassanut ataqatigiittutut isigisariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalackersuisoqarfiup massakkut oqaatsit atorneqartut tassungalu nassuiaatigineqartut aalajangiusimavai.

§ 49 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 50 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 51, imm. 4 pillugu: Inuk innarluutilik eqqarsaatigalugu Pissassarfiup oqaaseqaateqartarnissaanut piffissaliussamik aalajangersaasoqassasoq siunnersuutigineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkami piffissalissamik ilanngussisoqarpoq, taannalu § 8-mi ilanngunneqarpoq.

"§ 52, nr. 5 pillugu: aalajangersagaq tarnikkut ersiutinik aamma ilaqartariaqarpoq. Tamanna nr. 4-mut ilaariaannaavoq; tamannali ersarinngimmat erseqqissartariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalackersuisoqarfiup massakkut oqaatsit atorneqartut tassungalu nassuiaatigineqartut aalajangiusimavai.

"Kapitali 7 pillugu: Kapitali tamarmi erseqqissaaffigisariaqarpoq, iliuusissalu assigiinngitsut sukumiinerumik nassuiaaffigisariaqarput. Tamatuma saniatigut naleqartitanut tunngavissap, suleriaatsit, kinguuaassiuutinut politikip allallu suliarisarnissaanut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup tungaaniit annertuumik tapersersuisarnissaq pisariaqartinneqarpoq, soorluttaaq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik assersuutigalugu ersiutinut ulorianaatinulu paasisaqarnissaq siunertaralugu sulisunut pikkorissartitsinernik ingerlatsisariaqartoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Allannguutinik kapitali 7-mi ilanngussisoqarpoq.

”§ 53, imm. 1 pillugu: inatsimmi allaqqasuni "oqaasertaliinissaq" nassuiaatinilu: ”suliaqarnissaq tamanullu saqqummiinissaq” assigiinngitsoqarpoq. Inoqarfimmi kinguaassiuutitigut politikip tamanut saqqummiunnissaa siunertaasimappat tamanut saqqummiussinissap sumi pinissaa inatsisini allaqqasuni takuneqarsinnaasariaqarpoq erseqqissaatigineqarlunilu.

§ 53, imm. 2, nr. 5 pillugu: Aalajangersagaq taanna imatut aallaqqaasertariaqarpoq: "siunnersuineq ilitsuinerlu" imaluunniit assersuutigalugu: "Ilisimatitsineq".

§ 53, imm. 2, nr. 6 pillugu: Aalajangersagaq imatut aallaqqaaserneqassaaq: "ilisimatitsinissaq pillugu".

§ 53, imm. 2, nr. 7 pillugu: Aalajangersakkami tassani oqaatsit atorpeqartut uunga allanngortittariaqarput: "kingaassiuutitigut atornerluineq pillugu ilisimasaqalernermi imaluunniit pasitsaasaqarnermi inoqarfiup upalungaarsimanissaa tassanngaannartumillu iliuuseqarnissaa pillugit ilisimatitsineq".

§ 53, imm. 2, nr. 85 pillugu: Aalajangersagaq tamanna uunga allanngortittariaqarpoq: 8) Atornerluinerup ingelannerata qanoq ilineratigut nalunaarutigisarnissaa imaluunniit kalerriutigisarnissaa pillugu paasissutissiineq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. "imm. 2, nr. 85" "imm. 2, nr. 8-mut) allanngussaaq".

"§ 54 pillugu: Aalajangersagaq angajoqqaatut oqartussaassusillip/oqartussaassullit, nakkutilliisup, illersuisup najuuttarnissaat pillugit paasissutissanik imaqtartariaqarpoq.

§ 54, nr. 3 pillugu: Aalajangersagaq inatsimmut allanneqartuni nassuiaatit erseqqissaatigineqartut assigalugit killiliinermik imaqtartariaqarpoq,"

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersagaq nassuiaatillu eqqortumik oqaasertalernerneqartutu isigineqarput.

"§ 55, imm. 2 pillugu: Qinnuteqaatip qanoq sivilutigisumik suliarisarnera assigiinngitsorujussuuvoq. Tamatumani assersuutigalugu qulaajaaneq suliarineqarsimanersooq aammalu peqqinnissaqarfimmi sulisuniit imaluunniit allaniit immikkut ilisimasalinniiit oqaaseqaateqartoqarnissaa pisariaqartinneqarnersoq apeqqutaasussaavoq. Taamaammat piffissaliussap aalajangersaaffiginissaa tulluurtuussanngilaq, tamatumanimi tapersersuisoqarnissaa pillugu sulianik ingerlatsinerit tamakkerlugit ilaatittartussaammata. Soorlu nassuiaatini eseqqissarneqartoq ingelatsinikkut ileqqumik pitsaasumik malinnittoqartussaavoq, tassalu aalajangiinerit piffissap naammattup iluani aalajangiiffigineqartassapput. Taamaammat piffissaliussat sukumiinerusumik aalajangersaaffigissallugit pisariaqanngitsutut isigineqarpoq.

§ 56 pillugu: Inuk najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarsimapput ilumut najugaqatigiiffittut neqeroorut pineqartoq inuup pisariaqartitaanut iluaqutaasarnersoq pillugu killiffinnut nalunaarusiat inummullu sammititamik nakkutilliinerit pillugit malittarisassat atorneqartariaqarput. Tamanna aalajangersakkamiit tassannga peertariaqarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Kommunip § 56-imut oqaaseqaatai § 56-imi oqaatsinut atorneqartunut naapertuutinnngillat.

"§ 57 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 58 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 59 pillugu: Ulloq unnuarlu neqeroorut suugaluartoq inuup nutaap nuunneranut atatillugu aalajangersakkamik uuminnga immikkut ilisimatinneqartariaqaralarpoq. matumani apeqqutaatinnagu najugaqarfissatut neqeroorut Kalaallit Nunaanniinnersoq imaluunniit Kalaallit Nunaanngiinnersoq.

§ 60 pillugu: Ulloq unnuarlu neqeroorut suugaluartoq inuup nutaap nuunneranut atatillugu aalajangersakkamik uuminnga immikkut ilisimatinneqartariaqaralarpoq. matumani apeqqutaatinnagu najugaqarfissatut neqeroorut Kalaallit Nunaanniinnersoq imaluunniit Kalaallit Nunaanngiinnersoq.

§ 61, imm. 1 pillugu: Oqaatsit: ” ....suliani pineqartuni suleqatigiinnermi avitseqatigiitt...” uunga allanngortariaqarpoq: ”....suliani pineqartuni akunnernerminni avitseqatigii...”-mut allanngortariaqarpoq, tassami oqaaseqatigiiliorneq paatsoorneqarsinnaassammat.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq. § 61, imm. 1 uunga allanngortinneqassaaq ”..suliat akunnerminni avitseqatigii...”.

"§ 62 pillugu; Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 63-imut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 64 pillugu: Aalajangersakkami uani imaluunniit § 121-mi qaqugukkut akiliuteqartarnissamut pisussaaffiup kommunimit allamit kommunimut allamut nuunnissaa erseqqissumk takuneqarsinnaasariaqarpoq. Oqaaseqaateqanngilaq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Akiliuteqartarnissamut pisussaaffik Kommunit akunnerminni akiliuteqartarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni takuneqarsinnaavoq.

"§ 65 pillugu: Kina aalajangiinermik pineqartumik tiguisussaannersoq aalajangersakkami erseqqissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqarpoq.

"§ 66 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 67, imm. 2 pillugu: Atorfinititsinermi isumaqatigiisummik suliaqartoqartassasoq aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq, tassanilu suliasat suut inuup suliarisassanera nassuiarneqassaaq.

§ 67, imm. 4 pillugu: Aalajangersagaq imannak aallartittariaqaralarpoq:

"Atorfinititsisoqarnissaa sioqqullugu pinerluuteqarsimanginnermut uppersaammik pissarsiniartoqassaaq. Pisariaqarpallu meeqqamut pinerluuteqarsimanginnermut uppersaammik aamma pissarsiniartoqartassaaq." Aalajangersakkami tilliniarluni pinerluutit aamma ilaasariaqaralarput. "

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalackersuisoqarfiup massakut oqaatsit atorneqartut tassungalu nassuiaatigineqartut aalajangiusimavai.

"§ 68 pillugu: Europami Inuit Pisinnaatitaaffiinut Isumaqatigiisummi § 8-mut innersuussisoqarnerani aapparissamut katissimasamut aamma inummut innarluutilimmut meerartat mikinerusut illoqarfittut angerlarsimaffigisap avataanut inissinneqartunut periarfissamik taamaattumik periarfissinneqarsinnaanerit eqqarsaatigisariaqarpoq. Ilanngullugulu oqaaseqatigiit: "Kommunalbestyrelse neqeroorsinnaavoq..." uunga allanngortariaqarpoq: "Kommunalbestyrelse neqeroortussaavoq...", tassami aalajangersakkap atunngitsoornissaa siumut takuneqarsinnaassamat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalackersuisoqarfiup massakut oqaatsit atorneqartut tassungalu nassuiaatigineqartut aalajangiusimavai. § 68-imut nassuiaatini "pisinnaavoq" pillugu tunngavilersuutit innersuussutigineqarput, tassani inuuup innarluutillip ajunnginnerpaamik pineqartarnissaa nuunnissamut ikiuinissamut tapiiffigineqarnissap periarfissaanissaa aallaaviussalluni.

"§ 69 pillugu. Inatsimmi allanneqartuni inuup innarluutillip inaata pequtsersornissaanut periarfissaq kisimi erseqqissarneqarsimavoq; akerlianilli nassuiaatini najugarisimasap pequtsersornissaa aamma inissiamut tulluarnerusumut nuunnissamut ikiuinissaq taaneqarlutik. Taakkununga marluusunut inatsimmi periarfissisoqarnissaa siunertaasimappat inatsimmi allanneqartut allanngortariaqarput, taamaasilluni tamanna nassuiaatinut naapertuutunngussamat. Nuunnissaq pinnagu inissiap allanngortinnissaanut ikiuisoqarnissaa kisimi isumaasimappat nassuiaatini immikkoortoq nuunnissamut attuumassutilik peertariaqassaaq. Taamaattorli periarfissat marluusut pigiinnarneqassasut siunnersuutigineqarpoq, tassami ilaannikkooriarluni tamanna allanngortissallugu periarfissaanngitsutut ilisimagineqarsinnaammat, soorlu illut pisoqanngortoq pineqartillugu,

taamaasilluni inummut pineqartumut tulluarnersammaat. Taamatut pisoqarsimatillugu tulluarnerpaaajussaag kommune inissiamut tulluarnerusumut nuunnissamut ikiuinissamut periarfissinneqarpat.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusaatissatut tiguneqarpoq. Aalajangersagaq allanngortinneqarpoq, aalajangersakkallu sukumiinerusut nalunaarummi aalajangersaaffigineqassapput.

”§ 70, imm. 1 aamma imm. 2 pillugit: Kissaatiginassagalarpoq ilitersuutip takkuttussap assersuutissanik pisunut assigiinngitsunut attuumassuteqarsinnaasunik imaqarsinnaassappat. § 70, imm. 3 pillugu: Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkmi oqaatsit atorneqartut uunga allanngortinneqassasut: ”Ikiuutit atortarnissaat taarsigassarsiatut tunniunneqassapput, tamanna allatut tulluurtutut isigineqanngippat.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalackersuisoqarfiup massakkut oqaatsit atorneqartut tassungalu nassuiaatigineqartut aalajangiusimavai.

”§ 71, imm. 1 pillugu: Oqaatsit atorneqartut uunga allanngortariaqarput:

”Kommunalbestyrelse ikiuutit pillugit qinnuteqarnemut kiisalu ikiuutit akuerineqartut atortarnissaannut ilitersuinissamut atatillugu inummut innarluutilimmut siunnersuinissamik neqeruussaaq.” Inatsisissatut siunnersuummi oqaasertaliineq atorneqartoq paatsoorneqarsinnaavoq, tassalu inuk innarluutilik ikiuummik toqqaasimansoq pineqarluni.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkat sukumiinerusut nalunaarummi aalajangersarneqassapput.

”§ 72 pillugu . Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 73 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 74, imm. 1 pillugu: Siunnersuutigineqarpoq oqaatsit atorneqartut: ”...inuk innarluutilik angallassissummik atuisinnaanngilaq...” uunag allanngortinneqassasut: ”...inuk innarluutilik angallassissummik atuisinnaassanngitsoq imaluunniit atuissalluni ajornartorsiuteqartoq...”

§ 74, imm. 3 pillugu: Akinut ingerlaannartumik iluarsisarnep ilanngunnissaa eqqarsaataasariaqarpoq.

§ 74, imm. 5 pillugu: Aalajangersakkami oqaatsit atorneqartut uunga allanngortariaqarput:

”Aalajangersagaq malittarisassiorfiuvoq, tassalu piumasagaatini nr. 1 aamma 7-mi ikinnerpaamik ataaseq naammassineqarsimappat kingullermik tapiissutit tunniunneranniit ukiut 8-k qaangiunneranni ingerlaannartumik nuuttoqarnissaanut tapiissutinik tunineqarsinnaassasoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Imm. 1-imut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkami oqaatsit atorneqartut kommunimit siunnersuutigineqartunut allanngortinneqarput.

Imm. 3-mut: Kalaallit Nunaanni akinut iluarsisarnarit atorunnaarnikuupput.

Imm. 5-imut: Aalajangersakkat sukumiinerusut nalunaarummi aalajangersarneqassapput.

"§ 75-imut nassuiaatit pillugit: Ingiallortaasartup inuullu tapersersortaasup akornanni assigiinngissuseq nassuiarneqarsimammat pitsaalluinnarpoq. Kissaatiginarpoq taamatut nassuiaasoqarnera ilitersuummi aamma takuneqarsinnaassappat, tassalu inuup tapersersuisartup aamma angerlarsimaffimmi ikiortip akornanni assigiinngissutsip assinganik nassuiaaffigineranik ilaneqassappat."

§ 75, imm. 4 pillugu: Uku ilanngunneqartariaqarput: "Inuup innarluutillip inummik tapersersuisartumik pisariaqartitsinera allanngorpat ukioq ataaseq qaangiutsinnagu kommunip akunnerit tapersersuisarfiusut amerlassusaat allanngortissinnaavai."

§ 75, imm. 6 pillugu: Aalajangersagaq imannak aallartittariaqaraluarpoq: "Atorfinititsisoqarnissaa sioqqullugu pinerluuteqarsimanginnermut uppersaammik pissarsiniartoqassaaq. Pisariaqarpallu meeqqamut pinerluuteqarsimanginnermut uppersaammik aamma pissarsiniartoqartassaaq." Aalajangersakkami tillinniarluni pinerluutit aamma ilaasariaqarput."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq. Imm. 6-imi oqaasertaliinissamut kommunip siunnersuutaa ilanngunneqarpoq.

"§ 76 pillugu: Eqimattakkaarluni ikiuinissaq tapersersuinissarlunniit aallartinneqarsimappata inuit pineqartut nammineq inuuneqarnissaminnut pisinnaatitaaffiat eqqortinneqarsimanersoq misissorneqassaaq.

§ 77 pillugu: Kissaatiginaraluarpoq ilitersuutinngortussami taamatut ikiuisarnarup ikiuinerniit inuup tapersersuisartup neqeroorutaaniit sutigut allaaneruneranut sukumiinerusumik paasissutissiissutigineqassasoq.

§ pillugu 78: Oqaaseqaateqanngilaq."

"§ 79 pillugu: Oqaaseq: "qanigisat "qanigisaasunut" allanngortariaqarpoq, taamaasilluni kina siunnersuisarnissamut piumasaqarsinnaanersoq killeqartissallugu periarfissaassammat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq. Nalunaarummi aalangersakkanik sukumiinerusunik aalajangersaasoqassaaq.

"§ 80 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 81 pillugu: Avannaata Kommunianit ernumassutigineqarsinnaavoq ornittakkat sannaviillu akuleruussinnerisigut ajornartorsiutinik pinngortoqarsinnaanera, pingaartumik sannavimmi illersukkami sulinermut atatillugu akissarsiaqarnissap pisinnaatitaaffiunera eqqarsaatigalugu.

§ pillugu 82: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 83 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 84 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq."

"§ 85, imm.8, nr. 1 pillugu: aalajangersagaq aamma tillinniarluni pinerluutinik imaqartariaqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Aalajangersagaq ilaannakortumik ilanngunneqarpoq, tassami nalunaarummi aalajangersakkanik sukumiinerusunik aalajangersaasoqarpoq, taakkulu aamma "tillinniarluni pinerluutinik" imaqarumaarput.

"§ 86, imm. 2, nr. 1 pillugu:

Oqaatsit: "... angajoqqaat malunnartumik sulinerunerannik kinguneqartussaavoq, taakkumi ...." uunga allanngortariaqarput: "...angajoqqaanut sulinerunermik imaluunniit malunnartumik tarnikkut oqimaatsorsiornermik kinguneqarasinnaavoq, taakkumi ...."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

"§ 87 pillugu: Ilaqutariinnut oqalisaasartunut akissarsarsianut kiisalu pilersuisarnermut aningaasat atorineqartussanut tunngatillugu Isumaginnikkut Ikiorssiissutit pillugit Akigititanut allattuiffimmut innersuussisoqartariaqaraluarpoq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

"§ 88 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 89, imm. 1 pillugu: Nassuiaatini allanneqartut ilaanni takuneqarsinnaavoq malitseqartitsisarneq neqeroorutigineqarsinnaasoq meeqqap/inuusuttup 23-inik ukioqalernissaa tikillugu. Taamatut ukiunut killeqartitsineq inatsimmi immini erseqqissarneqarsimanngilaq. Tassunga ilanngullugu siunnersuutigineqassaaq malittarisassat meeqqat tapersorsorneqartarnerannut inatsimmi malitseqartitsisarneq pillugu malittarisassanut assigiissaarneqassasut, taamaaliornikkut ilaatigut malitseqartitsisarneq inuup 24-nik ukioqalernissaa tikillugu neqeroorutigineqarsinnaassammat.

Taamatuttaaq oqaatsit atorineqartut: "...16-iliinissaaq tikillugu,..." uunga allanngortinneqassasut siunnersuutigineqarpoq: "...17½-nik ukioqalernissaaq tikillugu ,....",

taamaasilluni tamanna aamma meeqqanut tapersersuisarnermut inatsimmi malittarisassanut naapertuuttunngussammat.

§ 89, imm. 2 pillugu: § 3, imm. 1-imi "malunnaatilimmik..." erseqqissarneqarsimanngilaq. Taamaammat qaqukkut/qanoq ilineratigut tamanna naammassineqassanersoq itisiliilluni nassuiarneqassasoq kissaatigineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq.

"23-nik ukioqalerpoq" "24-nik ukioqalerpoq"-mut allanngortinneqarpoq. "16-inik ukioqalerpoq" aalajangiusimaneqarpoq, tassami inummut innarluutilimmut inersimasutut inuulernissamut piareersartarnerup piareersarluartarnissaa naatsorsuutigineqartussaammat. Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni malittarisassanut ataqatigiittoqanngilaq.

Oqaaseq "malunnartunik" peerneqarpoq.

"§ 90, imm. 1 pillugu: Oqaaseq: "... angajoqqaat..." uunga allanngortariaqarpoq: "... angajoqqaatut oqartussaassusilik/-llit..."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq. Oqaatsit atorneqartut "angajoqqaatut oqartussaassusillit"-mut allanngortinneqarpoq.

"§ 91 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 92 pillugu: Inuk allatut iliornikkut illerfiup assartornissaanut ikiorneqarsinnaasimanngippat aalajangersakkap atorneqarsinnaannginnera erseqqissartariaqarpoq.

Aalajangersagaq killeqarfitsigut Kalaallit Nunaannut killeqartitsinngimmat inatsimmi allanneqartuni aamma takuneqarsinnaasariaqarpoq. ”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq: "Aalajangersagaq manna inatsisini allani aalajangersakkanut assingusunut tunngatillugu pingaarnernunngilaq." Aalajangersagarlu killeqarfitsigut Kalaallit Nunaannut killeqartinneqanngimmat killeqarfitsigut Kalaallit Nunaannut killeqartinneqanngilaq.

"§ 93 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 94 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 95 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 96 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 97, imm. 2 pillugu: Qaqugukkut tapersersuinerup nerisassarsiutissatut

isumaqatigiissutaasinnaanera pillugu sukumiinerusumik paasissutissiisutigineqarnissaa kissaatigineqarpoq, kommunillu ikiorsiinerup nerisassarsiutissatut tunniunnissaanut

aalajangiisinaanera isumaqatigiissutigineqarsinnaassalluni, matumani tunineqartussap tamanna kisaatiginngikkaluarpaguluunniit.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tamanna nalilersueqqissaarnermik tunngaveqarpoq, tassalu tapiissutigineqartut nerisassarsiutissatut isumaqatigiissutigineqassapput.

”§ 98, imm. 2 pillugu: Ingerlatsinermut ukiup ataatsip iluani allannguissamut periarfissaqartariaqarpoq, matumani aningaasartuutit assersuutigalugu 20 % sinnerlugu qaffassimassappata.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Nalunaarummi malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaasoqassaaq.

”§ 99 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 100 pillugu: Inuup innarluutillip imaluunniit taassuma angajoqqaatut oqartussaasuata/-suisa imaluunniit nakkutilliisuisa tamanna pisariaqarsimatillugu kommunimut nalunaartarnissamut pisussaaffeqarnerat tassani erseqqissartariaqarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Nalunaartussaannermut pisussaaffik siunnersuummi § 133-imi takuneqarsinnaavoq.

”§ 101 pillugu: Oqaatsit atorineqartut naapertorlugit aalajangersagaq uunga tunngavoq:

”...qanigisaasup napparsimasup angerlarsimaffimmi paarisarnissaa,” Siunnersuummi § 101, nr. 6-imi erseqqissarneqarpoq: ”...napparsimanerit innarluutillu ataqtigiissut...”, inatsimmullu nassuiaatini erseqqissarneqarpoq: ”Aallaaviatigut piumasarineqarpoq nappaat sivisunerusoq ukiumik ataatsimik amerlanerusunilluunniit sivisussuseqartussatut naatsorsuutaassasoq.” Taamaalilluni inuk innarluutilik nappaateqalersimassasoq assigisaanilluunniit paarineqarnissamik allanillu pisariaqartitsiffiusumik nappaateqalersimassasoq ilimanarsisinnearpoq, innarluullu immi paaqqutarineqarnissamik isumassorneqarnissamilluunniit kinguneqartussaanngitsoq. Taamaammat § 40-mut massakut atuuttumut tunngatillugu allannguut malunnaatilik takuneqarsinnaavoq, naak tamanna nassuiaatini iluarsineqarsimanngikkaluartoq. § 40-mi massakut atuuttumi allannguisoqarnissaa siunertaasimappat tamanna erseqqissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq. Siunnersuummi § 101-imi § 40-p massakut atorineqartup napparsimanermilu pisup innarluuteqarnermik pissuteqartup matussusernissaat siunertaasimappat § 101 paragraffinut marlunnut avittariaqarpoq erseqqissarlugulu.

§ 101, imm. 9 pillugu: Aalajangersagaq imannak aallartittariaqaraluarpoq:

”Atorfinitsisisoqarnissaa sioqqullugu pinerluuteqarsimannginermut uppersaasaat

pissarsiariniarneqassaaq, pisariaqarpallu aamma meeqqanut pinerluuteqarsimannginnermut uppersaat.”

§ 101, imm. 9, nr. 1 pillugu: aalajangersagaq tillinniarluni pinerluutinik aamma imaqtariaqarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusaatissatut tiguneqarpoq. Aalajangersagaq allanngortinneqarpoq nalunaarummilu malittarisassanut sukumiinerusunut tunngavissamik imaqarluni.

"§ 102, imm. 3 pillugu: Paaqutaqartarnissamut aaqquussinerit pilersinneqareersut atorlugit qanoq isummertoqassanersoq inatsisini allaqqasuni takuneqarsinnaasariaqarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. § 102, imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq imm. 2-mi piumasarineqartut naammassineqarsimassasut.

"§ 103, imm. 2 aamma imm. 3 pillugit: Inuk innarluutilik, inuit innarluuteqanngitsut assigalugit, tigusarinninnerup nalaani, tigusarinninnerup sivitsuiffiginissaani, tigungmigallarneqarnissaani kiisalu allatut iliuseqarnissami politiit imaluunniit pinerluuteqarsimasunut isumaginnittoqarfimmiit tigungmigallarneqartussaapput. Taamaammat tamatuma sumiiffimmi inuup pisariaqartitaanik matussusiiffiusinnaasumi pisarnissaa politiit imaluunniit pinerluuteqarsimasunut isumaginnittoqarfiup akisussaaffigisussaavaat. Innarluutillit pillugit Isumaqtigiissut aamma politiit pinerluuteqarsimasunullu isumaginnittoqarfimmut atuutsinneqarpoq. Politiit eqqarsuussiveqarfillu suliaasaqarfiummata sulii tiguneqarsimanngitsut ilanngullugu malugeqquneqarpoq, taamaammallu taamaaliornikkut akisussaaffiup kommuninut nuunnissaanut tunngavissaqanngilaq. Taamaammat § 103, imm. 2 + 3 inatsimmit peertariaqarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Kalaallit Nunaannut Eqqartuussisarnermut Inatsit aamma Kalaallit Nunaannut Pinerluttulerinermik Inatsit naapertorlugit isumaginnittoqarfik taanaavoq inatsitigut aalajangiinernut eqqartuussisutinullu atortussanngortitsisussaq”

"§ 104 pillugu. Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 105, imm. 2 pillugu: Siunnersuutigineqarpoq oqaatsit: "...nammineerluni iliuseqarsinnaanngilaq..." uunga allanngortinneqassasut: "...nammineerluni iliuseqarsinnaanaviannngilaq imaluunniit ajornartorsiutigissavaa..."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

"§ 106, imm. 2 pillugu: Aalajangersakkap nassuiaatillu akornanni naapertuutinngitsoqarpoq. Inatsimmi allassimasuni erseqqissarneqarpoq: "...angjoqqaatut oqartussaassusillit imaluunniit ataaseq imaluunniit qanigisaasut arlallit...", nassuiaatinilu erseqqissarneqarluni: "... angjoqqaatut oqartussaassusillit imaluunniit ataaseq imaluunniit qanigisaasut marluk ...." Inatsimmi allaqqasut nassuiaatini allaqqasut assigalugit oqaasertalerneqassasut kissaatigineqarpoq.

§ 106, imm. 4 pillugu: Oqaatsit: "...naapertorlugu Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarneq...." uunga allanngortittariaqarpoq: "... naapertorlugu Kalaallit Nunaata avataani kisiannili Naalagaaffeqatigiinnermi ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarneq...."

§ 106, imm. 5 pillugu: Inuit kommunip angalanernut ikiorsiiffigisassaasa amerlassusaat inunnut marlunnt killeqartinneqassasut kissaatigineqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Imm. 2-mut: Ilanngunneqarpoq.

Imm. 4-mut: Ilanngunneqanngilaq.

Imm. 5-imut: Ilanngunneqarpoq.

"§ 107, imm. 1 pillugu: Oqaatsit: ....inuit innarluutilik imaaliussaaq ...." uunga allanngortittariaqarpoq: "... inuk innarluutilik imaaliussaaq...."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

"§ 108 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 109, imm. 1 pillugu: Oqaatsit: "...Kalaallit Nunaannut angalanissamut tapiissutininik tunniussisinnaavoq imaluunniit ..." uunga allanngortittariaqarpoq: "... Naalagaaffeqatigiinnerup iluani Kalaallit Nunaannut sumiiffimmiit angalanissamut tapiissutininik tunniussisinnaavoq imaluunniit...."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalackersuisoqarfiup aalajangersakkami oqaatsit atorneqartut kiisalu aalajangersakkamut nassuiaatigineqartut aalajangiusimavai.

"§ 110 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 111, imm. 1 pillugu: Oqaatsit: "...sakkortusisamik inummut sammititamik nakkutilliineq, matumani kommunalbestyrelsip inummut sakkortusisamik nakkutilliinermut nalinginnaasumut paasisaqarpat imaluunniit pissutsinut ernumanarluinnartunut ilisimasaqalerpat." uunga allanngortittariaqarpoq: "...sakkortusisamik inummut sammititamik nakkutilliineq, matumani kommunalbestyrelse inummut sammititamik

nakkutilliinerni nalinginnaasuni allatulluunniit inummut innarluutilimmut tunngatillugu pissutsinik ernumanarluinnartunik ilisimasaqalersimappat.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq. Nassuiaatini allannguinnessamut pisariaqartitsisoqanngilaq.

”§ 111, imm. 2 pillugu: Iliuusissatut pilersaarut sapinngisamik inuk iliuusissatut pilersaarummut attuumassutilik peqatigalugu suliarineqartassaaq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

”§ 112 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 113 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 114 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 115 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 116 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 117 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 118 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 119 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 120 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 121 pillugu: aalajangersagaq assersuutigalugu illoqarfiup nunaqarfiullu akornanni uterlugulu assartuinnermut aningaasartuutit, sulianik suliarinninnermut atatillugu najugaqarnerup nalaani najugaqarnermut aningaasartuutaasinnaasut kiisalu inunnut innarluutilinnut taakkualu ingiallortaannut, matumani angalaneq najugaqarnerlu isertitanik annaasaqarnermik kinguneqassappat, aningaasartuutit kommunit akiligassai pillugit paasisutissanik imaqartariaqarpoq. Naalackersuisut tamanna pillugu malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaasarnissaat aamma periarfissaasariaqarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Tamanna kommunit suliassarereerpaat. Taamaattorli tamanna Inatsisartut inatsisaanni ilitsersuummi immikkut erseqqissaaffigineqarumaarpoq.

”§ 122, imm. 2 pillugu: Aalajangersagaq taanna Angajoqqaat akisussaassuseqarnerat pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutsinnissaa pillugu Peqqussummut nr. 680, 6. juni 2016-imeersumut akerliusutut nalilerneqarpoq. Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq peqqussummut naapertuuttunngortinneqassasoq imaluunniit aalajangersakkamik Meeqqanut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 7. december 2009-meersumi § 6, imm. 3, 4 aamma 5-imut assingusumik suliaqartoqassasoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Tamanna eqqoqqissaanngilaq. Kaasarfimmiussat atisassarsiutissallu aningaasat imm. 1 malillugu kommunalbestyrelsip ulloq unnuarlu neqeroorummut akiliutigisassai atorlugit tunniunneqassapput. Kommunalbestyrelse taamaasilluni kaasarfimmiussat atisassarsiutissallu matussusernissaannut ulloq unnuarlu neqeroorummut aningaasanik allanik akiliuteqassanngilaq. Allatut oqaatigalugu aningaasat amerlassusaat taakku ullormut unnuamullu akigititami ilaareerput. Meeraq ulloq unnuarlu neqeroorummiissimappat angajoqqaat meeqqanut tapiissutinik tunineqarnavianngillat, tassami pilersuinissamut pisussaaffik ulloq unnuarlu neqeroorummut nuunneqartussaavoq.

"§ 123 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 124, imm. 4 pillugu: Oqaatsit: "...Isumaginninnikkut akigititat nalunarutit.gl-imiittut kingusinnerpaamik...." uunga allanngortittariaqarpoq: "...Isumaginninnikkut akigititat nittartakkami www.nalunaarutit.gl-imiittut kingusinnerpaamik..."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqarpoq.*

"§ 125 pillugu. Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 126 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 127, imm. 1 pillugu: Oqaatsit: "...siulianiittunut nutaamik suliaqartoqassaaq malitseqartitsillunilu..." uunga allanngortittariaqarpoq: "...siulianiittunut nutaamik aamma periusissiamik malitseqartitsiffiusumik suliaqartoqassaaq...."

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqarpoq.*

"§ 128 pillugu: IT-mut atortoq pineqartoq imaalillugu ilusilersugaasariaqarpoq paasissutissat ilaat il.il. Naalackersuisunut kommunimullu pineqartumut pissarsiarineqarsinnaanngortillugit, paasissutissallu allat il.il. suleqataasut aappaannut tunngasinnaassallutik."

"§ 129, imm. 1 pillugu: Oqaatsit: "...Naalackersuisunut kisitsisitigut paasissutissat." uunga allanngortittariaqarpoq: "...uku pillugit Naalackersuisunut kisitsisitigut paasissutissat:"

*Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqarpoq.*

"§ 130 pillugu: Kommunit Naalackersuisut nalilersuinerat malillugu sulianut innarluutilinnut tunngasunut sulianik suliarinnittarnermut tunngatillugu uteqqiillutik sakkortuumik sumiginnaasimatillugit imaluuniit mianersuaalliorsimatillugit tamatuma kommunit misilittagaat naapertorlugit amerlanerpaartaatigut ilaatigut inatsisit paasiuminaatsut, ilaatigut

sulianik suliarinnittarnermut amigartumik misilittagaqarnerit, ilaatigut sulianik suliarinnittartut taarseraattuarnerat, ilaatigullu nunatsinni attaveqaasersuutit pissutaasarput. Pisut tamakku pinngitsaaliilluni akiliisitsisarnikkut ikiorserneqarsinnaanngilat, pinngitsaaliillunilu akiliisitsisarnerit sulianik suliarinnittarnerup suli ajornerulerneranik, taamaasillutillu aamma innutaasut atugarisaannik ajorseriartitsinernik, kinguneqaratarsinnaapput.

Ajornartorsiutip tulluarnerusumik isigineqarnissaa Avannaata Kommuniata nalilersuina malillugu sulianik suliarinninnermi pineqartumi tassaassaaq sakkortusisamik ikiuisoqartarnissaa, soorlu Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup tungaaniit.”

”§ 131, imm. 2 pillugu: Oqaasertaliunneqartut uunga allanngortittariaqarput: ”Kommunimi misiligutigalugu aaqquissuussineq sivisunerpaamik ukiunik 3-nik sivisussuseqarsinnaavoq.”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalakkersuisoqarfiup oqaatsit atorineqartut aalajangiusimavai.

”§ 132 pillugu: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 133, imm. 1, nr. 2 pillugu: Oqaatsit: ”...nakorsamit misissortittarnissaq imaluunniit....” uunga allanngortittariaqarpoq: ”...nakorsamit imaluunniit sulisunit peqqinnissaqarfimmik ilisimasalinnit misissortittarnissaq...”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Naalakkersuisoqarfiup oqaatsit atorineqartut aalajangiusimavai.

Misissortittarnissamut piginnaatitsissutip nakorsaannigsumut allanut annertusinissaa siunertaanngilaq.

”§ 134, imm. 3 pillugu: Oqaatsit: ”...una malillugu ilisimagaluarlugu tapiiffigineqarnissaq...” uunga allanngortittariaqarpoq: ”...una malillugu ilisimagaluarlugu eqqunngitsumik tapiiffigineqarnissaq...”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

”§ 135, imm. 1 pillugu: Siunnersuutigineqarpoq ulloq atuutilerfiusussaq ullormut 1. juli 2024-mut allanngortinneqassasoq, taamaasilluni Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup tungaaniit ilinniartitsisarnissaq pisariaqartinneqartoq tamanna pitinnagu pisinnaassammat.”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

6. Tilioq

”Siunnersuut annertuvoq, aalajangersakkallu tamaasa oqaaseqarfigissallugit periarfissaanaviangilaq.

Tusarniaanermut akissut matumani pineqartoq nassuiaatit pingaarnerusut atorlugit sanaajuvoq, tamatumalu kingorna nassuiaatit nalinginnaasut arlallit atorlugit, kingornagullu siunnersuummut ilaasut toqqakkat oqaaseqarfigineqarput kingullertullu nassuiaatigineqartut kingulliullugit.

Nassuiaatit pingaarnertit ataatsimullu nalilersuinerit

Inuit innarluutillit susinnaajunnaartarnera Inuk innarluutilik oqartussanut akiuuttuurtuuvuq, ikiorneqarnissaminullu iluamik ikiorneqarneq ajorluni. Tamanna Kalaallit Nunaanni ullutsinni piviusuuvuq.

Inatsisissatut siunnersuut matumani pineqartoq misissuiffigereerlugu aammalu ulloq manna tikillugu tusarniaanerup ingerlanneranut malinnaareersimaluni pingaarnertigut nalilernerpoq inatsit manna Kalaallit Nunaanni inunnut innarluutilinnut pitsanngorsaaffiunngitsoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalackersuisoqarfiup matumuuna siunnersuummi alloriarfissat assigiinngitsut erseqqissarpai, tamakkumi inummumut innarluutilimmumut pisinnaatitaaffinnik amerlanernik tunniussaqaqtussaapput, taamaammallu tapersersuisarnissamut iliuusissat tamakku nutaat ajorseriarsimasutut isiginagit. Akerlianik tapersersuisarnissamut iliuusissat tamakku nutaat atunnginnerat inuit taakkua inatsisitigut inissisimanerannut ajorseriaataasussaapput.

Tapersersuisarnermut iliuusissat nutaat kiisalu annerusumik inatsisitigut isumannaatsuunissaq

- 1) *Periarfissaqarsimatillugu inissamik kiffaangissuseqarluni toqqaasinnaanermut tapiissuteqarneq*
- 2) *Sullinniakkat amerlanerusut*
- 3) *Qulaajaaneq*
- 4) *Piffissaliussat*

- 5) *Nakorsamit misissorneqarneq akuerseqqaarnanilu suliaritinneq*
- 6) *Illersuisussap toqqarnissaanut peqqusineq*
- 7) *Inissiiviugallartussamik pissarsiniarneq*
- 8) *Pinerluuteqarsimannginnermut uppersarsaat aamma meeqqanut pinerluuteqarsimannginnermut uppersarsaat pillugit malittarisassat sakkortusisat*
- 9) *Kalaallit Nunaata avataanut najugaqarfissatut neqeroorut pillugu malittarisassat sakkortusisat*
- 10) *Inuup innarluutillip pisariaqartitaasa Kalaallit Nunaanni suliarineqarsinnaannginnerannut tunngatillugu malittarisassat sakkortusisat*

- 11) *Inuup innarluutiminut tunngatillugu piginnaasaminik ineriartortitsinissaminut pisariaqartitsisimappat imaluunniit piginnaangorsarniarluni suliniuteqarfiginissamik pisariaqartitsisimappat Kalaallit Nunaanni suliarineqarsinnaangitsunut tunngatillugu malittarisassat sakkortusisat*
- 12) *Kalaallit Nunaata avataani tapersersuinissamut iliuusissat ataatsikkoortinnerisa qularnaarnissaat*
- 13) *Inoqarfinni kinguaassiuutitigut atonerluisarnerit pinaveersaartinnissaat suliarisarnissaallu*
- 14) *Ineriartornissamut pilersaarut pillugu malittarisassat sakkortusisat*
- 15) *Namminerisamik angerlarsimaffimmi isumassuinerup isumaginissaanut ineqarnermut tapiiffigitinnissaq pillugu malittarisassat sakkortusisat*
- 16) *Inigisap ilusilersorneqarnera*
- 17) *Ikiuutit*
- 18) *Qamutit motoorimik ingerlatillit*
- 19) *Eqimattakkaarluni ikiuinissaq tapersersorneqarnissarlu pillugit neqeroorneq*
- 20) *Inunnut ataasiakkaanut isumaginninnikkut killiligaangitsumik ikiorneqarnissaq tapiiffigineqarnissarlu pillugit neqeroorneq*
- 21) *Pikkorissaanerit siunnersuinerillu*
- 22) *Suliffissaqartitsinermut, sammisassaqartitsinermut katerisimaaqateqarnissamut neqeroorutit*
- 23) *Ataatsimoortunik angallassinermik aaqqissuussineq*
- 24) *Ingiallorteqartitsineq*
- 25) *Malitseqartitsineq*
- 26) *Innarluutillip qanigisaasup paarisarnissaa imaluunniit nappaat sakkortoq*
- 27) *Tikeraarluni angalasarnernut tunngatillugu assigiimmik pinnittarnissaq*
- 28) *Inummut sammititamik annertunerusumik nakkutilliineq*
- 29) *Ulloq unnuarlu neqeroorutinut suliassaqarfimmi ineriartortoqarneranut nuna tamakkerlugu periusissiamik suliaqarnissaq*
- 30) *Pisortat ataatsimoorlutik IT-mut atortuata allaffissornermut atornerqarnissaa*
- 31) *Kisitsisitigut paasissutissat ukiumoortumik nalunaarutigineqartarnerat*
- 32) *Misileraalluni aaqqissuussinerit*

Akerlianik tapersersuisarnissamut iliuusissat nutaat taakkua mininneqarsimappata tamanna inuup innarluutillip inatsisitigut inissisimaneranut ajorseriataasinnaassaaq.

"Taasarialinnik pingaarnernik pingasunik taasassaqpunga:

1.

Inatsisissatut siunnersuut suliassaqarfimmut, sulianik suliarinnittarnermi ajornartorsiut, pingaarnermut sunniuteqarnaviannigilaq, tamannalu uanga innarluutillit pillugit oqaaseqartutut innuttaasut marluk peqatigalugit Ilulissani februaarimi PKG-ip ataatsimiinerani sammisatut

oqqersuiffissatut qaaqqususaaffigisimasara. Tamanna sulianik suliarinniffigissallugu ajornarnerulissaaq, tamanna inatsisitigut pitsaanerusemik inissisimalersitsinaviangilaq. Naamerluinnaq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuut sulianik suliarinnittarneq pillugu digitaliseeriinissaq pillugu aalajangersakkap sulianik suliarinnittarnerup pitsanngortitsineratigut ajorninnginnerulersinneratigullu sulianik suliarinnittarneq sunnerneqartussaavoq. Ilanngullugulu Inatsisartut inatsisaannut ilitsersuut nutaaq sulianik suliarinnittarnermut pingaaruteqarluni atortussaassaaq, taannalu sulianik suliarinnittarnermi isumannaatsuutitsinerussaaq.

"2.

Inatsisissatut siunnersuut inunnu innarluutilinnut pitsanngorsaatissanik imaaliallaannaq takuneqarsinnaasunik imaqaangilaq. Naamerluinnaq - matumani ajorserniarnerit pineqarput. Tiliormi assersuutigalugu makku maqaasimavagut:

a.

Inuit pisinnaatitaaffiunik tunngaveqarluni suliarisinnaaneq pitsaanerusemillu iliuuseqarsinnaaneq naapertorlugit innersuussutigineqarpoq Kalaallit Nunaat Borgerrettet Personlig Assistance-imut (BPA) ilaalissasoq.

b.

Assersuutigalugu angerlarsimaffimmi sungiusarnerit imaluunniit aaqqiissutissat assingusut attuumassutillit aqutigalugit piginnaanngorsarnissamut piginnaanngorsaqqinnissamullu siusissukkut iliuuseqarnissaq annerusemillu periarfissaqarnissaq.

c.

Suliffinnik suleqateqalersinnaanermut periarfissaat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuut - soorlu siuliani taaneqartoq - inunnu innarluutilinnut pitsannguutissanik amerlasuunik imaqarsimavoq.

a. pillugu: siunnersuummi Borgerrettet Personlig Assistance-p atornissaa aporfissaqaangilaq. BPA iluatsillugu Inatsisartut inatsisaannut ilitsersuummi nassuiarneqarsinnaavoq.

b pillugu: siusissukkut iliuuseqartarnermi siunnersuummi uani aalajangersakkamik nutaamik siunnersuuteqartoqarsimavoq. Siunnersuummi piginnaanngorsarneq piginnaanngorsaqqittarnerlu pillugit aalajangersagaqarpoq, tamakkulu ilaatigut angerlarsimaffimmi sungiusartarnissamut periarfissiipput. Piginnaanngorsarnerit piginnaanngorsaqqittarnerillu pillugit aalajangersakkat nalunaarummi aamma Inatsisartut inatsisaannut ilitsersuummi aamma malittarisassiorneqarput.

c pillugu: "Suliffinnut attaveqarnermi" suna pineqarnerisooq paasiuminaappoq, tassami siunnersuut manna malillugu tapiiffigineqarnissamut periarfissat ilaatigut sapinngisamik suliffinnut periarfissiisartussaapput.

”3.

Arlaatigut pitsangortoqarnissaa naatsorsuutigisimagaluarpara - tassa inatsit siumut isiginerusooq - taannalu tunngavissanik ilanngussisinnaavoq, soorlu ilusilersuisarnerit, peqataatinneqarnerit ilaatinneqartarnerillu, soorlu innarluutillit pillugit isumaqatigiisummi taaneqartut. Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit Pillugit Isumaqatigiissutaata Kalaallit Nunaanni inatsimmi ilanngunneratigut Innarluutilinnut Isumaqatigiissut inatsisinut, aalajangiinernut nalilersuinernullu tunngavissamik pilersitsinnaavoq. Taamaaliornikkut naammagittaalliortarfiit tassunga isummersinnaassapput.

Aallaaviatigut Tiliup tungaaniit inassutigissavarput inatsisissatut siunnersuut itigartitsissutigineqassasoq peqqissaartumillu suliareqqitassanngorlugu nutaatut, suliatigut tunngavissaqartumillu nassiunneqassasoq. Tiliup misissueqqissaarnerani paasinarsisimavoq inuit innarluutillit inatsisitigut isumannaatsumik pineqarnatik iperaannarneqartartut. Inatsimmut missingiutip pioreersunut tunngatillugu ajorteriarsimasup anguniarneranut nukippassuit atorsimaneranni nunatsinni inuppassuaqarpoq ikiorneqarnissamik assut pisariaqartisisunik, ajoraluartumillu angusaqassanatik akiuuttuartunik. Tamanna inummut annertuumik sunniuteqartarpoq."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffinnik amerlanernik tunineqarnissaat, taamaalillunilu

Inunnut innarluutilinnut Pisinnaatitaaffiit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit

Isumaqatigiissutaannik eqqortitsiniarnissamut inatsisitigut tunngavissamik pitsaanerumik tunngavissaqalernissaat siunnersuummi siunertaavoq.

Isumaqatigiissutip inatsisitut akuersissutigineratigut Naalagaaffiit Peqatigiit

Isumaqatigiissutaat ilanngutissallugu periarfissaqanngilaq, tassami inatsisitigut

suliassaqarfiit arlallit Kalaallit Nunaannut suli angerlaanneqarsimangillat, ilaatigut

ilaqutariinnut inatsisitigut suliassaqarfik, pinerluttulerinermi inatsit aamma

eqqartuussisarnermut inatsit.

”Oqaaseqaatit nalinginnaasut

Malittarisassaqartitsinerit taama annertutigisut malittarisassanut pioreersunut taarsiullugit atortussanngortinniarneqarmata Tiliumiit immikkut ernumanartutut isigineqarpoq, tassami tamakku annertunerpaartaatigut suli atortussanngortinneqarsimangimmata.

Taamaammat malittarisassanut pioreersunut ilisimasaqarnerit killeqartuunerannut ilaannakortumillu malinneqartarnerannut Tilioq misilittagaqarpoq. Siunnersuut manna akuersissutigineqassagaluarpat Tiliup tungaanit sakkortuumik inassutigineqassaaq atortussanngortitsiniarnissaq annertooq kommunini sulianik sularinnittartunut allanullu sulianik ilisimasalinnut sammititaq aallartinneqassasoq. Tassunga atatillugu aningaasaqarnermut nassuiaatini atortussanngortitsiniarnissamut aningaasanik immikkoortitsoqarsimangitsoq Tiliup paasisimavaa. Taamaattorli aningaasat qanoq isillugit

pissarsiarineqarsimanersut takuneqarsinnaangilaq, taamaammallu aningaasat naammannerut pillugit isummernissaq periarfissaangilaq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusaatissatut tiguneqarpoq. Atortussanngortitsinissamut aningaasat atorineqartussat nalilersoqqinneqassapput.

”Tiliumiit ilanngullugu inassutigineqassaaq Inatsisartut inatsisaata naliliiffiginera pillugu piunasaqaammik ilanngussisoqassasoq, matumani aalajangersakkat sulinermi aamma atortussanngortinnissaat qanoq annertutigissanersoq takusinnaajumallugu. Tiliup tassunga peqatigitillugu inassutigissavaa atortussanngortitsinissaq peqatigalugu Inatsisartut inatsisaannut ilitsersuut peqqissaartoq nassiunneqassasoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuutip atortussanngortinnissaanut atatillugu piareersaaneq annertoq piareersarneqarpoq, soorlu pikkorissaanerit ingerlattanissaat aamma inatsimmut ilitsersuut nutaaq.

”Tiliup ilanngullugu ajoraluartumik paasisimavaa angusaqarsinnaanermut aalajangersagaq pioreersoq atorunnaarsimammat. Imaassinnaavoq suliassaqaarfik innarluutilinnut inatsimmi malittarisassiorfigineqannginnera pissutaasoq. Tiliup ilanngullugu maluginiarsimavaa aalajangersagaq assingusoq inatsimmi allami ilanngunneqarsimanngimmat. Matumani inuup innarluutillip atugarisaata ajoraluartumik ajorteriarnerat pineqarpoq, Tiliumiillu inassutigineqassaaq suliassaqaarfik Inatsisartut inatsisaannut nutaamik ilanngunneqassasoq imaluunniit angusaqarsinnaanerup inatsimmi allami malittarisassiorneqarnissaanut suliniummik aallartitsisoqassasoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Kalaallit Nunaat Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit pillugit Isumaqatigiissutaannut akuersisimavoq, taamaalillunilu malinnissaanut pisussaaffeqarluni, angusaqarsinnaanermut artikeli ilanngullugu.

Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni § 5-imi aalajangersarneqarpoq: "Pisortat illuutaat atortorissaarutaataallu sapinngisamik ima aaqqissuunneqassapput inuit innarluutillit isersinnaanissaat atuisinnaanissaallu qulakkeemeqassalluni"”. – Aalajangersagaq taanna isumaginninnermut inatsisini atorineqartussaangilaq, akerlianilli inissiat pillugit inatsisini inatsisinilu allani attuumassutilinni atorineqartussaalluni.

”Suliassaqaarfiit marluusut akornanni annasaqarnissaq allatut periarfissaavoq, taamaammallu angusaqarsinnaaneq innuttaasunut nammineq angerlarsimaffimminnut, illoqarfimminnut, kommunerisaminnut ataatsimooqatigisartakkanullu isersinnaanngitsunut

qularnaarneqarsimanani. Taamatut angusaqarsinnaaneq pisinnaatitaaffiuvoq innarluutilinnut isumaqatigiissummi ersarissumik piareersarneqarsimasoq, taamaammallu pisinnaatitaaffiulluni ilissi qulakkiissallugu isumagisassarsi. Kingusinnerusukkut suna pillugu paarlattuanik aqcutissat siumut isiginninnerusut isumaqatigiisstinullu qanittut allat atorlugit eqqussisoqarnissaa pillugu Tiliumit arlaleriarluni inassutigineqartunut tusaaniartoqarsimannginnera iserfigiumaarparput.

Tamanut naleqqussaaneq suliassa qarfiit tamakkerlugit inatsisiniittoq.

Tassunga peqatigitillugu siunnersuut suliassa qarfinnut malittarisassiornermik kinguneqartussaavoq, tassani inatsisit allat aamma atorneqartussaallutik. Matumani akuerseqqaarnani nakorsamit misissortittarnissamut sularineqartarnissamullu periarfissaqarneq pineqarpoq, tamannalu aamma peqqinnissaq pillugu inatsisini malittarisassiorneqarpoq. Inatsisartut inatsisaat manna peqqinnissaq pillugu inatsisinut pioreersunut sutigut attuumassuteqarnersoq paasiuminaatsinneqarpoq.”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Siunnersuut manna peqqinnissamut inatsisinut tunngatillugu malittarisassiorfiunngilaq.

”Tamannattaq siunnersuummi aalajangersakkanut meeqqanut inuusuttunullu sammititanut tunngatillugu atuutsinneqarpoq. Arlalippassuartigut Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaannut pioreersumut attuumassuteqartoqarpoq, matumani siunnersuummi matumani qanoq malittarisassat assigiinngitsut imminnut ataqatigiinnissaat suli paasineqanngikkaluartoq.

Tiliumit ernumassutigineqarsinnaavoq suleqatigiinnissamut ajornartorsiutit paasineqanngitsut inuit innarluutillit suliarnut pisariaqartumik ikiorneqarnissaannut kinguneqarumaassanersut, allatut oqaatigalugu inatsisitigut issiaviit marluk akornanniittoqartassalluni.

Taamaammallu ataatsimut isigalugu Tiliumit inassutigineqassaaq ajornartorsiutinngortartut tamakku nassuiaatini misissorneqarlutillu nassuiaaffigineqassasut.”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 1, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq inuk innarluutilik pineqartoq ataqatigiissummik tamakkiisumillu isiginnilluni suliniuteqarfigineqassasoq, suliniuteqarnermilu pineqartup pisariaqartitai naapertuutissasut.

Ajornartorsiutinngortartuq Inatsisartut inatsisaanni ilitsersuummi pisariaqartitsineq naapertorlugu sukumiinerusumik nassuiaaffigineqassaaq.

”Tiliumiit paasineqarpoq innersuussisoqarnissaa sioqqullugu inuup innarluutillip qulaajaaffiginissaa pillugu siunnersuummi piumasaqaammik ilanngussisoqarsimammat. Tassunga peqatigitillugu siunnersuummi anguniarneqarpoq taamatut qulaajaaneq

tapiissuteqarnissamut periarfissanut tamanut isiginnilluni pisassasoq, Tiliorlu isumaqarpoq taamak qulaajaaneq annertutigisoq tapiissutit assigiinngitsut eqqarsaatigalugit pisariaqassanngitsaq. Taamaammat Tiliumit inassutigineqassaaq qulaajaasarnermut piunasaqaat nalilersorneqassasoq. Inassutigissavarput nunat allat, soorlu Nunavut, isiginiarneqartassasut, tamatumani arlalitsigut suussusersineq pillugu pasitsaassaqaarnermi tapersersuinissat aallartinneqarsinnaammata. Inuit pisortani ajornartorsiutaasut pissutaallutik inuttut naalliullutik ikiorneqarnissamik utaqqisariaqartartut takusarpavut, amerlanertigullu suussusernernik ilanngussanik, piunassuserinngisamik atuarinngitsoortarnernik, nunatsinniit aallarartunik imaluunniit ajornerusumik kinguneqarsinnaasartut.”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput. Qulaajaasarnernit tapersersuisarnissanut periarfissat tamaasa eqqarsaatigalugit ingerlattarnissaat anguniarneqanngilaq. Siunnersuummi § 15 maluginiarneqassaaq. "Kapitali 10-mi alajangersakkat malillugit tapersersorneqarnissamik imaluunniit kapitali 4-6-imi aalajangersakkat malillugit najugaqarfissatut neqeroorumi najugaqarnissamik pisariaqartitsisoq ilimagineqartariaqarpat, inummut innarluutilimmut tunngasunik qulaajaanermik kommunalbestyrelse suliaqassaaq. Qulaajaanissarli pisariaqartinneqanngitsutut paasineqarpat qulaajaaneq ingerlanneqassanngilaq."

”Siunnersuummi ilanngunneqartut toqqakkat oqaaseqarfigineqarput Aalajangersakkanut pineqartunut arlalinnut tunngatillugu Tilioq arlalinnik oqaaseqaatissaqarpoq. Aalajangersakkanik tamanik misisueqqissaarnerit matumani pineqanngillat, akerlianilli assersuutissat toqqakkat pineqarlutik, tamakkualu inatsisissatut siunnersuummi matumani ajornartorsiutit annertuut takutinneqassapput. Siunnersuummi § 11, imm. 2, 1-imi takuneqarsinnaavoq tarnigissaasumut oqaloqateqarnerit siunnersuisarnertut ilitersuisarnertullu neqeroorutaammata. Siunnersuisarneq soqutiginaateqarluni neqeroorutaagaluarpalluunniit tarnigissaasumik oqaloqateqartarnissamut innersuussisarneq siunnersuisarnernut ilitersuisarnernullu sanilliullugu annertunerusutut isigisariaqarpoq.”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusaatissatut tiguneqarpoq, siunnersuummili allannguuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat.

”Siunnersuummi § 14-imi kommunit immikkut atugarliortunut suliarineqarsimanningsunut sulianik allartitsisarnissaannik peqquneqarput. Aalajangersagaq suna pillugu pisariaqartinneqarnerisooq paasiuminaappoq. Suliat tamarmik suliarineqartartussaammata paasineqarsinnaasariaqaraluarpoq.”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. § 14-imut nassuiaatini takuneqarsinnaavoq: "Aalajangersagaq manna inunnut innarluutilinnut isumaginninnikkut suliaqarfioersunut, inuup imaluunniit taassuma inuunikkut atugarliuutininik naapitsisarneranut, malittarisassiorfiuvoq. Taamaattumik kommunalbestyrelse sullitassanut taakkununga immikkorluinnaq ittumik ikiorsiissuteqassaaq immikkullu suliniuteqassalluni, taamaammallu sulianik suliarinnittarneq ingerlaannaq aallartittariaqassalluni."

”Inissiiviugallartartut pillugit siunnersuummi § 20-mi suna inissiiviugallartartumi pineqarnersoq paasiuminaatsinneqarpoq. Tiliumit ernumassutigineqarsinnaavoq utaqqiisaasumik aaqqiinerup sivisunerulersinnaanera.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 20-mut nassuiaatini takuneqarsinnaavoq: Kommunalbestyrelsip meeqqamut qitiusumik innersuussisarfik aqputigalugu inummumut innarluutilimmumut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik utaqqisumut aaqqiissutaagallartussamik nassaarnissaminut pisussaaffilerner aalajangersakkatigut erseqqissarneqarpoq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup aaqqiissutaagallartoq atorlugu qulakkeertuassavaa inuk innarluutilik piaartumik ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik neqeroorfigineqassasoq, neqeroorummilu inummi innarluutilimmi pisariaqartitat piareersimaffigineqassapput. Kommunalbestyrelsip inummik innarluutilimmik inissiigallarnerani inummi innarluutilimmi pisariaqartitanik kissaatinillu maluginninniartoqartassaaq. Inuup najugaqarfiata eqqaani aaqqiissutaagallartussamik nassaarniartoqassaaq, tamakkulu immikkut pisariaqartitanut meeqqap atugarisinnaasaanut piareersimassapput.

Naalackersuisut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqputigalugu qanoq ilineratigut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik tulluurtumik tunineqarnissaq naatsorsuutaasinnaanersoq pillugu kommunalbestyrelsimut kvartalikkaartumik ataasiarlutik ilisimatitsisassapput. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelse inummumut innarluutilimmumut inissiiviugallartumiittumut tapersersuinikkut iliuusissat pillugit Naalackersuisunut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqputigalugu ilisimatitsisariaqaraluarpoq.”

”Siunnersuummi § 40-mi kaasarfimmiiussat atisassarsiutissallu pineqarput. Kaasarfimmiiussat atisassarsiutissallu taamaallaat ulloq unnuarlu neqeroorummi imaluunniit neqeroorutigineqartuni tamani tunniunneqarsinnaanersut paasiuminaappoq. Pissutsit erseqqissaaffigineqassasut Tiliup inassutigissavaa.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 40, imm, 1-imut nassuiaatini takuneqarsinnaavoq: "Inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummi najugallip kaasarfimmioqarnissamut atisassarsiuteqarnissamullu pisinnaatitaaffeqarnissaa aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq."

”Siunnersuummi § 48, imm. 2-mi Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfissatut neqeroorummi killilimmik najugaqarnissaq taaneqarpoq. Tassani aamma paasiuminaappoq piffissami killilikkami suna pineqarnersoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

"Pissami killilikkami najugaqarneq", tamanna piffissatigut killiligaasutut paasineqassaaq. Piffissaliusaaq pineqartoq suliani ataasiakkaani immikkut nalilersuiffigineqassaaq. Kalaallit Nunaata avataanut najugaqartitsisarnerup killeqartinneranut pissutaavoq Kalaallit Nunaat avataanut najugaqarnissamut qinnuteqarnerup nalaani Kalaallit Nunaanni neqeroorummik assingusumik nassaassaqaqqinnerna. Kalaallit Nunaanni neqeroorummik assingusumi pilersitsisoqarsimangippat aammalu piffiussaliusaaq pineqartoq naappat siviitsuisoqarnissaa pillugu qinneqartoqarsinnaavoq.

”Tiliumit pitsaalluinnartutut isumaqarfigineqarpoq kinguaassiuutitigut atonerluisarnerup pinaveersaartinnissaanut aalajangersakkamik ilanngussisisoqarsimammat. Naallu innarluutillit tapersersorneqarnisaannut inatsimmut taamatut ilanngussineq pitsaasumik ineriartorerugaluortoq suliniutigineqartussamut uani nassuiaaffigisatsinnut arlalitsigut ernumassutissaqarpugut.

Kinguaassiuutitigut atonerluisarneq pillugu siunnersuummi § 52-imi inoqarfimmi sulisut periaannarnut tallimanut "immikkut maluginiagaqartarnissaat" qitiutinneqarppq. Tiliup tungaaniit erseqqissarusupparput ilisimasaqarneq maluginiagaqartarnerlu imminni najugaqatigiiffittut neqeroorutini aamma ulloq unnuarlu neqeroorutini kinguaassiuutitigut atonerluisarnermut pinaveersaartitsiffiunaviangimmata. Tamanna najugaqatigiiffinnut Naalackersuisunuunngitsorlu akisussaalersitsivoq, Naalackersuisummi taakkuupput inuit innarluutillit - pingaartumik meeqqat - atonerluisarnermut pinaveersaartitsiffiunissaannut illersortarnissaannullu qulakkeerinnittussat. Sakkortunerpaamik inassutigissavarput inatsit naammassisaq isumannaallisaanermut iliusissanik, whistleblowerinut aqqqissuussinermik, tapersersuinissamut periarfissanik imaqaassasoq, matumani kinguaassiuutitigut atonerluisoqarsimatillugu, kiisalu najugaqatigiiffittut neqeroorutip aamma ulloq unnuarlu neqeroorutip avataani atonerluinerit qitiutillugit. Tilioq ullormi 18/4 tusarniaanermut akissutinik Meeqqanut Inuusuttunullu Naalackersuisoqarfimmut nassiussivoq, tassanilu inuit innarluutillit kinguaassiuutitigut atonerlugaasarnerisa pinaveersaartinnissaannut siunnersuutit ersarilluinnartut tigussaasullu taaneqarput.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tusaatissatut tiguneqarpoq. § 52 ulloq unnuarlu neqeroorutini ataasiakkaani kinguaassiuutitigut atonerluisarnerit pinaveersaartinnissaannut tunngavoq. Ulloq unnuarlu neqeroorutit Naalackersuisunit ingerlanneqarmata Naalackersuisut ulloq unnuarlu neqeroorutini tamani inunnut innarluutilinnut kinguaassiuutitigut atonerluisarnerit pinaveersaartinnissaannut suliniutinik suliaqartoqartarnissaanut pingaarnertigut akisussaapput.

”Siunnersuut najugaqarnermut tapiissutinut (§ 67), inummut tapersersuisartumut (75) aamma innarluutillip qanigisaasup paarisarnissaanut (§101) tunngatillugu aalajangersakkanik arlalinnik imaqarpoq. Aalajangersakkat assigiinngillat, assersuutigalugu pineqartumut piffissaliussamut tunngatillugu ikiuinerit tunniunnissaannut tunngatillugu.

Tassunga peqatigitillugu pisut suut aalajangersakkani ataasiakkaani atorneqarsinnaanersut paasiuminaassinnaavoq.

Tiliumiit inassutigineqassaaq tapersersuisarnissamut periarfissani ataasiakkaani pisut sorliit atorneqartassanersut erseqqissarneqassasut, tassungalu peqatigitillugu nassuiartariaqarpoq suna pillugu assersuutigalugu meeqqamut innarluutilimmut angajoqqaat § 101-imi ukiut 10-t sinnerlugit meeqqamut paaqqutarinninnissamik isumaginnissinnaannginnersut.

Inassutigissavarput ikiorsiisarneq ataasiakkat piumasaannik tunngaveqassasoq, tassami tamanna allanngorapiloortarpoq.

Tiliumit inassutigineqassaaq qanigisaasunut inummut innarluutilimmut isumassuinermik isumaginnissinnaasumut aamma isumaginnerusuttumut sinaakktissanik pitsaasunik pilersitsisoqassasoq. Inunnut ataasiakkaanut attaveqarfigisanullu aaqqiissutissat inuit innarluutilit piginnaasaminnik tamakkiisumik angusaqarnissaminnut periarfissanik pilersitsisinnaapput, soorluttaarlu tamanna inuit pisinnaatitaaffiinik tunngaveqarluni sulisarnissanut naapertuuttussaasoq. Matumani assersuutitut angerlarsimaffimmi sungiusarneq aamma BPA-mi aaqqiissuussinerit taaneqarsinnaapput.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 67 malillugu najugarnermut tapiissutit, § 75 malillugu inuk tapersersuisartooq aamma § 101 malillugu innarluutillip qanigisaasup paarisarnissaa pillugit aalajangersakkat tapersersuisarnissamut periarfissanik assigiinngitsunik takutitsiffiupput, tamakkulu inummi innarluutilimmi pisariaqartitanik aallaaveqarput, tamakkorpiaallu inuit pisinnaatitaaffiinik tunngaveqarluni suliaapput. Inatsisartut inatsissaattut siunersuummi angerlarsimaffimmi sungiusartarnermut aamma BPA-mut tunngatillugu aporfissanngilaq. Periarfissat tamakku nalunaarummi ilitersuummilu sukumiinerusumik nassuiarneqassapput.

”Inissiami pequtsersornissaaq pillugu siunnersuummi (§ 69) aalajangersakkamut tunngatillugu Tilioq inissiami pequtsersuinissamut ikiuisoqarnissaa pillugu siunnersuummut isumaqataavoq. Tassungali peqatigitillugu inissiamut nutaamut ikiorneqarnissamut periarfissaaq maqaasineqarpoq, tamanna kissaatigineqassappat. Taamatut pisoq siunnersuummi aallarniutigalugu aalajangersakkanut immikkut isiginiarneqassaaq, tassanimi nammineerluni tulluurtumillu najugaqarnissamut periarfissaaq pingaartinneqartussaavoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Innuttaasut innarluutillit innuttaasut innarluuteqanngitsut assigalugit inissiamik (nutaamik) qinnuteqarsinnaanerat periarfissaavoq.

"Inissiamut nutaamut ikiorneqarneq"-mi suna pineqarnersoq paasiuminaatsinneqarpoq.

”Siunnersuummi § 78-mi pikkorissarnissanut siunnersuisarnissanullu tapiisarnissaq pineqarpoq. Aalajangersakkami imm. 1-imi kommunalbestyrelse pikkorissaanernut ilinniartitsinernullu peqataasarnissap neqeroortigisarnissaanut pisussaaffilerneqarpoq, aalajangersakkamilu imm. 2-mi kommunalbestyrelsip pikkorissaanernut siunnersuisarnernulu peqataanissamut aningaasatigut tapiissuteqarsinnaanerata periarfissaanera taaneqarput. Qanoq pisoqartillugu inuit innarluutillit pikkorissaanernut peqataanissanut aningaasatigut tapiiffigineqarsinnaanersut aamma pisussanut malittarisassat, piumasaaqatit killiliinerillu ersarissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 78-mut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq: "Inuit innarluutillit pikkorissaanernut ilinniartitsinernullu peqataasarnissamut periarfissaannut neqeroortarnissaq pillugu kommunalbestyrelsip pisussaaffilerneqarnera aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq, matumani tamanna inuup innarluutillip ulluinnarni nammineerluni inuulernissaanut pisinnaasaanik pitsangortitsisinnaasoq nalilerneqarsimappat." Malittarisassat sukumiinerusut nalunaarummi aalajangersarneqarsinnaapput imaluunniit Inatsisartut inatsisaanni ilitersuummi nassuiarneqarsinnaallutik.

”Workshoptitsinermi Tiliup 2023-mi oktobarimi peqataaffigisaani Pissassarfik immikkut sammisatut ilaasimavoq, tassanilu Tiliupit eqqaamaqqissaarneqarpoq suliaritittarnernut akiliuteqartarnernut atortoq allanngortinneqarumaartoq. Pissassarfiup piginnaangorsaasarnera piginnaangorsaqqiisarneralu pillugit siunnersuummi §88-imi suna pissarsiarineqassanersoq taaneqartillugu kommunit ilumut suliaritittarnernut neqeroortussaasut suli takuneqarsinnaavoq. Arlaatigut allanngortitsinissaq suli allanngortitsiffiusimangimmat assut pakatsissutigaarput.”

”Nassuiaatini innarluutillit pillugit isumaqatigiissut atorlugu siunertarineqartut tamarnik innersuussutigineqarput, pingaartumillu uunga tunngatillugu: "Misissuinerni arlalinni paasinarsivoq pinaveersaartitsinernut aningaasaliinikkut aamma inuiaqatigiinnut naleqqussakkanik tapersersuisarnernut iliuuseqarnikkut inuttut, sulinikkut aningaasaqarnikkullu pissarsisoqarsinnaasoq. Siusissukkut suliniutissat pinaveersaartitsiffiusut imminut akilersinnaapput, inuunerlu naallugu sunniuteqarsinnaallutik.”

Tamanna assut paasiuminaappoq, tassami tamanna arlaannaatigulluunniit inatsisissatut siunnersuummi takuneqarsinnaangilaq - naamerluinnaq. Piginnaangorsarnissanut, piginnaangorsaqqinnissanut, sungiusarnissanut imaluunniit siusissukkut iliuuseqarnissamut pingaaruteqassutsit periarfissallu pillugit taasaqartoqarpiangilaq. Tamannaagaluarpormi pingaarnerpaanut ilaasussaagaluq. Tamanna assut tupaallannarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

2023-mi oktobarimi workshopertitsinermi paasissutissiissutigineqarpoq Pissassarfimmum aningaasartuutit suli Nunatta Karsianut aningaasartuutaasartut, taakkulu konto pingaarneq, 30.13.43, atorlugu akilerneqartarput, Pissassarfimmilu najugaqarnissami assartuinnermut aningaasartuutit kommuninit akilerneqartarlutik. Ilanngullugu paasissutissiissutigineqarpoq Pissassarfimmi innuttaasup innarluutillip najugaqarnissaanut kommunit suli innersuussisartuusut. Tamatuma allanngornissaanut suna pissutaanersoq paasissutissiissutigineqarsimannilaq.

”Ilanngullugulu paasissutissiissutigineqarpoq tamanna innarluutillip paasineqartarnissaani aporfissat inuiaqatigiinni pilersinneqartut inuup innarluutillip pisinnaasakinnerulersimasup naapittagaasa paasineqarnissaannik tunngaveqarpoq, siunertaavorlu inuiaqatigiit taamatut aporfissanngitsut pilersinnissaat. Tassunga akerliusumik inatsisissatut siunnersuummi ilusilersuisarneq pillugu taasaqartoqanngilaq, paasiuminartoqarnissaallu pillugu inatsisit ajornerulersimapput.

Inuit innarluutillit siullertut inuupput. Inuit innarluutillit inuusuttut inuusuttut allat assingalugit assinga pisariaqartitaqarlutillu pisinnaatitaaffeqarput. Inuit innarluutillit utoqqaat angerlarsimaffianni inissittarnerannut peruserineqartup pioreersup inatsisissatut siunnersuut manna aqutugalugu inatsisitigut atorniarneqarmat akueriuminaappoq. Uauni Tiliumit iliuusissatut pilersaarummut Annex 1-imut tusarniaanermut siusinnerusukkut nassiunneqartut innersuussutigissavakka, tassanilu imannak allappugut:

“Tiliup immikkut ajornartorsiutaasut ilaat toqqaannartumik isumaginninnikkut akisussaassuseqanngitsutut akuerineqarsinnaanngilluinnartutullu isumaqarfigai, inassutigineqassaarlu tamakkununnga anguniagassanik immikkut ersarissunik suliaqartoqassasoq. Tassani pineqartut tassaapput:

- Angerlarsimaffimmum paaqqutaqarfiusumut allatsittarnissaat
- Angerlarsimaffeqanngitsutut allatsittarnissaat
- Neqeroorutit amigartut pissutaallutik napparsimavimmi uninnganerup sivitsuiffiginissaa”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Matumani siunnersuutigineqartoq inissianut inatsisaannani imaluunniit isumaginninnermut suliassaqarfimmiit allaanerurulluni suliassaqarfimmum ilaanani isumaginninnermut inatsisaavoq.

Siunnersuummi pineqartumi utoqqaat angerlarsimaffianni imaluunniit angerlarsimaffimmi paaqqutaqarfiusartumi inissinissaq pillugu aalajangersagaqanngilaq.

”Inatsisissatut siunnersuummi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik isumannaagaq nutaatut taaneqarpoq. Tamanna ulloq unnuarlu paaqqinnittarfittut nassuiarneqarpoq, tassani matut silarliit igalaallu parnaarneqaaqusaapput, paaqqinnittarfiillu taamaattut eqqartuunneqarsimasunut naleqqussagaapput. Allanik allatulluunniit nassuiaatissaqanngilaq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

"Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik isumannaagaq" nutaajunngilaq. Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi aalajangersarneqarpoq: "§ 18. Naalackersuisut inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorummik pilersitsisinnaapput, ingerlatsisinnaapput matusisinnaallutillu, matumani ulloq unnuarlu neqeroorutit isumannaakkat ilanngullugit.

Imm. 2. Ulloq unnuarlu neqeroorut isumannaagaq tassaavoq ulloq unnuarlu neqeroorut, imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummi immikkoortorta, matut silarliit igalaallu parnaaqqatittuarnissaannut akuerisaasoq."

"Sooq isumaginninnikkut tapersersuineq piffissatigut killiligaq pineqarpa? I 2.20.

Isumaginninnikkut ikiorneqarnissami tapersersorneqarnissamilu piffissami killilikkami inuit ataasiakkaat pillugit neqeroornermi taaneqarpoq: "innuttaasunut tarnikkut imaluunniit ADHD-mik ajornartorsiutilinnut piffissami sivikitsumi angerlarsimaffimmini oqitsumik tapersersuisarnissaq anguniarneqarpoq, inuillu taakkua nillartaartitsivimmi saliisarnissamut suliassap ilusilersuiffiginissaanik pisariaqartitsisuussapput, tamatumalu kingorna suliassaq tamanna namminneerlutik suliarisinnaalertussaallugu."

ADHD-mik nillartaartitsivimmillu assersuuteqarnerq suliatigut ilisimasanngilluinnarnermik takutitsineruvoq!

Nalunaaquttap akunneri 15-it angullugit ingiallortaasarnerup sulinissaq, ilinniarnissaq, peqatigiittarnissaq sammisassaqaarnissarlu nammineerluni inuuneqarnissamut periarfissaqartitsiunnaartarput, tassalu Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi artikel 19 naapertorlugu."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Isumaginninnikkut tapersersuisarneq § 77-imi malittarisassiugaavoq, tamanna § 77-mut nassuiaatini sukumiinerusumik nassuiarneqarpot.

Ingiallorteqartarneq § 85-imi malittarisassiugaavoq § 85-imullu nassuiaatini sukumiinerusumik nassuiarneqarluni. Ingiallorteqartarneq tapersersuisarnernut iliuusissani arlalinni ataatsitut ilaalluni ilanngunneqarpoq.

"Naggasiilluni oqaaseqaatit

Naggasiutigalugu Tiliuimit ilanngunneqassaaq matumani paasiuminaatsut annertuut pineqartutut isumaqarfigineqarmata - aamma allat uani taaneqanngitsut. Inatsisissatut siunnersuut tukappoq sulianillu suliarinnittarnerit ajornerulernerannik kinguneqartussaalluni, tamanna innarluutillit pillugit isumaqatigiisummi amigartumik sulisinnaanermut paasisaqarsinnaanermulu takussutissaalluarpoq, tamakkumi immikkut periarfissaariaqaralarput.

Tilioq Inatsisartut inatsisaata nutaap atortussanngortinnissaanut assut ernumassuteqarpoq, taamatullu atortussanngortitsiniarneq ajornakusoortussaavoq inunnut innarluutilinnut taakkualu qanigisaannut ajoqutaasussanngortussaalluni.

Taamaammat oqaatigeqqissavara, tassalu Tiliup aallaaviatigut inatsisissatut siunnersuut itigartitsissutigalugu nutarteriffigalugu suliatigut peqqissaartumik suliarineqarnissaanut nassiunneqarnissaa innersuussutigissagaa. Tiliup misissueqqissaarnerani paasinarsisimavoq inuit innarluutillit inatsisitigut isumannaatsumik pineqarnatik iperaannarneqartartut. Inatsimmut missingiutip pioreersunut tunngatillugu ajorteriarsimasup anguniarneranut nukippassuit atorsimaneranni nunatsinni inuppasuaqarpoq ikiorneqarnissamik assut pisariaqartisisunik, ajoraluartumillu angusaqassanatik akiuuttuurtunik. Tamanna inummut annertuumik sunniuteqartarpoq."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuut Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaannik atuuttumik ingerlatsitseqqinneruvoq, inunnullu innarluutilinnut pisinnaatitaaffinnik annertusaaffiulluni.

Naalakkersuisoqarfiullu Inunnut innarluutilinnut pisinnaatitaaffiit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaannut suliatigut ilisimasaqarnerata kingunerisussaavaa siunnersuut manna pisinnaatitaaffinnik tunngaveqartussanngortussaammat.

”Siusinnerusukkut erseqqissareerpara taamatut uninngaannarneq akuerisinnaannginnatsigu.

Taamatut imaannaangitsoqarnera assersuutigalugu PKG-imi ataatsimiinnerup malitseqartitsiffiunerani Tiliup saaffiginnittarnernut misissueqqissaarnerani aamma tunuliaqutatut allakkiaani takuneqarsinnaapput, taakkualu marluullutik Annex 3 aamma 4-tut ilanngussatut ilanngunneqarput.

Tusarniaanermut akissutip matuma tusarniaanermut akissutit allat assigalugit suliarineqarnissaa ernumassutigaa, taamaammallu Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumut Aqqaluaq B. Egede-mut toqqaannartumik nassiullugu.”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutit tamaasa tigusarpai, tamakkulu Naalakkersuisut tusarniaanermut nittartagaanut tamanut saqqummiunneqartarput.

7. MIO

"MIO-mit Meeqqat inuusuttullu Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaataat aallaavigalugu aamma inuusuttut meeqqallu tungaanniit isigalugu tusarniaaneq nalilersorneqarsimavoq, pingaartumik Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaanni artikel 3, 12, 23 aamma 34 pillugit. Artikel 3: Meeqqat soqutigisaasa qularnaarnissaat

Aalajangiisoqarsimatillugu meeqqat soqutigisaasa qularnaarnissaannut inuiaqatigiit pisussaaffeqarnerat. Malittarisassat immikkut ittut meeqqamik illersuisut akuersissutiginnissaannut Naalagaaffiup pisussaaffeqarnera.

Artikeli 12: Isummanik saqqummiussisinnanermut pisinnaatitaaffik

Meeqqap isummanik oqaaseqarsinnaanermut pisinnaatitaaffia piunasaqarsinnaanerlu, taamatullu isumaqarnek ataqqineqassasoq.

Artikel 23: Meeraq innarluutilik

Meeraq innarluutilik pitsaanerpaamik ikiorneqarnissaminut, isumassorneqarnissaminut ilinniartinneqarnissaminullu pisinnaatitaavoq, meeqqap imminut tatiginerata annerpaaffianiitinnissaa inuunermillu imaqarluartumik sammisassaqarluartumillu inuuneqarnissaa qulakkeerniarlugu.

Artikel 34: Kinguaassiutitigut atorerluisarneq

Meeqqap kinguaassiutitigut atorerlunneqarnissamut illersorneqarnissaanut pisinnaatitaaffia, soorlu atortittarnerit pornografiinullu peqaataasarnerit.

Oqaaseqaatit pingaarnerit:

MIO pingaarnertigut isumaqarpoq Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi suliniutissat pitsaasut amerlasuujusut, tamakkulu inunnut innarluutilinnut atugassarititanik pisinnaatitaaffinnillu pitsanngorsaataasussaapput. MIO meeqqat pisinnaatitaaffiit suliffeqarfittut inatsisissatut siunnersuutip misissuiffiginerani meeqqat pisinnaatitaaffii immikkut sammisarismavai, tassungalu atatillugu aalajangersakkani ataasiakkaani allannguutissanut oqaaseqaatissaqarlunilu siunnersuutissaqarpoq MIO-p meeqqat pisinnaatitaaffiit pitsaanerumik malinnittarnissamut pisariaqartut isigineqartunik. Meeraq innarluutilik inuiaqatigiinni immikkut eqqortiasuulluni ilaavoq, soorlu kinguaassiutitigut atorerlunneqarnissamut immikkut ulorianartorsiorluni, taamaammallu pingaaruteqarluinnartuavoq inatsisip meeqqat tamakku illersornissaannut sinaakkutissanik ilanngussiffiunissaa.

Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni politikerit immikkoortoq 99 ullormi 2. maj 2014 oqaluserisimavaat: Inatsisartunut aalajangigassatut siunnersuut Naalakkersuisut peqquneqassasut inatsimmik pilersitseqqullugit, angajoqqaq/oqartussaassusermik tigummiartoq meeqqamut ataatsimik arlalinnilluunniit innarluuteqartumut imaluunniit arlalinnik innarluuteqartumut akissarsiatigut taarsiivigineqarnissamik, pineqartoq meeqqap innarluuteqarnerata malitsigisaanik sivikinnerumik suliguni. Tamanna pissaaq meeraq angerlarsimaffimmi najugaqartoq qassinilluunniit ukioqaralarpat." Oqallittoqarnissaa sioqqullugu Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisup siunnersuutip itigartitsissutiginnissanut kajumissaaruteqarsimavoq, matumani Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaannut Siunnersuut innersuussutigalugu, tamakkulu Naalakkersuisut naapertorlugit pisariaqartitanut immikkoortoq 99-imi saqqummiunneqartunut piareeqqasussaapput. MIO aamma Tilioq tassunga atatillugu aammalu immikkoortoq 99-imi imaritinneqartut pingaareqassusaannik erseqqissaaniarlutik ataatsimut tusagassiorfinnut nalunaarummik nassiussaqaarsimapput. MIO-mit tusarniaanermi tassani aalajangiusimaneqarpoq inatsisissatut siunnersuut pisariaqartitanik immikkoortoq 99-mi taaneqartunik akuersinavianngitsoq, kajumissaarutigissallugulu meeqqamut pisinnaasakinnerulersimasumut arlalinnilluunniit pisinnaasakinnerulersimasumut

angersimaffimmi najugalimmut angajoqqaap/nakkutilliisup akissarsiatigut taarsiivigineqarsinnaaneranut inatsisitigut tunngavissamik atuisoqalissasoq, matumani pineqartoq meeqqap pisinnaasanikinnerulerneranik pissuteqartumik ullup ilaannaa sulisarsimappat. Meeqqamut pisinnaasakinnerulersimasumut angajoqqaat sulinerminni aamma inuttut isumassuisartutut unammilligassarpassuarnik naapitassartussaapput, MIO-miillu aalajangiiffigisassatut siunnersuut saqqummiunneqartoq inuiaqatigiinni assigiinnerusumik pinnittarnissamut ilanngutsitsisarnissamullu pilersitsinissanut pingaaruteqarluinnartutut isigineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut taamatut isikkoqartilluni qanigisaasut suliffinnut attuumassutilit assinganik tapersersuifigineqartussaapput. Inatsisissatut siunnersuut innarluutillip nammineq angerlarsimaffimmi paarisarnissaanut kommunip atorfinitsitsisarnissaanut piffissaliussanik assut killilinnik aamma periarfissanik nalorninartunik imaqarpoq, taamaammallu aalajangiiffigisassatut siunnersuummut arlaannaatigulluunniit assersuunneqarsinnaanani.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalackersuisoqarfiup siunnersuummi § 101 aamma § 102 innersuussutigissavai, tamakkulu ajornartorsiummut tunngavissiipput.

Paarsaqarnissamut pisariaqartitsineq ulloq naallugu sulisarnermut naapertuuttutut isigineqarpat imaluunniit angerlarsimaffimmi paarsinissamut taarsiullugu angerlarsimaffiup avataani ulloq unnuarlu najugaqarfimmiinnissaq tulluartutut isigineqarpat, tassa ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit, meeqqanut najugaqarfiit imaluunniit ilaqutariit paarsisartut imaluunniit inersimasunut inissiaq paarsaqarfiusoq imaluunniit assingusoq, inuit inuussutissarsiorsinnaasut kommunimit atorfinitsinneqarsinnaassapput. Paarsaqartitsinermi aamma isumassuinissamut suliasat immikkut ittut ilaasinnaapput, soorlu napparsimavimmi suliaritinnerni peqataanerit, sulinikkut isumaginninnikkullu tapersersuinermit atuuffiit allallu.

Qanigisaasup paarineqarnissaa siunertaralugu inuk qaammatit arfinillit tikillugit atorfinitsinneqarsinnaavoq. Piffissaq paarsinermut atorneqartoq tamatumunnga pissutsit immikkut ittut pisariaqartissimappassuk qaammatit 3-t angullugit sivitsuiiffigineqarsinnaavoq. Paarsineq qaammatinut ilivitsunut agguarneqarsinnaavoq. Paarsaqarneq piffissanut sivikinnerusunut agguarneqarsinnaavoq, taamaattoq takuuk imm. 10. Imm. 1 malillugu atorfinitsitsinissamut piumasaqaatit tamarmik naammassineqarsimappata paarsineq inuit arlallit avissinnaavaat.

Piffissamik killiliinermut tunngaviliunneqartumut pissutaavoq aaqqissuussinermi paarsaqarnissamut periarfissaqartitsinissap anguniarneqartussaanera, taamaaliornikkut angerlarsimaffiup avataani ataavartumik inissiisoqarnissap eqqissilluni isummerfiginissaa periarfissaqarniassammat, taakkunanilu tassunga atatillugu suliasat suliarisariaqakkat aamma misigisutsikkut oqimaatsorsiornerit imaluunniit napparsimaruloortoqarnerani allatulluunniit pisoqarnerani utaqqiisaasumik paarsaqarnermi isumassuinissamilu suliasat

ilaapput. Aaqqissuussinermi angerlarsimaffimmi sivisuumik imaluunniit ataavartumik paarsisarnissat siunertarineqanngillat.

Piffissaq paarsinermut atorpeqartoq tamatumunnga pissutsit immikkut ittut pisariaqartissimappassuk qaammatit 3-t angullugit sivitsuiffigineqarsinnaavoq. Paarsineq qaammatinut ilivitsunut agguarneqarsinnaavoq. § 101, imm. 10 naapertorlugu sulisitsisumik qanigisaasup paarsarinissaanut sulinngiffeqarallarnissamik tunniussisumik isumaqatigiissuteqareernikkut paarsineq piffissanut sivikinnernut agguarneqarsinnaavoq. Paarsineq inunnut arlalinnut agguarneqarsinnaavoq, tassa imm. 1 malillugu atorfinitsitsinissamut piumasagaatit tamakkerlutik naammassineqarsimappata.

Immikkut atugarisanut paarsaqarnissamut sulinngiffeqarnerup sivitsuiffiginissaanut tunngavilersuutaasinnaasunut assersuutaasinnaasunut ilaavoq naatsorsuutigisaraluamiit paarsaqarnissap nutaap sivisunerusulluunniit pisariaqartinneqalersimanissaa. Inuunermik sivitsortitsisinnaasumik katsorsartinneq tassaavoq katsorsartinneq, tamatumani ajorunnaarsinneqarnissaq, peqqinnerulernissaq imaluunniit anniarunnaarnissaq ilimagisassaanatik, taamaallaalli tassaalluni katsorsartinneq inuunermik sivitsuallaataasinnaasoq. Qanigisaasoq paarsaqarnissap pilersinnissaanut periarfissaqarluni suli allami inissisimasippat paarsisarnermut aaqqissuussinernup sivitsuiffiginissaa qaammatinik 3-nik ilasinnaanissaa eqqartorneqarsinnaavoq. Inuunermik sivitsorsaataasumik katsorsaaneq pissutaalluni paarsaqartitsinerup sivitsuiffiginissaanut tunngavissaqarnerisq pillugu nalilersuineri nakorsap nalilersuineri ilaatinneqassaaq. Paarsaqartitsinerup piffissaliussap sivitsuiffiginissaanut periarfissaqartitsinerup kingunerissavaa paarsineq immikkut pisoqarsimatillugu amerlanerpaamik qaammatinik 9-nik sivitsuiffigineqarsinnaassammat.

Matumani katsorsaaneermik ingerlatsinissaq imatut aaqqissuunneqarsimassasoq piffissakkaartumik paarsaqarnissamut aaqqissuussinermi pisariaqartitsisoqarsimanissaa assersuutaasinnaavoq. Assersuutigalugu napparsimavimmuut unitsitsinissaq sioqqullugu paarsaqarnissamut pisariaqartitsisoqarsinnaavoq, unitsitsinerullu kingorna paarsaqarnissaq pisariaqartinneqarsinnaalluni. Paarsaqarnissamut aaqqissuussineq taamatut pisoqarsimatillugu paarsaqarnissamut piffissanut marlunnut avinneqarsinnaavoq, matumani qanigisaasoq uninngatillugu. Taamaattoq paarsaqarnerup ingerlanerata nalilersuiffiginissaani kommune isummersinnaasariaqarpoq, tassalu innarluummot imaluunniit nappaammot atatillugu aammalu immikkut pisoqarsimatillugu inuk misissuineri, katsorsaaneermi imaluunniit unitsitsineri, soorlu assersuutigalugu qanigisaasup ukiui, sanngiillinera, ineriartornikkut inortuulernera allallu pissutaallutik pisariaqartitsisoqalersimaneersaq paaserusullugu.

Immikkorluinnaq pisoqarsimatillugu aammalu suliap pineqartup tigussaasumik suliatiqullu nalilersuiffigereerneratigut kiisalu paasisat pigineqartut tunngavigalugit kommunalbestyrelse

§ 101 naapertorlugu tapiisoqarnissaanut akuersissuteqarsinnaavoq, tassa qanigisaasup angerlarsimaffimmi piffissami § 101, imm. 54 naapertorlugu aalangiussamik qaangiisimasumut tunngatillugu. Kommunalbestyrelse assersuutigalugu § 101, imm. 5-imi piffissaliussap aalajangiunneqartup saniatigut qaammatit 12-kkaarlugit piffissaliussanik akuersissuteqarsinnaavoq. Taamaasilluni katillugit qaammatit 21-it tapiissutinik aallarniutaasunik akuersissuteqartoqarsinnaavoq. Imm. 1 malillugu tapiisarnerit sivitsuiiffigisarnissaat qaammatit 12-kkaarlugit akuersissutigineqarsinnaapput. Allatut sivitsuisoqarnissaa aatsaat akuersissutigineqarsinnaavoq imm. 2-mi piumasaqaatit suli naammassineqartarsimappata, taamaattoq piffissaliussap tamarmiusup ukiunik 10-nik killiliinermut qaangiisimanngippat, takuuk siunnersuummi § 102.

Inuup isumassuinerimik isumaginnittussap, inuullu innarluutillip tiguisussap eqqarsaatigineqartarnissaat ukiunut 10-nut taakkununga tunngavilersuutaavoq. Utoqqaliartorneq, napparsimaneq imaluunniit innarluuteqarneq atorlugit inuttut atugassarititat paarsaqartarnerup pisariaqartinnerata kiisalu inissiiffiup allannngortinneqarnissaata allannngortinnissaannut pisariaqartitsinerimik kinguneqarsinnaapput.

"Immikkoortumi tullinnguuttumi inatsisissatut siunnersuummi MIO allannguutissatut siunnersuummi aalajangersakkanut immikkut oqaaseqaatinik ilanngussivoq. Tamanna pitinnagu oqaaseqatigiit ilaannut pingaarnertigut oqaaseqaateqartoqarpoq, oqaaseqatigiillu inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkani uteqqeqattaarneqarput. Matumani piumasaqaat uteqqikkajuttoq pineqarpoq, tassalu inunnik inummut innarluutilimmut tapersersuiasartussanik atorfinitsitsinerimik pinerluuteqarsimannginnermut uppersarsaammik piniartoqartassasoq - pisariaqarpallu meeqqanut pinerluuteqarsimannginnermut uppersarsaat aamma piniarneqartussaavoq. Tamanna ilaatigut illersuisussanik, ulloq unnuarlu neqeroorutini sulisussanik aamma inunnik tapersersuisartunik atorfinitsitsisarnermut tunngatillugu nassuiarneqarpoq. Matumani meeraq innarluutilik 18-it inorlugit ukiulik imaluunniit inuusuttoq innarluutilik malinnaavigineqartoq pineqartillugit meeqqanut pinerluuteqarsimannginnermut uppersarsaammik tamatigut piniartoqassasoq inatsisissatut siunnersuummi erseqqissarneqassasoq MIO-mit kajumissaatigineqarpoq. Atorfinitsitsinerimik pinerluuteqarsimannginnermut uppersarsaammik piniartoqarneranut atatillugu ilanngullugu allassimavoq atorfinitsitsisoqarsinnaassangitsoq pinerluuteqarsimannginnermut uppersaamma takuneqarsinnaappat pineqartoq ilaqutariit iluanni pinerluutinut, kinguaassiuutitigut pinerluutinut imaluunniit inummut ulorianartumik pinerluutinut ukiut kingulliit 10-t iluanni eqqartuunneqarsimasoq. MIO ukiunut 10-nut piffissaliunneqartumut eqqumiigisaqarpoq, tassami inuit innarluutillit immikkut eqqortiasunut ilaapput illersorneqarnissamik piumasaqarsinnaasut. Taamaammat MIO-mit siunnersuutigineqassaaq qinnuteqartoq atorfinitsitsinissamut pilerigineqassaguni katsorsaanernut assigisaannullu peqataasarsimasarnissaanut piumasaqatoqartassasoq, matumani pineqartoq inummut

ulorinartumik immikkut sakkortuumik pinerluutunut ukiut 10-t sinnerlugit pereersimasunut eqqartuunneqarsimappat.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Pisortat pinerluuteqarsimannginnermut uppersaataanni aallaaviatigut makku pineqarput:

- *Pineqaatissiinerit piunasaqarfiunngitsut ukiut 10-t angullugit pisoqaassutillit*
- *Pineqaatissiinerit piunasaqarfiusut ukiut 10-t angullugit pisoqaassullit*
- *Akiligassiissutit ukiut 10-t angullugit pisoqaassusillit.*

"Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit:

§ 4 - Sullitassat

MIO-mit meeqqat Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu aamma Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapiissutinik tunineqarnissamut pisinnaatitaaffillit inatsisartut inatsisaat maluusut malillugit tapiissutinik pisariaqartinneqartunik tunineqartassasut, tapiissutigineqartorlu ataqatigiissaarneqarsimassasoq ataqatigiissasorlu erseqqissarneqarsimammata pitsaalliunnartutut isumaqarfigineqarpoq. MIO-mit isumaqarnarpoq sulinermi suliniutigineqartut akornanni ataqatigiittoqarnissaata qulakkeernissaa unamminartuusooq - minnerunngitsumik akuttunngitsumik innarluutilinnut suliaasaqarfimmi aamma meeqqanut suliaasaqarfimmi sulianik suliarinnittartut assigiinngittarnerat pineqartarmat. Tamannalu isumaqarpoq meeraq innarluutilik Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapiiffigineqarnissamik pisariaqartitsisoq sulianik suliarinnittartunik amerlanernik sullissisoqaleratarsinnaanera, tamannalu sulinermit unamminartuusinnaavoq tamatigullu meeqqamut pitsaanerpaaneq ajorluni. Ataqatigiittoqarnissaa ataqatigiissaarisooqarnissaalu anguniarlugit, tamanna § 4-mi soorlu anguniagaasoq, MIO-mit siunnersuutigineqassaaq tassunga atatillugu meeqqamut pitsaanerpaat qanoq isillugit isiginiartarnissaanni sulariaasissanik ilitersuusianillu takutitsisoqassasoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummulli nassiunneqartuni allannguinnissamut malitseqarnaviangillat. Oqaaseqaatigineqartulli inatsisip atortussanngortinnissaani takuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitersuutit allallu suliarinissaat.

"§ 15, imm. 6 - Qulaajaasarneq

Inuit innarluutillit qulaajaaffiginissaannut piffissaliussamut tunngatillugu piunasaqaateqartoqarniarmat MIO-mit pitsaasutut isumaqarfigineqarpoq. Taamaakkaluartoq MIO-mit ernummatigineqarpoq qaammatinik 2-nik piffissaliisarneq sulinermi suliarineqarsinnaassanngitsooq. Pisut ilaanni qaammatinut 2-nut piffissaliussaq piviusorsioruunngippat sulianik suliarinnittartunut allaffissornissamut immikkut piffissaliinissaq peqqussutaariaanaavoq, tassami sulianik suliarinnittartut suleqataasumut

nassuiartussaavaat suna pillugu qulaajaaneq piffissaq eqqorlugu tunniunneqarsinnaangitsoq, tamannalu inuup innarluutillip sullinneranut ajortumik sunniuteqarsinnaavoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummulli nassiunneqartuni allannguinnissamut malitseqarnaviangillat. Taamaattoq oqaaseqaatigineqartut inatsisip atortussanngortinnissaani takuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitsersuutit allallu suliarineranni.

"§ 47 - Ulluinnarni aqutsisut

§ 47-mi nassuiarneqarpoq ulloq unnuarlu neqeroorummi forständerip ulloq unnuarlu neqeroorut ima ingerlanneqassasoq najugallit immikkoortuni tullinguuttuni 3-ni qulakkeerinniffigissallugit:

- 1) piginnaasaqalissasut aamma pisinnaassuseqalissasut ulluinnarni inuunermut oqilisaataasunik aamma taakkua aqutigalugit ataasiakkaat imminnut isumagisinnaanngornissaannut siuarsaataasunik,
- 2) ilaqtannut attaveqatigisartakkanullu attuumassutit attatiinnarsinnaallugit, aamma
- 3) inuttut ineriartornissamut inooqatigiinnilu sammisassaqtitsinernut peqataanissamut periarfissaqassasut.

Najugalinnut isumassuisarnissaq tassunga atatillugu taaneqanngilaq. MIO-p isumassuisarneq ulloq unnuarlu neqeroorummi inunnut innarluutilinnut inuulluataarnissap ineriartornissallu qulakkeernissaannut pingaarluinnartutut isumaqarfigaa, kajumissaarutigissallugulu isumassuisarnerup qulakkeertarnissaa piunnaasaqatitut ilanngunneqassasoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Aalajangersgaq nalunaarummeersuuvoq.

"§ 52 Kinguaassiutitigut atornearluisarnerup pinaveersaartinnissaa

MIO-mit assut nuannaarutigineqarpoq kinguussiutitigut atornearluisarnerit inatsisissatut siunnersuummut ilanngullugit allanneqarsimmata, tassami inuit innarluutillit kinguuaassiutitigut atornearlunneqarnissamut tunngatillugu immikkut eqqortiasnut ilaapput.

§ 52-imi allassimavoq najugaqarfissatut neqeroorummi sulisut kinguuaassiutitigut atornearluisarnerup pinaveersaartinnissaanut tunngatillugu immikkoortunut tallimanut 'immikkut maluginiagaqartassasut', ilaatigut pinaveersaartitsinermut suliarinnittarnissamullu ataatsimut naleqartitanut tunngaveqarnissaq suleriaasissarlu. MIO isumaqarpoq oqaaseqatigiit 'immikkut maluginiagaqartassut' tassunga tunngatillugu suunngippallaartoq. Pinaveersaartitsineq kissaataasumik sunniuteqassappat sulisut pinaveersaartitsinernut iliuseqarnissanullu maluginiagaqartarnerisa saniatigut piginnaasaqartussaapput, taamaammallu taakkua sulinissaminnut piareeqqasarnissaat pingaartuuvoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik § 52-p eqqortinnissaanut ulloq unnuarlu neqeroorutini sulisut piginnaasaqalernissaannut sulissuteqarpoq.

"§ 53 - Kinguaassiuutinut politikeqarneq

MIO-p inoqarfinni kinguaassiuutitigut politikimut inatsisissatut siunnersuummi piumasaqartoqartarnissaa pingaarluinnartutut isumaqarfigaa. Taamaattoq MIO isumaqarpoq kinguaassiuutinut taamatut politikeqarnerup qanoq akulikitsigisumik nutartertarnissaanut piumasaqaammik ilanngussisoqartariaqartoq - soorlu ukiut tamaasa - kiisalu tamanna qanoq isillugu atortussanngortinneqarsinnaanersoq pillugu."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersagaq inatsisip atortussanngortinneranut atatillugu immersuutinut ilanngunneqarumaarpoq.

" § 54 - Inuup innarluutillip kinguaassiuutitigut atorerlunneqarsimanagera pillugu ilisimalikkat imaluunniit pasitsaassinerit suliarisarnissaat

§ 54-mi atorerluisoqarneranut pasitsaassisoqarnerani piumasaqaatinut sulisunut pisussaaffinngortunut MIO assut paasiuminaatsitsivoq. Inatsimmi allaqqasuni sulisut akisussaaffinnut suliaassani suliaqartarnissamut peqquneqarput, MIO-llu isumaa malillugu tamakku namminneq sulissarinagit akerlianik politii, isumaginninnikut oqartussat aamma peqqinnissaqarfiup suliaassarigai taaneqarluni. Suleriaasissami nassuiaaffigineqartumi, tassani sulisut atorerluineq pillugu pasitsaassaqarlutik iliuuseqarsinnaaniarlutik politiinullu nalunaarutiginninniarlutik inunnut innarluutilinnut pisinnaatitaaffinnik MIO malillugu innarliisartut, tassami pasitsaassisoqarneranut piffissaagallartillugu iliuuseqannginnissaq peratarsinnaammat, suleriaasissarlu politii paasiniaanerannut paatsiveerutitsisinnaammat. Tamatuma saniatigut MIO naliliivoq suleriaasissaq immi inummut innarluutilimmut aamma sulisunut pasitsaassisoqarneranut iliuuseqartussanut eqqunngitsuliornerusoq. MIO-mit sakkortunerpaamik inassutigineqassaaq § 54 allatut oqaasertalerneqassasoq, taamaasilluni atorerluisoqarneranut pasitsaassaqarnermi akisussaaffik aamma piffissaagallartillugulu iliuuseqarnissamut pisussaaffik aallaavigineqassammata. Atorerluisoqarnera pilugu pasitsaassineq atorniarlugu uppersarneqartussaannngilaq!"

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

§ 54 nalilersoqqinneqartussaammat ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Suleriaasissaq Inatsisartut inatsisaannut ilitsersuummut ilanngunneqassaaq.

"§ 86 - Oqilisaassineq

Oqilisaalluni najugaqartitsisarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkanut MIO assut pitsaasumik isiginnippoq. Tassunga atatillugu oqilisaalluni najugaqartitsinissaq pillugu aalajangiisoqartinnagu meeqqap inuusuttulluunniit tamatigut tusarniaaffigisarnissaat erseqqissaaffigineqassasoq MIO-p takorusussaluarpa. Meeraq imaluunniit inuusuttoq

innarluutilik pineqartillugu MIO-mit ilanngullugu kajumissaarutigineqarpoq meeqqap attaveqarfigisartagaani qulaajaanissamut periarfissaq misissorneqassasoq, matumani meeqqamut sapinngisamik tamatuma toqqissisimanarnissaa qajassuussinissaalu qulakkeerniarlugit.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq, tassami § 86 atorunnaassaaq § 87-ilu kukkunerisiorneqarluni.

8. Inuit Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi

”Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi (IPS) ullormi 23. april 2024 Inuit innarluutilit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaannut siunnersuummut tusarniaanermik tigusaqarsimapput.

Siunnersuummi inuit innarluutilit pisinnaatitaaffinnik amerlanernik tunineqarnissaat kiisalu inuit innarluutilit inuit pisinnaatitaaffinnik, kiffaanngissuseqarnermut pisinnaatitaaffinnik tunngaviulluinnartunik tamakkiisumik pissarsisinaanissaasa qulakkeernissaa kiisalu inunni innarluutilinni nammineersinnaanerup, ataqqinninnerup ataqqinassutsillu siuarsaaffiginissaat siunertaapput.

Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaernerit ilaanni siusissukkat iliuseqartarnissaq, malitseqartitsisarneq kiisalu qanigisaasut innarluutilimmik qanigisaasumik paarsisarnissamut periarfissaat ilanngunneqarsimapput. Tassunga atatillugu sulianik suliarinnittarneq digitaliseeriffigineqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

IPS tusarniaaneq akissuteqarfigisinaanianarlugu taamatut periarfiissiinermut qujarusuppoq, tassungalu atatillugu makkuninnga oqaaseqaateqarniarluni.

Ataatsimut isigalugu

IPS-imit pitsaasutut isigineqarpoq inuit innarluutilit pisortanit ikiorneqarnissamut tapersorneqarnissamullu periarfissaqarnissaasa ingerlaavartumik qulakkeerinniffigisarnissaat sulissutiginiarneqarmat, tamannalu ulluinnarmik pitsaasumik ingerlalluurtumillu pissarsiniarnissamut pingaaruteqarpoq.

Naalackersuisut innarluuteqarnermut politikiat innarluutaasup paasisarnissaanik inuiaqatigiit aporfissaasa pilersitaannik aammalu inuup pisinnaasakinnerulersimasup inuiaqatigiinni naapiittagaanik tunngaveqarmat MIO-mit pitsaasutut aamma isigineqarpoq. Taamatut isiginnittoqarnera Inunnut innarluutilinut pisinnaatitaaffiit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaanni siunerartineqartumut naapertuuppoq.

IPS inatsisissatut siunnersuummut makkuninnga oqaaseqaateqarpoq:

Inatsisissatut siunnersuutp nalilersuiffiginera

Siunnersuummut nassuiaatini takuneqarsinnaavoq inatsisissatut siunnersuut politikikkut anguniagassanut pingaarnernut aamma Inunnut innarluutilinnut Pisinnaatitaaffiit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaannut attuumassuteqartoq kiisalu siunnersuut politikikut ilaatigut Inatsisartut aalajangiiffigisaannut arlalinnut malitseqartitsiffiusartoq. Tamatuma saniatigut siunnersuut inatsimmi pineqartumi misilittakkat tunngavigalugit ajornartorsiutinngortartunut pingaarnernut malinnaavoq.

Siunnersuut ilaatigut innarluutilinnut suliaasaqarfimmi inatsisinut tunngatillugu pitsanngorsaannissanut 2023-mut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissuummut malinnaatinneqartoq ilanngullugu takuneqarsinnaavoq. Kiisalu isummersuutit ilaasa innarluutilinnut 2023-mi ukiakkut workshopertitsinermi oqaatigineqartut ilaat atortussanngortinneqarnissaat siunnersuummi siunertarineqarpoq.

”IPS inatsimmi atuuttumi milittakkanik tunngaveqarluni ingerlaavartumik naleqqussaasarnissanut maluginiagaqarpoq. IPS-imit ilumut suliuutit nutaat siunertamik naammassinnissimassanersut siunertarineqartumullu pitsaasumik sunniuteqarsimanersut pillugit ilisimalikkat nalunaarsortarnissaasa pingaaruteqassusaat ilanngullugu erseqqissarnerpoq.

- IPS-imit inassutigineqarpoq inatsit atortussanngortinneqarpat inatsisissatut siunnersuut nalilersuineramik ilaneqassasoq, matumani inatsimmi sunniutaasussat ajortut pitsaasullu atorlugit ingerlatsinermi ilisimalikkat nakkutiginnissaat piviusunngortinnissaallu siunertaralugit.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummulli nassiunneqartuni allannguinnissamut malitseqarnaviangillat. Oqaaseqaatigineqartut inatsisip atortussanngortinnissaani takkuttussami ilanngunneqarumaarput.

"Inatsisissatut siunnersuutip aningaasalersornissaa

Siunnersuummut nassuiaatigineqartuni takuneqarsinnaavoq Inatsisartut inatsisaata piviusunngortinnissaanut, pikkorissartitsinissanut allanullu aningaasartuutaanerusussat 2028 tikillugu 12 mio. kr.-nit missaannik akeqarumaartoq. Siunnersuut nangaanartumik imaqarpoq, tassami aningaasatigut aningaasartuutaasussat naatsorsuiffigissallugit ajornartuummat.

IPS ilaatigut kisitsisitigut paasissutissanik katersiniartarnermut, sulisussarsiortarnermut sulisoqaannarniarmullu ajornartorsiutinut immikkut unammilligassanngortartunut maluginiagaqarpoq, tamakkulu ataatsimoorlutik aningaasatigut allaffissornikkullu

aningaasartuutaasartut eqqoqqissaartumik missingertarnissaasa naatsorsuiffiginissaannut ajornarnerulersitsipput.

IPS "Innarluutillit pillugit Isumaqaatigiissutip 2023-2034-p eqqortittarnissaanut Iliuusissatut Pilersaarut"-mut tusarniaanermut akissummut innersuussissaaq, tassani IPS iliuusissatut pilersaarummi suliniutissat aningaasalersornissaasa erseqqissarnissaat pillugu inassuteqaammik tunniussaqaarsimalluni.

- IPS-imit inassutigineqassaaq inatsisissatut siunnersuut manna Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutilinnut Isumaqaatigiissutaata eqqortittarnissaanut iliuusissatut pilersaarummut ataqaatigiissillugu ilusilersorneqassasoq - matumani iliuusissatut pilersaarut aningaasatigut allaffissornikkullu aningaasartuutit nassuiaaffigineqarnerat ilanngunneqarsimassappat.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat. Oqaaseqaatit inatsisip atortussanngortinnissaani takkuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitsersuutit suliarineqartarnerat allallu.

"Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit nalinginnaasut pillugi (2.8. Inissiiviugallartartoq) Inummumut innarluutilimmumut qitiusumik innersuussisarfik aqputigalugu ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik utaqqisumut inissiiviugallartussamik pissarsinissamik kommunalbestyrelsip pisussaaffilerneqarnissaa aalajangersakkami nutaami takuneqarsinnaavoq. Tassunga ilanngullugu erseqqissarneqarpoq Naalackersuisut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqputigalugu kvartalimut ataasiarluni kommunalbestyrelsimut ilisimatitsisartussaasoq, qaqugukkullu ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik naapertuuttumik tunniussisoqarsinnaanera naatsorsuutigineqarsinnaanersoq pillugu”.

- IPS-imit inissiiviugallartartumi najugaqartitsisarnerup qanoq siviutigisumik piffissaliiffigisarnissaanut erseqqissaasoqassasoq inassutigineqarpoq kiisalu erseqqissarlugu pisinaatitaaffimmik pigisalik aamma ilisimatinneqassasoq qaqugukkut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik tulluurtumik tunineqarnissaq naatsorsuutaasinnaanersoq ilisimatitsissutigalugu.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Aalangersakkatigut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup innuttaasumut innarluutilimmumut inissiiffissamik nassaarnissamut siuarsaassasoq qulakkeerneqarpoq. Ulloq unnuarlu neqeroorummi tulluurtumik inissamik tunineqarnissami ilaatigut sullinneqartussanut ulloq

unnuarlu neqeroorummik pilersitsisoqareersimassanersoq imaluunniit inuttaasumut pineqartumut innarluutilimmut sullineqartussamut ulloq unnuarlu neqeroorummik nutaamik pilersitsisoqarsimanersoq apeqqutaasussaapput.

9 Inuit pisinnaatitaaffii pillugit institutti

"Institutti imatut oqaaseqaateqarpoq:

OQAASEQAATIT PINGAARNERIT

Institutimiit pitsaalluinnartutut isigineqarpoq Naalackersuisoqarfik inunnut innarluutilinnut pisinnaatitaaffinnik nukittorsaanissamik suliaqarmat. Missingiut siunnersuutininik pitsaasunik arlalinnik imaqarpoq, soorlu kinguaassiuutitigut atornerluisarnerup pinaveersaartinnissaa pillugu aalajangersakkat (inatsisissatut siunnersuummi §§ 52-54).

Institutip aallarniutigalugu maluginiarpaat matumani inatsisip annertuumik kukkunerisiorneqarnissaa pineqartoq. Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq atuuttoq paragraffinik 78-inik imaqarpoq. Inatsisissamut nutaamut siunnersuuteqarnerami paragraffit 135-inngortussaapput. Ilassisoqarneranut ilaatigut paragraffit nutaat, ilaatigullu inatsimmi nalunaarutit marluk ilanngunnissaat pissutaapput.

Tunngavigineqartoq pigineqartoq tunngavigalugu Inatsisissatut siunnersuut taamatut isikkoqarluni akuersissutigineqassappat inatsisissatut siunnersuummi sunniutaasussat nalilersuiffiginissaat ajornakusoortussaavoq, taamaasilluni aamma oqaaseqarfigissallugu ajornakusoortussaalluni.

Taamaammat Institutip oqaaseqaatigisani isiginninnerit pingaarnertit ilaannut appartitsinerillu ilaannut killeqartinniarpai.

Institutimit maluginiarneqarpoq innarluutilinnut inatsit nutaaq pillugu oqartussani sulianillu suliarinnittartuni ilisimalikkat attuumassutililit qulakkiissallugit pingaartuusooq, soorlu qanoq isilluni inatsit inatsisinit allanit attuuttunit allaanerutiginersooq.

Taamaattumik Institutip kaammattuutigaa:

- Inatsit pillugu aalajangiisartuni inunnilu allani attuumassutilinni ilisimalikkanik attuumassutilinnik naammattunillu Naalackersuisoqarfik qulakkeerinnissasoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Innersuussutigineqartoq inatsisissatut siunnersuutip piviusunngortinniarnertani ingerlaqqinnissamut ilanngunneqarumaarpoq.

”Institutip ilanngullugu maluginiarpaa innarluutilinnut inatsimmut atuuttumut tunngatillugu qitiusumik isornartoq tassaasimasooq pisinnaatitaaffinnut inatsimmi tunniunneqartunut periarfissaqarsinnaaneq amerlanertigut sulinermi killeqarsinnaasartoq Tamatumunnga ilaatigut inatsisip qanoq paasisarnissaanut amigartumik ilisimasaqarneq pissutaasinnaavoq, kisiannili pissutsit allat pissutaasinnaapput.

Taamaattumik Institutip kaammattuutigaa:

- Naalackersuisoqarfiup pisinnaatitaaffiit nutaat inatsimmi eqqutissallugit sulinermi qanoq piviusunngortinneqarsinnaanersut sukumiinerumik nassuiaaffigissagai.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat. Oqaaseqaatigineqartut inatsisip atortussanngortinnissaani takkuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitersuutit allallu suliarisarnerat.

”TIKIKKUMINASSUSEQ AAMMA ILUSILERSUISARNEQ PILLUGIT PIUMASAQAATIT

Innarluutillit tapersorneqarnissaannut inatsimmi atuuttumi § 5-imi aalajangersagaavoq pisortat illuutaat atortorissaarutaataallu sapinngisamik ima aaqqissuunneqassasut inuit innarluutillit isersinnaanissaat atuisinnaanissaallu qulakkeerneqassallutik.

Inatsissatut siunnersuummut uunga missingiummut pineqartumut tusarniaanermut akissummi takuneqarsinnaavoq aalajangersagaq manna atorunnaartussaasoq, tassami illuutit inissiallu isumaginnittoqarfiup suliaassinngimmagit, paarlattuanilli sanaartortitsisunut inissianullu tunngasuummata.

Institutip maluginiarpaa paasiuminartoqarnissaa ilusilersuisarnerlu Innarluutillit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqaatigiissutaanni qitiullutik oqartussanut pisussaaffiusut (artikel 3, litra f, aamma artikel 9). Inuit innarluutillit allat assigalugit pisinnaatitaaffimminnik atorluanaanissamut periarfissaqarnissaat inuiaqatigiinnilu peqataasarnissat tunngaviusumik piunasaqaataavoq.

Taamaammattumik innarluutillit tapersorneqarnissaannut inatsimmi § 5 atuuttoq allamik taarseqqaarnagu atorunnaarsinniarneqarmat ernumanernik pilersitsivoq.

Taamaattumik Institutip kaammattuutigaa:

- Naalackersuisut illuutinut atortunullu tunngatillugu paasiuminartoqarnerata ilusilersuisarnerullu pilersinnissaannut inatsisigut pisussaaffeqartuarnissaa qulakkiissagaat.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat. Oqaaseqaatit inatsisip atortussanngortinnissaani takkuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitersuutit suliarineqartarnerat allallu.

Illuutit inissiallu ataatsimut isigalugit isumaginnittoqarfiup suliaassinngilai, kisiannili illuutinut inissianullu tunngasuulluni, taamaammallu ”§ 5. Pisortat illuutaat atortuulu

sapinngisamik imaalillugit ilusilersugaassapput inuk innarluutilik periarfissanut taakkualu atornissaannut qulakkeerinniffigalugu" atuuttoq siunnersuummit peerneqassaaq. Isumaginninnermut inatsiseqartitsinernut sinaakkutigineqartut iluanni inissiap ilusilersornissaa naapertorlugu tapiissuteqarnissaaq kisimi periarfissaavoq, taamaasilluni inuk innarluutilik nammineq angerlarsimaffimminiiginnarsinnaassammat imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummi ineeqqap pineqartup pisariaqartitaanut naleqqussarneqarsinnaassammat.

”QULAAJAASARNEQ

Institutip inunnut innarluutilinnut tapersersuiffigineqarnissamik pisariaqartitsisutut isigineqartunut atugassarititat qulaajaaffiginissaat pillugu malittarisassanik pilersitsisoqarniarmat tunngaviatisut pitsaalluinnartutut isumaqarfigaa (inatsisissatut siunnersuummi § 15).

Taamaattorli institutip maluginiarpaap tapersersuisoqarnissaanut periarfissanut arlalinnut inatsisissatut siunnersuummi kapitali 10-mi taaneqartunut tunngatillugu qulaajaasarneq suliarissallugu annertuutut takutinneqarmat. Qulaajaaneq suliarissallugu oqimaassinnaavoq piffissamillu atuinarsinnaalluni, soorlu nuunnissamut ikiorneqarneq (§ 68) imaluunniit ikiuutit tunniunnerat (§ 70) innuttaasumut, qanigisaasunut oqartussanullu paatsiveerutsitsisumik. Taamaattumik Institutip kaammattuutigaa:

- Naalackersuisoqarfiup innuttaasup tapersersuisoqarnissaanut pisariaqartitaasa misissuiffiginissaannut piumasaqaatit sakkortusissagai, sulianullu qulaajaasarnerit pillugit piumasaqaammik atuisinnaassasoq, matumani innuttaasooq tapersersuiffigineqarnissamik pisarialerujussuarmik aamma/imaluunniit annertuumik pisariaqartitsinersooq pillugu.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat. Oqaaseqaatigineqartut inatsisip atortussanngortinnissaani takkuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitsersuutit allallu suliarisarnerat.

”AKUERSEQQAARNANI NAKORSAMIT MISISSORTINNEQ SULIARINEQARNERLU

Inatsisissatut siunnersuummi § 17 akuerseqqaarnani nakorsamit misissortittarnissaaq suliarineqartarnissarlu pillugit aalajangersakkamik nutaamik imaqarpoq. Aalajangersagaq akuersissutigineqassappat kommunalbestyrelsip nakorsamit misissortinnissap imaluunniit suliaritinnissap ingerlannissaannut aalajangiisinnaanera pisinnaatitaaffiuvoq, matumani angajoqqaatut oqartussaassusilik imaluunniit nakkutilliisooq meeqqap, inuusuttup imaluunniit inuup innarluutillip oqartussagaajaasimasup napaammut inuunermik ulorianartorsiortitsisumut inuup pisinnaasaanik malunnartumik ataavartumillu atugaqalersup misissortinnissaanut iliuuseqarsimangippata.

Institutimit maluginiarneqarpoq akuerseqqaarnani misissortittarneq suliaritittarnerlu ilaatigut nammineerluni aalajangiisinnaanermut inuttullu attorneqannginnissamut ilaatigut attuisartoq,

tamakkulu pisuni ataasiakkaani sakkortuunik tunngavilersuinissanik sunniuteqarluartunillu inatsisitigut uppersaasoqarnissaanik pisariaqartitsiffiupput.

Tamanna inatsisitigut apeqqutinik pisariusunik arlalippassuarnik pilersitsivoq, soorlu peqqinnissaq pillugu inatsisinut suleqateqarniarneq pillugu, tamakkulu inatsisissatut siunnersuummi nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.6-imi imaluunniit § 17-imut nassuiaatini immikkuullarissuni suliarineqarsimasutut takuneqarsinnaanngillat.

Taamaattumik Institutip kaammattuutigaa:

- Naalackersuisoqarfiup inatsisissatut siunnersuummi akuerseqqaarnani nakorsamit misissortittarnissaq suliaritittarnissarlu pillugit inatsisissatut siunnersuummi § 17-ip piunaqarfiusinnissaa piviusunngortitsiffiunissaalu sukumiinerusumik nalilersuiffigissagaa nassuiaaffigalugulu.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Piunaqqaatit arlallit naammassineqarsimatillugit angajoqqaatut oqartussaassusilik akuersiteqqaanngikkaluarlugu meeqqap inuusuttulluunniit nakorsamit misissortinnissaa suliaritinnissaallu pillugit kommunalbestyrelsip aalajangiinissaminut tunngavissaqarnissaa aalajangersakkamut ilaatinneqarpoq.

Nappaammik inuunermik ulorianartorsiortitsisumik imaluunniit nappaammik meeqqap inuusuttulluunniit malunnartumik pisinnaasakinnerulerneranik ataavartumik kinguneqarsinnaasumik peqarnissaa piunaqqaataavoq. Tamatumunnga aalajangiineq pisut immikkoortillugit nakorsamit nalilersuisoqarneranik annermik tunngaveqassaaq. Nappaatit pisinnaasakinnerulerneramik malunnartumik ataavartumillu kinguneqartut killiliiffiginissaat ajornarsinnaavoq. Matumanili pingaartittariaqarpoq malunnartumik ataavartumillu pisinnaasakinnerulerneranut ulorianaatit pineqarneranni angajoqqaatut oqartussaassullit pisariaqarsimappallu nakkutilliisup misissortinnissanut suliaritinnissanullu aalajangiinissamut pisinnaatitaanerat meeqqap inuusuttulluunniit nakorsamit pisariaqartumik suliaritinnissanut pisariaqartitsinerneq pingaarnerusussaammata.

Aalajangersakkamik atuinissami piunasarineqarpoq nakorsaamit suliarinnittumit isumaqataanermik peqartoqarnissaa. Tassungalu ilanngullugu meeqqap inuusuttulluunniit suliaritinnissanik sunik pisariaqartitsinersut, suliaritinnerlu suliarineqanngippat sunik kinguneqarumaarnersoq napparsimmavik imaluunniit nakorsaq suliarinnittoq paasissutissaasariaqassapput. Aamma aalajangiinissamut alloriarneq aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu nakorsap tungaaniit pisartussaana ilimagisariaqarpoq, soorlu assersuutigalugu suliaritinnissamut allamat atatillugu aammik pilersuisoqarnissaa pisariaqartinneqarsimappat angajoqqaatut oqartussaassullit akerlerinngisaannik.

Meeqqap inuusuttulluunniit pisariaqartumik nakorsamit suliaritinnissaannut akerliunerat meeqqanut inuusuttumulluunniit atonerluisimanermut ingasattumut annertunerusumut imaluunniit amigartumik isumassuisimanermut ilaasinnaavoq, tassani meeqqap

inuusuttulluunniit inissinnissaa pisariaqarsimatillugu. Taamaattoqarsimappat aalajangersagaq atortariaqanngilaq, tassami tamanna taamaallaat nakorsamit misissortinnissamut suliaritinnissamullu periarfissiimmat. Nakorsamilli misissortinnissamut akerliuneq angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqarnissaa pillugu aalajangiiniarnissap pisariaqartinneqarnera pillugu aalajangiinermi periarfissatut ilaasussaassaaq.

Taamatuttaaq erseqqissarneqassaaq aalajangersagaq manna ulluunerani paaqqittarfinni, atuarfinni imaluunniit suliffeqarfinni allani inuit innarluutillit ulluinnarni isumassortarnissaannut paaqqutarineqarnissaannullu isumaginnittuunngitsunut inatsisitigut tunngaviliunneqanngimmat, tassalu angajoqqaatut oqartussaasulinniit imaluunniit nakkutilliisumiit erseqqissumik akuersinertaqanngitsumik itikkut kiassutsip uuttorniarnissaa pisimappat.

Tamanna tunngavigalugu naalackersuisoqarfiup oqaatsit atorreqartut tassungalu nassuiaatit aalajangiuisimaniarpai.

”KINGUAASSIUUTITIGUT ATORNERLUI SARNERUP PINAVEERSAARTINNISSAA
Institutip pitsaalluinnartutut isumaqarfigaa kinguaassiuutitigut atornerluisarnerit pinaveersaartinnissaat pillugu innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut inatsimmi aalajangersakkanik nutaanik ilanngussisoqarniarmat (inatsisissatut siunnersuummi §§ 52-54). Aalajangersakkat tamakku sulinermi qanoq ingerlassanersut, unammilligassallu suut pilersinnaanersut, malitseqartitsiffigissallugit pingaaruteqarpoq. Inuit Pisinnaatitaaffiinum Kalaallit Nunaanni Siunnersuisoqatigiit, Tilioq aamma instituti 2023-mi aggustimi allakkiamik ataatsimoorussamik saqqummersitsippat, tassanilu najugaqatigiiffittut neqeroorummi aamma ulloq unnuarlu neqeroorummi kinguaassiuutitigut atornerluisarnerit pinaveersaartitsiffiunerisa suliarisarnerisalu nukittorsarnissaat inassutigisimavarput.

Kinguaassiuutitigut atornerluisarnerit pinerluffigineqartup inuuneranut peqqissusaanullu annertuunik sunnuteqarsinnaapput. Misissuisarnerni paasinarsisimavoq innuttaasunut eqqarsartaatsikkut kinguarsimasunut kinguaassiuutitigut atornerluisarnerit kingunerluutaat innuttaasut allat kingunerluutaannut assersuunneqarsinnaasut. Taamaammat innarluuteqarneq apeqqutaatinnagu kinguaassiuutitigut atornerlunneqartunut tamanut kingunerluutinut aamma piginnaanngorsaqqinnissanut neqeroorutitut assigiimmik periarfissaqarnissaa atorfissaqartinneqarpoq.

Taamaattumik Institutip kaammattuutigaa:

- Naalackersuisoqarfik Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik suleqatigalugu inunnut innarluutilinnut kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasunut kingunerluutinut neqeroorutitut attuumassutilinnut periarfissanik qulakkeerinnissaaq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat. Oqaaseqaatit inatsisip atortussanngortinnissaani takkuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitersuutit suliarineqartarnerat allallu.

10. NIIK

”NIIK tusarniaanermut atortussat tiguenerannut qujaniarpoq, taakkulu soqutiginnilluta atuarsimavagut.

Misissuereernikkut NIIK-p inatsimmut missingiut akuerisinnaanngilaa inassutigissallugulu missingiut taamatut isikkulerlugu itigartitsissutigineqassasoq.

Kukkunersiusoqarneranut tunngatillugu isumaqarpugut, naak pitsanngorsaasoqarnissaanik kissaateqaraluartugut, kommunit/oqartussat kiffartuussisarnerup qaffasissusaanik appartitsinissamut pisariaqartitsineq tunngavigalugu suliaqartoqaraluartoq inunnut pisinnaasakinnerulersimasunut inuit pisinnaatitaaffii ajorteriarneriannik tamanna sunniuteqarsimavoq.

Inatsimmik allannguinermi tunngaviusut pingasuusut taakku annerusumik pingaartittarnissaat kissaatigisimagaluarparput.

Massakkorpiaq assigiimmik pinnittussaaneq inunnut innarluutilinnut atuutsinneqanngitsut misigisarparput.

Taarsiissuteqarnissaq pineqaraangat suleriaaseq akuttunngitsumik kigaattarpoq, ilaatigut ikiuutit allatullu ikiorsiinissamut iliuusissat suliffinni ilinniarfinnilu atugassat matumani pineqalersillugit.

Immikkoortunut akisussaassuseqarnissamut tunngavik aallaaviatigut nersortariaqarpoq, allannguutissatullu siunnersuut manna atorlugu pisortat illuutaanni paasiuminartoqarnissaanut tunngatillugu paragrafiip peerneqarnissaa anguniarneqarpoq. Piumasaqaatit immikkorluinnaq ittut inatsimmiittut inatsisini allani ilanngunnissaat qulakkeeqqaarnagu peerneqarnissaat ulorianaateqartorujussuurtut isumaqarfigaarput.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Illuutit inissiallu ataatsimut isigalugit isumaginnittoqarfiup suliassarinnngilai, kisiannili illuutinut inissianullu tunngasuulluni, taamaammallu "§ 5. Pisortat illuutaat atortuulu sapinngisamik imaalillugit ilusilersugaassapput inuk innarluutilik periarfissanut taakkualu atornissaannut qulakkeerinniffigalugu" atuuttoq siunnersuummit peerneqassaaq.

Isumaginninnermut inatsiseqartitsinernut sinaakkutigineqartut iluanni inissiap ilusilersornissaa naapertorlugu tapiissuteqarnissaq kisimi periarfissaavoq, taamaasilluni inuk innarluutilik nammineq angerlarsimaffiminiiginnarsinnaassammat imaluunniit ulloq

*unnuarlu neqeroorummi ineeqqap pineqartup pisariaqartitaanut
nalequssarneqarsinnaassammat.*

”NIIK-p illoqarfittut angerlarsimaffigisap/angerlarsimaffigisap avataanut inissii gallartarnerit inuit innarluutillit nuunnissaat namminneerlutik qanigisaasullu akerlerisaannik nuunnertut isigai. Tamanna inatsimmi siusinnerusukkut tigussaasumik tunngaveqartinneqarsimanngilaq. Taamaammat NIIK isumaqarpoq inatsimmut nutaamut missingiut uani pineqartoq inunnut innarluutilinnut inuit pisinnaatitaaffii arlalippassuartigut malunnartumik ajorseriaataassasoq. Pingaartumik meeqqat suliniutinik taamaattunik eqqorneqaraangata inuit pisinnaatitaaffiit isumaqatigiissutit arlallit unioqqutinneqartarput. Meerarmi aama angajoqqaqarnissaminut pisinnaatitaaffeqarpoq! Inuup innarluutillip pisinnaatitaaffiit taamatut annikillisaasoqarnera NIIK-p tungaanit akuerineqarsinnaanngilaq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

*Inatsisartut inatsisaannut massakut atuuttumut tunngatillugu aalajangersakkani
allanngortoqarnissaanik siunnersuuteqartoqarsimanngilaq.*

”NIIK-imit aamma isumaqataaffigineqanngilaq paaqqinnittarfinni forstanderit paaqqinnittarfinni inuup innarluutillip inissinneqarfianiittut pineqartup aningaasaataannik uninngatitsisarnissamut pisinnaatitaaffeqarmata, apeqqutaanani pineqartoq oqartussaajunnaarsimanersoq imaluunniit naamik. Taamatut inunnut innarluutilinnut inuit pisinnaatitaaffiit annikillisaaneq NIIK-imit aamma akuerineqarsinnaanngilaq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

*Aalajangersagaq nalunaarummiit atuuttumeersuvoq. Tusarniaanermut akissutigineqartut
tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut nalunaarutit
pigineqartut Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni
tunngaveqarluni atortussanngortinneqartunut piviusunngortisiffiunngitsoq, taamaammallu
aalajangersakkat taakku siunnersuummit peerneqarlutik.*

NIIK isumaqarpoq taaguusersuut "qulaajaasarneq" inatsimmut missingiummiittoq oqaasiusoq assut siamasissoq. NIIK-imit inassutigineqarpoq "qulaajaaneq" qaqugukkut atorineqartassanersoq sunullu atorineqartassanersoq pillugu sakkortuumik isummersortoqassasoq.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

*Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut
pissutissaqartitsinngillat. Siunnersuummi oqaasertaliunneqartut eqqartut
isumaqarfigineqarput, taamaammallu aalajngiusimaneqarlutik. Oqaaseqaatit inatsisip
atortussanngortinnissaani takkuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitsersuutit
suliarineqartarnerat allallu.*

”NIIK-imit aamma maluginiarneqarpoq inatsisissatut siunnersuut atorlugu pisortat illuutaasa inunnut innarluutilinnut paasiuminartuunissaannut piumasaqaat peerneqarsimammat. Matumani innersuussutigineqarpoq tamanna inatsisini illuutitut attuumassutilinni allassimasariaqaraluarimat tamanna qanoq isillugu qulakkeerneqarsinnaanersoq nassuiaatiginngikkaluarlugu.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Illuutit inissiallu ataatsimut isumaginnittoqarfiup suliassarinnilai, kisiannili illuutitut inissianullu oqartussaaffiulluni, tassani "§ 5. Pisortat illuutaat atortuulu tamarmik sapinngisamik imatut ilusilersorneqarsimassapput inuit innarluutillit periarfissanut taakkuninngalu atuinissamut periarfissaqartillugit" atuuttoq peerneqassalluni. Isumaginninnermut inatsisimmi tunngavigineqartut iluanni inissiap ilusilersornissaa naapertorlugu tapiissuteqarnissamut taamaallaat periarfissaqarpoq, taamaasilluni inuk innarluutilik nammineerluni angerlarsimaffimminiiginnarsinnaassammat imaluunnit ulloq unnuarlu neqeroorummi ineqqamiiginnarsinnaassammat.

”Innuttaasoq pineqartoq innarluutilinnut inatsimmik taassuminnga attorneqartoq aamma attaveqartartussaavoq inatsisunullu marlunnut imaluunniit arlalinnut attuumassuteqartussaalluni. Meeqqat assersuutigalugu meeqqat tapersersorneqarnissaannut inatsit aqutugalugu tapiiffigineqarsinnaanerat immikkut nassuiaaffigineqarpoq.

Pingaaruteqarpoq meeqqat innarluutillit tapersersorneqarnissamut iliuusissanik qulakkeerinnaffigisarnissaat, apeqqutaanani inatsit sorleq allanngortinneqarsimanersoq. Tamaammat NIIK-imit ujartorneqarpoq inatsisit assigiinngitsut akimorlugit ataqatigiissaarisarnissaq qanoq isillugu qulakkeerneqarsinnaanersoq nassuiaaffigineqassasoq, taamaalilluni meeqqat innarluutillit tapersersuinissamut iliuusissanik meeqqat pisariaqartitaanik tunineqarsinnaassammata.

Immikkoortut/ingerlatsivit imaluunniit inatsisit innuttaasup inissisimaffiani atorneqarsimatillugit innuttaasoq piffissaagallartillugu ikiorneqarneq ajortoq akuttunngisumik takusarparput. Tassaasinnaapput innuttaq utoqqaq utoqqaat angerlarsimaffianniittoq, meeraq suussusersineqaqqammersoq, inuusuttoq inuusuttut ilinniarfiini ilinnialertussaqaq inersimasorlu Majoriami ingerlatsisoq ileqquusumik suliffeqalerniarluni.

Inatsisip atortussanngortinnissaa, paasissutissiissutiginnissaa nalilersuiffiginissaalu”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat. Siunnersuummi oqaasertaliunneqartut eqqartutut

isumaqarfigineqarput, taamaammallu aalajngiusimaneqarlutik. Oqaaseqaatit inatsisip atortussannagortinnissaani takkuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitsersuutit suliarineqartarnerat allallu.

”Isumaqarpugut sulianik suliarinnittartunut qaffassaalluni ingerlatsinernik qulakkeerinnittoqartariaqaraluartoq, taamaasilluni innuttaaoq ingerlatsiviit akimorlugit inatsimmik nutaamik atuinissamut aammalu inatsimmik allamik suleqateqarluni atuinissamut piareeqqasarsinnaassammat. Inatsit manna naapertorlugu ukiuni 4-ni massakkut inatsimmik atuereerluta kommunit ingerlatsinerisa aamma innuttaasut pisinnaatitaaffiik amigartumik qulakkeerinnittoqarnerata akornanni suli naapertuuttoqannginnera peqatigiiffitsinniit takusarparput. Ingerlatsinermut ileqqoreqqusat allattuisarnerillu nalinginnaasut malinneqarneq ajorput, tamannalu tulluurtumik sulianik suliarinnittarnissamut ajornakusoortitsivoq. Tassalu suleriaatsip digitaliseeriiffiginerata anguniarnissaani neriuutigaarput tamanna pitsaassutsikkut inatsisitigullu pissasoq.

Taamatuttaaq isumaqarpugut innuttaasunut pisinnaatitaaffiit periarfissallu pillugit innuttaasunut pitsaannerusumi paasissutissiisarnerup qulakkeerneqarnissa isumagineqassasoq.

Kommunit ilitsersuisarnissamut pisussaaffiata qularnaarnissaani massakkut inatsisini immikkut nassuiarneqarnissaa takorusussagaluarpurput.

Inatsimmik allannguinnissap takkuttussap kingornagut inatsisip atortarnissaanut sunniutissaanullu pilersaarutaasumik pitsaassutsikkullu naammassisisamik nalilersuinissaq pilerumaartoq naatsorsuutigaarput.”

”Immikkoortut maluginiagassat pingaarnerit:

Kisitsisitigut paasissutissanik katersisarneq
2:31-mut nassuiaatini nassuiarneqarpoq kommunit kisitsisitigut paasissutissanik Naalakkersuisunut nassiussissasut. Naatsorsuutigaarput kisitsisitigut paasissutissaq tamanna tamanit takuneqarsinnaanngorumaartoq.”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalakkersuisoqarfiup naatsorsuutigaa pisortat ataatsimoorussamik digitalikkut sulianik suliarinnittarnermut atortuat atorlugu kisitsisitigut paasissutissanik tunngaveqarluni innarluutilinnut kisitsisitigut paasissutissanik ingerlaavartumik saqummersitsisoqartarumaartoq.

"Kinguaassiuutitigut atornerluisarnerit pinaveersaartinnissaannut suliniutissat: Qanoq isillugu tamanna suliarineqarsinnaassanerso kiisalu atugassarititat pissusissamittut ingerlasimangippat sunniutaasussat sukumiinerusumik erseqqissaaffiginissaat amigaatigaarput/qilnaaraarput."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allannngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat. Oqaaseqaatit inatsisip atortussannngortinnissaani takkuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitersuutit suliarineqartarnerat allallu.

"Ineqarnermut tapiissutit inoqarfiillu

Inatsimmi kukkunersiuukkami assersuutigalugu najugaqatigiiffiit aamma ineqarnermut tapiissuteqarnissamut pitsaassutsinut piumasaqaatit qaffassaaffiginerat/immikkut nassuiaaffiginerat nassuiaaffigineqarsimammata nuannaarutigaarput.

Soorlu siuliani taaneqareersoq akuerisinnaannngilluinnarparput forstanderi aningaasanik aqutsisussatut nammineq isummani malillugu atuussinnaammat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput. Tsusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut nalunaarutinut pigineqartunut Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussannngortinneqartunut piviusunngortitsiffiussannngisoq, taamaammallu aalajangersakkat tamakku siunnersuummiit peerneqassallutik.

"Inissiat innarluutilinnut tulluartut aamma innarluuteqarneq pissutigalugu nuunnissaq Nuannaarnarpoq ilaqutariit meeqqap innarluuteqarnera pissutaalluni aningaasatigut ikiorneqarnissamut periarfissaqarnerat immikkut taaneqarsimammat, tassalu nuunnissaq meeqqap pisinnaasakinnerulersimanagera pissutaalluni pisariaqalersimappat. Tamanna inersimasunut atuutsinneqartussaannngimmat isumaqarpugut pisariaqanngitsumik assigiinngitsumik pinninnerusoq, tamannalu aqqutigalugu inersimasut innarluutillit aningaasaqarnikkut oqimaatsorsortinneqartussaammata. Innarluuteqarneq pissutigalugu nuunnissamut tapiisarneq tamanut atuutsinneqassasoq isumaqarpugut.

Inissianik utoqqarnut innarluutilinnullu tulluartunik amigaateqartoqarnera ilumoortuuvoq ilisimasarput. Tamanna Kalaallit Nunaat tamakkerlugu pingaartumillu Nuummi atugaavoq, tassani nutaanik sanaartornerpassuit inunnut pisinnaasakinnerulersimasunut takujuminarsarlugit sananeqarsimannngimmata. Tamanna utoqqaat amerlanerusut aqqutigalugit nutserarnernut ineriartortoqarnera pillugu ilisimalikkanut - taamaasilluni ukiut apeqqaallutik pisinnaasakinnerususunut amerlanernut - ilisimalikkanut assersuussilluni pisariaqarpoq kommunit inissianik, utoqqaat angerlarsimaffiinik oqilisaaffiusartunillu nammattunik amerlassusilinnik qulakkeerinnittarnissaasa piumasaqarfiulernissaat pisussaaffiulernissaalu takorusussagaluarparput.

Utoqqarnut isumassuisarnerup innarluutilinnullu tapersersuisarnerup akornanni assigiittoqarnissaanut piumasaqartoqarsinnaammat qularalugu isigaarput.

Najugaqarfissatut neqeroorummi sullitassat ukiuinut naleqquttumik soqutiginaatilimmillu qulakkeerinnittarnissaq kommunit akissusaaffigisariaqaraluaat isumaqarpugut.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummili allannguuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat.

"Kapitali 8 - sulianik suliarinnittarneq:

Pissutsit assigiinngisut iluanni sivisunerpaami sulianik suliarinnittarnissamut qitiusumiit piffissaliisoqarsimanera takorusagaluarparput.

Taamatutaaq tamatuma sunik kinguneqarsinnaanera takorusussavarput, tassalu kommune piffissaliussanut taakkununga eqqortitsisimangippat imaluunniit sulianik suliarinnittarnermut piffissaliussap kukkuniorsionnissaannut ukiunik 2-nik piffissaliussaq eqqortinneqarsimangippat.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuummi piffissaliussanut piffissaliussat arlallit aalajangersakkami aalajangersaaffiginissaat siunnersuutigineqarsimavoq.

Inatsisip amigartumik eqqortittarnissaanut tunngatillugu Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaanni nr. 14, 6. juni 2016-imeersumi aalajangersakkanut innersuussisoqassaaq (Isumaginninnermi malittarisassanik kommunit aqutsinerannik atorunnaarsitsineq).

"Sungiusarnej tapersersorneqarnerlu

2.19 aamma 2.20-mi nassuiaatini nalinginnaasuni nassuiarneqarpoq. Eqqumiigisinnaavarput taaguusersuutini iluamik nassuiarneqanngitsuni sungiusartarnej aamma isumaginninnikkut tapersersuisarnej nassuiarneqarsimammata. Sungiusarnej, tapersersuisarnej qulaajaasarnerlu pillugit taaguusersuutini atuineq inatsisissatut siunnersuut tamakkerlugu tukattutut assigiinngitsumillu oqariartutut isumaqarfigaarput.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat. Oqaaseqaatigiliarineqartut eqqortutut isigineqarput, taamaammallu aalajangiusimaneqarlutik. Oqaaseqaatit inatsisip atortussanngortinnissaani takkuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitsersuutit suliarineqartarnerat allallu.

”Illersuisutut atuunneq:

Aaqqissuussineq pisariaqartinneqartutut ullumikkut pisariaqartitanut tunngatillugu atorneqarneq ajornera maluginiarparput. Taammaammat tamanna pitsaannerusumik ilusilersuiffiginissaa pisariaqartinneqarpoq - innuttaasunut tamanut iluaqutaasussamik. NIIK-imit takuneqarsinnaavoq kommunit akunnerminni soqutigisatigut isumaqatigiinngitsut, tassami kommunit suliap ingerlaarnerani nammineq sullissisartutut illersuisussamik akuersisussaammat pissarsiniartussaallunilu.

Aamma toqqaaniartarnermi suleriaaseq takujuminaatsutut isumaqarfigaarput.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat. Oqaaseqaatit inatsisip atortussanngortinnissaani takkuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitsersuutit suliarineqartarnerat allallu.

"Aningaasartuutaanerusut:

Suliassaqarfik tamanna akuttunngitsumik sulianik suliarinnittarnermut naammattumik sammitinneqarneq ajornera takusarparput, iluarnerussagaluarporlu immikkoortoq tamanna tamakkiisumik isiginnilluni sulinissami pingaartinneqartuuppat. § 94-imut nassuiaatini allanekarpoq allaffuiffik tamakkiisuunngitsaq. Sulianik suliarinnittartumiit inunnt ataasiakkaanut nalilersuisarneq akuttunngitsumik ajornarnerulertartoq takusarparput, aamma aningaasartuutigineqartunut taarsiissuteqarnissaq pillugu qinnuteqartoqarsimagaluarpalluunniit allani immikkut takuneqarsinnaanngitsuni innuttaasut sulianik suliarinnittartumiit amigartumik nalilersuinernik innuttaasut naapitassaqartarput. Assersuutit taaneqarsinnaapput ataatsimoorussaannngitsumi angallassisarnernut (soorlu taxa), innarluuteqarneq pissutigalugu nuunnissamut aningaasatigut tapiiffigineqarnissamut aamma angalanerni ingiallorteqarnissamut akuerineqanngisumut ikiuinissami tapiissuteqartoqarsinnaannginnera.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput.

"Nammineq angerlarsimaffimmi allamiluunniit isumassuinerup isumaginissaa § 101 Isumaqarfigaarput nammineq angerlarsimaffigisami paasaqarnerup qaqugukku § 67-mi atorneqartassanersoq § 101-imilu qanoq ilineratigut atuutsinneqartassanersoq paasiuminaatsipparput, soorlu suna pillugu § 101-imi piffissaliussanut killeqartitsinernut pisariaqartitsisoqarnerasoq paasiuminaatsillugu, qanorlu iliorluni tamanna suliarineqartassanersoq paasiuminaatsillugu, matumani sapaatip akunnikkaartumik nalunaaquttap akunneri 40-t sinnerlugit paarsaqarnissaq/tapersersuinissaq pisariaqartinneqarsimappat"

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput. Aalajangersakkat Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutit kukkunersiukkap ilallugu tusarniutigineqarnissaanut atatillugu nalilersoqqinneqarumaarput.

"Tapersersuisarneq:

Inuup tapersersuisartup taaguuteqartinnera paasiuminaassinnaavoq. Paragraf 88-mi iliuusissatut pilersaarut nassuiaaffigineqarpoq, tassanilu inummut ikiuisarnerit sammisassallu takuneqarsinnaapput. Paragraf 75-imi isumaginninnikkut ikiorneqartarnissaq kisimi nassuiarneqarpoq. Ataatsimut isigissagaanni taaguusersuutit paasiuminaapput.

Massakkorpiaq takusinnaavarput kommunit akuersissummik suliaqartarnerat aqutsinerallu assigiinngitsorujussuusut, soorlu inuup tapersersuisartup suliassaasa suliarisarnissaanut tunngatillugu. Pingaartumik sunngiffimmut sulinernullu tunngatillugu ikiuinissani unammilligassat pineqalertillugit. Taamatuttaaq illumi suliassat pineqartillugit, tassani ingerlatsiviup inummut isumassuisarnerup aamma ikiuinerup akornanni inuup tapersersuisartup suliniutaasa aamma angerlarsimaffimmi ikiortaasartut akornanni naapitsinermi suliassanik suliaqarnissamut ajornartoqarsimatillugu.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuaatini inuit innarluutillit periarfissaasa siuarsaaffiginissaat aammalu inuttut inuunnermi, politikikkut suliaqarnermi, aningaasaqarnikkut inuunnermi, inuuniarnikkut kulturikkullu inuunnermi peqataasarnissamut periarfissaqarnissaat kissaatigineqarpoq. Tamanna sammisassanik amerlasuunik akuerinninnerummat inatsimmi oqaatigineqarnissaa kissaatigaarput. Taamaasilluni sulianik suliarinnittartup tungaaniit assersuutigalugu peqatigiiffinni sulinerut, nalinginnaasumik akissarsiaqarluni sulinermut sammisassanullu nalinginnaasumi suliffiusartup 8-16-ip avataaniittumi peqataasinnaanerup pingaaruteqassusaannut apeqqusiisoqassanngimmat. Piffissaliussaag uagut ilaasortatta assersuutigalugu ingiallortip aamma inuup tapersersuisartup aalajangersimasup tapiiffigineqarnissaanut piffissaliussatuaq atortariaqartagaat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat. Oqaaseqaatit inatsisip atortussanngortinnissaani takkuttussami ilanngunneqarumaarput, soorlu ilitersuutit suliarineqartarnerat allallu.

"Ilinniarneq aamma suliffeqarneq:

Ataatsimut isigalugu ilinniarnertit suliffiillu sammineqanngippallaartut isumaqarpugut. Tamakkiisumik isiginnilluni pilersaarutit killiffinnullu nalunaarusiat inatsisissatut siunnersuummi taaneqartut ilanngullugit.

Eqqumiigisinnaavarput inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatigineqartut ilaanni aallaniutaasuni

qanigisaasut inummik innarluutilimmik paarsaqarneranni qanoq inissisimanissaannut tunngatillugu inuussutissarsiortunut sunniutaasussat kisimik takuneqarsinnaammata. Inuiaqatigiinnitsinni iluaqutissat suut inuup innarluutillip suliffinni sulilersinnaanissamut periarfissarinerai sumiluunniit nalilersuiffigineqarsimanngillat.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Aalajangersagaq inatsisip atortussanngortinneranut atatillugu immersuutitut ilanngunneqarumaarpoq.

"Naammagittaalliuteqarsinnaaneq § 125

Pissassarfiup kommunimut tunngatillugu ilitsersuisusnaanera immaqalu suliame pineqartumi naammagittaalliorsinnaaneq pillugu innuttaasumut ilitsersuisusnaanera ajornartorsiutitut isumaqarfigaarput.

Tamatuma saniatigut tusarniaanermut akissutigineqartoq peqatigiiffiup Inooqat-ip nassuissimasaa innersuussutigaarput.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalackersuisoqarfiup ajornartorsiutaasutut isiginngilaa Pissassarfiup Inatsisartut inatsisaat manna pillugu inuit innarluutillit taakkualu qanigisaasa siunnersortarnissaat ilitsersortarnissaallu suliassarimmagit, soorlu tapiiffigineqarnissaq pillugu naammagittaalliorsinnaanermut periarfissat, tassami Pissassarfiup naammagittaalliorsinnaaneq pillugu ilitsersuutaa innuttaasup naammagittaaliortariaqarneranut imaluunniit naammagittaaliortariaqannginneranut isikkoqartariannngimmat.

11. Inooqat

Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu tusarniaanermut suliame Inooqat qujaniarpoq. Inooqat soqutinnilluni atortussat misissorsimavai makkuninngalu oqaaseqaateqarniarluni:

Inooqammiit maluginiarneqarpoq inatsisissatut siunnersuut pisussanik pitsaasunik eqqarsaatigilluakkanillu imaqartoq, soorlu illersuisoqarneq pilugu aqqissuussineq, kinguaassiuutitut politiki kiisalu eqimattakkaarluni ikiorneqarnissamut tapersorsorneqarnissamullu neqeroorneq, tamakkualu Inooqammit tapersorsorneqarput. Pingaartumik oqartussat najugaqatigiiffittut neqeroorutaanni inunnut pisinnaasakinnerulersimasunut kinguaassiuutitigut atonerluisarnerit pinaveersaartinnissaannut tunngatillugu inatsisitigut sinaakutissat nutaatut ilanngunneqartunut tunngatillugu nersuerusuppugut.

Ilanngullugulu maluginiarparput maanna innarluutilinnut suliassaqarfimi sulianik sularinnittarneq elektroniskiusoq sulissutigineqalersimammat. Inooqammiit qilanaaraarput atortoq eqqunneqartussanngormat, neriuutigalugulu suli at uatsinnut tunngassuteqartut sularisarnissaannut tunngatillugu tamanna pitsaasumik sunniuteqarumaartoq.

Inooqammiit maluginiarparput inatsit inunnut inersimasunut innarluutilinnut pingaarnertigut naleqqussarneqarsimammat. Isumaqarpugut aalajangersakkat meeqqanut inuusuttunullu innarluutilinnut atuuttariaqartut amigaataasut. Meeqqat pineqartillugit missingiummi aalajangersakkani meeqqat kisimik sakkortusisamik nalunaartarnissamut pisussaaffimmi aamma inunnut tapersersuisartunut aaqquissuussinermi taaneqarsimammata. Inooqammiit inassutigissavarput suleriaqqinnissamut atatillugu aalajangersakkat sorliit meeqqanut inuusuttunullu atuutsinneqartussat inatsisissatut siunnersuummut ilannguttariaqarnerat pillugu paasiniaasoqassasoq. Inooqat tamanna pillugu suleqatigiittarnissanut piareersimavoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuummi ukiut apeqqutaatinnagit inuit innarluutillit tamarmik ilaatinnissaat siunertaavoq. Taamaammat inersimasunut meeqqanullu agguataarisooqanngilaq. Siunnersuummi oqaatsit atorineqartut innersuussutigalugit: "Meeqqat, inatsisartut inatsisaat manna aammalu Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugit tapersersomeqamissamik pisinnaatitaasut, Inatsisartut inatsisaat taakku marluk tunngavigalugit pisariaqartitaminnik tapersersomeqassapput. Ataqatigiissaakkamik kiisalu meeqqamut pitsaanerpaasusaaq aallaavigalugu tapersersuineq tunniunneqassaaq.

Imm. 2. Meeqqamut innarluutilimmu tapersersuinerup Inatsisartut inatsisaat manna malillugu aallartinneqartup, Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat aammalu inatsisit allat malillugit meeqqamut tassunga suliniuteqarnermut aallartinneqartumut, ataqatigiissinneqarnissaat kommunalbestyrelsip isumagissavaa. Meeqqamut immaqalu meeqqap ilaqaatanut imaluunniit meeqqap isumassuisuinut tapersersuineq Inatsisartut inatsisaat manna malillugu aallartinneqartoq, inatsisit allat malillugit ilaqutariinnut suliniutigineqartunut ataqatigiissarneqarnissaa kommunalbestyrelsip isumagissavaa. Naalackersuisoqarfiup meeqqanut inuusuttunullu tunngatillugu oqaatsit atorineqartut aalajangiusimavai sinnersuummilu allannortitsiniarnani.

”Sullitassat amerlinerat:

Inooqammiit inassutigineqassaaq innarluutilinnut isumassuisarneq utoqqarnullu isumassuisarneq inatsisitigut suli avissaarteqassasut. Paasisinnaavarput inui ukiut apeqqutaatillugit pisinnaasakinnerulersimasut kiisalu inuit utoqqaat angerlarsimaffiani najugallit, soorlu inuit ukiut apeqqutaatinnagit utoqqalinersiallit, tapersersuisoqartarnissaanut periarfissanik inatsisitigut qulakkeerinnittarnissanik pisariaqartitsippu. Taamaattoq Inooqammiit inassutigissavarput unammilligassaaq tamatuma piareersimaffiginissaat utoqqarnut isumassuisarnernut inatsiseqartitsinerit iluanni qaangerniarneqartassasoq,

taamaasillunni innarluutilinnut isumassuinerup aamma utoqqarnut isumassuinerup akornanni akuleruussisarnissaq sapinngisamik pinngitsoortinneqassamat.

Inooqatip periarfissaq manna iluatsillugu oqaatigissavaa inuit pisinnaasakinnerulersimasunut (innarluutillit) utoqqaat angerlarsimaffiinitisarneq kiisalu innarluutilinnut utoqqarnut sullivimmi immikkoortotaqarfimmiititsisarneq sulinermi massakut atorneqartoq inunnut innarluutilinnut ajortumik sunniuteqartartoq. Sumiiffinni taamaattuni najagallit suliarisarnerat pisariaqartitat inuit pisinnaasakinnerulersimasut atugaat aallaavigalugit allanngorartinneqarneq ajorput. Inuttut utoqqaanerusutut utoqqalillutik toqunissaat tikillugu isigineqartarput suliarineqartarlutillu. Taamatut inunnut innarluutilinnut suliarinnittarneq inuit innarluutillit sapinngisamik imminnut ikiorsinnaalerniarlutik ineriartornissamat pisariaqartitsinerannut akerliuvoq. Taamatuttaaq inuit innarluutillit najugallit utoqqaanerusut utoqqalillutik toqusarnerannik kingunerluutinik sunnerneqartarput. Taamaammat Inooqammiit inassutigineqassaaq utoqqarnut isumassuineq aamma innarluutilinnut isumassuineq avissaaqqatinneqassasut."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuut atorlugu inuit inuusunnerusut innarluutillit siusinaartumik soraarnerussutisiallit utoqqaat angerlarsimaffiinit, paaqqutaqarfimmut imaluunniit utoqqarnut paaqqinnittarfinnut inissittarnissaat eqqarsaataasimangilaq. Taamaammat tassunga nassuiaatini erseqqissarusupparput innuttaasut inuusunnerusut ulloq unnuarlu neqeroorummi pisariaqartitaannut naapertuuttumi inissinneqartassasut, matumani nammineq angerlarsimaffik periarfissaasimangippat. Siunnersuummi sullinneqartartut amerlillugit inuit ukiut apeqqutaatinnagit pisinnaasakinnerulersimasut inuillu utoqqarnut paaqqinnittarfinni najugallit ilanngunneqarnissaat inunnut pisinnaasakinnerulersimasunut tapersersuisoqarnissaanut periarfissanik qulakkeerinneqataassapput, tamakkulu siusinnerusukkut innarluutillit tapersorneqarnissaannut inatsit aamma naligiissitaaneq pillugu inatsit naapertorlugit tapiiffigineqarnissamat pisinnaatitaaffeqarsimapput.

”Inuit Kalaallit Nunaanni sumiiffimmut allamut nuutsittarnerat imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani najugaqalertarnerat:

Inooqat inuit pisinnaasakinnerulersimasut akerlerisaannik Kalaallit Nunaanni najugaqarfinniit nuutsittarnerannut akerliursorujussuuvoq, matumanilu allatut pisariaqartitaqarnerat pissutiginnarlugu nuutsittarnerat oqartussat neqeroorutigissallugu piareersarsimaffiginngisaannut. Taamaaliortoqartarpoq apeqqutaanani Kalaallit Nunaanni piffimmut allamut nuuttoqarnera imaluunniit Danmarkimut nuuttoqarnera. Inuit innarluutillit allamut nuuttarnerat inummut imminuinaangitsoq kisiannili aamma qanigisaasunut annertuumik sunniuteqarluni pisarpoq. Inooqammiit akerlianik inassutigineqarpoq Kalaallit Nunaanni oqartussanut piumasaaqatit sakkortusineqassasut, taamaasilluni najugaqatigiiffinnik ataasiakkaat pisariaqartitaannut naleqqussakkanik sanasarnissamik/pilersitsinissamik pisussaaffilerneqassammata. Inooqammiit ilanngullugu

inassutigineqarpoq inoqarfinnut tamanut agguataaraluni Kalaallit Nunaanni najugaqartitsinissamut neqeroorutinut pisariaqartitsinerit nalilersuiffigineqassasut kiisalu pisariaqartitsineq tamanna qanoq isillugu pitsaanerpaamik inuit pisinnaasakinnerulersimasut akerliannik ilaqttaminniit sungiusaminniillu nuullutik piareersimaffiginissaat ilanngullugu. Meeraq inuusuttorluunniit ineriartornikkut suli meeraasoq pinngitsaalillugu sumiiffimmut pineqartup ilaqttatut inuuniarnikkullu sungiusimasaaniit nuutsittassallugu arlaatigut inuppalaanngitsorujussuuvoq. Taamaammatt missingiummi siunnersuutit tamarmik inuit pisinnaasakinnerulersimasut nuutsittarnissaannut tunngassutillit peertariaqarput, paarlattuanillu sulineq aallartillugu, matumani pisariaqartitsineq qanoq isillugu pitsaanerpaamik piareersimaffigineqarsinnaanersoq misissuiffigalugu.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalackersuisoqarfik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut suliassaqarfimmi inissat amerlanerit qulakkeerniarlugit suliniutissanik arlalinnik aallartitsisimavoq. Inuit innarluutillit pisariaqartitaat tamarmik Kalaallit Nunaanni massakkut suliarineqarsinnaanngillat, taamaammallu tamanna tunngavigalugu Kalaallit Nunaata avataani piginnaangorsarnissamut ineriartortitsinissat paaqqinnittarfinnilu inissat neqeroorutigineqarlutik. Siunnersuut inissiisarnernut sakkortusaaffiuvoq, tassalu massakkut najugaqarnek killeqartuummat, tamatumunngalu inassutigineqartoq Naalackersuisut akuersissutigisussaammassuk. Taamatuttaaq inassuteqaammut piunasaqaatit malittarisassiorneqarput, taamaammallu nassuiaatit maanna sakkortusineqarput. Naalackersuisoqarfiup tamanna tunngavigalugu oqaatsit atorineqartut tassungalu oqaaseqaatigineqartut aalajangiusimavai.

”§ 36 pillugu kommunit ataatsimiititalianik pilersitsisarnerat: Inooqammiit ataatsimiititaliani atuisut aallartitaqannginnerat amigaataasoq isumaqartoqarpoq, tamatumalu saniatigut isumaqarpugut kommunit ataatsimiititalianik taamaattunik pilersitsinissamut pisussaaffilerneqassasut.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Tamatumunnga kommunit ataatsimiititalianut pioreersunut inuttalersuisarnissamut suli unammilligassaqartuarnertat pissutaavoq. Siunnersuut aqqutigalugu kommunalbestyrelse massakkut pisussaaffilerneqassagaluarpat tamanna killeqanngitsumik inatsisinik unioqquutitsinernik kinguneqartussaavoq.

”§ 40, imm. 4 pillugu:

Pinerluttulerinermik inatsit naapertorlugu inuit pisinnaasakinnerulersimasut oqartussaaffigaajaasimangippata (tassani nakkutilliisoq aalajangiisimalluni) imaluunniit kiffaangissusiagaasimangippata forstanderi pineqartup atugassatut aningaasaataanik uninngatitsinnaanngilaq. Uani illumi illup iluani malittarisassat tamatumunnga siunertaqarsimanerat apeqqutaatinnagu. Inooqammiit paarlattuanik inassutigissavarput

qaammarsaanermut suliniummik sulilluartoqassasoq, taamaasilluni inunnut nammineerlutik soqutigisaminnut isumaginnissinnaanngitsunut qanigisaasut iliuuseqartarnissamut periarfissanut ilitersuunneqarsinnaassammata. Inooqammiit isumaqarpugut meeraanermiit inersimasumut ikaarsaartarneq pillugu amigartumik ilisimasaqannginnermut tunngatillugu tamanna ataatsimut unammilligassaasoq, soorlu sammisamut oqartussamut tunngatillugu ilisimasaqannginneq, tamannalu meeraq 18-iliippat qanoq paasisarsineqassanerpoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Aalajangersagaq nalunaarummit atuuttumeersuuvoq. Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalackersuisoqarfik aalajangersimavoq siunnersuut nalunaarutinut pigineqartunut Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqarluni atortussanngortinneqartunut piviusunngortitsiffiussanngisoq, taamaammallu aalajangersakkat tamakku siunnersuummiit peerneqassallutik.

"§ 68 pillugu - nuunnermut ikiorneqarneq: Inooqammiit inassutigissavarput oqaaseqatigiinni siullermi oqaaseq "pisinnaavoq" uuminnga "pisinnaassaaq" taarserneqassasoq, taamaaliornikkut kommunit tamatumunnga aningaasasaqanngitsut periarfissaq tamanna toqqassanngimmassuk.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqarpoq.

"Ilanngullugu nunatsinni sumi najugaqarneq apeqqutaatillugu ikiorsiinissamut iliuuseqarnissamut periarfissat allaanerusariaqanngillat."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuut atorlugu kommunit tamarmik najugaqarfik apeqqutaatinnagu innuttaasuminnik ikiuinissaminnut pisussaaffilerneqarput.

"§ 86, imm. 2 - Oqalisaasarnermut periarfissaq: Inooqammiit malugivarput "isumassuinissamut suliassaq angajoqqaanut malunnartumik sulinerunermik kinguneqartussaavoq..." allanneqarsimammat. Inooqammiit malugeqqussavarput sulinerusarneq kisimiilluni unammilligassaanngimmat, kisiannili aamma tarnikut annertuumik oqimaatsorsortitsisartuummat, tamannalu arlalippassuartigut ulluinnarni suliarissallugu ajornarnerusuummat. Ilaqutariinnik oqalisaasartunik pissarsiniartarneq ajornartorsiuteqarfiummat angerlarsimaffimmik oqalisaaffiusartumik pilersitsinissaq pisariaqartinneqartorujussuuvoq. Taamaammat pilersitsinissaq pingaartittariaqarpoq!"

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummili allannortitsinissamut pissutissaqalersitsinngillat. Innersuussutigineqartoq inatsisissatut siunnersuutip piviusunngortinniarnani ingerlaqqinnissamut ilanngunneqarumaarpoq.

"Kapitali 13 pillugu - tikeraarluni angalasarnerit Inatsimmut massakkut atorineqartumut tunngatillugu sulisarnermut atatillugu Inooqammiit uparuarneqarpoq tikeraarluni angalasarnerit tunniunneranni assigiimmik pinnittarnissaq sulinermit atortariaqartoq. Aamma Inooqammiit ullumikkut isumaqartoqarpoq tikeraarluni angalanissap tunniunnissaanut periarfissat assigiittariaqartut, matumani apeqqutaanani Kalaallit Nunaata avataani inissineqarneq pineqarneris imaluunniit Kalaallit Nunaanni inoqarfimmut allamut inissinneqarneq pineqarneris. Inooqammiit tassunga atatillugu malugeqquneqarpoq nammineq najugaqarfisamit allamut inissiinermit maqaasisarneq aamma inuttut/inuuniarnikut sunniutaasartut assigiittartut, apeqqutaanani Kalaallit Nunaanni inissisimasoqarneris imaluunniit Danmarkimi inissisimasoqarneris."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tikeraarluni angalanissanut periarfissaqarneq inatsisissatut siunnersuummi inummut innarluutilimmut pineqartumut apeqqusernagu pisinnaatitaaffiuvoq. Inuit nunagisamik avataaniittut, nunagisaminnut atassuteqarnerminnik attassiinnarnissaannik ikiorneqarnissaat siunertaavoq. Nunagisaq aallaavimmigut illoqarfiusarpoq nunaqarfiusarluniluunniit inuup innarluutillip najugaqarfisimasaa inuup nunagisap avataani najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarfisaa.

Meeqqat innarluutillit nunagisamut ukiumut marloriarlutik tikeraarsinnaatitaapput. Inersimasut innarluutillit nunagisamut ukiumut ataasiarlutik tikeraarsinnaatitaapput. Taamaasilluni inersimasut innarluutillit assigiimmik pineqassapput, tassami inatsimmi atuuttumi inunnut innarluutilinnut 18-ileereernerup kingorna angerlarsimaffiup avataanut sivikinnerpaamik ukiuni qulini inissinneqarsimasunut ukioq allortarlugu tikeraarsinnaaneq ataaseq kisimi pisinnaatitaaffiuvoq. Inunnut 18-24-nut ukiulinnut Kalaallit Nunaata avataanut ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarallartunut ukiumut marloriarluni tikeraarsinnaanermut pisinnaatitaaffik allanngussanngilaq.

Inummut innarluutilimmut qanigisaasup inuup innarluutillip najugaanut tikeraarluni angalasinnaanera periarfissaavoq. Qanigisaasut tikeraarluni angalanissamut periarfissaqarnerat inuup innarluutillip periarfissaqarneranut taarsiullugu angalaneruvoq. Qanigisaasup tikeraarluni angalanissamut neqeroorfiginissaanni inuup innarluutillip tikeraarluni angalanissani ingerlassinnaassanngikkaa, inuullu tikeraarneqarnissamik kissaateqarsimanissaa, piumasagaataavoq. Inunnut innarluutilimmut qanigisaasut amerlanerpaamik marluk tikeraarlutik angalanissaannut aningaasaliisoqarsinnaavoq. Taamaammat Naalackersuisoqarfiup oqaatsit atorineqartut tassungalalu nassuiaatini ilaasut aalajangiusimavai.

"Kapitali 14 pillugu - Nakkutilliineq Inooqammiit eqqumiigineqarsinnaavoq kommunit inummut innarluutilimmut inummut sammititamik namminneq paaqqittarfiummi inissinneqartunut nakkutilliisussaammata...?"

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Kommunalbestyrelse killiffinnut nalunaarusiat tunngavigalugit iliuusissatut pilersaarutit nalunaarsortarnissaannut pisussaaffeqarpoq. Kommunalbestyrelse innuuttaasoq kommunimi najugaqarsimappat nakkutilliinemik suliaqassaaq.

"Kapitali 15 pillugu - Innarluutillit pillugit Siunnersuisoqatigiit Inooqammiit inassutigissavarput kommunit innarluutilinnut siunnersuisoqatigiinnut allattoqarfimmik pilersitsinissamut pisussaaffilerneqassasut. Innarluutillit pillugit Siunnersuisoqatigiinni innarluutillit peqatigiiffiinit ilaasortaaneq nammineq piumassuseqarneruvoq akissarsiaqaataanilu, taamaammallu allattorfiup isumagina niuernermi periarfissatut isigineqanngilaq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Tamanna kommunit oqartussaaffigaat, tassa kommunit ataasiakkaat ilumut ilaasortanik akissarsiaqartitsinissaq kissaatiginaat apequtaasussaavoq.

"§ 129 pillugu - kisitsisitigut paasissutissat Inooqammiit paasissutissanut Naalackersuisunit nalunaarutigineqartussanut tunngatillugu takujuminartoqarnissaa inassutigissavarput, inassutigissallugulu tamakku tamanut takuneqarsinnaanngorlugit saqqummiunneqassasut, taamaasilluni suleqatigiiffiit soqutigisallit taakkuninnga atuisinnaassammata. Inooqammiit ilanngullugu inassutigaarput kisitsisitigut paasissutissanik najugaqatigiiffinnut inissat amerlassusaannut taakkunungalugu utaqqisut allattorsimaffiinnut ilanngussisoqassasoq."

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalackersuisut paasissutissanut inummut tunngatinneqarsinnaasunut taamaallaat isersinnaapput. Paasissutissat kommunit ataatsimoorussamik sulianik suliarinnittarnermut atortuaneersut tunngavigalugit innarluutilinnut kisitsisitigut paasissutissanik ingerlaavartumik saqqummersitsisoqartarumaarpoq.

12. Utoqqaat pillugit Oqaaseqartartooq

"Utoqqaat pillugit Oqaaseqartartup pingaarnertigut siunnersuut tikilluaquaa, siunnersuut assut annertuvoq, aalajangersakkallu tamakkerlugit oqaaseqarfiginissaat periarfissaanngilaq. Tassungalugu atatillugu aamma ernumassutigaarput malittarisassat taamak annertutigisut atuutilernissaat eqqarsaatigineqarmat, matumani malittarisassat annertunerpaartaatigut sulinermi piviusunngortinneqarsimatinnagit. Piviusunngortitsinissamut sulinissaq kommunini sulianik suliarinnittartunut allatullu sulisunut ilisimasalinnut sammititaq aallartittariaqarpoq."

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalakkersuisoqarfik piviusunngortitsinissamut sulinissamik sulianik suliarinnittartunut allatullu inunnut ilisimasalinnut sammititamik allartitsiniarpoq. Tamanna ukiup ingerlanerani kingusinnerusukkut nalunaarutigineqarumaarpoq.

"Utoqqaat pillugit Oqaaseqartartup soqutiginnilluni atortussat misissorsimavai makkuninngalu oqaaseqaateqarniarluni:

Utoqqaat pillugit Oqaaseqartartumiit maluginiarneqarpoq inatsisissatut siunnersuut suliarisassanik pitsaasuni eqqarsaatigilluakkanillu amerlasuunik imaqartoq, soorlu kingaassiuutitigut atornerlunneqartarnermut politiki kiisalu eqimattakkaarluni ikiorneqarnissaq tapersersorneqarnissarlu pillugit neqeroorut, tamakkualu utoqqaat pillugit oqaaseqartartup taperserpai.

Tapersersuinissamut periarfissat qularnarnerat

Inuit ukiut apeqqutaallutik pisinnaasakinnerulersimasut kiisalu inuit utoqqaat angerlarsimaffiinni najugallit, soorlu inuit ukiut apeqqutaatinnagit utoqqalinersiaqalersinnaasut, inatsisitigut matussuserneqarnissamik pisariaqartitsimmata paasisinnaavarput.

§ 3.2. Inatsimmi inuit ukioq apeqqutaalluni pisinnaasakinnerulersimasut kiisalu inuit utoqqarnut najugaqarfinni najugallit ilaatinneqassasut siunnersuutigineqarpoq, taakkunangalu inuit utoqqalinersiaqalernissamut ukiut killiliunneqartut apeqqutaatinnagit pisinnaatitaaffillit ilaapput. Taamatut sullinniakkat amerlinerisigut inunnut pisinnaasakinnerulersimasunut inunnut innarluutilinnut tapersersuisarneq pillugu inatsit naapertorlugu tapiissuteqarnissamut siusinnerusukkut pisinnaatitaaffeqarsimangitsunut tapersersuinissamut qulakkeerinnissapput.

Tamanna "ilaatigut inuit innarluutillit ukiui apeqqutaatinnagit utoqqalinersiaqalernissamut pisinnaatitaaffillit" ammaasisussaassaaq, tassa innarluutilik inuusunnerusoq utoqqaat angerlarsimaffiannut/paaqqutaqarfimmut/utoqqarnut paaqqinnittarfimmut inissittarnernissaat ammaanpeqassasoq, tamannalu ullutsinni takussaaqaaq. Tamanna **AKUERINEQARSINNAANGILLUINNARPOQ**, tassami inuusuttut pisariaqartitaat utoqqarniit allaanerusarput.

Utoqqaat pillugit Oqaaseqartartup inassutigissavaa tamanna piarersimaffiginngikkaluarlugu innarluutillip inuusunnerusup utoqqaat angerlarsimaffiannut inissinngikkaluarlugu ammaanpeqassasoq.

Utoqqaat pillugit Oqaaseqartartup periarfissaq manna iluatsillugu oqaatigissavaa inuit pisinnaasakinnerulersimasut (innarluutillit) massakut utoqqarnut isumassuiffimmi

inissineqartarnerannut kiisalu innarluutilinnut utoqqarnut sullissivimmi immikkoortoqarnissaq inunnut innarluutilinnut utoqqarnullu ajortumik sunniuteqartussaammata. Najugallip taamatut sumiiffinnut 2-nut suliarineqartussanngortittarnerat pisariaqartitanut inuup pisinnaasakinnerulersimasup pigisaanut tunngatillugu allanngorartinneqarneq ajorput.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq. Siunnersuut atorlugu inuit inuusunnerusut innarluutillit siusinaartumik soraarnerussutisiallit utoqqaat angerlarsimaffiinut, paaqutaqarfimmut imaluunniit utoqqarnut paaqqinnittarfinnut inissittarnissaat eqqarsaataasimannigilaq. Naalackersuisoqarfiup nassuiaatinut tunngatillugu erseqqissassavaa innuttaasut inuusunnerusut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissineqartartussaammata, taakkunanilu angerlarsimaffik periarfissaasimatinnagu pisariaqartitaannut tamanna naapertuutissaaq.

”Inuit Kalaallit Nunaanni sumiiffimmut allamut nuutsittarnerat imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani najugaqalartarnerat:

Utoqqaat pillugit Oqaaseqartartoq utoqqaat pisinnaasakinnerulersimasut akerliannik Kalaallit Nunaanni najugaqarfinniit nuutsittarnerannut akerliuvoq, taakkuami allanik pisariaqartitaqartuupput oqartussat neqeroortigissallugit piareersarfigisissaannik. Taamaaliortoqartarpoq apeqqutaanani Kalaallit Nunaanni piffimmut allamut nuuttoqarnerasoq imaluunniit Danmarkimut nuuttoqarnerasoq. Innarluutillit utoqqaanerusut nuutsittarnerat inuttut sunniuteqartarpoq, inummut imminuinnaanngitsoq kisiannili aamma qanigisaasunut. Utoqqaat pillugit Oqaaseqartartup akerlianik inassutigissavaa Kalaallit Nunaanni oqartussanut piunasaqaatit sakkortusineqassasut, taamaasiluni oqartussat najugaqatigiiffinnik ataasiakkaa pisariaqartitaannut naleqquttunik sanasarnissamut/pilersitsinissamut pisussaaffilerneqassammata.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Naalackersuisoqarfik ulloq unnuarlu suliassaqarfimmi inissat amerlanerit qulakkeerniarlugu suliniutissanik arlalinnik aallartitsisimavoq. Inuit innarluutillit pisariaqartitaat ullumikkut Kalaallit Nunaanni matussuserneqarsinnaanngillat, taamaammallu tamanna tunngavigalugu Kalaallit Nunaata avataani najugaqatigiiffissatut neqeroorummi piginnaasanik ineriartortitsinissamut inissanullu neqeroortoqassaaq. Siunnersuut inissiisarnernut sakkortusaaffiuvoq, tassalu massakut najugaqarneq killeqartuummat, tamatumunngalu inassutigineqartoq Naalackersuisut akuersissutigisussaammasuk. Taamatutaaq inassuteqaammut piunasaqaatit malittarisassiorneqarput, taamaammallu nassuiaatit maanna sakkortusineqarput. Naalackersuisoqarfiup tamanna tunngavigalugu oqaatsit atorneqartut tassungalu oqaaseqaatigineqartut aalajangiusimavai.

”Ilanngullugu inassutigissavarput Kalaallit Nunaanni najugaqartitsinissamut neqeroortutini najugaqarfinnut immikkut agguataaraluni pisariaqartsitsineq nalilersuiffigineqassasoq kiisalu

taamatut pisariaqartitsineq qanoq isillugu pitsaanerpaamik piareersimaffineqarsinnaanersoq nalilersuiffigalugu, matumani inuit pisinnaasakinnerulersimasut akerliannik ilaqquttaminniit inuttullu attaveqartigisaminniit nuuttarnerat pinngikkaluarlugu, paarlattuanillu suliamik aallartitsilluni, tassani misissorneqassalluni pisariaqartitsineq qanoq isillugu pitsaanerpaamik piareersimaffineqarsinnaanersoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummili allannqortitsinissamut pissutissaqalersitsinngillat. Taamaattoq inassutigineqartoq inatsisip atortussannqortinniarnissaanut ilanngunneqassaaq.

§ 8.2. Piginnaasanik matussiisarneq, ullumikkut angerlarsimaffiit paaqqutaqarfiusartut illoqarfinni mikinerusuniittut nunaqarfinniittulluunniit Katsorsaasarfinnut attaveqartarput, taakkulu illoqarfimmi najugarisami inissisimapput, iluatsissinnaassappallu kvartalikkaartumik tikeraarnerit periarfissaasinnaapput, aamma atortunut tunngatillugu kisiannili sungiusartarneq pivallaarnagu. Angerlarsimaffittut paaqqutaqarfiit tamakku sulisunik pisinnaasalinnik imaluunniit piffissalinnik amigaateqarput, paasisinnaalerparpullu sulisunut pikkorissartitsisarnerit eqqaassanngikkaanni sumiiffiit ilaanni Pissassarfimmuut attaveqartoqarneq ajortoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummili allannqortitsinissamut pissutissaqalersitsinngillat. Taamaattoq inassutigineqartoq inatsisip atortussannqortinniarnissaanut ilanngunneqassaaq.

”§ 9.2. Nakkutillisoq, Utoqqaat pillugit Oqaaseqartartup erseqqissaatiginiarpaa utoqqarnut inatsisitigut isumannaatsuutitsinissamut pisariaqartitsisunut nakkutillisussamik qinnuteqarniartarneq ajornartuusoq piffissamillu atuinartuulluni.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuummili allannqortitsinissamut pissutissaqalersitsinngillat. Taamaattoq oqaaseqaatigineqartut inatsisip atortussannqortinniaqqinnissaani ilanngunneqarumaarput. Nakkutilliisunut inatsisinut tunngatillugu tamanna danskit oqartussaaffigivaat Nunatsinnulu angerlaanneqarnikuunani.

”§ 10. Kommunalbestyrelsip pisussaaffeqarnera, Utoqqaat pillugit Oqaaseqartartup maluginiarpaa siunnersuut pisussaaffimmik suliarineqartussamik utoqqaat pillugit oqaaseqartartup tapersersuiffigisassaaniq imaqarmat, taamaasillutik kommunit tamarmik pisussaaffimmik taamaattumik atuinngissartik toqqarsinnaassammassuk. Ilanngullugu nunatsinni sumi najugarneq apeqqutaatillugu ikiorsiisarnerut iliuusissanut periarfissat aalaanerusariaqanngillat.

§ 17. Utoqqaat pillugit Oqaseqartartup siunnersuut pissanganartutut eqqarsaatigilluagaasutullu maliginiarppaa, soorlu pissutsini utoqqarnut nakkutilliisussamik qinnuteqarniartarnerup ajornakusoorsinnaanera eqqarsaatigalugu.

§ 21 tamaat pillugu. Najugaqatigiiffiit, Utoqqaat pillugit Oqaseqartartup maluginiarppaa utoqqaat aamma ilanngunneqarsimmata, sakkortunerpaamillu inassutigissavarput parlattuanik Kommunalbestyrelsen PISUSSAANERA allassimassasoq.

Tamanna § 22 tamakkerlugu atuutsinneqarpoq. Kalaallit Nunaat tamakkerlugu utoqqaat angerlarsimaffiit, angerlarsimaffinnut paaqutaqarfiusunut aamma utoqqarnut paaqqinnittarfinni sivisuumik utaqqisariaqartarnek nalinginnaasusooq, massakkullu taakkunani utoqqarnut 67-inik ukiulinniit qummut inissamik amigaateqarpugut. Inuit 67-t ataallugit ukiullit ulluinnarni tapersorsorneqarnissamik immikkut pisariqartitsisut timikkut, tarnikkut, eqqarsartaatsikkut imaluunniit ataavartumik pisinnaasakinnerunertik pissutigalugu ulluinnarni tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisut ajoraluartumik utoqqarnut paaqqittarfinni inissamik tigooraasuupput.”

*Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Tamanna ilanngunneqarpoq.*

§ 36. Kommunernit ataatsimiititalianik pilersitsisarnerat: Utoqqaat pillugit Oqaseqartartup inassutiginiarpaa ataatsimiititaliani atuisunit aallartitaqartoqassasoq, inassutigissallugulu kommunit ataatsimiititalianik taakkuninnga pilersitsinissaminut pisussaaffilerneqarnissaat.”

*Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqanngilaq. Tamatumunnga pissutaavoq kommunit ullumikkut ataatsimiititalianut pioereersunut inuttaliiniartarnerat annertuumik unammilligassaareermat. Siunnersuut aqutigalugu kommunalbestyrelsen massakkut pisussaaffilerneqassagaluarpat tamanna killeqanngitsumik inatsisunik unioqqutitsinernik kinguneqartussaavoq.*

”Naggasiutigalugu tusarniaanermut akissuteqarnissamut periafissinneqarsimagatta qujassutiginiarparput.

Utoqqaat pillugit suliniutit attuumassutillit pillugit allatut oqaloqatigiittarnissanut, apeqqutinut suleqatigiinnissamullu piareersimavugut.”

13. SULISITSISUT

”Sulisitsisut inatsisissatut siunnersuut peqqissaartumik suliarineqarsimasutut innarluutillillu pisariaqartitaanut tapersersuinissamut tulluurtutut isumaqarfigaat.

Taamaattorli Sulisitsisunit naatsorsuutigineqarpoq siunnersuut (aamma) innarluutillit suliffinni akuulernissaminnut suliiinnarnissaminnullu ikiortarnissaat siunertarineqartoq. Taamatullu sulisoqarnera inatsisini allani malittarisassiorfiginissaa arlaatigut naatsorsuutaagaluartoq tamatuma inatsimmi siunertat pingaernerit ilaanni takuneqarsinnaanissaassagaluarpog.”

*Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqarpoq.*

”Tamanna inuiaqatigiinnut innarluutilinnullu immikkut pingaaruteqarluinnartuuvoq, tassalu ikiuinissami innarluutilinnut tunniunneqartumi innarluutillit inuunerannut assigiimmik pinnittarnissap pilersinnissaa aammalu innarluutillit inuunerannut "taamaallaat" tunniunneqartussaannnginnera pingarnerpaatut siunertaammat.”

*Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Tamanna § 1-imi takuneqarsinnaareerpoq. Taamaammallu aalajangersakkami oqaatsit atorneqartut Naalakkersuisoqarfiup aalajangiusimavai.*

” Sulisitsisunit maluginiarneqarpoq inatsimmi siunnersuutigineqartumi innarluutillit sinnerlugit anguniarneqartussanik angisuunik anguniagassaqarmat, tamannalu Sulisitsisunit nersorniarneqarpoq. Paatsoortoqaqqunagu taaneqassaaq kommunini pisinnaasat pisariaqartinneqartut pigineqarnissaat matumani naatsorsuutigineqarmat, tamakkulu inunnut attuumassutilinnut toqqaannartumik attaveqaataassapput.

Illersuisoqartarnermut aaqqissuussinermut tunngatillugu pisussat arlallit taaneqarput, tamakkulu inuup illersuisutut toqqarneqarsinnaaneranut akornutaasinnaapput, takuuk § 19. Sulisitsisunit naatsorsuutaavoq illersuisoq pisut ilaanni innarluutilimmut aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu ikiuuttarsinnaassasoq - allatut iliortoqassappat nuunissaq eqqarsaatigalugu.

Taamaammat Sulisitsisut isumaqarput siunnersuummi § 19, imm. 4, nr. 1-imut "aningaasatigut pinerlunnerit" pisutut illersuisussamik toqqaanissamut ajornartitsisutut ilannguttariaqartoq.”

*Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:
Ilanngunneqarpoq.*

”Suna pillugu kommunalbestyrelsip ulluinnarni aqutsisuunnginnera aammalu "sulisussanik allanik" najugaqatigiiffimmi illersukkami sulisussanik atorfinitsitsineq ajornera soraarsitsisarneralu paasissutissiissutigeqquneqarpoq.

Aqutsisup ulluinnarni attaveqartartussaammat "sulisunillu allanik" suleqateqartartussaammat paasiminaatsinneqarpoq ulluinnarni aqutsisoq arlaannatigulluunniit atorfinitsitsisarnernut soraarsitsisarnernullu sunniuteqarsinnaanngimmat.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Tamanna siunnersuummit peerneqarpoq.

” Sulisitsisut mailianut tullinnguuttumut innersuussilluta, tassani inatsisissatut siunnersuummut siulianiittumut tuarniaanermut akissutitit ilineqarsimallutik, matumuuna inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit allat nassiunneqarput:

Tusarniaanermut akissummut makku ilanngunneqarput.

Paasissutissiissutigineqartut malillugit innarluutillit suliarineqartarnerinut digitalinngorsaasoqarnissaa pilersaarutaavoq. Sulisitsisunit aamma misilittagaavoq ukiuni tulluittuni pingasuni - 2025, 2026 aamma 2027 - taamatut digitalinngorsaasoqarnissaanut 7 mio. kr.-nit missingersuutaasimammata, taamatullu digitalinngorsaanaissaq app-ip ineriartortitsiffiuneranik aallaaveqassaaq.

Taamatut suliassaqarneq Neqeroortitsisarnermut Inatsit naapertorlugu neqeroorutaasinnaasutut isikkoqarpoq - https://nalunaarutit.gl/Groenlandsk-lovgivning/2019/L-06-2019?sc_lang=da.

Taamaammat Sulisitsisut naalackersuisoqarfik qinnuigissavaa apeqqummut tassunga oqaaseqaateqaqqullugu. Tassunga atatillugu naalackersuisoqarfik qinniugineqassaaq uppernarsaqqullugu taamatut neqeroorneq pisassasoq, taamatullu iliortoqarsinnaassanngippat tunngavilersorlugu suna pillugu neqoorummik taamatut digitaliseeriisoqarnissaa pisariaqartinneqannginnersoq.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Neqeroortarnermut inatsit eqqortinneqarumaarpoq.

14. SIK

"SIK Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu tusarniaanermi akissuteqarnissamut periarfissinneqarnerminut qujavoq.

Tusarniaaneq ullormi 23. april 2024 nassiunneqarsimavoq, oqaaseqaatigineqartullu kingusinnerpaamik ullormi 20. maj 2024 Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Imminermut Naalackersuisoqarfimmeereersimassapput.

Siunnersuut immikkoortunik pingaarnernik ima imaqarpoq:

- Inatsisartut inatsisaanni isumaginninnermut suliassaqarfiup iluani, aammali suliassaqarfinni allani, Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiisarnikkut, inuit innarluutillit inuttut pisinnaatitaaffiisa piviusunngortinneqarnissaat kissaatigineqarpoq. Inunnut innarluutilinnut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersuisarnerit

pisariaqartitanik pingaarnepaanik matussusiinissamik siunertaqarput, assersuutigalugu inuttut eqqiluitsuunissamik qulakkeerinninnerit imaluunniit inuit innarluutillit nerisaqarnissaat. Taamatut ataqatigiinnerni pingaaruteqarpoq kommune pisariaqartitanut suugaluartunut tamakkununga tapersersuisoqarnissaanut aalajangiissasoq sulisullu tapersersuineramik tunniussaqtut inuup inuit pisinnaatitaaffiit qitiutitsissasut. Tapersersuinermit assersuutigalugu inuup inuiaqatigiinni peqataasarnissaminut pisinnaatitaaffii qulakkeerneqarput, soorlu politikimut peqataasarnissaminut. Oqartussat isumaginninnermut suliaasaqarfimmi sulinerat inuit innarluutillit pisinnaatitaaffiisa sutigut tamatigut qulakkeernissaannut pisussaaffiliivoq.

- Periarfissaqarsimatillugu inissamik kiffaangissuseqarluni toqqaasinnaanermut tapersersuineq.
- Sullinniakkat amerlanerusut
- Nassuiaatit: Tusarniaaffigineqartut inatsimmut tunngatillugu taaguutinik allanik, nassuiarneqarnissaannik kissaatigineqartut siunnersuutigisinnaavaat
- Qulaajaaneq
- Siusissukkut iliuuseqarneq
- Nakorsamit misissorneqarneq
- Illersuisoq
- Inissiiyuqallartartoq
- Najugaqatigiiffik
- Najugaqarfiit illersugaasut
- Ulloq unnuarlu neqeroorutit
- Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarneq
- Kinguaassiutitigut atornerluisarnermik pinaveersaartitsineq isumaginnittarnerlu
- Ineriartortitsinissamut pilersaarut
- Nammineq angerlarsimaffigisami isumassuinerup isumaginissaanut inigisamu tapersersuineq
- Inigisap ilusilersorneqarnera
- Ikiuutit
- Qamutit motoorimik ingerlatillit
- Eqimattakkaarluni ikiuinissaq tapersersorneqarnissarlu pillugit neqeroorneq
- Inunnut ataasiakkaanut isumaginninnikkut killiligaanngitsumik ikiorneqarnissaq tapiiffigineqarnissarlu pillugit neqeroorneq
- Pikkorissaanerit siunnersuinerillu
- Suliffissaqartitsinermut, sammisassaqartitsinermut katerisimaaqateqarnissamut neqeroorutit
- Ataatsimoortunik angallassinermik aaqqissuussineq
- Ingiallorteqartitsineq
- Malitseqartitsineq
- Qanigisaasup innarluutillip paarineqarnera

- Tikeraarluni angalanerit
- Inummut sammititamik annertunerusumik nakkutilliineq
- Ulloq unnuarlu neqeroorutinut suliassaqarfimmi ineriartortoqarneranut nuna tamakkerlugu periusissiamik suliaqarnissaq
- Inatsisip aqunneqarnissaanut pisortani qarasaasiaqarnermut atortunik ataatsimoorussamik atuineq
- Kisitsisitigut paasissutissat ukiumoortumik nalunaarutigineqartarnerat
- Misileraalluni aaqqissuussinerit

Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut tusarniaanermut SIK imaattumik oqaaseqaateqarniarpoq."

§ 33 pillugu. Kommunalbestyrelse inunnet innarluutilinnut najugaqarfinnut illersugaasunut 1-imut arlalinnuunniit atorfinitsitsisarpoq soraarsitsisarluunilu.

Kiisalu § 46. Naalakkersuisut inunnet innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutaani aqutsisoq atorfinitsittassavaa soraarsittassallugulu. ”

Naalakkersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilanngunneqanngilaq. Atorfinitsitsisarnermut soraarsitsisarnermullu inatsisitigut malittarisassat tamatigut malinneqartarput - tamakkununga aalajangersimasunik suleriaasissaqarpoq.

Tullinnguuttut atuupput: § 2-mi Inatsisartut inatsisaanni sulisitsisup atorfililullu akornanni inatsisitigut inissisimaneq malinneqartassasoq. Soraarsitsinermi sulisitsisup aamma atorfiliiup akornanni sulinissamik isumaqatigiissut taamaallaat atorunnaarsinneqarsinnaavoq, malittarisassat ataani pineqartut naapertorlugit sioqqutsisumik kalerriinikkut. Tamanna aamma atuuppoq sulinissamik isumaqatigiissutip taamaatinnessaa sioqqullugu killilimmik piffissaliilluni sulinissamik isumaqatigiissutip atorunnaarsinneqarnerani. Kiisalu imm. 7. Atorfeqarnerup sivisussusissaatut nalunaarutigineqartoq tunngavigalugu piffissap naannginnerani soraarnissamik kalerriisoqarniassamat, piffissaalluartillugu soraarniuteqartoqassaaq. Imm. 2, 3 aamma 6 naapertorlugit soraarnissaq allaganngorlugu nalunaarutigineqassaaq kingusinnerpaamik qaammatip naanerani soraarfissatut kalerriutigisap aallartinnginnerani qaammat ataaseq sioqqullugu. Atorfillip piumasaqarneratigut soraarniuteqarnermut tunngaviusoq sulisitsisup allaganngorlugu paasissutissiissutigissavaa.

" § 67, imm. 3 pillugu. Imm. 2 malillugu atorfinitsitsinermi, siusinnerusukkut akileraarut akilertinnagu isertitarisimasat tunngavigalugit inuk akissarsiaqartinneqassaaq. Akissarsiat piffissaq tamakkerlugu atorfinitsinneqarnermut naleqqiullugu, nalunaaquttap akunnerinut innersuussivigineqartunut annikillisinneqassapput. Ukiut siuliini akissarsiarisimasanut uppersaat pigineqanngippat, taava akissarsiat SIK-p isumaqatigiissutai malillugit suliamik

ilinniagaqanngitsup nalunaaquttap akunnermusiaatut minnerpaatut amerlassuseqartillugit allaavittut aalajangerneqassapput.

Soraarnerussutisiaqalernissamut akiliutit taakkualu akilerneqartarnerat pillugit sulisitsisoq ilanngussaqaassasoq.

Isumaqatigiissut malillugu sulisup 18-nik ukioqalereersimasup soraarnerussutisiaqalernissanut isumaqatigiissummi matumani akissarsiat paragrafini tunngaviusumik akissarsiat taaneqartut 11,66, %-ii sulisitsisup akilertassavai.

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Aalajangersaga nassuiaatini itisilerneqarpoq.

SIK-mit isumaqatigineqarpoq, Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut tassanilu nassuiaatigineqartunut tunngatillugu tusarniaaneq pillugu. ”

15. PPK

”Inunnut pisinnaasakinnerulersimasunut atugassarititat pitsanngorsaaffiginissaat pillugu kissaateqartoqarmat pingaarnertit nuannaarutigaarput. Taamaakkaluartoq inatsisissatut siunnersuummi suliasaqarfimmi arlalitsigut allannguisoqarsimasoq aamma takusinnaavarput.

Peqqinnissaqarfiup isumaginnittoqarfiullu akornanni immikkoortuni nuunnerit Peqqinnissaqarfimmut suliasaqarfimmi peqqinnissaqarfiup kommunillu akornanni suleqatigiittoqarneranut amigartumik suli ukkataqartoqarmat paatsuunganartipparput. Matumani qulaajaasarnerit aamma tapersersuisoqarnissaanut iliuusissat piviusunngortinniartarnerat, pingaartumillu taaguusersuutit piginnaanngorsarnerit, piginnaanngorsaqqinnerit sungiusarnerit sungiusaqqinnerillu pineqarput.

Inatsit matumani pineqartoq assersuutigalugu eqimattakkaarluni sungiusartarnermik aamma pisinnaasanik ineriartortitsinermik qitiutitsisoq oqariaatsinik akuttunngitsumik peqqinnissaqarfimmut innersuussisartunik atuisoqarpoq, taakkunanilu pisinnaasat pigiinnarnissaannut taarsiullugu sungiusaqqittarnissaq pineqarpoq. Inassutigissavarput pingaarnertigut immikkoortut - peqqinnissaqarfik kommeqarfiillu - akornanni akisussaanernut agguataarinerit aamma misissorneqassasut. Taamatuttaaq inassutigissavarput peqqinnissaqarfiup kommunillu akornanni akisussaanermik agguataarisarneq ikiuutinut tunngatillugu toqqaannartumik atugassanngortinneqassasoq. Taakkununnga ilanngullugit ikiuutit timikkut nammattakkat aamma ikiuutaagallartut qaammatit 3-k sinnerlugit atorneqarsinnaasutut ilimagineqartut.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq aalajangersakkatut tunngavissamut allanngortinneqassaaq. Nalunaarummi aalajangersakkanik sukumiinerusunik aalajangersaasoqassaaq kiisalu Inatsisartut inatsisaannut ilitersuut nassuiaaffigineqarluni.

”Inummut pisinnaasakinnerulersimasumut taassumalu qangisaanut siunnersuisarneq Arlalitsigut sumiiffinni arlalinni kommunalbestyrelsimi akisussaasarneq innersuussutigineqarpoq, tassa ilitersuisarneq, tapersersuisarneq, siunnersuisarneq, ikiutinik atuisarnerit aamma qanigisaasunik siunnersuisarneq pineqartillugit. Akisussaaneq Kommune akissarsitiitsiniartarnermik ajornartorsiuteqartoq misigaarput, taamaammallu akuttunngitsumik sullissisartunik avataaneersunik pisariaqartitsisararluni. Sullissisartuni taakkunani neqeroornermut qinnuteqaasiornermut atatillugu sulianik suliarinnittarneq akuttunngitsumik suliassaqaarfimmut sulianik suliarinnittartut amigartumik ilisimasaqarnerat pissutigalugu ajornarnerulertarpoq.

Paragraffini arlalinni innuttaasumut taamatut siunnersuisarnissaq anguniarlugu Pissassarfik kommunip saaffigisinnaassagaa aamma innersuussutigineqarpoq. Taamaattoq sapinngisamik pitsaassusissaq pitsaanerpaaq qulakkeersinnaaniarlugut isumaqarpugut suliassaqaarfimmut piginnaasat pitsaanerusut atorlugit sullissisartut allat atortarnissaannut periarfissaqartuarnissaa pingaaruteqarpoq. Assersuutigalugu qarasaasiaq atorlugu siunnersuisarnerit allallu. - aamma sullissisartut tamakku nunatta avataani nassaassaapput. Nunat allat neqeroorutini taamaattuni anguniagassanut piunasaqartitsinikkut assersuutigalugu angerlarsimaffimmi sungiusartarnissanut aamma sungiusarnerit suliaritinnerillu ingerlannerannut aningaasaliisarnissanut ersarinnerusunik periarfissaqartitsipput. Periarfissat tamakku iluaqutigalugit isumassarsiorfigisinnaassagivut isumaqarpugut.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Siunnersuut kommunalbestyrelsip suliassaqaarfimmi sullissisartunik allanik atuinissamut periarfissaannik killeqartitsinngilaq - aamma nunatta avataaniikkaluarpataluunniit. Taamaammatt Naalackersuisoqarfip oqaatsit atorneqartut tassungalu nassuiaatigineqartut aalajangiusimavai.

"Sunngiffimmi sammisaqarneq avatangiisillu Sunngiffimmi sammisassat amigartumik oqimaalutarneqarsimammata paasiuminaatsipparput, ilaatigut sumut tapersersuisoqarnissanut qinnutigineqartunut tunngatillugu; akerlianimmi nassuiaatini aallarniutaasuni

inatsimmut innersuussisoqartarnissaa taaneqarsimavoq: "inuit pisinnaasakinnerulersimasut allat assigalugit inuunikkut, politikikkut, aningaasaqarnikkut, inuuniarnikkut kulturikkullu peqataasarnissaasa siursaaffiginissaa".

Tamanna nangillugu eqqumiigisinnaavarput paragraffi takujuminartoqarnissaanut tunngasoq piissallugu toqqarneqarsimammat, innersuussutissavarpullu tamanna inatsisini sanaartornermut tunngasuni taamaallaat nassaarinqarsinnaassasoq.

Inatsisissatut siunnersuummi uani takuneqarsinnaavoq inissiami allanngornissat inunnut pisinnaasikinnerulersimasunut tapersersuisinnaanertut ingerlatissallugit periarfissaasoq.

Avatangiisinili inuup pissusilersorfigisartagaani allani iluarsisarnissat inatsit manna atorlugu periarfissatut ersinnginnera takuneqarsinnaavoq.

Takorusussagaluarpaput assersuutigalugu isertarfimmut tapiinissap akuerineqarsinnaanissaa, taamaasilluni innuttaasoq

namminneerluni fritidsklubiminni peqataasinnaassammat; ikiuutillu atortussatut sammisassaqartitsinermi peqataasarnissanut aamma nammineerluni inuuneqarnissamut, sunngiffimmi inuuneqarnissamut aammalu sulilluni inuuneqarnissamut iluaqutaasinnaasutut immikkut nassuiaaffigalugit.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Illuutit inissiallu ataatsimut isumaginnittoqarfiup suliassarinnilai, kisiannili illuutitut inissianullu oqartussaaffiulluni, tassani "§ 5. Pisortat illuutaat atortuulu tamarmik sapinngisamik imatut ilusilersorneqarsimassapput inuit innarluutillit periarfissanut taakkuninngalu atuinissamut periarfissaqartillugit" atuuttoq peerneqassalluni.

Isumaginninnermut inatsisini sinaakkusiunneqartut iluanni inissiat pequsersortarnerat naapertorlugu tapiinissaq kisimi periarfissaavoq, taamaasilluni inuk innarluutilik nammineq angerlarsimaffimmiiginnarsinnaammat imaluunnit ulloq unnuarlu neqeroorummi ineeqqamiiginnarsinnaassammat pineqartup pisariaqartitaanut naleqqussakkami.

Siunnersuummi inuit innarluutillit sunngiffimmi sammisassaqartitsinissanut peqataanermut tapiiffigineqarsinnaanerat periarfissaareenera ilanngunneqarpoq. Pisortat illuutaat inissiaataallu tamarmik innarluutilinnut tulluartuunissaat illuutitut inissianullu inatsisaasut aqqutigalugit qulakkeerneqassapput. Kommunalbestyrelsip tummeqqanut tapiissuteqarsinnaaneranut siunnersuut periarfissanik killiliinngilaq.

16. Ando aamma Jens Møller, Qeqertarsuaq

”Innarluutilinnut tikeraarluni angalasarnerit pillugit:

Ernerput sinnerlugu minnerunngitsumillu innarluutillit tamaasa innarluuteqarnertik pissutigalugu oqaaseqanngitsut, suunngitsumillu oqaaseqartut sinnerlugit imaluunniit innarluutertik pissutigalugu ukiui apeqqutaatinnagit inersimasunngortussaannngitsunut

tunngatillugu sakkortunerpaamik qinnuigissavassi pineqartut tusarniaanermi uani eqqarsaatigeqqullugit.

Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq malillugu § 54, imm. 4 atuutsinneqalersimammat ernerput uagut angajoqqaajusugut, qatanngutini, ilaqttani illoqarfittut angerlarsimaffigisamut ukiut allortarlugit taamaallaat tikeraarsinnaavoq, tamatumunngalu pissutaavoq ernerput 18-ileersimammat aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi ukiut 10-t qaangerlugit najugaqareersimammat. Kingullermik ukiumoortumik tikeraarluni angalanissaa 2021-mi ernitsinnut tunngatillugu akuerineqarsimavoq, taamaammallu 2022-mi angerlanngitsoorluni. 2023-mi aatsaat tikeraarpoq.

Tamanna ernitsinnut tarnikkut eqqarsartaatsikkulu annertuunik sunniuteqarsimavoq. Ukiuni marlunni tikeraaqqinnissani utaqqisimavaa, tamannalu misigissutsikkut erniatsinnut assut attuisimavoq. Akuttunngitsumik nikallungalertartoq aamma malugisinnaavarput. Sapaatip akunneranut marloriarluta sianerfigisarparput, tamatigullu ukioq naallugu pitsaasumik aalajaatsumillu attaviginiartuarterparput, ernittalu eqqarsartaatsikkut inissisimaneranut sulisuinik tamatigut oqaloqateqartarluta.

Innarluutilik misigissutsikkut eqqarsartaatsikkullu meeqqatut pissusilersortuartaussammat qinnuigissavassi eqqarsaatigeqqullugu. Pineqartut meeqqat nalinginnaasut pisariaqartitaat assigalugit qanigisaminnut (angajoqqaaminnut/ilaquttaminnut qanimut attaveqartarnissamik pisariaqartitsipput. Innarluutillit pisinnaatitaaffejarput pisunillu qaninnerpaaffigisaminnut sivisoorujussuarmik maqaasisarnernik misigitinneqartussaanaatik, pineqartummi meeqqatut eqqarsartuupput qaninnerpaasaminnullu qanimut attaveqartarnissamik pisariaqartitsillutik. Nunatut allatut ajornartumik innarluutillit aalajangersimasut ataqqinassusaannik eqqarsaatiginnittariaqarput, taakkualu immikkut pisariaqartitaannik inuunerannillu ataqqinnillusi, tassami pineqartut ukiut apeqqutaatinnagit qaquguluunniit inersimasunnortussaannngillat.

Ukiorpasuarni ernerput sinerissami illoqarfinni allani ulloq unnuarlu neqeroorutini najugaqartarsimavoq, tassanilu ukiumoortumik tikeraartarneq ernitsinnut sutigit tamatigut pingaaruteqarsimavoq. Ernerput aasat tamaasa angerlarluni angalanissaminut ilaqttani ilagiartorlugit qilanaartuaannarsimavoq, tikeraarnerminimi ilaquttamini illoqarfittullu angerlarsimaffigisamani ukioq naallugu nukissanik katersisartussaavoq, tamatumunngalu innarluuteqarnini pissutigalugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimi kisimiilluni allatut ajornartumik najugaqartariaqartarnera pissutaavoq.

Qamanga pisumik neriuutigaarput innarluutillip inuunera tamakkerlugu eqqarsarfigissagissi, meeqqatullu misigissuseqarnerat aamma eqqarsaatigissagissi, tassami immikkut pisariaqartitaqartuupput tapersorneqarnissamillu pisinnaatitaaffejarlutik, matumanilu

pineqarpoq ukiut tamaasa ilaqtaminnut angerlarsimaffigalugulu illoqarfimminnut tikeraartarnissaat, tassami innarluuteqarnerisa kingunerisussaavaat qaquguluunniit inersimasutut eqqarsartunngornaviangimmata imaluunniit inersimasutut paasinninnaviangimmata.”

Naalackersuisoqarfiup oqartussap akissutaa:

Tikeraarluni angalanissanut periarfissaqarneq inatsisissatut siunnersuummi inummut innarluutilimmut pineqartumut apeqquusernagu pisinnaatitaaffiuvoq. Inuit nunagisamik avataaniittut, nunagisaminnut atassuteqarnerminnik attassiinnarnissaannik ikiorneqarnissaat siunertaavoq. Nunagisaq aallaavimmigut illoqarfiusarpoq nunaqarfiusarluniluunniit inuup innarluutillip najugaqarfigisimasaa inuup nunagisap avataani najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarfigisaa.

Meeqqat innarluutillit nunagisamut ukiumut marloriarlutik tikeraarsinnaatitaapput. Inersimasut innarluutillit nunagisamut ukiumut ataasiarlutik tikeraarsinnaatitaapput. Taamaasilluni inersimasut innarluutillit assigiimmik pineqassapput, tassami inatsimmi atuuttumi inunnut innarluutilinnut 18-ileereernerup kingorna angerlarsimaffiup avataanut sivikinnerpaamik ukiuni qulini inissinneqarsimasunut ukioq allortarlugu tikeraarsinnaaneq ataaseq kisimi pisinnaatitaaffiuvoq. Inunnut 18-24-nut ukiulinnut Kalaallit Nunaata avataanut ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarallartunut ukiumut marloriarluni tikeraarsinnaanermut pisinnaatitaaffik allanngussanngilaq.

Inummut innarluutilimmut qanigisaasup inuup innarluutillip najugaanut tikeraarluni angalaninnaanera periarfissaavoq. Qanigisaasut tikeraarluni angalanissamut periarfissaqarnerat inuup innarluutillip periarfissaqarneranut taarsiullugu angalaneruvoq. Qanigisaasup tikeraarluni angalanissamut neqeroorfiginissaanni inuup innarluutillip tikeraarluni angalanissani ingerlassinnaassanngikkaa, inuullu tikeraarneqarnissamik kissaateqarsimanissaa, piumasqaataavoq. Inunnut innarluutilimmut qanigisaasut amerlanerpaamik marluk tikeraarlutik angalanissaannut aningaasaliisoqarsinnaavoq. Taamaammat Naalackersuisoqarfiup oqaatsit atorneqartut tassungalu nassuiaatini ilaasut aalajangiusimavai.